

ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດປີ 2030

ວິໄສທັດ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂອງຂະແໜງການ

“ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳທີ່ມີທ່າແຮງ, ພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ, ປອດໄພ ແລະ ຍືນຍົງ ບົນພື້ນຖານການຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນ ສ້າງພື້ນຖານເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ”

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ພຶດສະພາ 2015

ສາລະບານ

ພາກສະເໜີ	1
I. ຕີລາຄາສະພາບການຜະລິດກະສິກຳໃນໄລຍະຜ່ານມາ.....	4
1.1. ນະໂຍບາຍ ແລະ ທິດນຳໃນການພັດທະນາກະສິກຳ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ.....	4
1.2 ໝາກຜົນຕົວຈິງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຜະລິດກະສິກຳ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ.....	5
1.2.1 ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ	5
1.2.2 ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ	7
1.2.3 ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ພື້ນຖານວັດຖຸເຕັກນິກຕ່າງໆ.....	8
1.2.4 ການຮ່ວມມື ແລະ ລົງທຶນໃນຂະແໜງກະສິກຳ.....	9
1.2.5 ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້	10
1.3 ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດ.....	11
1.4 ບັນດາຂໍ້ຈຳກັດ, ຂໍ້ຄົງຄ້າງ ແລະ ສາເຫດ.....	11
1.5. ບົດຮຽນ ທີ່ຖອດຖອນໄດ້	12
2.1 ບ່ອນອີງໃນການກຳນົດຍຸດທະສາດ.....	14
2.2 ຄາດຄະເນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ	
2.3 ທິດນຳຂອງພັກ, ທັດສະນະ ແລະ ວິໄສທັດຂອງຂະແໜງການ.....	16
2.3.1 ທິດນຳຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ຕໍ່ວຽກງານກະສິກຳ	16
2.3.2 ທັດສະນະ	17
2.3.3 ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2030	17
2.4 ເປົ້າໝາຍ.....	18
2.4.1 ເປົ້າໝາຍລວມ	18
2.4.2 ການກຳນົດເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍສູ້ຊົນ ຮອດປີ 2020	18
2.4.2.1 ເປົ້າໝາຍ (ແຜນງານ) ທີ 1: ການຜະລິດສະບຽງ	18
2.4.2.2 ເປົ້າໝາຍ (ແຜນງານ) ທີ 2: ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ.....	20
2.4.3 ການກຳນົດເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍສູ້ຊົນຮອດປີ 2025	21
2.4.3.1 ເປົ້າໝາຍ (ແຜນງານ) ທີ 1: ການຜະລິດສະບຽງ	21
2.4.3.2 ເປົ້າໝາຍ (ແຜນງານ) ທີ 2: ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ.....	22
3.1 ມາດຕະການລວມ.....	24
3.1.1 ດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ	24
3.1.1.1 ດ້ານນະໂຍບາຍ.....	24
3.1.1.2 ດ້ານນິຕິກຳ.....	25

3.1.2	ການປັບປຸງຂອດປະສານງານກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ	26
3.1.3	ການຮ່ວມມື ແລະ ລົງທຶນ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ	27
3.1.4	ການພັດທະນາບຸກລະລາກອນ ແລະ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ	30
3.1.5	ການປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພັດທະນາວຽກງານຄຸ້ມຄອງລັດ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ.....	33
3.1.5.1	ວຽກງານປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ.....	33
3.1.5.2	ວຽກງານປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການບໍລິຫານລັດໃນຂະແໜງການ.....	33
3.1.6	ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ຊົນນະບົດ	34
3.1.7	ການພັດທະນາກຸ່ມ/ສະຫະກອນການຜະລິດກະສິກຳ ຕິດພັນກັບການສ້າງຊົນນະບົດໃໝ່.....	36
3.2	ມາດຕະການສະເພາະ ທາງດ້ານວິຊາການ.....	38
3.2.1	ມາດຕະການສໍາລັບການຜະລິດສະບຽງອາຫານ	38
3.2.1.1	ມາດຕະການດ້ານການປູກຝັງ.....	38
3.2.1.2	ມາດຕະການດ້ານການລ້ຽງສັດ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ	54
3.2.1.3	ການຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.....	61
3.2.2	ມາດຕະການສໍາລັບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ.....	64
3.2.2.1	ມາດຕະການດ້ານການປູກຝັງ.....	64
3.2.2.2	ມາດຕະການດ້ານການລ້ຽງສັດ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ	73
4.1	ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການສະໜັບສະໜູນຮອດປີ 2020 ແລະ 2025.....	78
4.1.1	ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການດ້ານປູກຝັງ.....	78
4.1.2	ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການດ້ານລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ.....	82
5.1	ການສ້າງເປັນແຜນງານ ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ.....	86
5.2	ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ.....	86
5.2.1	ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຂະແໜງການຂອງລັດ ຂັ້ນສູນກາງ.....	86
5.2.2	ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຂະແໜງການຂອງລັດ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ	87
5.2.3	ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພາກທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ	88
5.2.4	ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຊາວກະສິກອນ	88
5.3	ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ.....	89

ພາກສະເໜີ

ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແມ່ນຂະແໜງການໜຶ່ງທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນ ໃນການຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລັດ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. ພາຍຫຼັງທີ່ປະເທດຊາດໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍ ແລະ ສ້າງຕັ້ງເປັນ ສປປ ລາວ ເປັນຕົ້ນມາ, ພັກ ແລະ ລັດຖະບານໄດ້ຖືສຳຄັນແຕ່ຫົວຫົວ ກ່ຽວກັບການພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳ ຊຶ່ງສະແດງອອກໃນມະຕິຕ່າງໆຂອງພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງລັດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ພື້ນເດັ່ນທີ່ສຸດແມ່ນພາຍຫຼັງທີ່ພັກເຮົາ ໄດ້ກຳນົດແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ ເປັນຕົ້ນມາ ຊຶ່ງພັກໄດ້ຖືເອົາ ກະສິກຳ ເປັນສະໜາມຮົບອັນດັບໜຶ່ງ ແລະ ກຳນົດແນວທາງ ຫັນຈາກເສດຖະກິດທຳມະຊາດ ໄປສູ່ ເສດຖະກິດສິນຄ້າ, ຜົນໄດ້ວ່າການພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳ ໄດ້ມີບາດກ້າວຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງໜັກແໜ້ນ; ອັນສຳຄັນ ແມ່ນໄດ້ຄ່ອຍໆທັບມ້າງ ຮູບແບບການຜະລິດກະສິກຳແບບທຳມະຊາດເທື່ອລະກ້າວ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ທາງດ້ານກະສິກຳ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາເປັນກ້າວໆມາ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ລະບົບຊົນລະປະທານ, ອ່າງເກັບນ້ຳ ແລະ ສະຖານີຈັກສູບນ້ຳ ໄດ້ຮັບການສ້າງຂຶ້ນຢູ່ຫຼາຍໆແຫ່ງ ອັນໄດ້ເຮັດໃຫ້ ການເຮັດນາ 2 ລະດູ ໄດ້ນັບມື້ ນັບຂະຫຍາຍກວ້າງອອກ, ພື້ນຖານທາງດ້ານເຕັກນິກ-ວິທະຍາການ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນດາສູນ-ສະຖານີ ຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ, ສາທິດ ແລະ ບໍລິການທາງດ້ານວິຊາການ ກໍໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງ ແລະ ພັດທະນາ ເປັນກ້າວໆມາ ຊຶ່ງສາມາດຢູ່ແຮງ ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດກະສິກຳ ມີບາດກ້າວຂະຫຍາຍຕົວ ເປັນລຳດັບ ຊຶ່ງມີຜົນເຮັດໃຫ້ ສປປລາວ ສາມາດຜະລິດກຸ້ມຕົນເອງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານໄດ້ ໂດຍສະເພາະ ນັບຕັ້ງແຕ່ປີ 2000 ເປັນຕົ້ນມາ ແລະ ສາມາດຜະລິດເປັນສິນຄ້າລົງອອກ. ນອກຈາກນັ້ນ ການປູກພືດ ແລະ ໄມ້ອຸດສາຫະກຳ ຯ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ພືດທີ່ເປັນສິນຄ້າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ສາລີ, ອ້ອຍ, ມັນຕົ້ນ, ກາເຟ, ຢາງພາລາ, ພືດຜັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ກໍນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ສາມາດເປັນສິນຄ້າຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ລົງອອກ ຕ່າງປະເທດ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ເມື່ອທຽບກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ແລະ ທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ທີ່ ສປປລາວເຮົາ ມີຢ່າງອຸດົມສົມບູນແລ້ວ ເຫັນວ່າ ຍັງບໍ່ທັນສາມາດຕອບສະໜອງໄດ້ ຕາມຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນສາມາດຂຸດຄົ້ນໄດ້ ທ່າແຮງບົ່ມຊ້ອນດັ່ງກ່າວ, ການຜະລິດກະສິກຳເວົ້າລວມ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຂະຫຍາຍຕົວແຮງ, ຮູບແບບການຜະລິດ ສ່ວນຫຼາຍ ຍັງຂຶ້ນກັບທຳມະຊາດ, ທັງນີ້ກໍເນື່ອງຈາກວ່າ ການຫັນແນວທາງ ນະໂຍບາຍ, ມະຕິ, ຄຳສັ່ງ ຂອງພັກ ເປັນແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາກະສິກຳ ຕະຫຼອດຮອດ ການປະຕິບັດ ບັນດາກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຂອງລັດ ຍັງບໍ່ທັນກວ້າງຂວາງ ແລະ ລົງເລິກສູ່ຮາກຖານຂັ້ນບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ ການປູກລະດົມປະຊາຊົນ ແລະ ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ໃຫ້ຫັນປ່ຽນຈາກຮູບແບບ ການຜະລິດແບບດັ້ງເດີມ ມາສູ່ຮູບແບບໃໝ່ ຍັງມີຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ຊັກຊ້າ, ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝໃນຂະແໜງກະສິກຳ ໂດຍສະເພາະ ໃນຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ ຍັງບໍ່ທັນໜັກແໜ້ນ ແລະ ເລິກເຊິ່ງ. ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາດັ່ງກ່າວ ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ຂະແໜງການ ຕ້ອງສ້າງໃຫ້ມີ ຍຸດທະສາດພັດທະນາ ວຽກງານກະສິກຳ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ທັງໄລຍະກາງ ແລະ ໄລຍະຍາວ ຢ່າງເປັນລະບົບຄົບຊຸດ.

ຍຸດທະສາດກະສິກຳຮອດປີ 2025 ໄດ້ກຳນົດແຈ້ງ ວິໄສທັດ, ຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍໃນການພັດທະນາຂະແໜງການ ແລະ ວຽກງານກະສິກຳ ແຕ່ນີ້ ຮອດປີ 2020 ແລະ 2025. ວິໄສທັດຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດຮອດປີ 2030 ແມ່ນແນໃສ່ “ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງ ອາຫານ, ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳທີ່ມີທ່າແຮງ, ພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ ປອດໄພ ແລະ ຍືນຍົງ ບົນພື້ນຖານການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ ຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນ ສ້າງພື້ນຖານເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ”. ຄາດໝາຍສູ່ຊົນລວມບາງດ້ານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດແຕ່ ລະໂລຍະ ມີຄື:

ຮອດປີ 2020 ສູ່ຊົນເຮັດໃຫ້ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂະຫຍາຍຕົວ ໃຫ້ໄດ້ ໃນລະດັບສະເລ່ຍ 3,4%, ປະກອບສ່ວນ ໃນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ໃນອັດຕາສ່ວນ 19% . ຮັບປະກັນດ້ານໂພຊະນາການ ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ຮັບພະລັງງານຢ່າງຕໍ່າ 2.600 ກິໂລກາລໍຣີຕໍ່ຄົນຕໍ່ວັນ; ໃນນີ້ ເຂົ້າ ແລະ ທາດແປ້ງ ກວມປະມານ 62%, ຊີ້ນ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ປະມານ 10%, ປະເພດ ພືດຜັກ, ໝາກໄມ້ ແລະ ປະເພດຖົ່ວ ກວມປະມານ 6% ແລະ ປະເພດໄຂມັນ, ນ້ຳຕານ ແລະ ນ້ຳນົມ ກວມປະມານ 22%. ສູ່ຊົນຜະລິດເຂົ້າເປືອກລວມ ໃຫ້ໄດ້ ບໍ່ຫຼຸດ 4,7 ລ້ານໂຕນ (ເຂົ້າຈ້າວ 30%), ຍົກລະດັບການຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ຜັກສະອາດ ໃຫ້ໄດ້ ຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ (GAP). ການຜະລິດພືດເປັນສິນຄ້າ ໃຫ້ໄດ້ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າເພື່ອ ເປັນສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ໃຫ້ໄດ້ ຢ່າງໜ້ອຍ 1 ລ້ານໂຕນ (ເຂົ້າເປືອກ), ຜະລິດສາລີອາຫານສັດ ໃຫ້ໄດ້ 1,3 ລ້ານໂຕນ, ກາເຟ ໃຫ້ໄດ້ 120.000 ໂຕນ, ອ້ອຍ ເພື່ອເປັນວັດຖຸດິບປ້ອນໂຮງງານ ໃຫ້ໄດ້ 2,15 ລ້ານໂຕນ, ມັນຕົ້ນ ໃຫ້ໄດ້ 1,5 ລ້ານໂຕນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ ໃຫ້ໄດ້ 50.000 ໂຕນ ແລະ ພືດອື່ນໆ ທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປຸງ ຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງພາຍໃນ ເພື່ອສ້າງ ມູນຄ່າເພີ່ມ. ສູ່ຊົນຜະລິດຊີ້ນ, ປາ ແລະ ໄຂ່ ລວມໃຫ້ໄດ້ 487.500 ໂຕນ (ໃນນີ້, ຊີ້ນ ແລະ ໄຂ່ ໃຫ້ໄດ້ 262.500 ໂຕນ, ປາ ແລະ ສັດນ້ຳໃຫ້ໄດ້ 225.000 ໂຕນຕໍ່ປີ) ດ້ວຍອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງ ຝູງສັດຢູ່ໃນລະດັບ ປະມານ 6% ຕໍ່ປີ, ການລ້ຽງ ປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ໃນລະດັບ 8-10% ຕໍ່ປີ, ສົ່ງອອກ ຊີ້ນ (ງົວ-ຄວາຍ) ໃຫ້ໄດ້ 10.000-15.000 ໂຕນ ໄປຄຸງຄູ່ກັບ ການຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມ ການປຸງແຕ່ງຜະລິດ ຕະພັນຊີ້ນ ແລະ ປາ ເປັນສຳເລັດຮູບຢູ່ພາຍໃນ ໃຫ້ເປັນລະບົບຕ່ອງໂສ້ ຕິດພັນກັບການຕະຫຼາດ ຕາມທິດ ຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ.

ຮອດປີ 2025 ສືບຕໍ່ຮັບປະກັນດ້ານໂພຊະນາການຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ຮັບພະລັງງານ ຢູ່ໃນລະດັບ ບໍ່ຫຼຸດ 2.600 ກິໂລກາລໍຣີຕໍ່ຄົນຕໍ່ວັນ, ໃນນີ້ ເຂົ້າ ແລະ ທາດແປ້ງ ກວມປະມານ 54%, ຊີ້ນ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ປະມານ 13%, ປະເພດ ພືດຜັກ, ໝາກໄມ້ ແລະ ປະເພດຖົ່ວ ກວມປະມານ 8% ແລະ ປະເພດ ໄຂມັນ, ນ້ຳຕານ ແລະ ນ້ຳນົມ ກວມປະມານ 25%. ສູ່ຊົນຜະລິດເຂົ້າເປືອກລວມ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 5 ລ້ານໂຕນ (ເຂົ້າຈ້າວ 30%), ໂດຍການເນັ້ນໃສ່ ຄຸນນະພາບ, ຮັບປະກັນຄວາມສະອາດ ແລະ ປອດໄພ ຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ (GAP) ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນກັບຕະຫຼາດ ຢູ່ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໄດ້ . ສຳລັບ ການຜະລິດພືດເປັນສິນຄ້າ ຕ້ອງສູ່ຊົນໃຫ້ໄດ້ ຄື: ເຂົ້າເພື່ອເປັນສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ຢ່າງໜ້ອຍ ໃຫ້ໄດ້ 1,5 ລ້ານໂຕນ,

ຜະລິດສາລີອາຫານສັດ ໃຫ້ໄດ້ 1,4 ລ້ານໂຕນ, ກາເຟ ໃຫ້ໄດ້ 280.000 ໂຕນ, ອ້ອຍ ໃຫ້ໄດ້ 2,4 ລ້ານໂຕນ, ມັນຕົ້ນ ໃຫ້ໄດ້ 1,6 ລ້ານໂຕນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ ໃຫ້ໄດ້ 52.000 ໂຕນ ແລະ ພືດອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປຸງໂດຍການພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງການຜະລິດ ຕິດພັນກັບອຸດສາຫະກຳ ປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ ໃຫ້ເປັນຕ່ອງໂສ້ ທີ່ທັນສະໄໝ ໂດຍນຳໃຊ້ ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ກ້າວໜ້າ ເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມໃຫ້ສູງຂຶ້ນ . ສູ້ຊິນຜະລິດຊີ້ນ, ປາ ແລະ ໄຂ່ ລວມໃຫ້ໄດ້ 711.000 ໂຕນ (ໃນນັ້ນ, ຊີ້ນ ແລະ ໄຂ່ໃຫ້ໄດ້ 414.000 ໂຕນ, ປາ ແລະ ສັດນ້ຳໃຫ້ໄດ້ 297.000 ໂຕນຕໍ່ປີ); ສົ່ງອອກ ຊີ້ນ (ງົວ-ຄວາຍ) ໃຫ້ໄດ້ 15.000 ໂຕນ, ໄປຄຸງຄູ່ກັບການຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມ ການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນຊີ້ນ ແລະ ປາ ສຳເລັດຮູບຢູ່ພາຍໃນ ໃຫ້ເປັນລະບົບຕ່ອງໂສ້ຕິດພັນ ກັບ ການຕະຫຼາດ ຕາມທິດທັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ.

ເພື່ອຮັບປະກັນ ເຮັດໃຫ້ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປຕາມທິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດ ຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດ ມາດຕະການລວມ ແລະ ມາດຕະການສະເພາະ; ສຳລັບມາດຕະການລວມ ແມ່ນກວມເອົາ ວຽກງານດ້ານ ນະໂຍບາຍ, ການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳ, ການກຳນົດກົນໄກປະສານງານ, ການສົ່ງເສີມການຮ່ວມມື ແລະ ລົງທຶນ, ການປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ສ່ວນມາດຕະການສະເພາະທາງດ້ານວິຊາການ ແມ່ນກວມເອົາ ຂົງເຂດການພັດທະນາທາງດ້ານວິຊາການ ກ່ຽວກັບການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ; ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການກຳນົດ ແລະ ແບ່ງເຂດທີ່ດິນກະສິກຳ, ການຄົ້ນຄວ້າທິດລອງ, ການຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ, ການພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງກຳລັງການຜະລິດ, ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານຊົນລະປະທານ ແລະ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງທາງ ດ້ານເຕັກນິກ-ວິຊາການ ແລະ ອື່ນໆ. ນອກນັ້ນ ຍັງໄດ້ກຳນົດເປັນ ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ ເພື່ອບັນລຸ 2 ເປົ້າໝາຍ ກໍຄື 2 ແຜນງານຕົ້ນຕໍ ຄື: 1) ເປົ້າໝາຍ ຫຼື ແຜນງານ ດ້ານການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ 2) ເປົ້າໝາຍ ຫຼື ແຜນງານດ້ານ ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າກະສິກຳ ເພື່ອປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນການພັດທະນາຊົນນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ ; ໂດຍໄດ້ກຳນົດເປັນ ແຜນດຳເນີນງານ ທັງໝົດ 16 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ 120 ໂຄງການ, ໃນນີ້ ດ້ານການປູກຝັງ ປະກອບມີ 9 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ 62 ໂຄງການ, ດ້ານການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ປະກອບມີ 7 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ 58 ໂຄງການ.

I. ຕີລາຄາສະພາບການຜະລິດກະສິກຳໃນໄລຍະຜ່ານມາ

1.1. ນະໂຍບາຍ ແລະ ທິດນຳໃນການພັດທະນາກະສິກຳ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ

ພາຍຫຼັງປະເທດຊາດ ໄດ້ຮັບການປົດປ່ອຍ ແລະ ສ້າງຕັ້ງ ສປປ ລາວ ໃນວັນທີ 2 ທັນວາ ປີ 1975, ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ຍັງບໍ່ທັນກຸ້ມກິນ, ຕ້ອງໄດ້ນຳເຂົ້າຈຳນວນຫຼາຍ, ກຳລັງການຜະລິດກະສິກຳສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ຊາວນາຂະໜາດນ້ອຍ, ກະແຈກກະຈາຍ, ນັກວິຊາການກະສິກຳ ຍັງຂາດເຂີນ, ພື້ນຖານການຜະລິດກະສິກຳ ຍັງອ່ອນນ້ອຍ, ສະຖານີກະສິກຳ ມີພຽງ 2 ແຫ່ງ, ເນື້ອທີ່ຊົນລະປະທານ ມີພຽງແຕ່ 12.700 ເຮັກຕາ, ການຜະລິດເຂົ້າ ທັງໝົດໄດ້ພຽງແຕ່ 350.000 ໂຕນ, ສະບຽງອາຫານບໍ່ໄດ້ຮັບການຄ້ຳປະກັນ ແລະ ມີການນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່, ສິນຄ້າສົ່ງອອກ ມີພຽງເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ.

ແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ ໄດ້ກຳນົດແຈ້ງ ໃນກອງປະຊຸມປະສົມ ລະຫວ່າງ ຄະນະບໍລິຫານງານສູນກາງພັກ ກັບສະພາລັດຖະມົນຕີ (ຄັ້ງວັນທີ 15-22 ມິຖຸນາ 1988) ທີ່ ປະທານ ໄກສອນ ພົມວິຫານ ໄດ້ຊີ້ນຳໃຫ້ຖືເອົາ **ວຽກການຜະລິດກະສິກຳ ເປັນສະໜາມຮົບອັນດັບໜຶ່ງ** ແລະ ກຳນົດແນວທາງເພື່ອຫັນຈາກເສດຖະກິດທຳມະຊາດ ໄປສູ່ ເສດຖະກິດຜະລິດສິນຄ້າ. ກອງປະຊຸມ ໄດ້ກຳນົດແຈ້ງທິດທາງ ໃນການພັດທະນາ ວຽກງານກະສິກຳ ໂດຍຖື ເອົາ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນພື້ນຖານໃຫ້ແກ່ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ຂອງປະເທດເຮົາ ແລະ ຮັບຮູ້ວ່າ ກະສິກຳປະເທດເຮົາ ຍັງຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳທີ່ສຸດ, ຍັງບໍ່ທັນຫລຸດພົ້ນອອກຈາກການກະສິກຳ ທີ່ຜະລິດເຂົ້າເປັນຕົ້ນຕໍ ແລະ ກຸ້ມຕົນເອງພໍໃຜພໍລາວເທື່ອ. ດັ່ງນັ້ນ, ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ຮຽກການຜະລິດສິນຄ້າ ເພື່ອແບ່ງງານໃນສັງຄົມ, ຂະຫຍາຍກຳລັງການຜະລິດ, ປັບປຸງການພົວພັນການຜະລິດໃໝ່, ສ້າງໂຄງປະກອບການຜະລິດກະສິກຳທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ, ຫັນປ່ຽນຈາກການຜະລິດ ທີ່ສຸມໃສ່ແຕ່ເຂົ້າ ໄປສູ່ການຜະລິດກະສິກຳຮອບດ້ານ, ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ສິນຄ້າ ເຊັ່ນ: ສາລີ, ມັນຕົ້ນ, ອອ້ຍ, ຢາສູບ ແລະ ອື່ນໆ, ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດ ແລະ ລ້ຽງປາ ໃຫ້ຂະຫຍາຍ ຕົວໄວ. ປັບປຸງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຊັ່ນ: ບັນດາສູນຜະລິດ, ສະຖານີຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ ຂະຫຍາຍແນວພັນພືດ, ແນວພັນສັດ, ແນວພັນປາ ແລະ ນຳເອົາເຕັກນິກວິທະຍາສາດເຂົ້າສູ່ການຜະລິດ. ຈາກນັ້ນມາ ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໄດ້ສືບຕໍ່ກຳນົດ ທິດທາງທ້າທາງ ໃນການ ພັດທະນາ ວຽກງານ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢ່າງຈະແຈ້ງ; ພັກເຮົາໄດ້ ກຳນົດວ່າ: **“ກະສິກຳ ເປັນແນວຮົບອັນດັບໜຶ່ງ, ການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຍັງແມ່ນຂະແໜງການພື້ນຖານ ໃນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ຂອງພວກເຮົາ, ການຫັນຈາກກະສິກຳທຳມະຊາດ ໄປສູ່ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ເປັນຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການພາວະວິໄສ ຂອງສະໄໝຂ້າມຜ່ານຂຶ້ນສູ່ສັງຄົມນິຍົມຢູ່ປະເທດເຮົາ”**.

1.2 ໝາກຜົນຕົວຈິງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການຜະລິດກະສິກຳ ໃນໄລຍະຜ່ານມາ

1.2.1 ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ

ຜ່ານການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແນວທາງປ່ຽນແປງໃໝ່ ເຖິງວ່າພົບຄວາມຫຍຸ້ງຍາກ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍຫຼາຍ ປະການກໍຕາມ ແຕ່ຍ້ອນການນຳພາຂອງພັກ ແລະ ລັດ, ປະເທດພວກເຮົາຈຶ່ງສາມາດຜະລິດກຸ້ມຕົນເອງທາງດ້ານສະບຽງອາຫານໂດຍພື້ນຖານ ໂດຍສະເພາະ ນັບແຕ່ປີ 2000 ເປັນຕົ້ນມາ ການຜະລິດເຂົ້າ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ມີສ່ວນແຮໄວ້ ແລະ ຂາຍເປັນສິນຄ້າ ສົ່ງອອກ, ຊຶ່ງເປັນເຫດການສຳຄັນອັນໜຶ່ງ ຂອງປະເທດຊາດ.

ໃນຊຸມປີທີ່ຜ່ານມາ, ການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແມ່ນໄດ້ປະກອບສ່ວນສຳຄັນ ໃນການປັບປຸງຊີວິດການເປັນຢູ່ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ນັບມື້ນັບຫຼຸດລົງ ໂດຍສະເພາະ ມາຮອດປີ 2012 ໄດ້ປະກອບສ່ວນໃນໂຄງປະກອບ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ໃນອັດຕາສ່ວນ 26% ດ້ວຍລະດັບການຂະຫຍາຍຕົວ 3,3% ຕໍ່ປີ. ການຜະລິດແຕ່ລະດ້ານ ສາມາດສັງລວມໄດ້ ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ດ້ານການຜະລິດເຂົ້າ

ມາຮອດປີ 2012 ສາມາດ ຜະລິດເຂົ້າລວມ ໄດ້ທັງໝົດ 3,5 ລ້ານໂຕນ, ໃນນັ້ນ ອັດຕາສ່ວນ ຂອງຜົນຜະລິດ ເຂົ້ານາປີ ກວມເອົາປະມານ 80%, ຜົນຜະລິດເຂົ້ານາແຊງກວມປະມານ 15% ແລະ ຜົນຜະລິດເຂົ້າເນີນສູງກວມພຽງແຕ່ປະມານ 5%. ຖ້າຄິດໄລ່ຜົນຜະລິດເຂົ້າເປືອກ ຕໍ່ຄົນແມ່ນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 520-540 ກລ/ຄົນ ເຫັນວ່າ ສາມາດຕອບສະໜອງ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມໄດ້ຢ່າງພຽງພໍ, ທັງມີສ່ວນແຮໄວ້ ແລະ ເປັນສິນຄ້າ.

2) ດ້ານການປູກພືດສະບຽງ (ສາລີຫວານ, ປະເພດຖົ່ວ, ຜັກ, ເຜືອກມັນ...)

ການຜະລິດພືດຜັກຕ່າງໆ ສາມາດສະໜອງໃຫ້ ແກ່ການບໍລິໂພກພາຍໃນ ໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ ໃນລະດັບສະເລ່ຍ 600.000-700.000 ໂຕນຕໍ່ປີ ທຽບໃສ່ຄາດໝາຍ ທີ່ໄດ້ວາງໄວ້ ເຫັນວ່າ ບັນລຸເກີນຄາດໝາຍ ໂດຍສະເລ່ຍ 2,1% ຕໍ່ປີ, ໃນນີ້ ພື້ນເດັ່ນແມ່ນ: ໃນປີ 2012 ຜົນຜະລິດສາລີຫວານ ບັນລຸໄດ້ 199.000 ໂຕນ, ຜົນຜະລິດເຜືອກມັນຕ່າງໆ (ບໍ່ນັບມັນຕົ້ນ) ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເປັນ 255.000 ໂຕນ ຈາກ 181.000 ໂຕນ ໃນປີ 2005, ໄມ້ໃຫ້ໝາກປະເພດຕ່າງໆ ບັນລຸໄດ້ 647.000 ໂຕນ; ໃນນີ້ ພື້ນເດັ່ນ ແມ່ນ: ໝາກກ້ວຍ, ໝາກໂມ, ໝາກນັດ, ໝາກຫຸ່ງ. ສ່ວນຜົນຜະລິດ ຜັກປະເພດຕ່າງໆ ສາມາດບັນລຸໄດ້ 910.100 ໂຕນ; ໃນນີ້ ພື້ນເດັ່ນທີ່ສຸດແມ່ນ ຂະບວນການ ປູກຜັກອິນຊີ ຊຶ່ງເປັນທ່າອ່ຽງຄວາມຕ້ອງການຂອງສັງຄົມ ນັບມື້ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.

3) ດ້ານການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ກໍໄດ້ມີການປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນເປັນລຳດັບ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ໄດ້ມີການຫັນປ່ຽນລະບົບ, ຮູບແບບ ແລະ ວິທີການລ້ຽງ, ຈາກການລ້ຽງແບບທຳມະຊາດ ຫັນໄປສູ່ການລ້ຽງແບບວິທະຍາສາດ ແລະ ຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ . ໃນລະຫວ່າງປີ 2006 ຫາ ປີ 2012 ສັດ ແລະ ປາ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ສະເລ່ຍ 5-6% ຕໍ່ປີ, ໃນນີ້, ທຽບໃສ່ປີ 2006 ມາຮອດປີ 2012 ມີ ຄວາຍ 1.185.580 ເພີ່ມຂຶ້ນ 7%, ມີງົວ 1.691.800 ໂຕ ເພີ່ມຂຶ້ນ 30%, ມີໝູ 2.793.680 ໂຕ ເພີ່ມຂຶ້ນ 37%, ມີແບ້ 443.800

ໂຕ ເພີ່ມຂຶ້ນ 105%, ມີສັດປີກ 28.778.700 ໂຕເພີ່ມຂຶ້ນ 41%. ການສະໜອງຊີ້ນ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ເພື່ອ ບໍລິໂພກ ໄດ້ມີການເພີ່ມຂຶ້ນ 38% ຈາກ 227.000 ໂຕນ ໃນປີ 2006 ເປັນ 314.690 ໂຕນ ໃນປີ 2012, ໃນນີ້ ເປັນຊີ້ນ ແລະ ໄຂ່ 178.690 ໂຕນ. ສຳລັບປາແມ່ນ ເພີ່ມຈາກ 87.390 ໂຕນ ໃນປີ 2006 ເປັນ 136.560 ໂຕນໃນປີ 2012. ສັງລວມແລ້ວ ມາຮອດປີ 2012 ອັດຕາການບໍລິໂພກ ຊີ້ນ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ສະເລ່ຍໃສ່ປະຊາກອນແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກ 39,62 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ ໃນປີ 2006 ມາເປັນ 48,2 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ ໃນປີ 2012.

4) ທາງດ້ານໂພສະນາການ

ໃນໄລຍະ 20 ປີທີ່ຜ່ານມາ, ພົນລະເມືອງຂອງປະເທດໂດຍສະເລ່ຍທີ່ດຳລົງຊີວິດ ຢູ່ໃນຄວາມທຸກຍາກ ໄດ້ຫຼຸດລົງຈາກ 46% ໃນປີ 1992 ມາເປັນ 26% ໃນປີ 2009-2010 (GOL/UN 2010). ລວມຍອດ ຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ສະເລ່ຍຕໍ່ຫົວຄົນ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໃນໄລຍະຫຼາຍປີຜ່ານມາ ເນື່ອງ ຈາກມີການສະໜອງອາຫານທີ່ພາໃຫ້ເກີດພະລັງງານ (Dietary Energy Supply/DES) ຕໍ່ຫົວຄົນເພີ່ມຂຶ້ນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ເຖິງວ່າຄວາມທຸກຍາກໄດ້ມີການແກ້ໄຂ ແຕ່ບັນຫາດ້ານໂພສະນາການ ກໍຍັງເປັນສິ່ງທ້າ ທາຍ; ຕົວຊີ້ວັດດ້ານການຂາດສານອາຫານ ກໍຍັງບໍ່ໄດ້ຮັບການແກ້ໄຂເທົ່າທີ່ຄວນ. ດັ່ງນັ້ນ, ສປປລາວ ແມ່ນກຳ ລັງປະເຊີນໜ້າ ກັບອັດຕາການຂາດສານອາຫານຊ້ຳເຮື້ອ ທີ່ມີຜົນກະທົບຕໍ່ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຂອງ ຄົນລາວ ເຊັ່ນ: ລວງສູງ, ນ້ຳໜັກ, ການຂາດວິຕາມິນ A ແລະ ພະຍາດເລືອດຈາງ ໃນອັດຕາສ່ວນທີ່ສູງ ສົມຄວນ ໂດຍ ສະເພາະ ໃນເຂດຊົນນະບົດ (FAO, 2013).

ໃນປີ 2012 ລັດຖະບານ ໄດ້ດຳເນີນການສຳຫຼວດຄວາມສ່ຽງ ແລະ ກຸ່ມສ່ຽງ (Risk and Vulnerability Survey-RVS) ໄດ້ຊີ້ໃຫ້ເຫັນເຖິງການບໍລິໂພກອາຫານຈຳພວກຄາໂບຮາຍເນື້ອ ຫຼື ອາຫານ ທີ່ ພາໃຫ້ເກີດພະລັງງານໃນຄອບຄົວ (ເຊັ່ນ : ປະລິມານຂອງກາລໍຣີ) ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວຢູ່ໃນປະລິມານ ທີ່ເໝາະ ສົມ, ເຖິງວ່າຍັງມີປະມານ 12% ຂອງຄອບຄົວ ທີ່ຍັງມີການບໍລິໂພກທີ່ຕ່ຳ ແລະ ຢູ່ໃນຂົດໝາຍຂອງ ເສັ້ນ ສະແດງ. ຂໍ້ມູນເກັບກຳທີ່ສູງທີ່ສຸດ ກ່ຽວກັບ ລະດັບການບໍລິໂພກທີ່ຕ່ຳ ຫຼື ຢູ່ໃນຂົດໝາຍເສັ້ນສະແດງ ແມ່ນພົບ ເຫັນ ໃນເຂດບໍລິເວນທີ່ຮາບສູງ ທາງພາກກາງ -ພາກເໜືອ, ຊຶ່ງມີຜົນກະທົບປະມານ 25% ຂອງຄອບຄົວ. ການສັງເກດອີກມູມໜຶ່ງຂອງການບໍລິໂພກອາຫານ, ອັດຕາສະເລ່ຍການບໍລິໂພກ ໂປຼຕີນ ຕໍ່ຄົວເຮືອນ ພຽງແຕ່ 1,8 ມື້ ຕໍ່ ອາທິດ ໃນຮູບແບບທີ່ເປັນປາ ແລະ ຊີ້ນ. ໃນບັນດາແຫຼ່ງອາຫານ ຫຼື ແຫຼ່ງໂປຕີນທັງໝົດ ເຫັນວ່າ ປາ ແມ່ນໄດ້ຮັບການບໍລິໂພກຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ຖ້າທຽບກັບບັນດາອາຫານອື່ນໆ ໃນຄົວເຮືອນ ແລະ ມັນກໍແມ່ນ ແຫຼ່ງໂປຕີນທີ່ສຳຄັນ ທີ່ຫາໄດ້ງ່າຍໃນຄອບຄົວທີ່ມີລະດັບ ຫຼື ເກນການບໍລິໂພກອາຫານທີ່ຕ່ຳທີ່ສຸດ (Food Consumption Scores-FCS). ການບໍລິໂພກໄຂ່ ແມ່ນຖືວ່າສູງຂຶ້ນ ໃນປະຈຸບັນ ແຕ່ທາດຊີ້ນ ແລະ ນົມ ແມ່ນເກືອບວ່າບໍ່ມີເລີຍຢູ່ໃນອາຫານລາວ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ການບໍລິ ໂພກ ທາດໄຂມັນ/ນ້ຳມັນ ແມ່ນຖືວ່າຍັງ ຕ່ຳຫຼາຍ ສຳລັບຄອບຄົວທີ່ມີລະດັບ ຫຼື ເກນການບໍລິໂພກ ອາຫານ ທີ່ຕ່ຳທີ່ສຸດ ແລະ ມີພຽງແຕ່ 1,3 ມື້ ຕໍ່ ໜຶ່ງອາທິດ. ໃນທາງກົງກັນຂ້າມ, ການຂາດສານອາຫານ ກໍຖືວ່າ ຍັງສູງຢູ່ ຊຶ່ງເຫັນວ່າມີຫຼາຍກວ່າ 40% ແມ່ນເດັກອາຍຸຕ່ຳກວ່າ 5 ປີ ທີ່ບໍ່ມີການຈະເລີນເຕີບໂຕເຕັມທີ່ ແລະ 25% ມີນ້ຳໜັກຕ່ຳກວ່າເກນມາດຖານ.

ຕົວເລກກ່ຽວກັບຂໍ້ຈຳກັດ ໃນ ການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຂອງ ເດັກຢູ່ໃນເຂດ ທົ່ງພຽງແມ່ນປະມານ 50% ແລະ ຢູ່ ເຂດພູສູງພາກເໜືອ 58%.

1.2.2 ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ

ອີງໃສ່ທ່າແຮງທາງດ້ານຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ມູນເຊື້ອການຜະລິດຂອງປະຊາຊົນ ໃນແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເຫັນວ່າ ການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ຊຶ່ງເປັນໜ້າແໜ້ງ ໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ ເປັນກຸ່ມ, ສະມາຄົມ ໂດຍສະເພາະ ນັບແຕ່ມີແນວທາງ ປ່ຽນແປງໃໝ່ ເປັນຕົ້ນມາ, ອັນພົ້ນເດັ່ນແມ່ນ ການປູກໄມ້ອຸດສາຫະກຳເຊັ່ນ: ຢາງພາລາ ແລະ ພືດສິນຄ້າຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ສາລີ, ກາເຟ, ຊາ, ອ້ອຍ, ຢາສູບ, ມັນຕົ້ນ, ພືດຜັກ, ແລະ ອື່ນໆ. ສຳຄັນກວ່າໝູ່ ແມ່ນໄດ້ມີການນຳໃຊ້ແນວພັນປັບປຸງ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ເພື່ອຍົກຜະລິດຕະພາບ ແລະ ມາດຖານການຜະລິດ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ໄດ້ຕາມ ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ.

ການຜະລິດພືດສິນຄ້າ ມາຮອດປີ 2012 ເຫັນວ່າມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ ຖ້າທຽບໃສ່ປີ 2006. ສະເພາະການສົ່ງອອກ ເຂົ້າ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນການຄ້າຕາມຊາຍແດນ ສະເລ່ຍປີໜຶ່ງ ປະມານ 400.000-500.000 ໂຕນ. ສຳລັບພືດສິນຄ້າອື່ນໆ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ສາລີອາຫານສັດ ສາມາດຜະລິດ ໄດ້ເກືອບ 1 ລ້ານໂຕນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 126%, ກາເຟ ບັນລຸໄດ້ 87.330 ໂຕນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 2 ເທົ່າ, ອ້ອຍ ບັນລຸ ໄດ້ 1.055.700 ໂຕນ ເພີ່ມຂຶ້ນເກືອບ 5 ເທົ່າ, ມັນຕົ້ນໄດ້ 1.060.880 ໂຕນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 4 ເທົ່າ, ຊາ (ຕົ້ມ ນ້ຳ) ໄດ້ 3.980 ໂຕນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 6 ເທົ່າ, ຢາສູບ ໄດ້ 75.560 ໂຕນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 3 ເທົ່າ, ປະເພດຖົ່ວຕ່າງໆ ໄດ້ 60.200 ໂຕນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 36%, ໝາກເດືອຍ ໄດ້ 122.300 ໂຕນ, ໝາກງາ ໄດ້ 13.900 ໂຕນ.

ສຳລັບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງເປັນສິນຄ້າ ມາຮອດປີ 2012 ກໍເຫັນວ່າ ໄດ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ມີປັດໃຈໃໝ່ເກີດຂຶ້ນຫຼາຍ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການນຳໃຊ້ ແນວພັນປັບປຸງ ແລະ ກ້າວໄປສູ່ການລ້ຽງແບບອຸດສາຫະກຳ, ພົ້ນເດັ່ນແມ່ນ ການລ້ຽງໝູ ແບບເປັນຟາມຂະໜາດໃຫຍ່ ໄດ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈາກຈຳນວນແມ່ພັນ 13.910 ໂຕ ໃນປີ 2011 ມາເປັນ 20.220 ແມ່ (775 ຟາມ) ໃນປີ 2012 ແລະ ສາມາດຜະລິດລູກໝູໄດ້ 385.000 ໂຕຕໍ່ປີ; ໃນນີ້ ຫຼາຍແຂວງໄດ້ມີການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວ; ພົ້ນ ເດັ່ນທີ່ສຸດ ແມ່ນ: ແຂວງວຽງຈັນ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ບໍລິຄຳໄຊ, ຄຳມ່ວນ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ຈຳປາສັກ. ສຳລັບຟາມລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ຢູ່ຫຼາຍແຂວງກໍເລີ່ມມີໜ້າແໜ້ງ ແລະ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ເຊັ່ນ: ແຂວງ ບໍ່ແກ້ວ, ວຽງຈັນ, ບໍລິຄຳໄຊ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລະວັນ, ຈຳປາສັກ ແລະ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ . ໃນປີ 2012 ສັງລວມການລ້ຽງງົວ ແບບມີການກັກຂັງ ເປັນບໍລິເວນຊັດເຈນ ມີທັງໝົດ 285 ຟາມ, ມີງົວທັງໝົດ 31.800 ໂຕ. ການສົ່ງອອກສັດໃຫຍ່ຕາມຊາຍແດນ ໄປປະເທດໃກ້ຄຽງ ໂດຍລວມແລ້ວ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນ ຍ້ອນລາຄາສັດໃຫຍ່ໄດ້ເພີ່ມສູງຂຶ້ນ. ການລ້ຽງແບບເປັນຟາມກັກຂັງ ກໍມີການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ເພີ່ມ ຂຶ້ນ ຄື: ຈາກ 43 ຟາມ ໃນປີ 2010 ມາເປັນ 68 ຟາມ ໃນປີ 2012 ; ຈຳນວນແບ້ ກໍເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍກວ່າ 65%. ຟາມສັດປີກ ກໍມີການຂະຫຍາຍຕົວດີພໍສົມຄວນ; ໃນປີ 2012 ມີຟາມໄກ່ຊື່ນ ທັງໝົດ 91 ຟາມ ມີໄກ່ຊື່ນທັງໝົດ 444.000 ໂຕ,

ຟາມໄກ່ໄຂ່ ມີທັງໝົດ 252 ຟາມ ຈຳນວນແມ່ໄກ່ໄຂ່ ທັງໝົດ ເກືອບ 1,4 ລ້ານໂຕ , ຟາມເປັດໄຂ່ ມີ 82 ຟາມ ມີແມ່ເປັດທັງໝົດ 176.800 ໂຕ, ຟາມເປັດຊີ້ນ ມີ 7 ຟາມ ມີເປັດຊີ້ນ ປະມານ 15.900 ໂຕ, ນອກນັ້ນ ຍັງມີຟາມລ້ຽງນົກກະທາ ຊຶ່ງມີທັງໝົດ 24 ຟາມ.

ການລ້ຽງປາ ກໍມີການຂະຫຍາຍຕົວເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະ ການລ້ຽງໃສ່ກະຊັງ ຢູ່ບັນດາເຂດຕົວເມືອງ ລຽບຕາມແຄມແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ສາຂາແມ່ນ້ຳທີ່ສຳຄັນຕ່າງໆ, ປະຈຸບັນມີກະຊັງລ້ຽງປາທັງໝົດ 4.500 ກະຊັງ ທຽບໃສ່ປີ 2005 ເພີ່ມຂຶ້ນ 1,4 ເທົ່າໂຕ. ສັງລວມ ການລ້ຽງປາ ທຸກຮູບແບບ ແມ່ນສາມາດ ສະໜອງຊີ້ນປາ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມໄດ້ ປະມານ 82.100 ໂຕນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 38% ຖ້າທຽບໃສ່ປີ 2005 . ຟາມລ້ຽງກຸ້ງ ກໍມີໜ້າແໜງ ຂະຫຍາຍຕົວ ຊຶ່ງປະຈຸບັນ ມີແລ້ວ 2 ຟາມ ໃນເນື້ອທີ່ 80 ເຮັກຕາ ຊຶ່ງສາມາດສະໜອງກຸ້ງ ໃຫ້ແກ່ຕະຫລາດ ພາຍໃນ ໄດ້ປະມານ 100 ກິໂລຕໍ່ມື້. ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ແລະ ຜະລິດແນວພັນປາ ກໍໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ເປັນກ້າວໆມາ; ມາຮອດປີ 2012 ສາມາດຜະລິດແນວພັນປາ ໄດ້ທັງໝົດ 150 ລ້ານໂຕ ແລະ ໄດ້ເຮັດການ ບໍລິການແນວພັນປາ ໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ໄດ້ທັງໝົດ 80 ລ້ານໂຕ.

ຕີລາຄາລວມແລ້ວ ເຫັນວ່າ ການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າ ຂອງ ສປປ ລາວ ໄດ້ມີບາດກ້າວຂະ ຫຍາຍຕົວ ແລະ ເພີ່ມຂຶ້ນເປັນລຳດັບ, ໃນນີ້ ພື້ນຖານກວ່າໝູ່ ແມ່ນ ການລົງອອກສາລີອາຫານສັດ, ກາເຟ, ກ້ວຍ, ຜົນຜະລິດຈາກມັນຕົ້ນ ແລະ ອ້ອຍ. ການຜະລິດ ແລະ ລົງອອກກາເຟ ສູ່ຕະຫລາດສາກົນ ຖືວ່າ ເປັນ ຕົວຢ່າງສິນຄ້າທີ່ດີ ໃນການພັດທະນາສິນຄ້າເພື່ອລົງອອກ ແລະ ແມ່ນຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ຂອງລາວ ທີ່ເປັນ ທີ່ຍອມຮັບຂອງ ຕະຫລາດສາກົນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ສິນຄ້າກະສິກຳ ສ່ວນຫຼວງຫຼາຍ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນມີການປຸງ ແຕ່ງເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ, ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຜະລິດຕະພັນຂັ້ນຕົ້ນ ຫລື ເປັນວັດຖຸດິບ ຈຶ່ງສ້າງລາຍຮັບໄດ້ໜ້ອຍ. ການລົງທຶນກໍຍັງບໍ່ມີຈຸດສຸມ ແລະ ບໍ່ທັນເປັນລະບົບຄົບຊຸດ ແລະ ໝັ້ນຄົງເທື່ອ ນັບແຕ່ຂອດການຜະລິດ ໄປ ຈົນຮອດຂອດປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫລາດ ຊຶ່ງບັນຫາ ແລະ ປະກົດການນີ້ຈະຕ້ອງໄດ້ອອກແຮງປັບປຸງແກ້ໄຂ ໃນຕໍ່ໜ້າ.

1.2.3 ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ແລະ ພື້ນຖານວັດຖຸເຕັກນິກຕ່າງໆ

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ທາງຂະແໜງການໄດ້ສຸມໃສ່ພື້ນຟູ, ຂະຫຍາຍ ແລະ ກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຊົນລະປະທານ ເພື່ອຮັບປະກັນ ການສະໜອງນ້ຳຊົນລະປະທານ ໃຫ້ແກ່ເນື້ອທີ່ການຜະລິດກະສິກຳ; ມາຮອດ ປີ 2014 ທົ່ວປະເທດ ມີ ໂຄງການຊົນລະປະທານທັງໝົດ 18.067 ໂຄງການ; ໃນນີ້ ລະບົບນ້ຳໄຫຼເອງ ມີ 3.345 ໂຄງການ, ລະບົບຈັກສູບນ້ຳ ມີ 1.828 ໂຄງການ ແລະ ຝ່າຍປະຖົມປະຖານ ມີ 12.894 ໂຄງການ ຊຶ່ງສາມາດສະໜອງນ້ຳໃຫ້ແກ່ການຜະລິດລະດູຝົນ ໄດ້ທັງໝົດ 272.300 ເຮັກຕາ (ສຳລັບປູກເຂົ້າ 262.600 ເຮັກຕາ ແລະ ປູກພືດ 9.700 ເຮັກຕາ) ແລະ ສະໜອງໃຫ້ແກ່ການຜະລິດລະດູແລ້ງໄດ້ທັງໝົດ 173.300 ເຮັກຕາ (ສຳລັບປູກເຂົ້າ 127.500 ເຮັກຕາ ແລະ ສຳລັບປູກພືດ 45.800 ເຮັກຕາ).

ນອກຈາກນັ້ນ, ພື້ນຖານວັດຖຸເຕັກນິກ ອັນຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ ຈຳນວນໜຶ່ງ ກໍ ໄດ້ຮັບການ

ພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງໃຫ້ດີຂຶ້ນ ເພື່ອສ້າງປະຖົມປັດໄຈພື້ນຖານ ຮັບໃຊ້ການຜະລິດ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ສູນຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ, ສູນ/ສະຖານີບໍລິການເຕັກນິກ ໄປຄຸງຄູ່ກັບການ ປັບປຸງກຳລັງການຜະລິດ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນ ການສ້າງຕັ້ງ ກຸ່ມການຜະລິດ ເຊັ່ນ: ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ກຸ່ມປູກພືດ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ປູກພືດຜັກອື່ນໆ ຕ່າງໆ, ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດ ຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ, ການຕະຫຼາດ, ການບໍລິການ ແລະ ສ້າງວຽກເຮັດງານ ທຳໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ຊຶ່ງສະແດງອອກ ມາຮອດ ປະຈຸບັນ ໃນທົ່ວປະເທດ ມີກຸ່ມຜະລິດທັງ ໝົດ 2.720 ກຸ່ມ ໃນນີ້ ກຸ່ມລ້ຽງສັດ ແລະ ປາ 1.670 ກຸ່ມ ແລະ ກຸ່ມປູກຝັງ 1.050 ກຸ່ມ, ນອກນີ້ ຍັງມີ ສະມາຄົມ ທີ່ພົ້ນເດັ່ນ ເຊັ່ນ: ສະມາຄົມກາເຟລາວ ຊຶ່ງປະກອບດ້ວຍ ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ສົ່ງອອກ ກາເຟລາວ. ບົດຮຽນທີ່ດີ ຈາກແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ ແມ່ນການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ຊຶ່ງປະກອບມີ ກຸ່ມຜະລິດແນວພັນເຂົ້າ, ກຸ່ມນຳໃຊ້ນ້ຳ ຊົນລະປະທານ, ກຸ່ມປູກເຂົ້າ, ກຸ່ມຜູ້ ປຸງແຕ່ງ ຫຼື ກຸ່ມໂຮງສີ; ໂດຍແມ່ນກຸ່ມໂຮງສີ ເປັນຜູ້ເຮັດໜ້າທີ່ບໍລິການສອງລື້ນ ຄື: ເກັບຊື້ແນວພັນເຂົ້າ ຊະນິດ ທີ່ຕະຫຼາດຕ້ອງການ ຈາກກຸ່ມຜະລິດແນວພັນເຂົ້າ ເພື່ອສະໜອງ ໃຫ້ກຸ່ມຜູ້ປູກເຂົ້າ ແລະ ສະໜອງປັດໃຈຂາເຂົ້າ ໃຫ້ກຸ່ມຜູ້ປູກເຂົ້າ, ທັງເປັນຜູ້ເກັບຊື້ເຂົ້າ ຈາກກຸ່ມຜູ້ປູກເຂົ້າ ເພື່ອມາປຸງແຕ່ງ ແລະ ຂາຍ. ໃນເວລາດຽວກັນ ບັນດາກຸ່ມໂຮງສີເຂົ້າ ຈະເປັນຜູ້ເກັບຮັກສາ ເພື່ອສ້າງເປັນຄັງແຮ່ເຂົ້າ ໂດຍພາກລັດ ເປັນຜູ້ສະໜອງນະໂຍບາຍ ເພື່ອໃຫ້ບັນດາກຸ່ມ ໂດຍສະເພາະ ກຸ່ມໂຮງສີ ສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງ ທຶນສິນເຊື້ອ ແລະ ຕະຫຼາດ. ການພົວພັນ ການຜະລິດ ລະຫວ່າງ ບັນດາກຸ່ມຄືດັ່ງທີ່ກ່າວຢູ່ຂ້າງເທິງ ເປັນໜ້ອຍໜຶ່ງ ສ້າງໃຫ້ເຂົ້າເຈົ້າ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ ເພື່ອກ້າວໄປເປັນ ສະມາຄົມ ແລະ ສະຫະກອນແບບໃໝ່ ເທື່ອລະກ້າວ ໃນອະນາຄົດ.

ໄປຄຸງຄູ່ກັນນັ້ນ, ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ສືບຕໍ່ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ ແນວພັນເຂົ້າປັບປຸງ ເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 41% ຂອງ ຜູ້ປູກເຂົ້າທົ່ວປະເທດ, ຈາກຕາຫນ່າງທີ່ກະຈາຍໃນທົ່ວປະເທດ ມີເຖິງ 1.300 ກຸ່ມ ຜະລິດ. ຕາຫນ່າງດັ່ງກ່າວໄດ້ກາຍເປັນກຳລັງແຮງ ເພື່ອຂະຫຍາຍຖານການຜະລິດແນວພັນເຂົ້າອອກສູ່ວົງກ້ວາງ. ຈາກບົດຮຽນການຜະລິດແນວພັນ ໃນຜ່ານມາ, ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ວາງຄາດຫມາຍສູ່ຊົນ ໃຫ້ ຕອບສະໜອງແນວພັນເຂົ້າປັບປຸງ ແລະ ແນວພັນດີ ໃຫ້ໄດ້ 100% ສຳລັບ ລະດູແລ້ງ. ຄຸງຄູ່ກັບແນວພັນ, ຍັງສືບຕໍ່ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຊຸກຍູ້ ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນ ໂດຍມີການສົມທົບລະອຽດ ກັບຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ. ການນຳໃຊ້ ຝຸ່ນເຄມີ ແລະ ຝຸ່ນຊີວະພາບ ຂອງຄອບຄົວຜະລິດກະສິກຳ ກວມເຖິງ 40% ຂອງຄອບ ຄົວ ເຮັດກະສິກຳທັງໝົດທົ່ວປະເທດ. ສ່ວນການນຳໃຊ້ກົນຈັກ ເຫັນວ່າເພີ່ມຂຶ້ນສູງສົມຄວນ ທຽບໃສ່ 10 ປີ ຜ່ານມາ, ຊາວນາ ໃຊ້ລົດໂຖນາ ມີເຖິງ 64% ຂອງຈຳນວນ ຊາວນາທົ່ວປະເທດ ຊຶ່ງຕົ້ນຕໍ ແມ່ນລົດໂຖນາ ເດີນຕາມ.

1.2.4 ການຮ່ວມມື ແລະ ລົງທຶນໃນຂະແໜງກະສິກຳ

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ພັກ ແລະ ລັດຖະບານໄດ້ສຸມການລົງທຶນໃນຂະແໜງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຫຼາຍ ພິສົມຄວນ. ບໍລິມາດການລົງທຶນທັງໝົດ ສະເພາະ 5 ປີຜ່ານມາ ມີປະມານ 17.315 ຕື້ກີບ, ໃນນີ້ ໄດ້ຈາກ ງົບປະມານຂອງລັດ ກວມເອົາ 385 ຕື້ກີບ, ທຶນຈາກການຊ່ວຍເຫຼືອລ້າ ແລະ ກູ້ຢືມມີປະມານ 12.030 ຕື້ກີບ,

ການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ (FDI) ປະມານ 4.900 ຕື້ກີບ, ໃນນີ້ ເກືອບ 70% ຂອງທຶນທີ່ໄດ້ມາ ແມ່ນມາຈາກແຫຼ່ງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອການພັດທະນາ. ແຕ່ຖ້າເບິ່ງເລິກເຖິງ ໂຄງປະ ກອບການລົງທຶນເຫັນວ່າ: ສອງສ່ວນສາມ (2/3) ຂອງທຶນການຊ່ວຍເຫຼືອສາກົນເພື່ອການພັດທະນາ ແມ່ນລົງໃສ່ ການ ກໍ່ສ້າງລະບົບ ຊົນລະປະທານ ແລະ ເສັ້ນທາງຊົນນະບົດ, ປະມານ 50% ຂອງສ່ວນທີ່ຍັງເຫຼືອ ແມ່ນນຳໃຊ້ສຳລັບຈ້າງ ຊ່ຽວຊານ, ສ່ວນເຫຼືອອີກເຄິ່ງໜຶ່ງແມ່ນນຳໃຊ້ເພື່ອການກໍ່ສ້າງ ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ສົ່ງເສີມ ເຕັກນິກ ແລະ ນຳໃຊ້ເປັນກອງທຶນ. ໄດ້ຈ້າງຊ່ຽວຊານມາຊ່ວຍ ສະເພາະດ້ານ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ຕາມທີ່ໄດ້ ກຳນົດໄວ້ໃນສັນຍາ ການຮ່ວມມື ກັບຜູ້ໃຫ້ທຶນ. ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ມາຮອດ ປະຈຸບັນຂະແໜງກະສິກຳ ໄດ້ມີ ຄວາມພະຍາຍາມ ທູດຈຳນວນຊ່ຽວຊານຕ່າງປະເທດລົງ ເທົ່າທີ່ຈະທູດໄດ້ ແລະ ເພີ່ມຊ່ຽວຊານພາຍໃນ ເທົ່າທີ່ ຈຳເປັນ. ສຳລັບ ງົບປະມານ ທີ່ມີຢູ່ທ້ອງຖິ່ນກໍຄ້າຍຄືກັນ, ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ລົງທຶນໃສ່ກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງ, ສ່ວນ ງົບປະມານ ສຳລັບ ວຽກງານວິຊາການ ລວມທັງວຽກງານ ຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ແລະ ສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແມ່ນມີ ຈຳກັດຫຼາຍ.

ການລົງທຶນໃສ່ວຽກງານປ້ອງກັນພະຍາດ, ລະບົບການກວດກາ ຄຸນນະພາບ ແລະ ມາດຕະຖານ ຜະລິດຕະພັນ ສິນຄ້າກະສິກຳ-ປ່າໄມ້ ແລະ ລະບົບ “ສຸຂະນາໄມພືດ ແລະ ສັດ ” (SPS) ແມ່ນຍັງຈຳກັດ ຫຼາຍ. ຖ້າປະເທດພວກເຮົາຈະເປັນປະເທດສົ່ງອອກ ສິນຄ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນລະບົບການຂອງອາຊຽນ ແລະ ອົງການການຄ້າໂລກ (WTO) ຕ້ອງມີລະບົບການກວດກາພະຍາດ, ຍັງຍືນຄຸນນະພາບ ແລະ ມາດຕະ ຖານການຜະລິດ. ດັ່ງນັ້ນ ການພັດທະນາ ລະບົບສຸຂະນາໄມພືດ ແລະ ສັດ (SPS) ແລະ ລະບົບມາດຕະ ຖານການຜະລິດ ໃນລາວ ຈຶ່ງຖືເປັນວຽກບູລິມະສິດ ອັນດັບໜຶ່ງ ແລະ ຕ້ອງໄດ້ດຶງດູດ ເອົາການສະໜັບສະໜູນຈາກ ທຸກພາກສ່ວນ.

1.2.5 ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້

ໃນໄລຍະຜ່ານມາ ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ໃນການກໍ່ສ້າງ ແລະ ບຳລຸງພະນັກ ງານ ໃນຂະແໜງການຂອງຕົນເພື່ອຍົກສູງ ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດ ຂອງພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ທັງ 3 ປະເພດ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນເທື່ອລະກ້າວ ຊຶ່ງສະແດງອອກ ມາຮອດປະຈຸບັນ ໃນທົ່ວປະເທດ ມີ ພະນັກງານ- ລັດຖະກອນທັງໝົດ 9.317 ຄົນ¹; ຍິງ 2.373 ຄົນ ເທົ່າກັບ 25% ຂອງລັດຖະກອນທັງໝົດ; ໃນນີ້ ຢູ່ບັນດາ ກົມອ້ອມຂ້າງກະຊວງ 1.420 ຄົນ, ຍິງ 445 ຄົນ ເທົ່າກັບ 15.24%, ຂັ້ນແຂວງ 2.913 ຄົນ, ຍິງ 707 ຄົນ ເທົ່າກັບ 31,27%, ຂັ້ນເມືອງ 4.651 ຄົນ, ຍິງ 1,080 ຄົນ ເທົ່າກັບ 49,92% ແລະ ຢູ່ບັນດາ ວິທະຍາໄລ ແລະ ໂຮງຮຽນ ທີ່ຂຶ້ນກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຈຳນວນ 5 ແຫ່ງ ມີ 333 ຄົນ, ຍິງ 141 ຄົນ ເທົ່າ ກັບ 3,57%.

¹ ຂໍ້ມູນຮອດເດືອນ ມັງກອນ 2014 (ກົມຈັດຕັ້ງ ແລະ ພະນັກງານ)

ຈຳນວນພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ແຍກຕາມລະດັບວິຊາສະເພາະ: ລະດັບປະລິນຍາເອກ 44 ຄົນ, ຍິງ 5 ຄົນ, ປະລິນຍາໂທ 560 ຄົນ, ຍິງ 73 ຄົນ, ປະລິນຍາຕີ 2.298 ຄົນ, ຍິງ 603 ຄົນ, ຊັ້ນສູງ 3.177 ຄົນ, ຍິງ 745 ຄົນ, ຊັ້ນກາງ 2.967 ຄົນ, ຍິງ 872 ຄົນ, ຊັ້ນຕົ້ນ 228 ຄົນ, ຍິງ 61 ຄົນ, ບໍ່ມີວິຊາສະເພາະ 43 ຄົນ, ຍິງ 14 ຄົນ.

ສັງລວມແລ້ວການກໍ່ສ້າງ ແລະ ບັນຈຸພະນັກງານໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ເມື່ອທຽບໃສ່ຄວາມຕ້ອງການ ຕົວຈິງ ທາງດ້ານວິຊາການສະເພາະດ້ານ ທີ່ຈະນຳພາປະຊາຊົນ ໃນການປູກ-ການລ້ຽງ ຕົວຈິງ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນດຸ່ນດ່ຽງ, ຍັງມີສະພາບພະນັກງານເຫຼືອບໍ່ພໍ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບາງຂະແໜງວິຊາການມີຫຼາຍ ແຕ່ບາງຂະແໜງວິຊາການ ແມ່ນບໍ່ພຽງພໍ ເຊັ່ນ: ວິຊາການປ້ອງກັນພືດ, ປູກຝັງ, ວິໄຈດິນ, ພະຍາດພືດ, ລັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ.

1.3 ສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດ

- 1) ພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ໄດ້ມີແນວທາງນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມທີ່ສອດຄ່ອງ, ມີນິຕິກຳຮອງຮັບ ແລະ ໄດ້ກຳນົດ ຍຸດທະສາດການພັດທະນາ ທີ່ສອດຄ່ອງ ໂດຍສົ່ງເສີມ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.
- 2) ປະຊາຊົນ, ຜູ້ປະກອບການ, ຊາວກະສິກອນ ໄດ້ມີຄວາມຕື່ນຕົວ ແລະ ຫ້າວຫັນໃນການຜະລິດ. ມີຄວາມພະຍາຍາມ ຢາກປັບປຸງກຳລັງການຜະລິດ, ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມ, ຈັດຕັ້ງສະມາຄົມ ເພື່ອສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການຕະຫຼາດ
- 3) ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິທະຍາສາດ ເຂົ້າໃນການຜະລິດກະສິກຳ ນັບມື້ຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາຂຶ້ນ. ຕາໜ່າງການສົ່ງເສີມກະສິກຳ ກໍ່ໄດ້ຮັບການປັບປຸງເປັນກ້າວໆ.
- 4) ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ລະບົບຊົນລະປະທານ, ສູນຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ, ສູນຜະລິດແນວພັນ, ຫ້ອງວິໄຈພະຍາດພືດ ແລະ ລັດ, ສະຖານີບໍລິການດ້ານເຕັກນິກຕ່າງໆ ນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວເປັນກ້າວໆ.
- 5) ໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ຮັບການປັບປຸງ ເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງ. ຖັນແຖວພະນັກງານບໍລິຫານ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ວິຊາການ ໄດ້ຮັບການກໍ່ສ້າງ, ບຳລຸງ ແລະ ຍົກລະດັບຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.
- 6) ການລົງທຶນພາຍໃນ, ຕ່າງປະເທດ ແລະ ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອຕ່າງໆຂອງສາກົນ ນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນ.

1.4 ບັນດາຂໍ້ຈຳກັດ, ຂໍ້ຄົງຄ້າງ ແລະ ສາເຫດ

- 1) ການເຜີຍແຜ່ເຊື່ອມຊຶມມະຕິ, ຄຳສັ່ງ, ແຜນຍະໂຍບາຍຂອງພັກ, ກົດໝາຍ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ຂອງລັດ ກຸ່ງກັບວຽກງານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຍັງບໍ່ທັນກວ້າງຂວາງ, ທົ່ວເຖິງ ແລະ ລົງເລິກສູ່ ຫ້ອງຖິ່ນຮາກຖານການຜະລິດ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ການຜັນຂະຫຍາຍເຂົ້າສູ່ວຽກງານຕົວຈິງ ແລະ ການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ

ຕົວຈິງ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ ຕະຫຼອດຮອດ ການປະຕິບັດກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດ ຕະການດ້ານ ວິຊາການຕ່າງໆ ກໍບໍ່ທັນເຂັ້ມງວດເທົ່າທີ່ຄວນ.

- 2) ດິນກະສິກຳມີຫຼາຍ ແຕ່ການຄຸ້ມຄອງ, ວາງແຜນ, ຈັດສັນ, ແບ່ງເຂດ ສຳລັບ ແຕ່ລະເປົ້າ ໝາຍການ ຜະລິດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ດີ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຖືກຂຸດຄົ້ນໝົດທ່າແຮງທີ່ມີ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດ 7 ທົ່ງພຽງ ໃຫຍ່ ແລະ ບັນດາທົ່ງພຽງ ອື່ນໆ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ, ວຽກງານມອບດິນ-ມອບປ່າ ໃຫ້ປະຊາຊົນ ຄຸ້ມ ຄອງນຳໃຊ້ ເຖິງວ່າໄດ້ປະຕິບັດໄປແລ້ວສ່ວນໜຶ່ງກໍຕາມ ແຕ່ ການຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມ ຕິດຕາມ ການນຳໃຊ້ ຍັງບໍ່ທັນເຮັດໄດ້ດີ.
- 3) ການປະສານສົມທົບ ລະຫວ່າງຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ຍັງບໍ່ ທັນໄດ້ຕໍ່ເນື່ອງ. ການປັບປຸງກຳລັງການຜະລິດ ແລະ ຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ ໂດຍສະເພາະ ການ ສ້າງຕັ້ງກຸ່ມ ເຖິງວ່າມີໜ້າແໜ້ງ ແຕ່ກໍຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຂະຫຍາຍ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ; ຢູ່ບ່ອນທີ່ມີກຸ່ມການ ຜະລິດ ທີ່ເຂັ້ມແຂງແລ້ວ ພັດຍັງບໍ່ທັນໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມ ດ້ວຍນະໂຍບາຍ ແລະ ມາດຕະການ ທີ່ເໝາະສົມ ໂດຍສະເພາະ ທາງດ້ານ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ, ຂາດພະນັກງານຜູ້ພາບູກ-ພາລ້ຽງ ຕະ ຫຼອດຮອດ ການໃຫ້ສິນເຊື້ອ ແລະ ອື່ນໆ.
- 4) ການສ້າງຕາໜ່າງປ້ອງກັນພືດ-ສັດ ແລະ ການຂະຫຍາຍແນວພັນເຂົ້າ, ແນວພັນພືດ ແລະ ແນວພັນ ສັດ ຍັງບໍ່ທັນໄດ້ກວ້າງຂວາງ; ລະບົບການຜະລິດ ນັບແຕ່ຂອດການຜະລິດ ໄປຈົນຮອດການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ ບໍ່ທັນເປັນຕ່ອງໂສ້ທີ່ເກາະກ່າຍກັນ ຈຶ່ງເຮັດໃຫ້ຂະບວນການຜະລິດ ຍັງ ບໍ່ທັນຮັບ ປະກັນ ທັງທາງດ້ານປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ.
- 5) ສູນຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ບໍລິການເຕັກນິກຍັງບໍ່ທັນເຂັ້ມແຂງ, ຍັງບໍ່ທັນສາມາດ ເຮັດໜ້າທີ່ການເມືອງໄດ້ຢ່າງ ເຕັມເມັດເຕັມໜ່ວຍ. ຫຼາຍສູນຍັງຂາດພະນັກງານວິຊາການທີ່ມີປະສົບການ ແລະ ຄວາມຊຳນານງານ ຕະຫຼອດຮອດ ງົບປະມານ ເພື່ອເຄື່ອນໄຫວວຽກງານ ກໍຍັງມີຈຳກັດ.
- 6) ຄວາມອາດສາມາດແຂ່ງຂັນ ຂອງສິນຄ້າກະສິກຳ ຍັງຕ່ຳ, ການສົ່ງອອກສ່ວນຫຼາຍ ຍັງແມ່ນການ ຄ້າຂາຍຊາຍແດນ ແລະ ຈຳກັດຢູ່ພາຍໃນຂົງເຂດອະນຸພາກພື້ນລຸ່ມແມ່ນ້ຳຂອງ ແລະ ສ່ວນໄຫຍ່ ຍັງ ແມ່ນການສົ່ງອອກເປັນວັດຖຸດິບ. ຍັງຂາດປັດໃຈເອື້ອອຳນວຍ ໃຫ້ແກ່ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງວຽກສຸຂານາໄມພືດ ແລະ ສັດ.
- 7) ການລົງທຶນເຂົ້າໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໂດຍສະເພາະ ການລົງທຶນໃສ່ ການປູກ-ການລ້ຽງ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ລວມທັງການລົງທຶນຂອງລັດ, ຜູ້ປະກອບການທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງ ປະເທດຍັງຈຳກັດ. ການລົງທຶນໃນຜ່ານມາ ສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ການກໍ່ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຊົນລະປະທານ; ແຕ່ການນຳໃຊ້ໂຄງການຈຳນວນໜຶ່ງທີ່ໄດ້ລົງທຶນໄປແລ້ວ ພັດຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດທິຜົນ.

1.5. ບົດຮຽນ ທີ່ຖອດຖອນໄດ້

- 1) ບ່ອນໃດມີການຜັນຂະຫຍາຍມະຕິຂອງພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດຂອງລັດ ໃຫ້ເປັນນະໂຍ ບາຍ, ແຜນງານ, ໂຄງການ ແລະ ແຜນວຽກລະອຽດ ບວກໃສ່ຄວາມເປັນເຈົ້າການ ຂອງອົງການ

- ປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕະຫຼອດຮອດ ການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ເັນວ່າ ຢູ່ບ່ອນນັ້ນ ແມ່ນສາມາດປະຕິບັດໄດ້ດີ ແລະ ປະສົບ ຜົນສຳເລັດ.
- 2) ນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ກ່ຽວກັບ ວຽກງານພັດທະນາ ກະສິກຳ ແລະ ການຫັນເປັນອຸດສາຫະ ກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ທ່ວງ ທັນກັບ ຄວາມຕ້ອງການ ໃນການພັດທະນາ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.
 - 3) ການຜະລິດກະສິກຳ ຕາມທິດຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ ຜົນຜະ ລິດກະສິກຳ ແລະ ການຕະຫຼາດ ໄປຄຽງຄູ່ກັບ ການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ກຸ່ມການຜະລິດ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ໂດຍການເຂົ້າຮ່ວມ ຂອງທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ຄືດັ່ງບົດຮຽນ ຂອງກຸ່ມຜະລິດກາເຟ ແລະ ກຸ່ມ ຜະລິດພືດອຸດສາຫະກຳອື່ນໆ ແມ່ນເປັນເງື່ອນໄຂ ແລະ ສາມາດຍູ້ແຮງ ເຮັດໃຫ້ຂະແໜງກະສິກຳ ມີ ຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ເຕີບໂຕໄວ.
 - 4) ການປະສານສົມທົບລະຫວ່າງ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທັງໃນ ລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ອຸດສາຫະກຳ-ການຄ້າ, ການເງິນ, ທະນາຄານ, ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ ແລະ ອື່ນໆ ໃຫ້ມີຄວາມກົມກຽວ, ສະໜັບສະໜູນຊຶ່ງກັນແລະກັນ ຢ່າງແໜ້ນແຟ້ນ ແລະ ໄປລວງດຽວກັນ ນັ້ນຖືເປັນ ປັດໃຈທີ່ສຳຄັນ ໃນການຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ແຂງແຮງ.
 - 5) ການພັດທະນາກະສິກຳຕ້ອງມີຈຸດສຸມ ຕິດພັນກັບການພັດທະນາຕາມເຂດແຄ້ວນ, ທ່າແຮງ ແລະ ສະ ພາບຈຸດພິເສດ ຂອງທີ່ຕັ້ງ, ພື້ນທີ່, ຄວາມໄດ້ປຽບ ແລະ ກາລະໂອກາດ ໂດຍການ ນຳໃຊ້ທ່າແຮງ ດ້ານທີ່ຕັ້ງ ທີ່ມີລັກສະນະເປັນຍຸດທະສາດຂອງປະເທດ ສົມທົບກັບຄວາມອຸດົມສົມບູນ ຂອງຊັບພະຍາ ກອນທຳມະຊາດ, ຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານນິເວດກະສິກຳ, ຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານການເມືອງ ແລະ ມູນເຊື້ອຄວາມດຸໝັ້ນ ຂອງຊາວກະສິກອນລາວ ເພື່ອຫັນເຂດການຜະລິດ ໃຫ້ເປັນສະໜາມຮີບດ້ານ ການຜະລິດກະສິກຳ.
 - 6) ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກໃໝ່ ທີ່ເໝາະສົມ, ລວມທັງ ການນຳໃຊ້ກົນຈັກກະສິກຳ, ການຂັດເລືອກ ແນວພັນ ທີ່ດີ, ແທດເໝາະ ກັບສະພາບຈຸດພິເສດ ຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ບວກໃສ່ກັບ ການຮັບປະກັນ ການສະ ໜອງນ້ຳ, ການປັບປຸງບຳລຸງດິນ ແລະ ການບົວລະບັດຮັກສາ ແລະ ການປະຕິບັດຫຼັກການ ຜະລິດ ກະສິກຳທີ່ດີ ຖືເປັນເງື່ອນໄຂ ອັນຈຳເປັນ ໃນການຍົກຄຸນນະພາບ ແລະ ຜະລິດຕະພາບ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

II. ວິໄສທັດ ແລະ ເປົ້າໝາຍຍຸດທະສາດ

2.1 ບ່ອນອີງໃນການກຳນົດຍຸດທະສາດ

ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດປີ 2030 ໄດ້ຖືກກຳນົດຂຶ້ນ ໂດຍສອດຄ່ອງກັບ ແນວທາງ, ແຜນນະໂຍບາຍ ແລະ ທິດນຳຂອງພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ຂອງລັດຖະບານ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແລະ ກຳນົດຂຶ້ນ ບົນພື້ນຖານສະພາບ, ເງື່ອນໄຂ, ຈຸດພິເສດ ແລະ ທ່າແຮງຕົວຈິງ ຂອງ ສປປລາວ ແລະ ຍັງສອດຄ່ອງ ກັບສະພາບເງື່ອນໄຂ ແຫ່ງການຂະຫຍາຍຕົວຂອງພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດແຫ່ງການພັດທະນາ. ການກຳນົດຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ຕົ້ນຕໍ ແມ່ນອີງໃສ່ບັນດາເອກະສານທີ່ສຳຄັນດັ່ງນີ້:

- ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ IX ຂອງ ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ.
- ແຜນພັດທະນາ ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແຫ່ງຊາດຄັ້ງທີ VII (2011-2015) ແລະ ແຜນພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ 5 ປີ ຄັ້ງທີ 7 (2011-2015).
- ຍຸດທະສາດ ຄຳປະກັນ ສະບຽງອາຫານແຫ່ງຊາດ ແລະ ທິດທາງແຜນການ ພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນ 07 ທົ່ງພຽງ ຮອດປີ 2010 ທີ່ລັດຖະບານຮັບຮອງ ຕາມແຈ້ງການ ສະບັບເລກທີ 140/ທສນຍ.ກລຂ, ລົງວັນທີ 03/02/2004.
- ຍຸດທະສາດການສົ່ງອອກແຫ່ງຊາດ ໃນໄລຍະປີ 2011-2015 ສະບັບເລກທີ 344/ນຍ, ລົງວັນທີ 16/12/2009.
- ຍຸດທະສາດປ່າໄມ້ ຮອດປີ 2020 ຂອງ ສປປລາວ (ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ຮັບຮອງສະບັບເລກທີ 229/ນຍ, ລົງວັນທີ 9/08/2005).
- ຍຸດທະສາດແຫ່ງການຂະຫຍາຍຕົວ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກແຫ່ງຊາດ (NGPES).
- ມະຕິຕົກລົງຂອງກອງປະຊຸມລັດຖະບານເປີດກວ້າງ ປະຈຳ 6 ເດືອນຕົ້ນປີ 2012-2013 ສະບັບ ເລກທີ 04/ລບ, ລົງວັນທີ 30/4/2013.
- ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດ ແຫ່ງການພັດທະນາ (MDGs).
- ນະໂຍບາຍແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍໂພສະນາການ ສະບັບເລກທີ 744/ກຊສ, ລົງວັນທີ 27/11/2008 (ດຳລັດຮັບຮອງສະບັບເລກທີ 248/ນຍ, ລົງວັນທີ 01/12/2008), ແລະ ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນປະຕິບັດງານແຫ່ງຊາດ ວ່າດ້ວຍໂພສະນາການ (2010-2015).
- ແຜນງານ ພັດທະນາຊຸມນະບົດ ຂອງ ລັດຖະບານ.
- ຍຸດທະສາດ ແລະ ແຜນງານອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດຖະບານ.

2.2 ຄາດຄະເນສະພາບແວດລ້ອມທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ແລະ ສິ່ງທ້າທາຍ

ປະຈຸບັນ ປະຊາກອນຂອງໂລກ ມີປະມານ 7 ຕື້ ຄົນ; ໃນນັ້ນ 925 ລ້ານຄົນ ຍັງຕ້ອງການອາຫານເພີ່ມ ແລະ ທ່າອ່ຽງຂອງປະຊາກອນໂລກ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນເຖິງ 7,5 ຕື້ ຄົນ ໃນປີ 2015, ປະມານ 8 ຕື້ ໃນປີ

2020 ແລະ 9,2 ຕື້ ໃນປີ 2050. ໃນເວລາດຽວກັນ ປະຊາກອນ ທີ່ອົດທົວ ແມ່ນເພີ່ມຂຶ້ນກາຍ 1 ຕື້ຄົນແລ້ວ. ສຳລັບ ສປປລາວ ຄາດຄະເນປະຊາກອນ ຮອດປີ 2020 ມີປະມານ 7,5 ລ້ານຄົນ, ຮອດປີ 2025 ປະມານ 8,3 ລ້ານຄົນ; ໃນນີ້ບໍ່ລວມຈຳນວນ ນັກທ່ອງທ່ຽວທີ່ເຂົ້າມາລາວໃນແຕ່ລະປີ. ເພື່ອຮອງຮັບການເຕີບໂຕ ຂອງ ປະຊາກອນດັ່ງກ່າວ ອົງການອາຫານ ແລະ ການກະເສດ (FAO) ໄດ້ປະເມີນຄວາມຕ້ອງການ ແລະ ໄດ້ ຮຽກຮ້ອງ ໃຫ້ບັນດາປະເທດ ໃນທົ່ວໂລກ ຕ້ອງເພີ່ມປະລິມານການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ທີ່ມີໃນປະຈຸບັນ ຂຶ້ນ ອີກໃຫ້ໄດ້ 60%.

ຕາມການຄາດຄະເນ ຂອງອົງການສະຫະປະຊາຊາດ, ເສດຖະກິດຂອງໂລກ ແລະ ພາກພື້ນ ມີສັນ ຍານທາງບວກ ທີ່ຈະພື້ນຕົວເປັນກ້າວໆ. ສຳລັບບາງປະເທດໃກ້ຄຽງ ເຊັ່ນ: ສປ.ຈີນ, ອິນເດຍ... ເສດຖະກິດ ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວສູງ ກາຍເປັນຜູ້ຂັບເຄື່ອນ ເສດຖະກິດໂລກ ໃນທົດສະວັດນີ້; ບັນດາປະເທດອາຊຽນ, ປະ ເທດຄູ່ຮ່ວມເຈລະຈາ, ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນຕ່າງໆ ຍັງຈະສືບຕໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ປະເທດດ້ອຍພັດທະນາ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມແຕກໂຕນກັນ ທາງດ້ານການພັດທະນາ. ການເຂົ້າຮ່ວມເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ ຂອງສປປລາວ, ການເຂົ້າຮ່ວມ ປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມໃນຂະບວນການຄ້າເສລີອາຊຽນ, ອາຊຽນ+3, ອາຊີຕາເວັນອອກ ຈະເປັນໂອກາດດີ ໃນການ ເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດສາກົນ ຫຼາຍຂຶ້ນ. ການຄົ້ນຄວ້ານຳໃຊ້ ວິທະຍາສາດ ເຕັກໂນໂລຢີ ແລະ ການພັດທະນາ ແບບກ້າວກະໂດດ ຍັງເປັນທ່າອ່ຽງລວມຂອງໂລກ ແລະ ເປັນໂອກາດດີ ທີ່ສາມາດຍາດແຍ່ງ ແລະ ນຳໃຊ້ ເຂົ້າໃນຂະບວນ ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ສິນຄ້າ ກະສິກຳ ຢູ່ ສປປລາວ. ການເຊື່ອມໂຍງດ້ານເສດ ຖະກິດ ຂອງປະເທດ ເຂົ້າກັບ ເສດຖະກິດພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ເປັນເງື່ອນໄຂ ແລະ ນິມົດໝາຍທີ່ສຳຄັນ ໃນການຍູ້ແຮງ ການພັດທະນາຂະແໜງກະສິກຳ ຂອງ ສປປລາວ ໃຫ້ກ້າວຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະ ພາຍຫຼັງທີ່ ສປປລາວ ໄດ້ເຂົ້າເປັນສະມາຊິກ ຂອງອົງການການຄ້າໂລກ.

ໄປຄຽງຄູ່ກັບ ກາລະໂອກາດ ແລະ ສິ່ງເອື້ອອຳນວຍ ຄືດັ່ງທີ່ກ່າວຂ້າງເທິງນັ້ນ, ການພັດທະນາ ກະສິກຳ ຂອງ ສປປລາວເຮົາ ຍັງປະເຊີນກັບສິ່ງທ້າທາຍ ຫຼາຍປະການ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ:

- 1) ຄວາມໜ້າແໜ້ນ ຂອງປະຊາກອນ ນັບມື້ເພີ່ມຂຶ້ນ, ຄວາມຕ້ອງການ ສະບຽງອາຫານ ທັງທາງດ້ານ ປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ກໍເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການຍົກສູງ ມາດຕະຖານ ດ້ານຄວາມ ປອດໄພ ຂອງອາຫານ ແລະ ສຸຂະນາໄມ ຂອງສິນຄ້າກະສິກຳ ກໍນັບມື້ສູງຂຶ້ນ.
- 2) ການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບອາກາດ ແລະ ໄພຂົ່ມຂູ່ ຈາກໄພທຳມະຊາດ (ເຊັ່ນ: ນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ, ສັດຕູພືດລະບາດ, ການລະບາດຂອງພະຍາດສັດລ້ຽງ, ດິນເຊາະເຈື່ອນ ແລະ ອື່ນໆ) ຊຶ່ງທັງໝົດນັ້ນ ຍັງເປັນໄພຂົ່ມຂູ່ ແລະ ມີຄວາມສ່ຽງສູງຕໍ່ການຜະລິດກະສິກຳຂອງລາວ ໃນຕໍ່ໜ້າ.
- 3) ລະດັບ ໃນການແກ້ໄຂແຂ່ງຂັນ ຂອງຕະຫຼາດ ນັບມື້ເພີ່ມຂຶ້ນ ນຳໄປສູ່ ຄວາມຕ້ອງການ ຄວາມ ປອດໄພທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ມາດຖານສິນຄ້າກະສິກຳ ກໍນັບມື້ນັບເພີ່ມຂຶ້ນເຊັ່ນດຽວກັນ.

- 4) ຄວາມຕ້ອງການ ທີ່ດີນ ສຳລັບ ການຜະລິດເພີ່ມຂຶ້ນ ຍ້ອນທ່າວຽງ ການແກ້ງແຍ້ງທາງດ້ານທີ່ດິນ ເພື່ອຜະລິດພືດສະບຽງ, ພືດສິນຄ້າ ແລະ ພືດອຸດສາຫະກຳ ໂດຍສະເພາະ ພືດທີ່ໃຫ້ນ້ຳມັນ, ພືດທີ່ເປັນພະລັງງານ, ພືດທີ່ໃຫ້ຢາງອື່ນໆ ລວມທັງການພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ນັບມື້ເພີ່ມຂຶ້ນ ຈະເຮັດໃຫ້ທີ່ດິນ ສຳລັບການຜະລິດສະບຽງ ນັບມື້ຫຼຸດລົງ.
- 5) ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ລວມທັງ ແຫຼ່ງພະລັງງານ ນັບມື້ນັບຫຼຸດລົງ ໃນເວລາດຽວກັນ ລາຄານ້ຳມັນ ຈະມີແນວໂນ້ມເພີ່ມສູງຂຶ້ນ, ອາດຈະສົ່ງຜົນເຮັດໃຫ້ຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ສູງຂຶ້ນ, ຊຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ປ່ຽນແປງຮູບແບບ ຫຼື ວິທີການຜະລິດໃນຕໍ່ໜ້າ ໃຫ້ແທດເໝາະ ແນໃສ່ເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດໃຫ້ຕໍ່າລົງ.
- 6) ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຕິດພັນກັບການອະນຸລັກສິ່ງແວດລ້ອມ ເປັນສິ່ງທ້າຍທາຍ ໃນເງື່ອນໄຂທີ່ມີການຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມການປູກພືດສິນຄ້າ ທີ່ມີທ່າແຮງສູງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນບັນຫາ ທີ່ຈະເກີດຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ດິນເຊື່ອມໂຊມ, ການນຳໃຊ້ສານເຄມີເພີ່ມຂຶ້ນ ແລະ ອື່ນໆ.

2.3 ທິດນຳຂອງພັກ, ທັດສະນະ ແລະ ວິໄສທັດຂອງຂະແໜງການ

2.3.1 ທິດນຳຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ຕໍ່ວຽກງານກະສິກຳ

ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຂອງພັກ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ໂດຍສະເພາະ ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກ ໄດ້ກຳນົດທິດທາງ ແລະ ໜ້າທີ່ວຽກງານຈຸດສຸມ ສຳລັບການພັດທະນາ ວຽກງານກະສິກຳ ທີ່ນອນ ໃນຂົງເຂດເສດຖະກິດ ຄື: **"ພັດທະນາກະສິກຳ ແບບປະສົມປະສານ ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ..."**². ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຍັງແມ່ນ ຂະແໜງການພື້ນຖານ ໃນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ. ພວກເຮົາຕ້ອງສຸມໃສ່ ເສີມຂະຫຍາຍຄວາມສາມາດບົ່ມຊ້ອນ ທາງດ້ານການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຢ່າງຮອບດ້ານ, ສ້າງໃຫ້ມີການຫັນປ່ຽນທີ່ຕັ້ງໜ້າ ຕາມທິດ ເຮັດກະສິກຳສະອາດ, ຂະຫຍາຍການເຮັດ ກະເສດສຸມ ທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ມີປະສິດທິພາບສູງ; ໝູນໃຊ້ ວິທະຍາສາດ-ເຕັກນິກທີ່ກ້າວໜ້າ ທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃສ່ພື້ນຖານການຜະລິດ ໃຫ້ນັບມື້ ນັບກວ້າງຂວາງ, ຈຳກັດການຜະລິດ ແບບເປີດກວ້າງເນື້ອທີ່, ຮີບຮ້ອນຈັດວາງໂຄງປະກອບການປູກຝັງ-ລ້ຽງສັດຄືນໃໝ່ ໃຫ້ເໝາະສົມຕາມທ່າແຮງ ຂອງແຕ່ລະບໍລິເວນ, ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນຂະບວນການສາມສ້າງ ຄື: "ສ້າງແຂວງໃຫ້ເປັນ ຫົວໜ່ວຍຍຸດທະສາດ, ສ້າງເມືອງໃຫ້ເຂັ້ມ ແຂງຮອບດ້ານ ແລະ ສ້າງບ້ານໃຫ້ເປັນ ຫົວໜ່ວຍພັດທະນາ", ໂດຍສ້າງ ໃຫ້ມີເຂດຜະລິດກະສິກຳ ສະເພາະ ເຊັ່ນ: ເຂດປູກເຂົ້າ, ເຂດລ້ຽງສັດ, ເຂດປູກພືດຜັກປອດສານພິດ, ເຂດປູກພືດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ອື່ນໆ ເອົາໃຈໃສ່ຊຸກຍູ້ວຽກງານຄົ້ນຄວ້າ ການນຳໃຊ້ແນວພັນໃໝ່, ເຕັກນິກວິທະຍາການໃໝ່ ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ໃຫ້ວ່ອງໄວ ຕິດພັນກັບການຊຸກຍູ້ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ສ້າງຄອບຄົວຕົວແບບໃຫ້ແຜ່ຫຼາຍ ພ້ອມທັງສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການປຸງແຕ່ງ ຜົນຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ທີ່ເໝາະສົມກັບແຕ່ລະບໍລິເວນ.

² ຂັດຈາກ ມະຕິກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຜູ້ແທນທົ່ວປະເທດຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ.

ຕ້ອງເລັ່ງລັດ ການຈັດສັນທີ່ດິນກະສິກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ສຳເລັດ ໂດຍຮັບປະກັນ ໃຫ້ມີເນື້ອທີ່ດິນ ສຳລັບການຜະລິດ ສະບຽງອາຫານຢ່າງພຽງພໍ ໃນນີ້ ໃຫ້ສຸມໃສ່ ພັດທະນາ 7 ທົ່ງພຽງ ບຸລິມະສິດ ແລະ ບັນດາທົ່ງພຽງກາງ, ທົ່ງພຽງນ້ອຍ ຢ່າງເປັນລະບົບຄົບຊຸດ ເພື່ອສ້າງຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ. ສຳຄັນທີ່ສຸດ ຕ້ອງສຸມໃສ່ ປັບປຸງ ຍົກລະດັບ ຊົນລະປະທານ ໃຫ້ແທ້ໝາຍທາງວອນ ທັງຄຸ້ມຄອງ ນຳໃຊ້ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ, ສ້າງຕັ້ງ ແລະ ປັບປຸງ ສູນສົ່ງເສີມ ຫຼື ສູນພັດທະນາກະສິກຳ, ຫັນການຄົ້ນຄວ້າ ລົງຮັບໃຊ້ ເຂດຈຸດສຸມການຜະລິດ ໃນແຕ່ລະບໍລິເວນ ເພື່ອຜະລິດແນວພັນ ທັງເຮັດບົດບາດ ໃຫ້ການແນະນຳ ຝຶກອົບຮົມ ທາງດ້ານເຕັກນິກ-ວິຊາການ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ, ຈັດຕັ້ງກຸ່ມ ຊາວ ກະສິກອນ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ຊົນນະບົດ ມີຄວາມຍືນຍົງ, ສືບຕໍ່ປະຕິບັດ ນະໂຍ ບາຍຈັດສັນທີ່ດິນ ແລະ ມອບດິນ-ມອບປ່າ ໃຫ້ແຕ່ລະບ້ານ ປົກປັກຮັກສາ, ນຳໃຊ້ ພ້ອມທັງ ມອບສິດ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນຢ່າງຍາວນານ ໃຫ້ແຕ່ລະຄອບຄົວຊາວກະສິກອນ ໃນເຂດຊົນນະບົດ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ມີຄວາມອຸ່ນອຸ່ນ ທຳການຜະລິດ. ການຂະຫຍາຍກະສິກຳ ໃນເຂດຊົນນະບົດ ຕ້ອງປະຕິບັດ ຄົບຊຸດ, ຕິດພັນ ກັບການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການບໍລິການ ປະສົມປະສານ ຕະຫຼອດຂະບວນວິວັດ ແຫ່ງການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບສາກົນ ຕິດພັນກັບການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງຊຸມຊົນ ແລະ ຕົວເມືອງນ້ອຍ, ຕິດພັນກັບການຫັນເປັນທັນສະໄໝ. ຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ການພັດທະນາກະສິກຳ ຕ້ອງຕິດພັນກັບ ກຳລັງແຮງຂອງກົນໄກຕະຫຼາດ ຕາມທິດສັງຄົມນິຍົມ, ເສີມຂະຫຍາຍກຳລັງແຮງ ຂອງວິທະຍາສາດ ບວກກັບ ການນຳໃຊ້, ຊຸດຄົ້ນບັນດາກຳລັງແຮງງານ ແລະ ຊັບພະຍາກອນທີ່ມີ: ແຮງງານ, ທີ່ດິນ, ແຫຼ່ງນ້ຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສົມທົບກັບການສະໜັບສະໜູນ ການລົງທຶນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ³.

2.3.2 ທັດສະນະ

ພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ໄດ້ກຳນົດເອົາ ການຜະລິດກະສິກຳ ເປັນວຽກໜຶ່ງ ໃນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ຕາມທິດ ຖືເອົາກະສິກຳ ເປັນພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ແລະ ເປັນພື້ນຖານ ໃຫ້ແກ່ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ.

2.3.3 ວິໄສທັດ ຮອດປີ 2030

ວິໄສທັດ ຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ແມ່ນ: “ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ, ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳທີ່ມີທ່າແຮງ, ພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ, ປອດໄພ ແລະ ຍືນຍົງ ບົນພື້ນຖານການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊົນນະບົດ ເພື່ອປະກອບສ່ວນ ສ້າງພື້ນຖານເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ”.

³ ຂັດຈາກ ລາຍງານການເມືອງຂອງຄະນະບໍລິຫານງານ ສູນກາງພັກ ສະໄໝທີ VIII ສະເໜີຕໍ່ກອງປະຊຸມໃຫຍ່ ຜູ້ແທນທົ່ວປະເທດຄັ້ງທີ IX ຂອງພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ (ປຶ້ມເອກະສານກອງປະຊຸມໃຫຍ່ຄັ້ງທີ IX ພັກປະຊາຊົນປະຕິວັດລາວ; 2011).

2.4 ເປົ້າໝາຍ

2.4.1 ເປົ້າໝາຍລວມ

- 1) ພື້ນຖານເສດຖະກິດມີການຂະຫຍາຍຕົວ ຕາມທິດທັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ທີ່ໜັກແໜ້ນ, ມີພື້ນຖານໂຄງລ່າງທີ່ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ, ຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການເຕີບໂຕ ທາງດ້ານເສດຖະກິດໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບເພີ່ມຂຶ້ນຕາມເກນປົກກະຕິ, ມີປະສິດທິຜົນ, ໝັ້ນທົ່ງ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ທັງຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ທາງດ້ານໂພຊະນາການ ຢ່າງໜັກແໜ້ນ, ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ທີ່ມີປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບແຂ່ງຂັນສູງ ທັງສາມາດປັບໂຕ ເຂົ້າກັບການປ່ຽນແປງ ຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ.
- 2) ການຜະລິດກະສິກຳຖືກຕາມຫຼັກການ ດ້ານສຸຂະນາໄມ, ສະອາດ, ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ.
- 3) ການຜະລິດກະສິກຳ ສາມາດປະກອບສ່ວນໃນດ້ານຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ການສ້າງວຽກເຮັດງານທຳ; ການເພີ່ມລາຍຮັບ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ; ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມແຕກໂຕນກັນ ລະຫວ່າງຕົວເມືອງ ກັບຊົນນະບົດ, ກໍ່ສ້າງຊົນນະບົດໃໝ່ ໄປຄຸງຄູ່ ກັບການປົກປັກຮັກສາ ເອກະລັກວັດທະນະທຳ ຂອງປະຊາຊົນລາວບັນດາເຜົ່າ; ປົກປັກຮັກສາ ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ຄວາມສົມດຸນ ຂອງລະບົບນິເວດ.

2.4.2 ການກຳນົດເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍສູ່ຊົນ ຮອດປີ 2020

ຮອດປີ 2020 ສູ່ຊົນເຮັດໃຫ້ ລວມຍອດຜະລິດຕະພັນພາຍໃນ ຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຂະຫຍາຍຕົວໃຫ້ໄດ້ ໃນລະດັບສະເລ່ຍ 3,4%, ປະກອບສ່ວນ ໃນໂຄງປະກອບ ເສດຖະກິດແຫ່ງຊາດ ໃນອັດຕາສ່ວນ 19%.

2.4.2.1 ເປົ້າໝາຍ (ແຜນງານ) ທີ 1: ການຜະລິດສະບຽງ

ຮັບປະກັນດ້ານໂພຊະນາການ ຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ຮັບພະລັງງານບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 2.600 ກິໂລກາລໍຣີ ຕໍ່ຄົນ ຕໍ່ວັນ; ໃນນີ້ ເຂົ້າ ແລະ ທາດແປ້ງ ກວມປະມານ 62%, ຊີ້ນ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ປະມານ 10%, ປະເພດ ພືດ ຜັກ, ໝາກໄມ້ ແລະ ປະເພດຖົ່ວ ກວມປະມານ 6% ແລະ ປະເພດໄຂມັນ/ນ້ຳມັນ, ນ້ຳຕານ ແລະ ນ້ຳນົມ ກວມປະມານ 22%. ເພື່ອຮັບປະກັນພະລັງງານຄືດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງຮັບປະກັນດ້ານສະບຽງອາຫານ ແຕ່ລະປະເພດ ເພື່ອບໍລິໂພກໃນແຕ່ລະປີ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ ຄືດັ່ງລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້⁴:

- ເຂົ້າສານ 160 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ (ຫຼື ເທົ່າກັບປະມານ 280 ກິໂລເຂົ້າເບືອກ/ຄົນ/ປີ).
- ທາດແປ້ງ 5 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.

⁴ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຍຸດທະສາດຄຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ສປປລາວ ໄລຍະ 2001-2010 ທີ່ຖືກຮັບຮອງຈາກລັດຖະບານ ໃນວັນທີ 3/2/2004, ຂໍ້ມູນຈາກ: Lao Expenditure and Consumption Survey (2002/03 and 2007/08 LECS) ແລະ ຂໍ້ມູນຈາກອົງການ FAO.

- ປະເພດຊີ້ນ, ປາ ແລະ ໄຂ່ 65 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ; ໃນນີ້ເປັນຊີ້ນໝູ 13 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ, ຊີ້ນສັດປີກ 9 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ, ຊີ້ນອື່ນໆ 7 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ, ໄຂ່ 6 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ ແລະ ປາ 30 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ປະເພດພືດຜັກ 50 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ປະເພດຖົ່ວ-ງາ (ແຫ້ງ) 2 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ສາລີ 2,5 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ປະເພດ ພືດເປັນຫົວ (ເຜືອກ, ມັນ ຕ່າງໆ...) 2,5 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ໝາກໄມ້ 30 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ນ້ຳຕານ 1 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ນ້ຳນົມ 3 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ປະເພດໄຂມັນ/ນ້ຳມັນ 23 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.

ຕ້ອງສູ້ຊົນຜະລິດ ແລະ ສະໜອງ ເຂົ້າ, ພືດຜັກ, ປະເພດຖົ່ວ-ງາ, ໝາກໄມ້, ນ້ຳຕານ, ຊີ້ນ-ປາ ແລະ ໄຂ່ ໃຫ້ພຽງພໍ ແລະ ມີສ່ວນແຮໄວ້ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ການຜະລິດສະບຽງທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

1) ສູ້ຊົນຜະລິດເຂົ້າເປືອກລວມ ໃຫ້ໄດ້ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 4,7 ລ້ານໂຕນ; ຕາມອັດຕາສ່ວນ ເຂົ້າໜຽວປະມານ 70% ແລະ ເຂົ້າຈ້າວປະມານ 30%, ດ້ວຍອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງຜົນຜະລິດ ແຕ່ນີ້ຫາປີ 2020 ສະເລ່ຍໃຫ້ໄດ້ປະມານ 5% ຕໍ່ປີ (ໃນນີ້ ເນັ້ນໃສ່ການຍົກຜະລິດຕະພາບ ເປັນຕົ້ນຕໍ ໄປຄຽງຄູ່ ກັບການຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ ຕາມຄວາມອາດສາມາດຕົວຈິງ) ຊຶ່ງປະກອບມີລາຍລະອຽດ ຄື:

- ເຂົ້າສຳລັບຄ້ຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ປະມານ 2,5 ລ້ານໂຕນ (ເຂົ້າເປືອກ) ຊຶ່ງລວມມີ:
 - ເຂົ້າບໍລິໂພກ 2,1 ລ້ານໂຕນ (ເຂົ້າເປືອກ) (7,5 ລ້ານຄົນ X 280 ກິໂລເຂົ້າເປືອກ/ຄົນ/ປີ).
 - ຄັງແຮເຂົ້າ 400.000 ໂຕນ (ເຂົ້າສານ 240.000 ໂຕນ; ກຸ້ມໄດ້ປະມານ 2-3 ເດືອນ).
- ແນວພັນເຂົ້າປະມານ 100.000 ໂຕນ.
- ສຳລັບປຸງແຕ່ງພາຍໃນປະມານ 500.000 ຫາ 600.000 ໂຕນ.
- ເຂົ້າເປັນສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 1 ລ້ານໂຕນ.

2) ຜະລິດພືດຜັກ, ຖົ່ວ-ງາ ແລະ ໝາກໄມ້ ສຳລັບບໍລິໂພກເຊັ່ນ: ສາລີຫວານ ໃຫ້ໄດ້ ປະມານ 228.000 ໂຕນ , ເຜືອກ-ມັນ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 30 4.000 ໂຕນ, ປະເພດໄມ້ໃຫ້ໝາກ ໃຫ້ໄດ້ ປະມານ 800.000 ໂຕນ ແລະ ພືດຜັກອື່ນໆ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 1,5 ລ້ານໂຕນ.

3) ສູ້ຊົນຜະລິດຊີ້ນ, ປາ ແລະ ໄຂ່ ລວມໃຫ້ໄດ້ 487.500 ໂຕນ (ໃນນີ້, ຊີ້ນ ແລະ ໄຂ່ໃຫ້ໄດ້ 262.500 ໂຕນ, ປາ ແລະ ສັດນ້ຳໃຫ້ໄດ້ 225.000 ໂຕນຕໍ່ປີ) ເພື່ອ ຕອບສະໜອງ ອັດຕາການບໍລິໂພກ ລວມສະເລ່ຍ ໃຫ້ໄດ້ 65 ກິໂລຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ, ໃນນັ້ນ ເຂດຕົວເມືອງ ໃຫ້ໄດ້ 70 ກິໂລຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ ແລະ ເຂດຊົນນະ

ບົດ ໃຫ້ໄດ້ 50 ກິໂລຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ ແລະ ສູ້ຊົນເຮັດໃຫ້ອັດຕາການຂະຫຍາຍຕົວ ຂອງຝູງສັດ ຢູ່ໃນລະດັບ ປະມານ 6% ຕໍ່ປີ. ຂະຫຍາຍການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ໃຫ້ໄດ້ 8-10% ຕໍ່ປີ.

2.4.2.2 ເປົ້າໝາຍ (ແຜນງານ) ທີ 2: ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ

ຕ້ອງສູ້ຊົນເຮັດໃຫ້ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ເພື່ອຮັບປະກັນທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ແນໃສ່ໃຫ້ເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍໃຫ້ຕິດພັນກັບ ການປັບປຸງ ກຸ່ມ ຊາວກະສິກອນ, ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ປຸງແຕ່ງກະສິກຳຢ່າງແຂງແຮງ ໂດຍຕ້ອງ ສູ້ຊົນເຮັດໃຫ້ການ ຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າທີ່ສຳຄັນສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ໃນຈຳນວນຄາດໝາຍຜົນຜະລິດເຂົ້າລວມທັງໝົດ; ຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າ ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 1 ລ້ານໂຕນເຂົ້າເປືອກ ໄປຄຸງຄູ່ກັບການສົ່ງເສີມ ການປູກເຂົ້າທີ່ມີທ່າແຮງຂອງແຕ່ລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຕົ້ນ: ເຂົ້າກຳ, ເຂົ້າໄກ່ນ້ອຍ, ເຂົ້າຫອມ ໃນເຂດທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ສົ່ງເສີມ ເຂົ້າພັນປັບປຸງໃໝ່ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ເປັນຕົ້ນ: ເຂົ້າທ່າດອກຄຳ, ເຂົ້າທ່າສະໂນ, ເຂົ້າໂພນງາມ ແລະ ເຂົ້າຫອມອື່ນໆ ໃນເຂດທີ່ງ່າຍຕ່າງໆ. ເພີ່ມສັດສ່ວນ ການປູກເຂົ້າຈ້າວ ໃຫ້ກວມ ເອົາ 30% ຂອງຜົນຜະລິດທັງໝົດ, ໃນນັ້ນ ເລັ່ງໃສ່ ຜະລິດເຂົ້າ ເພື່ອສົ່ງອອກໃນມາດຕະຖານ ກະສິກຳທີ່ດີ (GAP) ໂດຍເລັ່ງໃສ່ຕະຫຼາດພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ສຳລັບຢູ່ບັນດາທົ່ງພຽງນ້ອຍ ແລະ ທົ່ງພຽງກາງ ຂອງ ແຂວງພາກເໜືອ ແມ່ນສຸມໃສ່ ຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ ສ.ປ.ຈີນ ແລະ ປະເທດໃກ້ຄຽງ ໂດຍ ນຳໃຊ້ແນວພັນເຂົ້າ ທີ່ຕະຫຼາດຕ້ອງການ.

2) **ສຳລັບພືດຕ່າງໆ:** ຜະລິດສາລີອາຫານສັດ ໃຫ້ບັນລຸ ປະມານ 1,3 ລ້ານໂຕນ, ກາເຟ ໃຫ້ໄດ້ ປະມານ 120.000 ໂຕນ, ອ້ອຍ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກ່ວາ 2 ລ້ານໂຕນ, ມັນຕົ້ນ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 1,5 ລ້ານໂຕນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 50.000 ໂຕນ. ນອກນັ້ນ ກໍສູ້ຊົນຜະລິດພືດສິນຄ້າອື່ນໆ ທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປຸງ ຕາມທີ່ ຕະຫຼາດຕ້ອງການ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ.

3) **ສຳລັບການລ້ຽງສັດ:** ສູ້ຊົນທັນການລ້ຽງສັດແບບທຳມະຊາດ ໄປສູ່ການລ້ຽງແບບເປັນຟາມ ໃຫ້ ສາມາດສະໜອງ ຜົນຜະລິດຈາກຟາມໃຫ້ໄດ້ 30% ຂອງຜົນຜະລິດສັດທັງໝົດ. ສຸມໃສ່ການລ້ຽງສັດ ພັນ ປັບປຸງ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ສະໜອງຕະຫຼາດພາຍໃນ ໃຫ້ພຽງພໍ ແລະ ສູ້ຊົນສືບຕໍ່ສົ່ງອອກສັດໃຫຍ່ ປະເພດ ງົວ, ຄວາຍ ໄປປະເທດໃກ້ຄຽງ ໂດຍຄິດໄລ່ເປັນນ້ຳໜັກຊີ້ນ ຢ່າງຕ່ຳ ໃຫ້ໄດ້ 10.000-15.000 ໂຕນ ໃນປີ 2020. ເພື່ອຮັບປະກັນຝູງສັດ (ງົວ, ຄວາຍ, ແບ້) ຂະຫຍາຍຕົວ, ຕ້ອງຂະຫຍາຍການສ້າງສວນຫຍ້າ, ການ ຜະລິດອາຫານສັດ ໃຫ້ເປັນຂະບວນການ; ໂດຍແມ່ນ ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ ສ້າງ ສວນແນວພັນຫຍ້າຫຼາຍຊະນິດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ເພື່ອເປັນບ່ອນສາຖິດ ທັງເປັນບ່ອນຂະຫຍາຍ ແນວພັນຫຍ້າ ເພື່ອສົ່ງເສີມການປຸງແຕ່ງອາຫານສັດ.

2.4.3 ການກຳນົດເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍສູ້ຊີນຮອດປີ 2025

2.4.3.1 ເປົ້າໝາຍ (ແຜນງານ) ທີ 1: ການຜະລິດສະບຽງ

ສືບຕໍ່ຮັບປະກັນດ້ານໂພຊະນາການຂອງປະຊາຊົນໃຫ້ໄດ້ຮັບພະລັງງານ ບໍ່ຕ່ຳກວ່າ 2.600 ກິໂລກາລໍຣີຕໍ່ຄົນຕໍ່ວັນ, ໃນນີ້ ເຂົ້າ ແລະ ທາດແປ້ງ ກວມປະມານ 54%, ຊີ້ນ, ໄຂ່ ແລະ ປາ ປະມານ 13%, ປະເພດ ພືດຜັກ, ໝາກໄມ້ ແລະ ປະເພດຖົ່ວ ກວມປະມານ 8% ແລະ ປະເພດ ໄຂມັນ/ນ້ຳມັນ, ນ້ຳຕານ ແລະ ນ້ຳນົມ ກວມປະມານ 25% ໂດຍຕ້ອງຮັບປະກັນດ້ານ ສະບຽງອາຫານ ແຕ່ລະປະເພດ ເພື່ອບໍລິໂພກ ໃນແຕ່ລະປີ ໃຫ້ໄດ້ ຢ່າງໜ້ອຍ ຄືດັ່ງລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້ ⁵:

- ເຂົ້າສານ 140 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ (ຫຼື ເທົ່າກັບປະມານ 234 ກິໂລເຂົ້າເປືອກ/ຄົນ/ປີ).
- ທາດແປ້ງ 4,5 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ປະເພດຊີ້ນ, ປາ ແລະ ໄຂ່ 79 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ; ໃນນີ້ເປັນຊີ້ນໝູ 18 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ, ຊີ້ນສັດປີກ 10 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ, ຊີ້ນອື່ນໆ 10 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ, ໄຂ່ 8 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ ແລະ ປາ 33 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ພືດຜັກ 80 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ປະເພດຖົ່ວ-ງາ (ແຫ້ງ) 2 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ສາລີ 2 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ປະເພດ ພືດເປັນຫົວ (ເຜືອກ, ມັນ ຕ່າງໆ...) 2,1 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ໝາກໄມ້ 40 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ນ້ຳຕານ 1,5 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ນ້ຳນົມ 5 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.
- ປະເພດໄຂມັນ/ນ້ຳມັນ 25 ກິໂລ/ຄົນ/ປີ.

ຕ້ອງສູ້ຊີນຜະລິດ ແລະ ສະໜອງ ເຂົ້າ, ພືດຜັກ, ປະເພດຖົ່ວ-ງາ, ໝາກໄມ້, ນ້ຳຕານ, ຊີ້ນ-ປາ ແລະ ໄຂ່ ໃຫ້ພຽງພໍ ແລະ ມີສ່ວນແຮໄວ້ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ການຜະລິດສະບຽງທີ່ສຳຄັນ ດັ່ງນີ້:

1) ສູ້ຊີນຜະລິດເຂົ້າເປືອກລວມ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 5 ລ້ານໂຕນ, ຕາມອັດຕາສ່ວນ ເຂົ້າໜຽວ 70% ແລະ ເຂົ້າຈ້າວ 30%, ຊຶ່ງປະກອບມີລາຍ ລະອຽດ ຄື:

- ເຂົ້າສຳລັບຄຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ປະມານ 2,5 ລ້ານໂຕນ (ເຂົ້າເປືອກ) ຊຶ່ງປະກອບມີ:
 - ເຂົ້າບໍລິໂພກປະມານ 2,1 ລ້ານໂຕນ (9 ລ້ານຄົນ X 234 ກິໂລເຂົ້າເປືອກ/ຄົນ/ປີ).
 - ຄັງແຮເຂົ້າປະມານ 400.000ໂຕນ (ເຂົ້າສານ 240.000 ໂຕນ; ກຸ້ມໄດ້ປະມານ 2-3 ເດືອນ).

⁵ ແຫຼ່ງຂໍ້ມູນ: ຍຸດທະສາດຄຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ສປປລາວ ໄລຍະ 2001-2010 ທີ່ຖືກຮັບຮອງຈາກລັດຖະບານ ໃນວັນທີ 3/2/2004, ຂໍ້ມູນ ຈາກ: Lao Expenditure and Consumption Survey (2002/03 and 2007/08 LECS) ແລະ ຂໍ້ມູນຈາກອົງການ FAO.

- ແນວພັນເຂົ້າປະມານ 100.000 ໂຕນ.
- ສຳລັບປຸງແຕ່ງພາຍໃນປະມານ 500.000 ຫາ 600.000 ໂຕນ.
- ເຂົ້າເປັນສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 1,5 ລ້ານໂຕນ.

2) ຜົນຜະລິດພືດຜັກ, ຖົ່ວ-ງາ ແລະ ໝາກໄມ້ ສຳລັບບໍລິໂພກເຊັ່ນ: ສາລີຫວານ ໃຫ້ໄດ້ ປະມານ 306.000 ໂຕນ, ເຜືອກ-ມັນ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 327.000 ໂຕນ, ປະເພດໄມ້ໃຫ້ໝາກ ໃຫ້ໄດ້ ປະມານ 825.000 ໂຕນ ແລະ ພືດຜັກອື່ນໆ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 1,57 ລ້ານໂຕນ.

3) ສັງຄົມຜະລິດຊີ້ນ, ປາ ແລະ ໄຂ່ ລວມໃຫ້ໄດ້ 711.000 ໂຕນ (ໃນນັ້ນ, ຊີ້ນ ແລະ ໄຂ່ໃຫ້ໄດ້ 414.000 ໂຕນ, ປາ ແລະ ສັດນ້ຳໃຫ້ໄດ້ 297.000 ໂຕນຕໍ່ປີ) ເພື່ອຕອບສະໜອງອັດຕາການບໍລິໂພກ ລວມສະເລ່ຍ ໃຫ້ໄດ້ 79 ກິໂລຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ.

2.4.3.2 ເປົ້າໝາຍ (ແຜນງານ) ທີ 2: ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ

ຕ້ອງສັງຄົມເຮັດໃຫ້ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ເພື່ອຮັບປະກັນທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ແນໃສ່ໃຫ້ເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ພາຍໃນ, ພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍໃຫ້ຕິດພັນກັບການປັບປຸງ ກຸ່ມຊາວກະສິກອນ, ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ປຸງແຕ່ງກະສິກຳຢ່າງແຂງແຮງ ໂດຍຕ້ອງ ສັງຄົມເຮັດໃຫ້ການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າທີ່ສຳຄັນ ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍຕົວ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1) ໃນຈຳນວນຄາດໝາຍຜົນຜະລິດເຂົ້າລວມທັງໝົດ; ຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 1,5 ລ້ານໂຕນເຂົ້າເປືອກ ໃນປີ 2025 ໄປຄຸງຄູ່ກັບການສົ່ງເສີມ ການປູກເຂົ້າທີ່ມີທ່າແຮງຂອງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຕົ້ນ: ເຂົ້າກຳ, ເຂົ້າໄກ່ນ້ອຍ, ເຂົ້າຫອມ ໃນເຂດທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ມີເງື່ອນໄຂ, ແລະ ສົ່ງເສີມເຂົ້າພັນ ປັບປຸງໃໝ່ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ເປັນທີ່ຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ເປັນຕົ້ນ: ເຂົ້າທ່າດອກຄຳ, ເຂົ້າທ່າສະໂນ, ເຂົ້າໂພນງາມ ແລະ ເຂົ້າຫອມອື່ນໆ ໃນເຂດທີ່ງ່າຍຕໍ່າງໆ. ຮັກສາສັດສ່ວນ ການປູກເຂົ້າຈ້າວໃຫ້ກວມເອົາ 30% ຂອງຜົນຜະລິດທັງໝົດ, ໃນນັ້ນ ເລັ່ງໃສ່ຜະລິດເຂົ້າ ເພື່ອສົ່ງອອກໃນມາດຕະຖານ ກະສິກຳທີ່ດີ (GAP) ໂດຍເລັ່ງໃສ່ຕະຫຼາດພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ. ສຳລັບຢູ່ບັນດາທົ່ງພຽງ ນ້ອຍ ແລະ ທົ່ງພຽງກາງຂອງແຂວງພາກເໜືອ ແມ່ນສຸມໃສ່ ຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ ສ.ປ.ຈີນ ແລະ ປະເທດໃກ້ຄຽງ ໂດຍນຳໃຊ້ແນວພັນເຂົ້າ ທີ່ຕະຫຼາດຕ້ອງການ.

2) ສຳລັບພືດຕ່າງໆ: ສັງຄົມຜະລິດສາລີອາຫານສັດ ໃຫ້ບັນລຸປະມານ 1,4 ລ້ານໂຕນ, ກາເຟ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 280.000 ໂຕນ (ອີງໃສ່ຍຸດທະສາດການພັດທະນາກາເຟລາວ), ອ້ອຍ ໃຫ້ໄດ້ຫຼາຍກ່ວາ 2,4 ລ້ານໂຕນ, ມັນຕົ້ນ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 1,6 ລ້ານໂຕນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 52.000 ໂຕນ. ນອກນັ້ນ ກໍສັງຄົມຜະລິດພືດສິນຄ້າອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປຸງ ຕາມທີ່ຕະຫຼາດຕ້ອງການ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ.

3) **ສຳລັບການລ້ຽງສັດ:** ສູ້ຊົນຫັນການລ້ຽງສັດແບບທຳມະຊາດ ໄປສູ່ການລ້ຽງແບບເປັນຟາມ ໃຫ້ສາມາດສະໜອງຜົນຜະລິດ ຈາກຟາມ ໃຫ້ໄດ້ 3 5% ຂຶ້ນໄປຂອງຜົນຜະລິດສັດທັງໝົດ. ສຸມໃສ່ການລ້ຽງສັດ ພັນປັບປຸງ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ສະໜອງ ຕະຫລາດພາຍໃນ ໃຫ້ພຽງພໍ ແລະ ສູ້ຊົນສືບຕໍ່ສົ່ງອອກສັດໃຫຍ່ ປະເພດງົວ, ຄວາຍ ໄປປະເທດໃກ້ຄຽງ ໂດຍຄິດໄລ່ເປັນນ້ຳໜັກຊີ້ນ ຢ່າງຕໍ່າໃຫ້ໄດ້ 15.000 ໂຕນ ໃນປີ 2025.

III. ເນື້ອໃນວຽກຈຸດສຸມ ແລະ ບັນດາມາດຕະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ເພື່ອຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍ 2 ເປົ້າໝາຍ ກໍຄື 2 ແຜນງານຈຸດສຸມ ກ່ຽວກັບ ການຜະລິດສະບຽງ ອາຫານ ແລະ ການຜະລິດສິນຄ້າ, ໂດຍສະເພາະ ບັນດາຕົວເລກຄາດໝາຍ ທີ່ວາງໄວ້ ຮອດປີ 2020 ແລະ 2025, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະເໜີກ່ຽວກັບ ເນື້ອໃນຍຸດທະສາດ ແລະ ບັນດາມາດຕະການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຮອດປີ 2025 ຊຶ່ງລວມເອົາບັນດາມາດຕະການລວມ ແລະ ມາດຕະການສະເພາະດ້ານ ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

3.1 ມາດຕະການລວມ

ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ແລະ ຮັບປະກັນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາເປົ້າໝາຍ/ແຜນງານ ແລະ ຄາດໝາຍສູງຊັ້ນ ທີ່ສະເໜີມານັ້ນ ຈຶ່ງສະເໜີມາດຕະການລວມ ຈຳນວນໜຶ່ງ ດັ່ງນີ້:

3.1.1 ດ້ານນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳ

3.1.1.1 ດ້ານນະໂຍບາຍ

- ດຳເນີນການສຶກສາ, ວິເຄາະ-ວິໃຈ ເພື່ອກຳນົດອັດຕາດອກເບ້ຍສິນເຊື້ອ ທີ່ເໝາະສົມ, ຕະຫຼອດຮອດການເພີ່ມວົງເງິນສິນເຊື້ອໃນໄລຍະຍາວ ລວມທັງປັບປຸງຮູບການ ແລະ ຫຼັກການໃຊ້ຫຼັກຊັບຄ້ຳປະກັນ ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ຖືວ່າເປັນການຜະລິດ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ (ໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ) ໂດຍສະເພາະແມ່ນການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ທີ່ເປັນບຸລິມະສິດລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ.
- ປະຕິບັດນະໂຍບາຍສິນເຊື້ອດອກເບ້ຍຕ່ຳ ສຳລັບເປົ້າໝາຍກຸ່ມຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ພືດສິນຄ້າ ບຸລິມະສິດລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ຫັນເປັນກົນຈັກ ຫຼື ຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ທີ່ຕິດພັນກັບ ການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ (ເຊັ່ນ: ການຜະລິດເຂົ້າ ແມ່ນ ສຳລັບເປົ້າໝາຍ ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ທີ່ນຳໃຊ້ ກົນຈັກ ນັບແຕ່ຂອດໄຖ, ຄາດ, ດຳ, ເກັບກ່ຽວ, ອົບແຫ້ງ ແລະ ປຸງແຕ່ງສີ ແລະ ອື່ນໆ).
- ປະສານສົມທົບກັບຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ຂະແໜງການເງິນ ແລະ ບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍ ນະໂຍບາຍສຳລັບໂຄງການຜະລິດ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ຜະລິດເປັນສິນຄ້າກະສິກຳ ເຊັ່ນ: ນະໂຍບາຍດ້ານການເງິນ; ການສົ່ງອອກສິນຄ້າ, ການສ້າງກອງທຶນ ສົ່ງເສີມການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ, ກອງທຶນຄ້ຳປະກັນລາຄາ ແລະ ຄ້ຳປະກັນຄວາມສ່ຽງ, ການສ້າງຄັງແຮສະບຽງ ແລະ ຄັງແຮສິນຄ້າ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ຈຳເປັນ.
- ປະຕິບັດນະໂຍບາຍຖົມຊຸມ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນລາຄາເຂົ້າ ແລະ ພືດສິນຄ້າບຸລິມະສິດລະດັບຊາດ, ຮັບປະກັນ ໃຫ້ປະຊາຊົນຜູ້ຜະລິດ ຕ້ອງໄດ້ກຳໄລຢ່າງຕ່ຳ 30% ຂອງຕົ້ນທຶນການຜະລິດ. ດຳເນີນໂຄງການສ້າງຄັງແຮເຂົ້າແຫ່ງຊາດ ໃຫ້ມີປະສິດຕິຜົນ.
- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກຳນົດ ນະໂຍບາຍ ທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບການນຳເຂົ້າປັດໃຈການຜະລິດ ຫຼື ປັດໃຈຂາເຂົ້າກະສິກຳ ທີ່ ສປປລາວເຮົາ ບໍ່ສາມາດຜະລິດເອງໄດ້ ເຊັ່ນ: ກົນຈັກກະສິກຳ, ຝຸ່ນ, ປຸຍ, ຢາປາບ

- ສັດຕູພືດ, ຢາປ້ອງກັນແລະປົນປົວພະຍາດສັດ, ເຄມີ ຫຼື ວັດຖຸດິບເພື່ອຜະລິດ ຫົວອາຫານສັດ ລວມທັງ ແນວພັນເຂົ້າ, ແນວພັນພືດ ແລະ ສັດ ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ.
- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກຳນົດນະໂຍບາຍ ທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບຄ່າກະແສໄຟຟ້າ ແລະ ຄ່າ ນໍ້າຊົນລະປະທານ ໃນຂົງເຂດ ການຜະລິດກະສິກຳ (ການປູກ-ການລ້ຽງ) ລວມທັງອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງກະສິກຳ ແນໃສ່ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນ ການຜະລິດ.
- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກຳນົດນະໂຍບາຍພິເສດທີ່ກະທັດຮັດ ວ່ອງໄວ ແລະ ຖືກຕ້ອງຕາມລະບຽບສະເພາະ ເພື່ອສົ່ງເສີມ ການລົງທຶນ ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ທີ່ເປັນບຸລິມະສິດລະດັບຊາດ (ເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ສາລີ ແຂງ, ກາເຟ, ອ້ອຍ, ມັນຕົ້ນ, ຢາງພາລາ, ງົວ ແລະ ອື່ນໆ) ແລະ ສິນຄ້າບຸລິມະສິດ ທີ່ເປັນ ທ່າແຮງ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມພິເສດ ສຳລັບຊາຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ກະສິກຳສະອາດ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ.
- ສ້າງຕັ້ງກອງທຶນຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນ ສະບຽງອາຫານ ແລະ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າ.
- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ກຳນົດນະໂຍບາຍ ສະໜັບສະໜູນ, ສົ່ງເສີມ ແລະ ໃຫ້ທຶນ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງຄຸນນະພາບ ແລະ ມາດຕະຖານ ຜົນຜະລິດກະສິກຳ ລວມທັງ ຜົນຜະລິດທີ່ເປັນສະບຽງອາ ຫານ ແລະ ສິນຄ້າ ດ້ວຍການລົງທຶນ ສ້າງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບສຸຂະນາໄມພືດ ແລະ ສັດ.
- ປະຕິບັດນະໂຍບາຍສັກຢາປ້ອງກັນ ແລະ ປົນປົວພະຍາດສັດ ໂດຍບໍ່ເສຍຄ່າ ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມ ສ່ຽງຕໍ່ ພະຍາດລະບາດ, ເຂດພູດອຍ, ເຂດທຸລະກັນດານ ທຸກຍາກ ແລະ ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ.
- ກຳນົດນະໂຍບາຍທີ່ເໝາະສົມ ຕໍ່ພະນັກງານທີ່ລົງປະຕິບັດໜ້າທີ່ ຢູ່ຮາກຖານ ເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ໂດຍການກຳນົດ ລະບອບເວລາໃນການສັບປ່ຽນ, ນະໂຍບາຍໃນການຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ດ້ານຕ່າງໆ ແລະ ມາດຖານໃນການຄົ້ນຄົ້ວເລື່ອນຊັ້ນ ເລື່ອນຂັ້ນ ຕາມຕຳແໜ່ງງານ.

3.1.1.2 ດ້ານນິຕິກຳ

- ທົບທວນ ແລະ ປັບປຸງຄືນຢ່າງເປັນລະບົບຄົບຊຸດ ບັນດານິຕິກຳ ກ່ຽວກັບວຽກງານກະສິກຳ ເພື່ອໃຫ້ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບ, ເງື່ອນໄຂ, ຈຸດພິເສດຂອງ ສປປລາວ ເຮົາ ທັງສອດຄ່ອງກັບ ບັນດາສົນທິ ສັນຍາສາກົນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ທີ່ ສປປລາວເຮົາ ເປັນພາຄີ.
- ກຳນົດແບ່ງເຂດ ແລະ ສ້າງແຜນແມ່ບົດ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອສະເໜີ ລັດຖະ ບານ ພິຈາລະນາ ແລະ ອອກນິຕິກຳຮັບຮອງ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ ການກຳນົດມາດຕະການ ປ້ອງກັນການ ຫັນປ່ຽນທີ່ດິນກະສິກຳ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການຫັນປ່ຽນດິນນາ ໄປສູ່ເປົ້າໝາຍ ການນຳໃຊ້ອື່ນ ທີ່ບໍ່ໄດ້ ຮັບອະນຸຍາດ.
- ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງນິຕິກຳ ທີ່ກ່ຽວກັບວຽກງານການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ ໃຫ້ໄປຕາມສັນຍາ ແລະ ສົນທິສັນຍາ ທີ່ ສປປ ລາວເປັນພາຄີ ໂດຍສະເພາະ ກ່ຽວກັບ ສຸຂະ ນາໄມ ແລະ ສຸຂະນາໄມພືດ ແລະ ສັດ (SPS Agreement).

- ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງ ບັນດານິຕິກຳ ກ່ຽວກັບ ການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ ລວມທັງການນຳເຂົ້າ ປັດໃຈການ ຜະລິດ ທີ່ ສປປ ລາວ ບໍ່ສາມາດຜະລິດເອງໄດ້ ເຊັ່ນ: ຝຸ່ນ, ປຸຍ, ຢາວັກຊີນ ຫຼື ຢາປ້ອງກັນ ແລະ ປິ່ນປົວພະຍາດ ສັດ, ຢາປ້ອງກັນບັງແມງ, ຢາປາບສັດຕູພືດ, ແນວພັນພືດ ແລະ ແນວພັນ ສັດ...) ໃຫ້ມີຜົນບັງຄັບໃຊ້ທາງດ້ານກົດໝາຍ.

3.1.2 ການປັບປຸງຂອດປະສານງານກັບພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ

ເພີ່ມທະວີການປະສານງານ ລະຫວ່າງຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກັບບັນດາຂະແໜງ ທີ່ໝູນ ອ້ອມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ການເງິນ, ທະນາຄານ, ໂຍທາທິການ ແລະ ຂົນສົ່ງ, ຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ, ພັດທະນາຊຸມນະບົດ, ແຜນການ ແລະ ລົງທຶນ, ຍຸຕິ ທຳ ແລະ ຂະແໜງອື່ນໆ ແນໃສ່ ເຮັດໃຫ້ການກຳນົດ ນະໂຍບາຍ, ຍຸດທະສາດ, ແຜນງານ ລວມທັງນິຕິກຳ ຕ່າງໆ ຂອງບັນດາຂະແໜງການ ມີການເຊື່ອມໂຍງກັນ ແລະ ສອດຄ່ອງກັນ ເພື່ອຢູ່ແຮງ ຂະບວນການຜະລິດ ສະບຽງອາຫານ ແລະ ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ໃຫ້ຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ. ໄປຄຽງຄູ່ ກັນນັ້ນ, ຕ້ອງເລັ່ງ ໃສ່ປັບປຸງການປະສານສົມທົບ ລະຫວ່າງສູນກາງກັບທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ຕິດ ພັນກັບທິດ 3 ສ້າງ: “ສ້າງແຂວງເປັນຫົວໜ່ວຍຍຸດທະສາດ, ເມືອງເປັນຫົວໜ່ວຍເຂັ້ມແຂງຮອບດ້ານ, ສ້າງ ບ້ານເປັນຫົວໜ່ວຍພັດທະນາ” ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ.

ສຳລັບການປະສານງານລະຫວ່າງລັດ ກັບຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບ ການ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ແມ່ນກຳລັງແຮງທີ່ສຳຄັນ ໃນຂະ ບວນການຜະລິດກະສິກຳ. ສະນັ້ນ, ຕ້ອງຢູ່ແຮງ ການຮ່ວມມື ປະສານງານກັນ ລະຫວ່າງສອງພາກສ່ວນນີ້ ໃນຮູບແບບການຜະລິດ ທີ່ມີສັນຍາຜູກ ພັນສອງສົ້ນ ຄື: ຜູ້ປະກອບການ ເປັນຜູ້ສະໜອງປັດໃຈການຜະລິດ, ເກັບຊື້ ແລະ ປຸງແຕ່ງ, ສ່ວນຜູ້ຜະລິດ ແມ່ນຮັບຜິດຊອບ ໃນການຈັດຕັ້ງກຸ່ມ, ສະມາຄົມ ຫຼື ສະຫະກອນ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍກຳລັງການ ຜະລິດ ໃຫ້ກ້ວາງຂວາງ, ມີກຳລັງແຮງ ແລະ ມີຄວາມເປັນເຈົ້າ ພ້ອມທັງດຳເນີນການຜະລິດ ຕາມຄວາມ ຕ້ອງການຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ຫຼື ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ. ເຮັດຄືແນວນັ້ນ ຈະເຮັດໃຫ້ການຜະລິດຂອງ ປະຊາຊົນ ຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການບໍລິການ ຫຼື ເວົ້າຢ່າງໜຶ່ງ ແມ່ນເຮັດໃຫ້ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ທີ່ມີກະສິກຳຕິດພັນກັບອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ນັບແຕ່ລະດັບບ້ານ ແລະ ກຸ່ມບ້ານຂຶ້ນມາ ໄດ້ຮັບການ ພັດທະນາເທື່ອລະກ້າວ. ສ່ວນລັດຕ້ອງປຸກລະດົມການລົງທຶນ ຂອງຜູ້ປະກອບການທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະ ເທດ ແນໃສ່ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງ ແຂງແຮງ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ລັດຍັງມີບົດບາດໃນການກຳນົດນະໂຍບາຍ ທີ່ເປັນການກະຕຸກຊຸກຍູ້, ກຳນົດລະບຽບ ກົດໝາຍທີ່ຮັດກຸມ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍດ້ານວິຊາການທີ່ຈຳເປັນ ແນໃສ່ ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດ ໄດ້ດຳເນີນໄປຕາມ ທິດກະສິກຳສະອາດ ຢ່າງໜັກແໜ້ນ. ໄປຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ລັດຍັງ ເຮັດໜ້າທີ່ ບາງດ້ານ ຄື:

- 1) ສະໜັບສະໜູນໃຫ້ມີກອງທຶນໝູນວຽນໃນກຸ່ມຜູ້ຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຊຶ່ງລວມມີ: ກຸ່ມປູກ, ກຸ່ມ ລ້ຽງ, ກຸ່ມຜູ້ປຸງແຕ່ງ ແລະ ອື່ນໆ.

- 2) ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກໃຫ້ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ, ຜູ້ປະກອບການສາມາດເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຶນ ໃນອັດຕາດອກເບ້ຍ ແລະ ໄລຍະເວລາກູ້ຢືມທີ່ເໝາະສົມ.
- 3) ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພາກສ່ວນສະຖາບັນການເງິນ, ການເງິນຈຸລະພາກ ແລະ ອົງການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງສາກົນ, ສ້າງກອງທຶນພັດທະນາກະສິກຳ ຢູ່ໃນກຸ່ມບ້ານ ແລະ ເປົ້າໝາຍການຜະລິດ.
- 4) ປະສານສົມທົບ ກັບຂະແໜງການເງິນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການປ່ອຍສິນເຊື້ອ ແລະ ກຳນົດນະໂຍບາຍ ດອກເບ້ຍທີ່ເໝາະສົມ ສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ.

ສຳລັບການປະສານງານໃນການຄຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ; ການຮັບປະກັນ ດ້ານອາຫານ ແລະ ການຂາດສານອາຫານ ເປັນບັນຫາທີ່ສະຫຼັບສັບຊ້ອນ, ຊຶ່ງມັນບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ໃນຂະແໜງການດຽວ ຫຼື ຜູ້ໃດຜູ້ໜຶ່ງ, ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ມີການວາງແຜນ ແລະ ການກຳນົດບຸລິມະສິດ ຮ່ວມກັນ ໃນທົ່ວທຸກຂະແໜງການ, ຕ້ອງມີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປລວງດຽວກັນ ແລະ ມີການແລກປ່ຽນ ຂໍ້ມູນຊຶ່ງກັນ ແລະ ກັນ. ລັດຖະບານເຫັນໄດ້ຄວາມສຳຄັນທີ່ວ່າ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດ ໂດຍສະເພາະ MDG1; ເປົ້າໝາຍ 1.C ປະສົບຜົນສຳເລັດ ມັນຮຽກຮ້ອງໃຫ້ການຮ່ວມມືກັນ ລະຫວ່າງທຸກຂະແໜງການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຮັບປະກັນດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ການປັບປຸງ ດ້ານໂພສະນາການ ໃຫ້ຢູ່ໃນລະດັບ ທີ່ດີໃນທຸກຂັ້ນ.

ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄດ້ຮັບການມອບໝາຍ ແລະ ມີ ພາລະບົດບາດເປັນໃຈກາງ ໃນການປະສານສົມທົບ ກັບ ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ລະບົບການຜະລິດ ເພື່ອ ຮັບປະກັນດ້ານສະບຽງອາຫານ ໃນລະດັບຄົວເຮືອນ ແລະ ລະດັບຊາດ ໃຫ້ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ແລະ ເປັນໃຈກາງ ໃນການວາງກອບໂຄງສ້າງ ໃຫ້ເປັນລະບົບຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຮ່ວມກັນ ຂອງທຸກຂະແໜງການ. ນອກນັ້ນຍັງມີ ຄະນະກຳມະການດ້ານໂພສະນາການ ເປັນໜ່ວຍງານໃໝ່ ທີ່ຫາກໍໄດ້ຕັ້ງຂຶ້ນ ເພື່ອເປັນໜ່ວຍປະສານງານ ໃນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ກິດຈະກຳທີ່ກ່ຽວພັນກັບໂພສະນາການ ແລະ ວາງແຜນດ້ານວຽກງານໂພສະນາການ. ກອງເລຂາຄະນະກຳມະການດັ່ງກ່າວ ໄດ້ຮັບການສ້າງຕັ້ງ ໂດຍແມ່ນ ລັດຖະມົນຕີວ່າການກະຊວງສາທາລະນະສຸກ ເປັນປະທານ ແລະ ເປັນປະທານຮ່ວມໂດຍ ລັດຖະມົນຕີຊ່ວຍ ວ່າການ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ກະຊວງ ແຜນການ ແລະ ການລົງທຶນ . ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ເຫັນວ່າ ຍັງມີຄວາມຈຳເປັນ ທີ່ຈະເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ໃຫ້ແກ່ສະຖາບັນທີ່ມີຢູ່ ທາງດ້ານການປະສານງານ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ກຳນົດກົນໄກອັນໃໝ່ພາຍໃນໜ່ວຍງານທີ່ມີ ເພື່ອເຊື່ອມ ປະສານ ໂດຍສະເພາະ ການປະສານງານກັບກຸ່ມຊາວນາ, ໜ່ວຍງານເອກະຊົນ, ສະມາຄົມ, ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ອົງການດ້ານສັງຄົມ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ.

3.1.3 ການຮ່ວມມື ແລະ ລົງທຶນ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ

ກ. ດ້ານການຮ່ວມມື:

ສໍາລັບຂົງເຂດການຮ່ວມມື ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ບາງມາດຕະການຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

- 1) ຕັ້ງໜ້າສືບຕໍ່ຂົນຂວາຍ ຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອການພັດທະນາ ຈາກຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ, ເພື່ອນມິດຍຸດທະສາດ, ສະຖາບັນການເງິນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ບໍ່ແມ່ນລັດຖະບານ, ການຮ່ວມມືໃນຂອບຂອງອາຊຽນ, ອະນຸພາກພື້ນແມ່ນໍ້າຂອງ ເພື່ອຍາດແຍ່ງ ເອົາການຊ່ວຍເຫຼືອ ດ້ວຍຫຼາຍຮູບ ຫຼາຍສີ ແນໃສ່ມາພັດທະນາວຽກບຸລິມະສິດຂອງຕົນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ການຄ້າປະກັນ ສະບຽງອາຫານ, ການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າ, ການຈັດສັນອາຊີບດ້ານກະສິກຳ ເພື່ອເພີ່ມລາຍຮັບ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ດ້ວຍການປູກ ແລະ ການລ້ຽງ ແລະ ອື່ນໆ ພ້ອມທັງອອກແຮງ ປະຕິບັດພັນທະ ຂອງການເປັນສະມາຊິກອົງການໆຄ້າໂລກ.
- 2) ເອົາໃຈໃສ່ປະຕິບັດກົນໄກຄຸ້ມຄອງ ການຮ່ວມມື ກັບຕ່າງປະເທດ ຕາມນິຕິກຳທີ່ມີ ເຊັ່ນ: ດໍາລັດເລກທີ 75/ນຍ, ລົງວັນທີ 20/3/2009 ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການນໍາໃຊ້ທຶນຊ່ວຍເຫຼືອທາງການ ເພື່ອການພັດທະນາ ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ແນໃສ່ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ບັນດາໂຄງການຢູ່ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແບບລວມສູນ, ຜ່ານປະຕູດຽວ ພ້ອມທັງມີການແບ່ງຂັ້ນຄຸ້ມຄອງ ຕາມພາລະບົດບາດ ແລະ ຕາມທິດນໍາ 3 ສ້າງ ທັງນີ້ ກໍເພື່ອສາມາດຕິດຕາມ, ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ການຊ່ວຍເຫຼືອໃຫ້ໄປຕາມທິດ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງສຸດ.
- 3) ເປັນເຈົ້າການ ກຳນົດໂຄງການຮ່ວມມືຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ທັນລົງໄປຊ່ວຍເຫຼືອທີ່ທຸກຍາກ ເພື່ອປະກອບສ່ວນ ເຮັດໃຫ້ເປົ້າໝາຍສະຫັດສະວັດ ດ້ານການພັດທະນາ ບັນລຸຄາດໝາຍທີ່ວາງໄວ້ ເປັນຢ່າງດີ, ປະກອບສ່ວນລົບລ້າງ ຄອບຄົວທຸກຍາກ ດ້ວຍການປະກອບອາຊີບ ໃນຂະແໜງກະສິກຳເປັນກ້າວໆ.
- 4) ຕັ້ງໜ້າປະຕິບັດວຽກງານ ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ແລະ ເປັນລະບົບ ເພື່ອກະຕຸກຊຸກຍູ້ ໃຫ້ແກ່ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໂຄງການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ ບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ວາງໄວ້ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ ພ້ອມທັງຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ.

ຂ. ດ້ານການລົງທຶນ:

ຮອດປີ 2020 ເພື່ອຮັບປະກັນ ລະດັບການຈະເລີນເຕີບໂຕຂອງ GDP ໃນລະດັບ 8%, ໃນນັ້ນການເຕີບໂຕຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນລະດັບສະເລ່ຍ 3,4% ຂຶ້ນໄປ, ໂຄງປະກອບ ການລົງທຶນ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຄວນຮັກສາການລົງທຶນລວມທັງໝົດ ໃຫ້ໄດ້ໃນລະດັບ 79.200 ຕື້ກີບ (ປະມານ 9.900 ລ້ານໂດລາ); ໃນນັ້ນ: ການລົງທຶນຂອງລັດ (PIP) ໃນລະດັບ 1.200 ຕື້ກີບ (ປະມານ 150 ລ້ານໂດລາ) ກວມເອົາປະມານ 1,5% ຂອງການລົງທຶນລວມ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 15% ຕໍ່ປີ); ການຊ່ວຍເຫຼືອ ເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ໃນລະດັບ 13 .000 ຕື້ກີບ (ປະມານ 1.625 ລ້ານໂດລາ) ກວມເອົາປະມານ 16,4% ຂອງການລົງທຶນລວມ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 20% ຕໍ່ປີ) , ແລະ ການລົງທຶນ ຂອງພາກຜູ້ປະກອບການ-ເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນລະດັບ 65 .000 ຕື້ກີບ (ປະມານ 8.125 ລ້ານໂດລາ) ກວມເອົາປະມານ 82,1% ຂອງການລົງທຶນລວມ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 25% ຕໍ່ປີ); ໃນນັ້ນ ການລົງທຶນ ຂອງພາກທຸລະກິດ (ເອກະຊົນ) ພາຍໃນ 30% ແລະ ການລົງທຶນຕ່າງ ປະເທດ 70% ຂອງການລົງທຶນ (FDI) ທັງໝົດ.

ຮອດປີ 2025, ໂຄງປະກອບການລົງທຶນ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຄວນຮັກສາການລົງທຶນ ລວມທັງໝົດ ໃຫ້ໄດ້ໃນລະດັບ 187.000 ຕື້ກີບ (ປະມານ 23.375 ລ້ານໂດລາ); ໃນນັ້ນ: ການລົງທຶນຂອງ ລັດ (PIP) ໃນລະດັບ 2.000 ຕື້ກີບ (ປະມານ 250 ລ້ານໂດລາ) ກວມເອົາປະມານ 1,07% ຂອງການ ລົງທຶນລວມ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 15%/ປີ); ການຊ່ວຍເຫຼືອເພື່ອການພັດທະນາ (ODA) ໃນລະດັບ 25.000 ຕື້ກີບ (ປະມານ 3.125 ລ້ານໂດລາ) ກວມເອົາປະມານ 13,37% ຂອງການລົງທຶນລວມ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 20%/ປີ), ແລະ ການລົງທຶນຂອງພາກຜູ້ປະກອບການ/ເອກະຊົນພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ (FDI) ໃນລະດັບ 160.000 ຕື້ກີບ (ປະມານ 20.000 ລ້ານໂດລາ) ກວມເອົາປະມານ 85,56% ຂອງການລົງທຶນລວມ (ເພີ່ມຂຶ້ນ 25%/ປີ); ໃນ ນັ້ນ ການລົງທຶນ ຂອງພາກທຸລະກິດ (ເອກະຊົນ) ພາຍໃນ 30% ແລະ ການລົງທຶນຕ່າງປະເທດ 70% ຂອງ ການລົງທຶນ (FDI) ທັງໝົດ.

ການລົງທຶນທັງໝົດຂ້າງເທິງນັ້ນ ຈະສຸມໃສ່ເປົ້າໝາຍ ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ການຜະລິດ ເປັນສິນຄ້າກະສິກຳ, ນອກນັ້ນ ແມ່ນສຸມໃສ່ ບັນດາແຜນງານ ແລະ ໂຄງການລະດັບຊາດ ເຊັ່ນ: ການພັດທະ ນາຊົນລະກະເສດ, ການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ວັດຖຸ-ເຕັກນິກ, ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ດ້ານກະສິກຳ, ການຂະຫຍາຍຕາໜ່າງການບໍລິການເຕັກນິກກະສິກຳ, ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ຕິດພັນກັບການພັດທະ ນາຊົນນະບົດ ແລະ ລຶບລ້າງຄວາມທຸກຍາກ.

ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍຂ້າງເທິງນັ້ນ ຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ປະຕິບັດມາດຕະການຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

- 1) ຕັ້ງໜ້າ ແລະ ເປັນເຈົ້າການ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍການລົງທຶນ, ສືບຕໍ່ໃຫ້ການບໍລິການ ແລະ ສ້າງຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ລົງທຶນ ແນໃສ່ລະດົມຂົນຂວາຍນັກລົງ ທຶນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະ ເທດ ມາລົງທຶນໃສ່ຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ ພ້ອມທັງເຮັດໃຫ້ການລົງທຶນ ດັ່ງກ່າວ ຕິດພັນກັບການສ້າງອາຊີບ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ເພື່ອໃຫ້ເຂົາເຈົ້າ ມີລາຍຮັບ ແບບຖາວອນ.
- 2) ຕັ້ງໜ້າຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການລົງທຶນ ຂອງລັດສະບັບເລກທີ 08 /ສພຊ, ລົງວັນທີ 26 ພະຈິກ 2009 ຢ່າງເຂັ້ມງວດ, ຫຼີກເວັ້ນການປະຕິບັດ ໂຄງການລົງທຶນນອກແຜນການ ທີ່ສະພາແຫ່ງ ຊາດ ໄດ້ຮັບຮອງເອົາແລ້ວ.
- 3) ສືບຕໍ່ປຸກລະດົມຢ່າງແຂງແຮງ ເພື່ອນຳໃຊ້ທຸກກຳລັງແຮງ ຂອງທົ່ວສັງຄົມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ພາກສ່ວນ ເສດຖະກິດຕ່າງໆ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອຫັນມາລົງທຶນ ເຮັດການຜະລິດກະສິກຳ ເປັນ ສິນຄ້າ ໃຫ້ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນການລົງທຶນ ພັດທະນາລະບົບຊົນລະກະເສດ, ການ ປູກເຂົ້າ ແລະ ພືດເປັນສິນຄ້າບຸລິມະສິດລະດັບຊາດ ແລະ ພືດທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ມີ ທ່າແຮງ ຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ ເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ໃຫ້ນັບມື້ນັບຫຼາຍຂຶ້ນ.
- 4) ກຳນົດ ບັນດາກິດຈະການ ທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ເພື່ອເປັນຈຸດສຸມໃນການລົງທຶນ ໃນຊຸມປີຕໍ່ໜ້າ, ລົງທຶນ ໃສ່ການກຳນົດ ແບ່ງເຂດການຜະລິດກະສິກຳ, ການຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ, ການຜະລິດເປັນ ສິນຄ້າ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ເຂົ້າ, ສາລີ, ກາເຟ, ມັນຕົ້ນ, ອ້ອຍ, ຢາງພາລາ, ງົວ ແລະ ອື່ນໆ, ການ

ຜະລິດແນວພັນ, ການຍົກຜະລິດຕະພາບ ພືດສິນຄ້າ ປາຍແຫຼມ, ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມຜະລິດ, ການຍັງຢືນ ຄຸນນະພາບສິນຄ້າກະສິກຳ, ການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກະສິກຳ, ການຖ່າຍທອດເຕັກນິກ ເຕັກໂນໂລຊີ, ການປັບປຸງ ແລະ ການສ້າງນິຕິກຳ ແລະ ນະໂຍບາຍ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ຮັບປະກັນຕ້ານແລ້ງຕ້ານຖ້ວມ, ການຄຸ້ມຄອງປ່າຜະລິດ, ປ່າໄມ້ບ້ານ, ປ່າປູກ ແລະ ວຽກບຸລິມະສິດອື່ນໆທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ.

3.1.4 ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ແລະ ບົດບາດຍິງ-ຊາຍ

ເພື່ອບັນລຸເປົ້າໝາຍຂອງ ພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ຮອດປີ 2020 ຕ້ອງນຳເອົາປະເທດ ຊາດຫຼຸດພົ້ນອອກຈາກສະພາວະຄວາມດ້ອຍພັດທະນາ ແລະ ເພື່ອບັນລຸຈຸດປະສົງ ແລະ ເປົ້າໝາຍໃນການ ພັດທະນາຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແຕ່ນີ້ຮອດປີ 2020 ແລະ 2025 ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ການຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ, ຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ດ້ານສະບຽງອາຫານ, ຊາຍູ້ ສົ່ງເສີມການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ຕາມທິດການພັດທະນາກະສິກຳແບບ ຍືນຍົງ ປະກອບສ່ວນ ແກ້ໄຂຄວາມ ທຸກຍາກ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ດັ່ງນັ້ນ, ການພັດທະນາບຸກຄະລາກອນ ຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ຈຶ່ງໄດ້ວາງ ຈຸດໝາຍສູ່ຊົນ ຮອດປີ 2020 ແລະ 2025 ດັ່ງນີ້:

1. ຮັບປະກັນໃຫ້ພະນັກງານລັດຖະກອນທຸກຄົນມີຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດ ດ້ານຕ່າງໆ ທີ່ສົມຄູ່ກັບໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ມີຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານການເມືອງແນວຄິດ, ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳ ປະຕິວັດ, ມີຈັນຍາບັນ, ຈັນຍາທຳ ຕອບສະໜອງການບໍລິການຮັບໃຊ້ປະຊາຊົນ ຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.
2. ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນທຸກຄົນ ໄດ້ຮັບການພັດທະນາຄວາມຮູ້ທີ່ຈຳເປັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃນການປະຕິບັດໜ້າທີ່ວຽກງານ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງ ໂດຍການຈັດຕັ້ງ ການຝຶກອົບຮົມ ຕາມຫຼັກສູດການ ຝຶກອົບຮົມ ໃນສາຍວິຊາສະເພາະ, ວິຊາອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ, ພາສາຕ່າງປະເທດ, ການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຢີ ດ້ານຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານ ຢ່າງໜ້ອຍ 2-3 ເທື່ອຕໍ່ຄົນຕໍ່ປີ.
3. ສ້າງນັກວິຊາການກັບທີ່ດ້ານກະສິກຳ ຂັ້ນຕົ້ນ ຮ່ວມກັບກົມວິຊາການ ໃຫ້ກາຍເປັນນັກພັດທະນາຂັ້ນບ້ານ 3-5 ຄົນຕໍ່ບ້ານ ໃຫ້ໄດ້ 80% ໃນປີ 2020 ແລະ ສຳເລັດ 100% ໃນປີ 2025 ໂດຍເນັ້ນ ໃສ່ການ ປູກ, ການລ້ຽງ ໃຫ້ສາມາດເຮັດວຽກກັບຊຸມຊົນ, ເປັນນັກສົ່ງເສີມທີ່ມີຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ, ມີຄວາມ ຊຽງວຊານສະເພາະດ້ານ ເຊັ່ນ: ໝໍດິນ, ພະຍາດສັດ, ພະຍາດພືດ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອປະກອບໃຫ້ທ້ອງ ຖິ່ນ ແຂວງ, ເມືອງ, ສູນບໍລິການເຕັກນິກ ຕ່າງໆ ໃຫ້ພຽງພໍ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ ໂດຍຕ້ອງມີຜູ້ທົດ ແທນຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ ໃນການນຳພາຊາວກະສິກອນ ຈັດຕັ້ງການຜະລິດກະສິກຳ.
4. ພັດທະນາ ບຸກຄະລາກອນ ແລະ ນັກຄົ້ນຄວ້າໃຫ້ໄດ້ 13.941 ຄົນ ໃນປີ 2020 ເພີ່ມຂຶ້ນ 49,62% ຈາກຈຳນວນພະນັກງານທີ່ມີແລ້ວໃນປະຈຸບັນ, ຮອດປີ 2025 ຈະສ້າງໃຫ້ໄດ້ 15.500 ຄົນ ເພີ່ມຂຶ້ນ 66,36% ຈາກຈຳນວນພະນັກງານທີ່ມີແລ້ວໃນປະຈຸບັນ, ໃນນີ້ ຮອດປີ 2020 ພະນັກງານສັງກັດຢູ່ ບັນດາກົມ ແລະ ສະຖາບັນອ້ອມຂ້າງກະຊວງ 14%, ຂັ້ນແຂວງ 18%, ຂັ້ນເມືອງ 65% ແລະ ບັນດາວິທະຍາໄລ ແລະ ໂຮງຮຽນຕ່າງໆ 3% ແລະ ຮອດປີ 2025 ພະນັກງານສັງກັດຢູ່ບັນດາກົມ

ແລະ ສະຖາບັນອ້ອມຂ້າງກະຊວງ 12%, ຂັ້ນແຂວງ 15%, ຂັ້ນເມືອງ 70% ແລະ ບັນດາວິທະຍາໄລ ແລະ ໂຮງຮຽນຕ່າງໆ 3% ໂດຍຈັດແບ່ງຕາມສາຂາວິຊາສະເພາະດັ່ງນີ້:

	ຮອດປີ 2020	ຮອດປີ 2025
1). ເສດຖະກິດກະສິກຳ	976 ຄົນ	1.085 ຄົນ
2). ປູກຝັງ, ປ້ອງກັນພືດ	2.788 ຄົນ	3.100 ຄົນ
3). ວິທະຍາສາດດິນ, ເຄມີກະສິກຳ	1.115 ຄົນ	1.240 ຄົນ
4). ການລ້ຽງສັດ	1.394 ຄົນ	1.550 ຄົນ
5). ການປະມົງ	836 ຄົນ	929 ຄົນ
6). ສັດຕະວະແພດ	976 ຄົນ	1.085 ຄົນ
7). ສິ່ງແວດລ້ອມ, ນິເວດວິທະຍາ, ຊີວະນາໆພັນ	418 ຄົນ	465 ຄົນ
8). ຊົນລະປະທານ	1.115 ຄົນ	1.240 ຄົນ
9). ກົນຈັກກະສິກຳ	558 ຄົນ	620 ຄົນ
10). ປ່າໄມ້	2.788 ຄົນ	3.100 ຄົນ
11). ວິຊາສະໜັບສະໜູນອື່ນໆ	976 ຄົນ	1.086 ຄົນ

- ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕາມທິດ 3 ສ້າງ, ກົງຈັກຕ້ອງຮັບປະກັນຄົບຊຸດ ໂດຍສືບຕໍ່ພັດທະນາຂັ້ນເມືອງ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ແລະ ສາມາດບັນຈຸພະນັກງານທັງໝົດ ຕາມຄວາມ ຕ້ອງການ ດ້ານຕໍາແໜ່ງງານ ໃຫ້ໄດ້ 80% ໃນປີ 2020 ແລະ 100% ໃນປີ 2025.
- ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບສູງ ເພື່ອຮອງຮັບໜ້າທີ່ການເມືອງໄນ ໄລຍະໃໝ່ ໃນຍຸກໂລກາພິວັດ, ການເຊື່ອມໂຍງສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ຈຶ່ງວາງຄາດໝາຍສູ່ຊົນ ຍົກ ລະດັບທາງດ້ານວິຊາສະເພາະ ໃຫ້ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນ ຮອດປີ 2020 ລະດັບປະລິນຍາເອກ ເພີ່ມ ຂຶ້ນສະເລ່ຍ 25% ຂອງຈຳນວນທີ່ມີປະຈຸບັນ 44 ຄົນ ເທົ່າກັບ 56 ຄົນ, ລະດັບປະລິນຍາໂທ ເພີ່ມຂຶ້ນ ສະເລ່ຍ 20% ຂອງຈຳນວນທີ່ມີປະຈຸບັນ 560 ຄົນ ເທົ່າກັບ 671 ຄົນ, ລະດັບປະລິນຍາຕີ ເພີ່ມຂຶ້ນ ສະເລ່ຍ 35% ຂອງຈຳນວນທີ່ມີປະຈຸບັນ 2.298 ຄົນ ເທົ່າກັບ 3.102 ຄົນ, ຮອດປີ 2025 ລະດັບ ປະລິນຍາເອກ ເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 55% ຂອງຈຳນວນທີ່ມີປະຈຸບັນ 44 ຄົນ ເທົ່າກັບ 68 ຄົນ, ລະດັບ ປະລິນຍາໂທ ເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 45% ຂອງຈຳນວນທີ່ມີປະຈຸບັນ 560 ຄົນ ເທົ່າກັບ 812 ຄົນ, ລະດັບ ປະລິນຍາຕີ ເພີ່ມຂຶ້ນສະເລ່ຍ 75% ຂອງຈຳນວນທີ່ມີປະຈຸບັນ 2.298 ຄົນ ເທົ່າກັບ 4.022 ຄົນ ໂດຍ ເນັ້ນໃສ່ ວິຊາການສະເພາະດ້ານ. ການສ້າງພະນັກງານວິຊາການລະດັບປະລິນຍາເອກ ແລະ ປະລິນ ຍາໂທ ຕ້ອງມີທຶນການສຶກສາທີ່ຕອບສະໜອງໄດ້ ຕາມຄວາມຕ້ອງການ ໃນການ ພັດທະນາ, ພ້ອມກັນ ນີ້ຕ້ອງມີລະບົບການຄັດເລືອກຢ່າງມີຈຸດສຸມ ເອົາພະນັກ ງານວິຊາການທີ່ມີພອນສະຫວັນ ແລະ ມີ ຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານວິຊາການກ່ຽວກັບວິຊາສະເພາະໃດໜຶ່ງທີ່ແນ່ນອນ.

7. ບຳລຸງສ້າງພະນັກງານນຳພາ ແລະ ພະນັກງານຄຸ້ມຄອງ ໂດຍມີແຜນບຳລຸງສ້າງ ທີ່ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ ແນ່ໃສ່ເພີ່ມຄວາມຮູ້ ຄວາມສາມາດທາງດ້ານທິດສະດີການເມືອງ ແລະ ວິຊາສະເພາະ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດຈັດຕັ້ງ ນຳພາ ຕາມແນວທາງການປ່ຽນແປງໃໝ່ຂອງພັກແຕ່ລະໄລຍະ ໃຫ້ບັນລຸຜົນຕາມລະດັບຄາດໝາຍ, ໃນຂະນະດຽວກັນ ກໍ່ຕ້ອງສ້າງແຜນພະນັກງານສືບທອດ ໃຫ້ເປັນລະບົບ.
8. ສຸມໃສ່ປັບປຸງບັນດາວິທະຍາໄລ ແລະ ໂຮງຮຽນ ທີ່ຂຶ້ນກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ທັງດ້ານການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານໂຮງຮຽນ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງຂອງໂຮງຮຽນ, ປັບປຸງພັດທະນາຫຼັກສູດການຮຽນ-ການສອນ, ການຍົກລະດັບຄູ-ອາຈານໃຫ້ໄດ້ 100% ຕາມມາດຕະຖານທີ່ກະຊວງສຶກສາທິການ ແລະ ກິລາວາງອອກ ເພື່ອແນ່ໃສ່ສ້າງນັກວິຊາການດ້ານກະສິກຳ ໃຫ້ມີລະດັບຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ມີຄຸນສົມບັດສິນທຳປະຕິວັດ ທີ່ດີ ອອກຮັບໃຊ້ສັງຄົມ ແລະ ສາມາດແຂ່ງຂັນໃນລະດັບພາກພື້ນ.
9. ສະໜອງທຶນການສຶກສາໃຫ້ນັກຮຽນ ທີ່ຢູ່ໃນເຂດຊົນນະບົດ ເພື່ອສົ່ງເສີມໃຫ້ຮຽນວິຊາກະສິກຳ (ດ້ານການປູກຝັງ ແລະ ລ້ຽງສັດ) ແລ້ວສົ່ງກັບຄືນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ເພື່ອສ້າງເປັນວິຊາການຂັ້ນບ້ານ ແລະ ປະກອບໃຫ້ສູນສະຖານີຕ່າງໆ.
10. ສ້າງຫຼັກສູດການຝຶກອົບຮົມທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຈັດຕັ້ງການຝຶກອົບຮົມກັບທີ່, ສະຖານທີ່ຝຶກອົບຮົມ ວິຊາຊີບ, ໂຮງຮຽນ, ສູນບໍລິການເຕັກນິກກະສິກຳ. ພ້ອມກັນນີ້ກໍ່ຈັດຕັ້ງການທົດສະນະສຶກສາແລກປ່ຽນ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ.
11. ພະນັກງານ-ລັດຖະກອນທຸກຄົນ, ທຸກເພດ, ຊົນເຜົ່າ ມີຄວາມສະເໝີພາບ ແລະ ມີໂອກາດເທົ່າທຽມກັນ ໃນການໄດ້ຮັບການຍົກລະດັບ, ການສົ່ງເສີມໃນຕຳແໜ່ງນຳພາ ແລະ ບໍລິຫານຫຼາຍຂຶ້ນ.

ສຳລັບການພັດທະນາຄວາມກ້າວໜ້າຂອງແມ່ຍິງ ຫຼື ວຽກງານບົດບາດຍິງ-ຊາຍ ຖືເປັນບຸລິມະສິດໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ໃນການປະຕິບັດແຜນງານພັດທະນາກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ໂດຍການເພີ່ມທະວີ, ສະໜັບສະໜູນ ແລະ ສ້າງໂອກາດ ເອື້ອອຳນວຍ ໃຫ້ແກ່ພະນັກງານ ແລະ ຊາວກະສິກອນ ເພດຍິງມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການຕັດສິນ ບັນຫາ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນໃຫ້ໄດ້ 30% ຂຶ້ນໄປ, ໃຫ້ພະນັກງານເພດຍິງມີສ່ວນຮ່ວມ ໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນ ຍຸດທະສາດ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມສ້າງຂີດຄວາມສາມາດ, ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ, ແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ເຕັກນິກວິຊາການໃໝ່ ຢ່າງນ້ອຍໃຫ້ໄດ້ 35% ແລະ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນເພດຍິງ, ຄອບຄົວທຸກຍາກ ບັນດາເຜົ່າ ໃນເຂດຊົນນະບົດ ຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ໄດ້ເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຮຽນຮູ້ດ້ານເຕັກນິກ ການຜະລິດໃໝ່, ການເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ກົນໄກກອງທຶນ, ສິນເຊື່ອ, ການເງິນ, ການຕະຫຼາດ ແລະ ອື່ນໆທີ່ເໝາະສົມ ໃຫ້ໄດ້ 45% ຂຶ້ນໄປ.

3.1.5 ການປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ພັດທະນາວຽກງານຄຸ້ມຄອງລັດ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ

3.1.5.1 ວຽກງານປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ

- ປັບປຸງໂຄງປະກອບການຈັດຕັ້ງຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ ເພື່ອຕອບສະໜອງໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາ ຕ່ອງໂສ້ການການຜະລິດ ຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊຸມນະບົດ ແນໃສ່ປັບປຸງການຈັດຕັ້ງການຜະລິດ ແລະ ກຳລັງການຜະລິດຄືນໃໝ່ ພ້ອມທັງກຳນົດ ພາລະບົດບາດໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບ ເນື້ອໃນຈົດໃຈວຽກງານ 03 ສ້າງ.
- ປັບປຸງແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກ ຄືນໃໝ່, ປັບປຸງທັດສະນະ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຂອງພະນັກງານນຳພາ ແລະ ຄຸ້ມຄອງ ໃຫ້ມີຄວາມເປັນເຈົ້າການ ໃນການປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ການເມືອງຂອງຕົນ ໃຫ້ມີປະສິດທິພາບ ແລະ ປະສິດທິຜົນສູງ.
- ຜັນຂະຫຍາຍຈາກແຜນງານບູລິມະສິດຂອງລັດຖະບານ ມາເປັນໂຄງການລະອຽດ ເພື່ອຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ, ຊຶ່ງແຕ່ລະໂຄງການ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງມີຄົນຮັບຜິດຊອບສະເພາະ ໃນລະດັບສູງສົມຄວນ, ໃນນັ້ນມີແຜນວຽກ, ແຜນຄົນ, ແຜນເງິນ ພ້ອມທັງມີກົນໄກເຮັດວຽກ ແລະ ປະສານງານ ເພື່ອເປັນເງື່ອນໄຂສາມາດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດ;
- ປັບປຸງກົນໄກການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານ ແລະ ປະສານງານ ເພື່ອສ້າງຂີດຄວາມສາມາດຂອງ ບັນດາສູນບໍລິການເຕັກນິກຂັ້ນຕ່າງໆ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ; ສືບຕໍ່ປັບປຸງ ແລະ ກວດກາກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ ແລະ ກຳນົດມາດຕະຖານຂອງຕຳແໜ່ງງານຄືນໃໝ່ ນັບແຕ່ຂັ້ນ ສູນກາງ ຮອດທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍມີລະບົບການວາງແຜນກຳລັງຄົນ ທີ່ມີປະສິດທິພາບ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ໃຫ້ແກ່ການກຳນົດ, ຈັດວາງ ບຸກຄະລາກອນທີ່ເໝາະສົມ ເຂົ້າຕຳແໜ່ງງານແຕ່ລະຂັ້ນ ທີ່ຍັງຫວ່າງ ໂດຍໃຫ້ໄດ້ 80% ໃນປີ 2020 ແລະ ໃຫ້ໄດ້ 100% ໃນປີ 2025.
- ປັບປຸງ ໂຄງສ້າງການກະຈາຍບຸກຄະລາກອນ ໃນກົງຈັກການຈັດຕັ້ງຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຕ່ສູນກາງ ລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນ ຮອດປີ 2025 ໂດຍເພີ່ມຈຳນວນລັດຖະກອນ ຢູ່ຂັ້ນເມືອງໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ ໃນອັດຕາສ່ວນຄື: ຂັ້ນສູນກາງ 12%, ຂັ້ນແຂວງ 15%, ຂັ້ນເມືອງ 70% ແລະ ບັນດາວິທະຍາໄລ ແລະ ໂຮງຮຽນທີ່ຂຶ້ນກັບກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ 3%.

3.1.5.2 ວຽກງານປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາກົນໄກການບໍລິຫານລັດໃນຂະແໜງການ

ປັບປຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງລະບົບຄຸ້ມຄອງລັດ ຕິດພັນກັບການປັບປຸງ ການຈັດຕັ້ງໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ກະທັດຮັດ ທັງຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ໜ້າທີ່ການເມືອງ ແລະ ໃຫ້ໄປຕາມທິດກະສິກຳຕິດພັນກັບອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ໂດຍເລັ່ງໃສ່ 2 ຂົງເຂດຕົ້ນຕໍ ຄື: 1) ຄວາມອາດສາມາດ ໃນການຄົ້ນຄວ້າ, ສັງລວມ, ວິເຄາະ-ວິໄຈ ບັນຫາຂອງຂະແໜງການ, ການກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ການຕິດຕາມກວດກາ ໃນແຕ່ລະລະດັບ (ທັງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ); 2) ຄວາມອາດສາມາດໃນການ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ລວມທັງການຊຸກຍູ້ ສົ່ງເສີມ ໃນລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ຮາກຖານ ໂດຍສະເພາະ ໃນລະດັບບ້ານແລະ ກຸ່ມບ້ານ ໃຫ້ເປັນໄປຕາມທິດ 3 ສ້າງ ລວມທັງການປັບປຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງໂຄງປະກອບດ້ານອາຊີບ ແລະ ດ້ານ

ແຮງງານ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ໂດຍການປັບປຸງ, ກໍ່ສ້າງ ແລະ ຍົກລະດັບ ຂອງກຸ່ມການຜະລິດ ຕາມຂະແໜງການ ທີ່ເຫັນວ່າຈຳເປັນ.

ປັບປຸງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ແລະ ຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດ ໜ້າທີ່ການເມືອງ ຂອງກະຊວງ ກໍ່ຄື ຂະແໜງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ດ້ວຍການສືບຕໍ່ກວດກາ ແລະ ປັບປຸງກົງຈັກການຈັດຕັ້ງ, ລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ພາລະບົດບາດ, ສິດໜ້າທີ່, ລະບອບແບບແຜນວິທີເຮັດວຽກ ຂອງແຕ່ລະພາກສ່ວນ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ໃຫ້ນັບມື້ສອດຄ່ອງກວ່າເກົ່າ ເພື່ອຊີ້ນຳ ນຳພາຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃຫ້ຖືກຕ້ອງ; ອັນສຳຄັນແມ່ນ ສືບຕໍ່ສະກັດກັ້ນປະກົດການຫຍໍ້ຫໍ້ ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ເຂັ້ມງວດກວ່າເກົ່າ ທັງສືບຕໍ່ຫັນພະນັກງານວິຊາການຢູ່ທຸກຂັ້ນ ລົງທ້ອງຖິ່ນ, ກຸ່ມບ້ານ ເພື່ອປັບປຸງ, ພື້ນຟູ ແລະ ຂະຫຍາຍສູນບໍລິການເຕັກນິກ ດຳເນີນຝຶກອົບຮົມ ແລະ ນຳພາຊາວກະສິກອນ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນພັດທະນາ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບຕົວຈິງ ທັງເຂົ້າຮ່ວມໃນວຽກງານ ກໍ່ສ້າງຮາກຖານການເມືອງ ຕາມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແຕ່ລະໄລຍະ, ເພີ່ມທືນຮອນໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນຮາກຖານ ໃຫ້ຫຼາຍກວ່າເກົ່າ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໃນບໍລິເວນທີ່ເປັນຈຸດສູນບູລິມະສິດ; ປັບປຸງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານແຕ່ສູນກາງ ລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນຮາກຖານໃຫ້ດີຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ລະບົບລາຍງານ ການບໍລິການ ແລະ ການປະສານສົມທົບ ລະຫວ່າງສູນກາງ ກັບທ້ອງຖິ່ນ, ລະຫວ່າງຂະແໜງກະສິກຳແລະ ປ່າໄມ້ ກັບຂະແໜງການອື່ນໃຫ້ວ່ອງໄວ ແລະ ຫັນການ.

3.1.6 ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ຊົນນະບົດ

ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ຊົນນະບົດ ແມ່ນຂະບວນການຫັນປ່ຽນໂຄງປະກອບເສດຖະກິດໃນຊົນນະບົດ ຕາມທິດເພີ່ມມູນຄ່າລາຄາສິນຄ້າກະສິກຳ, ແມ່ນການປັບປຸງກຳລັງການຜະລິດ ແລະ ການພົວພັນການຜະລິດ, ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ກົນຈັກກະສິກຳ ເພື່ອປົດປ່ອຍແຮງງານຄົນໃນຂະແໜງກະສິກຳ ໃຫ້ແກ່ຂົງເຂດອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ, ປະກອບສ່ວນແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ, ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວແບບຕໍ່ເນື່ອງ, ໝັ້ນຄົງ, ຍືນຍົງ ແລະ ເປັນມິດກັບສິ່ງແວດລ້ອມ. ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ຢ່າງເປັນລະບົບຄົບຊຸດ ຈາກການຜະລິດ, ການຄຸ້ມຄອງ ຫຼັງການເກັບກ່ຽວ, ການປຸງແຕ່ງ ຈົນເຖິງການຕະຫຼາດ. ຫັນປ່ຽນຈາກການຜະລິດກະສິກຳ ຊຶ່ງຜ່ານມາ ສຸມໃສ່ແຕ່ການຜະລິດແບບທຳມະຊາດ ມາເປັນການຜະລິດທີ່ມີຄຸນນະພາບ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນສະບຽງ ອາຫານ ແລະ ຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ໂດຍຍົກສະນັດຕະພາບການຜະລິດ, ນຳໃຊ້ເຕັກນິກຫຼັງເກັບກ່ຽວ ແລະ ນຳໃຊ້ກົນຈັກ ເພື່ອຕອບສະໜອງຕາມຄວາມຕ້ອງການ ຂອງຕະຫຼາດ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງອາຫານ ຕາມມາດຕະຖານຂອງສາກົນວາງອອກ.

1/ ບາງທັດສະນະພື້ນຖານ ເພື່ອຢູ່ແຮງການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳທັນສະໄໝ ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ-ຊົນນະບົດ

- 1) ການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ-ທັນສະໄໝ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ຊົນນະບົດ ແມ່ນໜ້າທີ່ ສຳຄັນຕົ້ນຕໍ ໃນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ-ທັນເປັນທັນສະໄໝ ຂອງປະເທດຊາດ. ການພັດທະນາອຸດສາຫະ

ກຳ ແລະ ການບໍລິການ ຕ້ອງຕິດພັນ ແລະ ຊ່ວຍໝູນຢ່າງມີປະສິດທິຜົນ ໃຫ້ແກ່ການຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ-ຊີນນະບົດ.

- 2) ໃຫ້ບຸລິມະສິດໃນການພັດທະນາຕ່າງໆ, ໃນນັ້ນ ເຫັນໜັກໃສ່ການພັດທະນາຊັບພະຍາກອນມະນຸດ ໝູນໃຊ້ຢ່າງກວ້າງຂວາງຜົນສະເລັດ ຂອງວິທະຍາສາດ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ, ກຳນົດໂຄງປະກອບ ການຜະລິດ ໄປຕາມທິດຊຸດຄົ້ນຫາແຮງບໍ່ມຸ້ງ ແລະ ທ່າແຮງໄດ້ປຸງຂອງແຕ່ລະເຂດແຄວ້ນ ຕິດພັນກັບຕະຫຼາດ ເພື່ອແນໃສ່ ຊຸກຍູ້ການຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ຂະໜາດໃຫຍ່, ປ້ອງກັນສິ່ງແວດລ້ອມ, ປ້ອງກັນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດ ທາງທຳມະຊາດ, ພັດທະນາກະສິກຳ-ຊີນນະບົດ ແບບຍືນຍົງ.
- 3) ອີງໃສ່ກຳລັງແຮງພາຍໃນເປັນຕົ້ນຕໍ ຄຸ້ງຄຸ້ມກັນນັ້ນຕ້ອງໄດ້ຊຸດຄົ້ນທຸກກຳລັງແຮງ ຂອງພາຍນອກ, ເພີ່ມທະວີ ທ່າແຮງຂອງທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ ກໍ່ສ້າງຢ່າງແຂງແຮງ ເສດຖະກິດຄອບຄົວຜະລິດ ສິນຄ້າ, ກໍ່ສ້າງບັນດາຮູບແບບວິສາຫະກິດ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນວິສາຫະກິດກະສິກຳຂະໜາດນ້ອຍ ແລະ ກາງຢູ່ຊີນນະບົດໃຫ້ຫຼາຍຂຶ້ນ.
- 4) ນອກນັ້ນຍັງຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ບັນຫາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນຂະບວນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ-ທັນເປັນທັນສະໄໝ ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ-ຊີນນະບົດ ເພື່ອແນໃສ່ແກ້ໄຂວຽກເຮັດງານທຳ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນ, ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ, ບັນຫາສັງຄົມ ໃຫ້ມີຄວາມເປັນລະບຽບ ຮຽບຮ້ອຍ ເພື່ອແນໃສ່ຍົກສູງລະດັບຊີວິດການເປັນຢູ່ ຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໃນຊີນນະບົດ, ໂດຍສະເພາະ ປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ ແລະ ບັນດາທັດສະນະອື່ນໆ ກ່ຽວກັບການກຳນົດ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຕາມເຂດແຄວ້ນ.

ບັນດາທັດສະນະທີ່ກ່າວມານັ້ນ ບໍ່ພຽງແຕ່ຮັບປະກັນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ-ຊີນນະບົດເທົ່ານັ້ນ ແຕ່ຍັງປະກອບສ່ວນສຳຄັນ ໃນການພັດທະນາທີ່ສົມເຫດສົມຜົນ, ພັດທະນາແບບກົມກຽວ ລະຫວ່າງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ກະສິກຳ, ລະຫວ່າງຕົວເມືອງ ແລະ ຊີນນະບົດ, ລະຫວ່າງທົ່ງພຽງ ແລະ ພູດອຍ, ລະຫວ່າງເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ, ປ້ອງກັນຊາດ ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາແບບຍືນຍົງ ຕາມທິດສັງຄົມນິຍົມ.

2/ ມາດຕະການ ໃນການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ-ທັນສະໄໝ ໃນຂົງເຂດກະສິກຳ-ຊີນນະບົດ:

- 1) ສືບຕໍ່ປັບປຸງກຳລັງການຜະລິດ ແລະ ການພົວພັນການຜະລິດ ໂດຍການຈັດຕັ້ງກຸ່ມການຜະລິດດ້ວຍການຮ່ວມມືຂອງປະຊາຊົນ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ກ້າວໄປເປັນສະມາຄົມ ແລະ ສ້າງຕັ້ງ ເປັນສະຫະກອນແບບໃໝ່ ເພື່ອໃຫ້ມີຄວາມອາດສາມາດເຂົ້າເຖິງສິນເຊື້ອ, ເຂົ້າເຖິງເຕັກນິກເຕັກໂນໂລຢີ ແລະ ເຄື່ອງມືການຜະລິດທີ່ທັນສະໄໝ.
- 2) ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ກົນຈັກກະສິກຳ ເຂົ້າໃນແຕ່ລະຂອດການຜະລິດ ຕິດພັນກັບການຕະຫຼາດ, ໂດຍສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະ ການບໍລິການໃຫ້ເປັນລະບົບຕ່ອງໂສ້ແບບຄົບຊຸດ ເພື່ອຍົກສູງປະສິດທິ ພາບ ແລະ ຍົກສູງແຮງງານການຜະລິດ, ຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ, ສາມາດແຂ່ງຂັນໄດ້ ໃນຕະຫຼາດພາກ

ພື້ນ ແລະ ສາກົນ, ເຮັດໃຫ້ປະຊາຊົນ ຜູ້ຜະລິດໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ແນໃສ່ ປັດໄຈປ່ອຍແຮງງານ ກະສິກຳ ໃຫ້ແກ່ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ.

- 3) ກຳນົດ ແລະ ຈັດລຽງບູລິມະສິດສິນຄ້າຍຸດທະສາດກະສິກຳ ເພື່ອຫັນການຜະລິດກະສິກຳ ໄປສູ່ອຸດສາຫະກຳກະສິກຳ-ທັນສະໄໝ ຊຶ່ງເລີ່ມຈາກ ການພັດທະນາ ບາງສິນຄ້າບູລິມະສິດ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ສາລີ, ກາເຟ, ອ້ອຍ, ມັນຕົ້ນ, ຢາງພາລາ, ງົວ, ພືດຜັກ ແລະ ພືດອື່ນໆ. ສິນຄ້າຍຸດທະສາດກະສິກຳເຫຼົ່ານີ້ ສາມາດເປັນວັດຖຸດິບກະສິກຳ ເພື່ອປ້ອນ ໂຮງງານອຸດສາຫະກຳກຳປຸງແຕ່ງ ເຊັ່ນ : ອຸດສາຫະກຳອາຫານ (ສຳເລັດຮູບ ແລະ ເຄິ່ງສຳເລັດຮູບ) , ການປຸງແຕ່ງອາຫານສັດ, ຜະລິດຕະພັນອື່ນໆ ເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມໃນການລົງອອກ. ກົນໄກການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ-ກະສິກຳເຫຼົ່ານີ້ ຕ້ອງມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມສະເພາະ ເພື່ອກະຕຸກຊຸກຍູ້ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງຂະບວນການຜະລິດ, ການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ ໃຫ້ເຂົ້າກັນຢ່າງເປັນລະບົບຄົບຊຸດ.
- 4) ເພີ່ມອັດຕາສ່ວນການລົງທຶນ ໃນອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງກະສິກຳ ໂດຍລັດຄວນມີນະໂຍບາຍພິເສດ ເພື່ອສົ່ງເສີມການປຸງແຕ່ງອຸດສາຫະກຳກະສິກຳ ແນໃສ່ຮັບປະກັນການສະໜອງວັດຖຸດິບ ແລະ ພະລັງງານໃຫ້ແກ່ອຸດສາຫະກຳ.
- 5) ຫັນເປັນຊົນລະກະເສດ ແລະ ເຂດຜະລິດສະເພາະ ໂດຍສົ່ງເສີມການຜະລິດ ດ້ວຍລະບົບຊົນລະກະເສດ ແລະ ເຮັດກະເສດສຸມ, ໂດຍສະເພາະໃນເຂດທີ່ງຽບໃຫຍ່, ທົ່ງພຽງກາງ ແລະ ທົ່ງພຽງນ້ອຍ ເຂດພູດອຍ ແລະ ສົ່ງເສີມການ ຜະລິດສິນຄ້າ ຕາມຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ ໂດຍການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດ, ນັກລົງທຶນ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເຂົ້າຮ່ວມ.
- 6) ຢູ່ເຂດພູດອຍ ເລັ່ງໃສ່ການເຮັດກະເສດສຸມຂະໜາດນ້ອຍລະດັບຄອບຄົວ ຕິດພັນກັບການພັດທະນາຊົນນະບົດຮອບດ້ານ, ລະດັບກຸ່ມບ້ານ, ເພື່ອຮັບປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າທີ່ມີທ່າແຮງ ໄປຄຸ້ມຄອງກັບ ການສົ່ງເສີມການຜະລິດກະສິກຳອື່ນໆ ທີ່ເປັນທ່າແຮງ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ມີຕະຫຼາດຮັບປະກັນທີ່ແນ່ນອນ.
- 7) ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຫັນເປັນ ອຸດສາຫະກຳ-ທັນສະໄໝ ໃນຂະແໜງກະສິກຳ-ຊົນນະບົດ ມີປະສິດ ຕິຜົນ ແລະ ຍືນຍົງ ຕ້ອງມີ ຂະແໜງການ ຫຼື ໜ່ວຍງານ ຮັບຜິດຊອບສະເພາະໃນການ ຄົ້ນຄວ້າ, ຜະລິດ ແລະ ສົ່ງເສີມ ກົນຈັກກະສິກຳ.

3.1.7 ການພັດທະນາກຸ່ມ/ສະຫະກອນການຜະລິດກະສິກຳ ຕິດພັນກັບການສ້າງຊົນນະບົດໃໝ່

- 1) ເພື່ອຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ຮັບປະກັນໄດ້ ຕາມຄວາມຕ້ອງການໃນໄລຍະໃໝ່, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງການ ຈັດຕັ້ງການຜະລິດ ໂດຍຜ່ານຮູບແບບການລວມກັນເປັນກຸ່ມ, ສະມາຄົມ/ນິຄົມ ກ້າວໄປສ້າງຕັ້ງເປັນ ສະຫະກອນແບບໃໝ່ ຕາມຕ້ອງໂສ້ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ຕິດພັນກັບ ບູລິມະສິດສິນຄ້າຍຸດທະສາດກະສິກຳເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ສາລີ, ກາເຟ, ອ້ອຍ, ມັນຕົ້ນ, ຢາງພາລາ, ງົວ, ພືດຜັກ ແລະ ພືດອື່ນໆ. ເລີ່ມຈາກກຳນົດເຂດເນື້ອທີ່, ຄອບຄົວເຂົ້າຮ່ວມ ແນໃສ່ ເພື່ອປັບປຸງອົງການຈັດຕັ້ງຂອງຊາວກະສິກອນ ໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ໃນການຈັດຕັ້ງວາງແຜນການ

ຜະລິດ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ໂດຍຮ່ວມກັນ ເປັນເຈົ້າຂອງທຸລະກິດ ແລະ ມີການປັນຜົນກຳໄລ ໃຫ້ສັງຄົມ ແລະ ສະມາຊິກ ດ້ວຍຄວາມເປັນທຳ , ຮອດປີ 2020 ສ້າງໃຫ້ມີຕົວແບບ ໜຶ່ງຕົວແບບ ຂອງແຕ່ລະເມືອງ ໃນ 18 ແຂວງ ; ໃນນີ້ ສ້າງ ແລະ ກຳນົດເອົາເຂດການຜະລິດ ຢູ່ປະຕູນ້ຳທີ 1, 3 ແລະ 4 ຂອງລຸ່ມເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ 2 ໂດຍເລີ່ມຈາກປະຕູ 3 ເປັນຕົວແບບ ໃນການຜະລິດ ເປັນລະບົບຕ່ອງໂສ້ຄົບວົງຈອນ ນັບແຕ່ຂອດການຜະລິດ ໄປຈົນຮອດຂອດການ ປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ ຕິດພັນກັບການທົດລອງສ້າງຊຸມນະບົດໃໝ່.

- 2) ຫັນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ວິທີການຈັດຕັ້ງກຸ່ມ/ສະຫະກອນ ການຜະລິດກະສິກຳ ເຂົ້າສູ່ລະບົບ ກົດໝາຍ ເລີ່ມຈາກການຜັນຂະຫຍາຍ ດຳລັດຂອງນາຍົກລັດຖະມົນຕີ ສະບັບເລກທີ 136/ນຍ ລົງວັນທີ 05/08/2010 ວ່າດ້ວຍສະຫະກອນ ໃຫ້ເປັນຂໍ້ຕົກລົງຂອງ ລັດຖະມົນຕີ ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແລະ ເປັນຄຳແນະນຳ ຂອງກົມສົ່ງເສີມກະສິກຳ ແລະ ສະຫະກອນ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ແລະ ເປັນເອກະພາບກັນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
- 3) ຖອດຖອນບົດຮຽນ ຈາກບັນດາປະເທດເພື່ອນບ້ານ ແລະ ປະເທດໃກ້ຄຽງ ທີ່ປະສົບຜົນສຳເລັດ ໃນການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມ ແລະ ສະຫະກອນການຜະລິດ ລວມທັງບົດຮຽນທາງດ້ານການກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ເພື່ອກະຕຸກຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ແລະ ກຳນົດມາດຕະການການສົ່ງເສີມ ສະຫະກອນການຜະລິດ ດ້ວຍຮູບແບບຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງ ສປປ ລາວ . ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການພັດທະນາ ແລະ ການຈັດຕັ້ງກຸ່ມ/ສະຫະກອນ ການຜະລິດກະສິກຳ ຢູ່ ສປປ ລາວ ປະສົບຜົນສຳເລັດ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ ຄວນເອົາໃຈໃສ່ບາງມາດຕະການຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:
 - ຖືວ່າງານດັ່ງກ່າວ ເປັນໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງທຸກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍສະເພາະ ອຳນາດການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ແຕ່ລະຂັ້ນ ໂດຍມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງພາກສ່ວນຜູ້ປະກອບການ ແລະ ຄວາມເປັນເຈົ້າການ, ຕົ້ນຕົວສະໝັກໃຈ ຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ມີລະບົບປະສານງານຢ່າງກົມກຽວ.
 - ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໃນການສ້າງຕັ້ງກຸ່ມ/ສະມາຄົມ ແລະ ສະຫະກອນ ຜະລິດແບບໃຫ່ມ ຕາມຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ ຕິດພັນກັບ ການປຸງແຕ່ງ ເລີ່ມຈາກການກຳນົດເປັນເຂດ, ເນື້ອທີ່ການຜະລິດ ແລະ ແບ່ງປັນໜ້າທີ່ ຫຼື ມີການແບ່ງງານການຜະລິດ ລວມທັງການບໍລິການປັດໃຈ, ເຄື່ອງມື ແລະ ພາຫານນະການຜະລິດ ໂດຍມີການວາງແຜນການຜະລິດ ຕິດພັນກັບ ແຜນການສະໜອງ ແລະ ຈຳລະຈອນແຈກຢາຍ.
 - ເລີ່ມຕົ້ນໃຫ້ມີວິຊາການປະຈຳແຕ່ 1 ຫາ 4 ຕຳແໜ່ງງານ ເພື່ອນຳພາ ກຸ່ມ/ສະມາຄົມ, ສະຫະກອນການຜະລິດ ປະຕິບັດຕົວຈິງ ຄື: ການສ້າງລະບົບການຄຸ້ມຄອງພາຍໃນຂອງກຸ່ມ ແລະ ສະຫະກອນ ເຊັ່ນ: ຈັດຕັ້ງຄະນະບໍລິຫານງານ, ສ້າງລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ສ້າງຕັ້ງກອງທຶນ, ລະບົບບັນຊີ ແລະ ການຈົດທະບຽນຄຸ້ມຄອງ ນຳພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງ ນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາຕ່າງໆ ແລະ ມີການກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ດ້ານເຕັກນິກ ແລະ ດ້ານນິຕິກຳກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ຂອງລັດຖະບານວາງອອກ.

- ຊຸກຍູ້ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ ໃຫ້ກຸ່ມ, ສະຫະກອນ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການບໍລິຫານ ແລະ ຄຸ້ມຄອງການດຳເນີນທຸລະກິດລວມໝູ່ ຕິດພັນກັບການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາສີມືແຮງງານ.
 - ເປີດກວ້າງການລົງທຶນ ແລະ ຊຸກຍູ້ການເຂົ້າຮ່ວມຂອງຜູ້ປະກອບການ ເພື່ອເຮັດບໍລິການສອງສິ້ນ ໂດຍສະເພາະ ດ້ານກົນຈັກກະສິກຳ ຕັ້ງແຕ່ຂອດຕຽມດິນ ຈົນຮອດຂອດຫຼັງການເກັບກ່ຽວ ແລະ ປຸງແຕ່ງ ແລະ ຮັບປະກັນທາງດ້ານການຕະຫຼາດ ດ້ວຍຄວາມເປັນທຳ.
 - ດຳເນີນຕາມບາດກ້າວ ແລະ ຂັ້ນຕອນດັ່ງນີ້: ໄລຍະທຳອິດ ແມ່ນສ້າງ ເປັນກຸ່ມຮຽນຮູ້ ເພື່ອຖອດຖອນບົດຮຽນ ໂດຍໃຫ້ມີວິຊາການນຳພາປະຕິບັດປະຈຳ ແລະ ຫລັງຈາກນັ້ນ ໄລຍະກຸ່ມມີບົດຮຽນ ສາມາດດຳເນີນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຫຼື ດຳເນີນທຸລະກິດໄດ້ແລ້ວ, ວິຊາການທີ່ປະຈຳ ແມ່ນເຮັດໜ້າທີ່ເປັນທີ່ປຶກສາ ໂດຍການວ່າຈ້າງຂອງກຸ່ມ, ສະຫະກອນ. ສ່ວນລັດ ເຮັດໜ້າທີ່ ກວດສອບກຸ່ມ, ສະຫະກອນ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຕາມບັນດານິຕິກຳ ຂອງລັດວາງອອກ.
 - ປັບປຸງບ່ອນທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ເຮັດນາໄຮ່ໃຫຍ່ ເພື່ອໃຫ້ແທດເໝາະກັບການນຳໃຊ້ກົນຈັກເຂົ້າໃນການຜະລິດ (ຕຽມດິນ, ປັກດຳ ແລະ ເກັບກ່ຽວ) ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການປັບປຸງ ລະບົບຕາໜ່າງການຂົນສົ່ງ ໃນເຂດການຜະລິດ, ພື້ນຖານໂຄງລ່າງການປຸງແຕ່ງ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ການຈຳໜ່າຍ ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ.
 - ຈັດຕັ້ງການປະກວດຊາວນາ ຫຼື ກຸ່ມດິເດັ່ນ ເພື່ອຍ້ອງຍໍຊົມເຊີຍ ມອບເປັນວັດຖຸ ຫຼື ໃຫ້ນາມມະຍົດ ເປັນຜູ້ຊຳນານງານແຫ່ງຊາດ, ຂອງແຂວງ, ຂອງເມືອງ ຫຼື ບ້ານ ຫຼື ດ້ວຍຮູບການຈັດໃຫ້ມີການໄປທັດສະນະຢູ່ພາຍໃນ ຫຼື ຕ່າງປະເທດຕາມຄວາມເໝາະສົມ. ຊ່ວຍເຫຼືອສະໜັບສະໜູນ ລູກຊາວນາ ຜູ້ດິເດັ່ນ ຜູ້ທີ່ຈະສືບທອດ ເຮັດອາຊີບຊາວນາ ດ້ວຍການເຮັດສັນຍາໃຫ້ທຶນການສຶກສາ ໄປຮຽນຕໍ່ດ້ານກະສິກຳ, ປະກອບທຶນເບື້ອງຕົ້ນ ເພື່ອດຳເນີນການຜະລິດເຂົ້າ ຫຼື ພືດກະສິກຳອື່ນໆ ຕາມເງື່ອນໄຂກຳນົດ.
- 4) ສ້າງກົນໄກປະສານງານ, ພົວພັນ ແລະ ຮ່ວມມື ລະຫວ່າງກຸ່ມ/ສະຫະກອນ ກັບພາກສ່ວນທຸລະກິດ, ຜູ້ປະກອບການ ເພື່ອເອື້ອອຳນວຍໃຫ້ແກ່ການພັດທະນາທຸລະກິດກະສິກຳ.
- 5) ສ້າງກົນໄກປະສານສົມທົບ ລະຫວ່າງກຸ່ມ/ສະຫະກອນ ກັບສູນບໍລິການເຕັກນິກ ເພື່ອຖ່າຍທອດເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີໃໝ່ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ.

3.2 ມາດຕະການສະເພາະ ທາງດ້ານວິຊາການ

3.2.1 ມາດຕະການສຳລັບການຜະລິດສະບຽງອາຫານ

3.2.1.1 ມາດຕະການດ້ານການປູກຝັງ

ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍທິດທາງ, ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຕົວເລກຄາດໝາຍລວມ ຂອງຍຸດທະສາດ ໃຫ້ເປັນອັນສະເພາະ ໃນຂະແໜງການປູກຝັງ ຮອດປີ 2020 ແລະ 2025 ຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໜ້າວຽກສຳຄັນຕົ້ນຕໍ ດັ່ງນີ້:

1). ການກຳນົດ ແລະ ແບ່ງເຂດ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ

ອີງຕາມການສຳຫຼວດ ແລະ ແບ່ງເຂດດິນກະສິກຳ ໃນລະດັບແຂວງ ແລະ ເມືອງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ, ທີ່ດິນກະສິກຳທັງໝົດມີປະມານ 4,5 ລ້ານເຮັກຕາ (ເທົ່າກັບ 19% ຂອງພື້ນທີ່ດິນທົ່ວປະເທດ) ໄດ້ແບ່ງອອກເປັນ 3 ປະເພດຍ່ອຍຄື: 1) ພື້ນທີ່ຮາບພຽງ ແລະ ເພາະສົມສຳລັບການເຮັດນາ ແລະ ປູກພືດລົ້ມລູກອາຍຸສັ້ນ ມີເນື້ອທີ່ປະມານ 2 ລ້ານເຮັກຕາ, 2) ພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມຄ້ອຍຊັນປານກາງ, ຊັ້ນດິນເລິກເພາະແກ່ການປູກພືດສະບຽງ ເຊັ່ນ: ສາລີ, ຖົ່ວເຫຼືອງ, ຖົ່ວຂຽວ, ໄມ້ກິນໝາກ, ພືດອຸດສະຫະກຳ ຫຼື ພືດ ເສດຖະກິດ ຕ່າງໆ ມີເນື້ອທີ່ປະມານ 1,8 ລ້ານເຮັກຕາ ແລະ 3) ພື້ນທີ່ດິນທີ່ເປັນທົ່ງຫຍ້າທຳມະຊາດເພາະສົມແກ່ການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ມີເນື້ອທີ່ປະມານ 0,65 ລ້ານເຮັກຕາ, ນອກນັ້ນຍັງມີເນື້ອທີ່ ຢູ່ໃນເຂດປ່າໄມ້ ເຊັ່ນ: ເຂດປ່າໂຄກ, ປ່າຫ່າງ, ປ່າພຸ່ມ ແລະ ປ່າຕ່ຳ ປະມານ 1,14 ລ້ານເຮັກຕາ ທີ່ສາມາດລ້ຽງສັດໃຫຍ່ໄດ້.

ເພື່ອນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ທັງ ສອດຄ່ອງ ແລະ ແທດເໝາະກັບເງື່ອນໄຂ, ທີ່ຕັ້ງ, ຈຸດພິເສດ, ທ່າແຮງ, ຂໍ້ໄດ້ປຸງຂອງແຕ່ລະພື້ນທີ່ ໃນການດຳເນີນການຜະລິດ ແລະ ທຸລະກິດດ້ານການປູກຝັງ ໃຫ້ເປັນລະບົບຕ່ອງໂສ້, ຕາມທິດທັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ທັນສະໄໝເທື່ອລະກ້າວ ແລະ ຕາມທິດການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ, ຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດ ແລະ ຈັດສັນ ເຂດການຜະລິດຕາມເຂດແຄ້ວນ ຊຶ່ງສາມາດສັງລວມການກຳນົດເຂດທີ່ດິນ ສຳລັບການຜະລິດ ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ກ. ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳ ທີ່ເປັນທົ່ງພຽງ ⁶:

ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳ ທີ່ເປັນທົ່ງພຽງທີ່ສຳຄັນ ໃນທົ່ວປະເທດ ແມ່ນມີຫຼາຍເຂດ ຊຶ່ງຖືກຈັດແບ່ງຕາມຂະໜາດ ເຊັ່ນ: ທົ່ງພຽງໃຫຍ່, ທົ່ງພຽງກາງ ແລະ ທົ່ງພຽງນ້ອຍ; ລາຍລະອຽດ ແຕ່ລະເຂດທົ່ງພຽງ ມີຄື:

- **ທົ່ງພຽງໃຫຍ່ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ຫຼາຍກວ່າ 30.000 ເຮັກຕາ ມີທັງໝົດ 7 ແຫ່ງ ຄື:** ທົ່ງພຽງວຽງຈັນ, ທົ່ງພຽງບໍລິຄຳໄຊ, ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງໄຟ, ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງທຽງ, ທົ່ງພຽງເຊໂດນ, ທົ່ງພຽງຈຳປາສັກແລະ ທົ່ງພຽງອັດຕະປື, ຊຶ່ງກວມເອົາ 9 ແຂວງ 51 ເມືອງ, ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ປະມານ 2.370.600 ເຮັກຕາ ໃນນີ້ ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳມີປະມານ 1.208.400 ເຮັກຕາ; ເນື້ອທີ່ເປັນນາແລ້ວ ປະມານ 718.200 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ສຳລັບ ການປູກພືດ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ປະມານ 127.100 ເຮັກຕາ ແລະ ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ປະມານ 4.800 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ຈະສາມາດຂະຫຍາຍສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ໄດ້ຕື່ມທັງໝົດ ປະມານ 358.300 ເຮັກຕາ. ໃນເຂດ 7 ທົ່ງພຽງໃຫຍ່ນີ້ ເປັນພື້ນທີ່ ຢູ່ໃນລະດັບຕ່ຳ ທີ່ມີອາກາດອົບອຸ່ນ (ທຽບໃສ່ໜ້ານ້ຳທະເລ 100-200 ແມັດ) ຊຶ່ງເປັນພື້ນທີ່ເໝາະສົມໃນການພັດທະນາຊີນລະກະເສດ, ພືດທີ່ເໝາະສົມປູກໃນລະດູຝົນແມ່ນ ເຂົ້າ, ສ່ວນລະດູແລ້ງ ໃນ

⁶ ເຂດພື້ນທີ່ກະສິກຳທີ່ເປັນທົ່ງພຽງ: ໝາຍເຖິງພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມຮາບພຽງ ຫາຄ້ອຍຊັນປານກາງ ຊຶ່ງມີລະດັບຄວາມຄ້ອຍຊັນ ລະ ຫວ່າງ 0-26% (ຫຼື 0-15 ອົງສາ), ລະດັບຄວາມສູງຈາກໜ້ານ້ຳທະເລ ຂອງບັນດາທົ່ງພຽງໃຫຍ່ແມ່ນຕ່ຳກວ່າ 500 ແມັດ ລົງມາ, ສຳລັບບັນດາທົ່ງ ພຽງນ້ອຍເຂດພູດອຍ ລະດັບຄວາມສູງຈາກໜ້ານ້ຳທະເລສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 500-700 ແມັດ ແລະ ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ເຂົ້າໃນ ການຜະລິດແມ່ນຫຼາຍກ່ວາ 50% ຂຶ້ນໄປ.

ເຂດຊົນລະກະເສດສາມາດປູກພືດໄດ້ຫຼາຍຊະນິດ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າ, ສາລີ, ປະເພດຖົ່ວ, ຜັກຕ່າງໆ, ຢາສູບ ແລະ ອື່ນໆ.

- **ທົ່ງພຽງຂະໜາດກາງ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ ແຕ່ 5.000 ຫາ 30.000 ເຮັກຕາ ມີທັງໝົດ 16 ແຫ່ງ, ກວມເອົາ 9 ແຂວງ (ນະຄອນຫຼວງ, ວຽງຈັນ, ໄຊຍະບູລີ, ບໍ່ແກ້ວ, ຫຼວງນ້ຳທາ, ອຸດົມໄຊ, ຊຽງຂວາງ, ຫຼວງພະບາງ ແລະ ເຊກອງ) ແລະ 16 ເມືອງ ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ປະມານ 252.800 ເຮັກຕາ ໃນນີ້ ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳມີປະມານ 208.800 ເຮັກຕາ; ເນື້ອທີ່ເປັນນາແລ້ວ ປະມານ 51.400 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ປູກພືດ ແລະ ໄມ້ກິນໝາກ ປະມານ 46.300 ເຮັກຕາ ແລະ ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ປະມານ 2.100 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ຈະສາມາດຂະຫຍາຍ ສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ໄດ້ຕື່ມທັງໝົດ 109.000 ເຮັກຕາ. ໃນເຂດທົ່ງພຽງຂະໜາດກາງ ສ່ວນໃຫຍ່ມີລະດັບຄວາມສູງ ຈາກລະດັບໜ້ານ້ຳທະເລ ຢູ່ໃນລະຫວ່າງ 500-700 ແມັດ, ລະດູຝົນ ເໝາະສົມແກ່ການປູກເຂົ້າ ແລະ ລະດູແລ້ງ ສາມາດປູກເຂົ້າ, ສາລີ, ຖົ່ວ ແລະ ພືດອື່ນໆ.**
- **ທົ່ງພຽງນ້ອຍເຂດພູດອຍ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ ແຕ່ 300 ຫາ 5.000 ເຮັກຕາ ມີທັງໝົດ 12 ແຫ່ງ, ກວມເອົາ 6 ແຂວງ, 11 ເມືອງ ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ປະມານ 22.200 ເຮັກຕາ, ໃນນີ້ ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳ ມີປະມານ 16.000 ເຮັກຕາ; ເນື້ອທີ່ເປັນນາແລ້ວ ປະມານ 2.700 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ປູກພືດ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ 9.200 ເຮັກຕາ ແລະ ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ປະມານ 400 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ຈະສາມາດ ຂະຫຍາຍສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ໄດ້ຕື່ມທັງໝົດ ປະມານ 3.500 ເຮັກຕາ. ໃນເຂດທົ່ງພຽງນ້ອຍ ໂດຍສະເພາະ ຢູ່ເຂດພູດອຍ ທີ່ມີລະດັບຄວາມສູງຈາກໜ້ານ້ຳທະເລ ຫຼາຍກວ່າ 500 ແມັດ ໃນລະດູຝົນ ສາມາດປູກເຂົ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບສູງໄດ້ດີ, ສ່ວນລະດູແລ້ງສາມາດປູກພືດໄດ້ຫຼາຍ ຊະນິດ ເຊັ່ນ: ຖົ່ວດິນ, ຜັກທຽມ, ພືດຜັກ ແລະ ອື່ນໆ ທີ່ໃຊ້ນ້ຳໜ້ອຍ, ເຂດດັ່ງກ່າວສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນມີໝອກປົກຄຸມ.**

ຂ. ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳ ທີ່ບໍ່ໄດ້ຈັດເປັນທົ່ງພຽງ:

ນອກຈາກເຂດທົ່ງພຽງແລ້ວ ຍັງມີເຂດຮາບພຽງອື່ນໆ⁷ ທີ່ກະຈາຍຢູ່ໃນທົ່ວປະເທດ ຊຶ່ງ ບໍ່ໄດ້ຈັດເຂົ້າ ໃນເຂດທົ່ງພຽງຕ່າງໆຂ້າງເທິງ ຊຶ່ງມີເນື້ອທີ່ກະສິກຳທັງໝົດ ປະມານ 2 ລ້ານ ເຮັກຕາ, ໃນນັ້ນ ເນື້ອທີ່ເປັນນາແລ້ວ ປະມານ 182.500 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ສຳລັບ ການປູກພືດ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ປະມານ 304.400 ເຮັກຕາ ແລະ ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ປະມານ 147.300 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ຈະສາມາດຂະຫຍາຍ ສຳລັບການ ຜະລິດກະສິກຳໄດ້ຕື່ມທັງໝົດ ມີປະມານ 1,36 ລ້ານເຮັກຕາ; ໃນນີ້ ອາດສາມາດຂະຫຍາຍເປັນເນື້ອທີ່ນາໄດ້ຕື່ມ

⁷ ເຂດຮາບພຽງອື່ນໆ: ໝາຍເຖິງພື້ນທີ່ ທີ່ມີຄວາມຮາບພຽງ ຫາຄ່ອຍຊັນປານກາງ ຊຶ່ງມີລະດັບ ຄວາມຄ່ອຍຊັນລະຫວ່າງ 0-26% (ຫຼື 0-15 ອົງສາ), ລະດັບຄວາມສູງ ຈາກໜ້ານ້ຳທະເລ ແມ່ນຕ່ຳກວ່າ 700 ແມັດລົງມາ ແລະ ການນຳໃຊ້ ທີ່ດິນເຂົ້າໃນການຜະລິດ ກະສິກຳ ແມ່ນ ຫຼາຍກວ່າ 50% ຂຶ້ນໄປ ຊຶ່ງກະແຈກກະຈາຍຢູ່ທົ່ວທຸກພາກ ຂອງປະເທດ ທີ່ບ່ອນຢູ່ໃນເຂດທົ່ງພຽງ, ພູພຽງ, ພູດອຍ ແລະ ມີເນື້ອທີ່ ແຕ່ລະຕອນ ນ້ອຍກວ່າ 300 ຮຕ ລົງມາ.

ປະມານ 650.000 ເຮັກຕາ ແລະ ຂະຫຍາຍ ເປັນເນື້ອທີ່ສຳລັບປູກພືດ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ໄດ້ປະມານ 717.000 ເຮັກຕາ.

ຄ. ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳ ທີ່ເປັນພູພຽງ ແລະ ພູດອຍ:

- **ເຂດພູພຽງ⁸:** ລວມມີ 3 ພູພຽງຕົ້ນຕໍ ຄື: ພູພຽງບໍລິເວນ, ພູພຽງນາກາຍ ແລະ ພູພຽງຊຽງຂວາງ ຊຶ່ງ ກວມ 5 ແຂວງ, 10 ເມືອງ ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ປະມານ 291.900 ເຮັກຕາ ໃນນັ້ນ ເນື້ອທີ່ດິນ ກະສິກຳມີປະມານ 185.100 ເຮັກຕາ; ເນື້ອທີ່ເປັນນາແລ້ວ ປະມານ 4.900 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ປູກ ພືດ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ປະມານ 151.600 ເຮັກຕາ ແລະ ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ປະມານ 9.900 ເຮັກ ຕາ, ເນື້ອທີ່ຈະສາມາດຂະຫຍາຍສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ໄດ້ຕື່ມທັງໝົດ ປະມານ 18.700 ເຮັກຕາ.
 - o **ພູພຽງບໍລິເວນ:** ມີລະດັບຄວາມສູງຈາກໜ້ານ້ຳທະເລ ລະຫວ່າງ 700-1.000 ແມັດ, ກວມ 3 ແຂວງ (ສາລະວັນ, ຈຳປາສັກ ແລະ ເຊກອງ), 4 ເມືອງ ຄື: ປາກຊ່ອງ, ບາຈຽງ (ແຂວງ ຈຳປາສັກ), ເລົ່າງາມ (ແຂວງສາລະວັນ), ທ່າແຕງ (ແຂວງເຊກອງ), ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ປະມານ 195.900 ເຮັກຕາ, ໃນນັ້ນ ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳ ມີປະມານ 160.100 ເຮັກຕາ; ເນື້ອທີ່ເປັນນາ ແລ້ວ ປະມານ 1.400 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ປູກພືດ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ປະມານ 146.600 ເຮັກຕາ , ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ປະມານ 200 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ຈະສາມາດຂະຫຍາຍ ສຳລັບການປູກຝັງ ໄດ້ ຕື່ມ ປະມານ 11.900 ເຮັກຕາ. ເຂດພູພຽງບໍລິເວນ ເປັນພູພຽງ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ກວ້າງຂວາງ, ມີ ຄວາມສູງ ແລະ ມີອາກາດເຢັນທີ່ເປັນເອກະລັກສະເພາະ ເໝາະແກ່ການປູກກາເຟ, ພືດຜັກ, ໄມ້ ໃຫ້ໝາກ, ດອກໄມ້ ແລະ ພືດເມືອງໜາວ ແລະ ຍັງສາມາດປູກຜັກນອກລະດູໄດ້; ເຂດດັ່ງກ່າວ ສາມາດເວົ້າໄດ້ວ່າ ເປັນເຂດທີ່ມີ ທ່າແຮງໄດ້ປຸງໃນດ້ານການປູກພືດຜັກ ແລະ ພືດເສດຖະ ກິດອື່ນໆໄດ້ເປັນຢ່າງດີ ຍ້ອນເປັນເຂດທີ່ມີອາກາດເໝາະສົມ ແລະ ດິນມີຄວາມອຸດົມສົມບູນດີ.
 - o **ພູພຽງນາກາຍ:** ລະດັບຄວາມສູງຈາກໜ້ານ້ຳທະເລປະມານ 800 ແມັດ, ນອນຢູ່ໃນເຂດ ເມືອງ ນາກາຍ ແຂວງຄຳມ່ວນ, ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ປະມານ 67.600 ເຮັກຕາ, ໃນນັ້ນ ເນື້ອທີ່ດິນ ກະສິກຳມີປະມານ 920 ເຮັກຕາ; ເນື້ອທີ່ເປັນນາແລ້ວ ພຽງແຕ່ 23 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ ສຳລັບ ປູກພືດ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ 39 ເຮັກຕາ, ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ 150 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ຈະສາມາດ ຂະຫຍາຍສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ໄດ້ຕື່ມ ປະມານ 710 ເຮັກຕາ, ທັງນີ້ກໍຍ້ອນວ່າ ພື້ນທີ່ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນເປັນທີ່ດິນປ່າໄມ້ (ປ່າ ສະຫງວນແຫ່ງຊາດ), ອີກປະການໜຶ່ງ ຄວາມເໝາະສົມ ສຳລັບການປູກພືດ ແມ່ນຂ້ອນຂ້າງຕ່ຳ ຍ້ອນວ່າໂຄງສ້າງຂອງດິນບໍ່ດີປານໃດ ເມື່ອທຽບໃສ່ເຂດ

⁸ ເຂດພູພຽງ: ໝາຍເຖິງເຂດພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມຮາບພຽງ ຫາຄ້ອຍຊັນປານກາງ ດ້ວຍຄວາມ ຄ້ອຍຊັນ ລະຫວ່າງ 0-26% (ຫຼື 0-15 ອົງສາ), ລະດັບ ຄວາມສູງຈາກໜ້ານ້ຳທະເລສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນລະຫວ່າງ 700-1000 ແມັດ, ພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວແມ່ນເປັນບໍລິເວນກວ້າງ ທີ່ຕິດຈອດກັນ ຊຶ່ງເໝາະສົມໃນ ການຜະລິດເປັນສ່ວນໃຫຍ່ ເຊັ່ນ: ພູພຽງຊຽງຂວາງ, ພູພຽງນາກາຍ ແລະ ພູພຽງບໍລິເວນ.

ພູພຽງບໍລິເວນ, ແຕ່ເຂດດັ່ງກ່າວ ມີອ່າງເກັບນ້ຳ ເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ-2 (ກວມ ເນື້ອທີ່ປະມານ 45.000 ເຮັກຕາ) ຊຶ່ງເໝາະສົມ ສຳລັບການລ້ຽງປາ ແລະ ການປະມົງ.

- o **ພູພຽງຊຽງຂວາງ:** ລະດັບຄວາມສູງຈາກໜ້ານ້ຳທະເລ ລະຫວ່າງ 800-1.200 ແມັດ, ນອນຢູ່ໃນ 5 ເມືອງ (ເມືອງພູກູດ, ແປກ, ຄູນ, ຜາໄຊ ແລະ ເມືອງຄຳ) ຂອງແຂວງຊຽງຂວາງ, ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ປະມານ 28.400 ເຮັກຕາ, ໃນນັ້ນ ມີເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳປະມານ 24.200 ເຮັກຕາ; ເນື້ອທີ່ປ່າປູກພືດ ປະມານ 3.520 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ປູກພືດ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ປະມານ 4.940 ເຮັກຕາ, ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ປະມານ 9.540 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ຈະສາມາດຂະຫຍາຍ ສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳໄດ້ຕື່ມທັງໝົດ ປະມານ 6.200 ເຮັກຕາ. ພູພຽງ ຊຽງຂວາງ ເປັນພູພຽງທີ່ມີຂະໜາດກ້ວາງພໍສົມຄວນ ເຖິງວ່າຄຸນນະພາບຂອງດິນບໍ່ດີປານໃດແຕ່ກໍສາມາດປັບປຸງໄດ້. ອີກປະການໜຶ່ງ ເຂດດັ່ງກ່າວ ຍັງມີທ່າແຮງໄດ້ປຸງ ຍ້ອນວ່າມີຄວາມສູງ ແລະ ມີອາກາດເຢັນທີ່ເປັນເອກະລັກສະເພາະ ສາມາດປັບປຸງເປັນທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດໄດ້ດີ ແລະ ສາມາດປູກພືດເມືອງໜາວ, ລວມທັງພືດຜັກ ແລະ ໄມ້ກິນໝາກໄດ້ເປັນຢ່າງດີ.
- **ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳ ເຂດພູດອຍ⁹:** ນອກຈາກເນື້ອທີ່ທີ່ມີຢູ່ໃນບັນດາທົ່ງພຽງ, ພູພຽງ ແລະ ເຂດຮາບພຽງຕ່າງໆ ທີ່ກ່າວມາ ຂ້າງເທິງນັ້ນແລ້ວ ຍັງມີເນື້ອທີ່ທີ່ບໍ່ໄດ້ຈັດເຂົ້າໃນບັນດາທົ່ງພຽງ ແລະ ພູພຽງ ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນ ຢູ່ກະແຈກກະຈາຍ ໃນເຂດພູດອຍ ໃນທົ່ວປະເທດ ຊຶ່ງມີ ເນື້ອທີ່ດິນກະສິກຳທັງໝົດ ປະມານ 901.300 ເຮັກຕາ, ໃນນັ້ນ ເນື້ອທີ່ປ່າປູກພືດ ປະມານ 4.300 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ປູກພືດ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ປະມານ 248.200 ເຮັກຕາ, ທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ ປະມານ 489.800 ເຮັກຕາ, ເນື້ອທີ່ຈະສາມາດຂະຫຍາຍ ສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳໄດ້ຕື່ມທັງໝົດ ປະມານ 159.000 ເຮັກຕາ .

ສັງລວມແລ້ວ ເຫັນວ່າ ທີ່ດິນສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ໃນ ສປປລາວ ແມ່ນມີພຽງພໍ ແຕ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນດັ່ງກ່າວ ໂດຍລວມແລ້ວ ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນສາມາດຂຸດຄົ້ນ ແລະ ນຳໃຊ້ໄດ້ທັງໝົດທ່າແຮງທີ່ມີ ແລະ ການນຳໃຊ້ ກໍ ບໍ່ທັນມີປະສິດທິຜົນເທົ່າທີ່ຄວນ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດທົ່ງພຽງໃຫຍ່ ແລະ ເຂດທົ່ງພຽງກາງ ພາກເໜືອ ເຊັ່ນ: ທົ່ງງົວແດງ, ທົ່ງພ້າວຫ້າວ, ທົ່ງຜາອຸດົມ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ທົ່ງເມືອງຫຼວງນ້ຳທາ, ທົ່ງ ເມືອງສິງ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ; ທົ່ງພຽງເມືອງພຽງ, ທົ່ງພຽງໄຊຍະບູລີ, ທົ່ງພຽງເມືອງຊຽງຮ່ອນ ແຂວງ ໄຊຍະບູລີ ທີ່ເຫັນວ່າມີທ່າແຮງສູງ ໃນການພັດທະນາຊີນລະກະເສດ ແລະ ອີກປະການໜຶ່ງ ປະຊາຊົນ ສ່ວນໃຫຍ່ ກໍມີມູນເຊື້ອ ໃນການຜະລິດ ກະສິກຳເປັນຢ່າງດີ.

⁹ ພື້ນທີ່ກະສິກຳເຂດພູດອຍ: ໝາຍເຖິງເຂດພື້ນທີ່ທີ່ມີຄວາມຄ້ອຍຊັນຫຼາຍກວ່າ 26% ຂຶ້ນໄປ (ຫຼື ຫຼາຍກວ່າ 15 ອົງສາຂຶ້ນໄປ), ລະດັບຄວາມ ສູງ ຈາກໜ້ານ້ຳທະເລສູງກວ່າ 500 ແມັດຂຶ້ນໄປຊຶ່ງພື້ນທີ່ດັ່ງກ່າວແມ່ນມີຫຼັກສະນະເປັນທູບເປັນໂນນ ທີ່ບໍ່ເໝາະສົມໃນ ການຜະລິດ ກະສິກຳ ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນກະຈາຍຢູ່ໃນເຂດພາກເໜືອ ແລະ ເຂດຊາຍແດນທາງທິດຕາເວັນອອກ ທີ່ຕິດກັບ ສສຫວຽດນາມ ເປັນສ່ວນໃຫຍ່.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ເພື່ອເປັນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ໃຫ້ມີຄວາມຍືນຍົງ, ຮັບປະກັນ ປະສິດທິຜົນສູງສຸດ, ນຳຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດມາໃຫ້ແກ່ປະເທດຊາດ ແລະ ສາມາດປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນການ ພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດ ກໍຄື ສາມາດສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ຈຶ່ງສະເໜີ ບາງມາດ ຕະການ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ສືບຕໍ່ຢ່າງເລັ່ງລັດ ການຈັດສັນທີ່ດິນກະສິກຳ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອ ຮັບປະກັນໃຫ້ມີເນື້ອທີ່ ດິນທຳການຜະລິດຢ່າງພຽງພໍ ເພື່ອຮັບປະກັນຄວາມໝັ້ນຄົງ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ຮັກສາ ທີ່ດິນກະສິກຳໄວ້ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 4,5 ລ້ານເຮັກຕາ, ໃນນັ້ນ ທີ່ດິນສຳລັບຜະລິດ ສະບຽງອາຫານ ໂດຍ ສະເພາະ ດິນນາ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 2 ລ້ານເຮັກຕາ.
- ດຳເນີນການສຳຫຼວດ ຈັດສັນ ເຂດພື້ນທີ່ເພື່ອເປົ້າໝາຍການສະຫງວນ ແລະ ຮັກສາໄວ້ ສຳລັບການ ຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ມີເອກກະລັກສະເພາະ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ເຊັ່ນ: ເຂດປູກກາເຟ ຢູ່ພູພຽງ ບໍລິເວນ, ເຂດປູກເຂົ້າໄກ່ນ້ອຍ ຢູ່ແຂວງຊຽງຂວາງ ແລະ ຫົວພັນ, ເຂດລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ຢູ່ພູພຽງ ຊຽງຂວາງ ແລະ ແຕ້ມແຜນວາດພ້ອມທັງປັກຫຼັກໝາຍ ເຂດເນື້ອທີ່ການຜະລິດກະສິກຳ ທີ່ມີລະບົບຊົນລະປະ ທານຄົບຊຸດ ແມ່ນຫ້າມຫັນປ່ຽນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນ ໄປສູ່ເປົ້າໝາຍອື່ນຢ່າງເດັດຂາດ ໂດຍສະເພາະ ໃນ ເຂດໂຄງການຈຸດສຸມການຜະລິດເຂົ້າ ເພື່ອຄຳປະກັນສະບຽງ ໂດຍສຸມໃສ່ ບັນດາ ທົ່ງພຽງໄຫຍ່ ແລະ ທົ່ງພຽງກາງຈຳນວນໜຶ່ງ ໃນ 10 ແຂວງ ເພື່ອບັນລຸເນື້ອທີ່ນາປູກເຂົ້າ ທັງ 2 ລະດູ ໃຫ້ໄດ້ປະມານ 600.000 ເຮັກຕາ ແລະ ຍົກຜະລິດຕະພາບ ແນໃສ່ເພື່ອຮັບປະກັນ ການຜະລິດເຂົ້າໃຫ້ໄດ້ 2,5 ລ້ານໂຕນເຂົ້າເປືອກ (ໃນນີ້; ເຂົ້າສຳລັບບໍລິໂພກ ປະມານ 2,1 ລ້ານ ໂຕນ ແລະ ເພື່ອເປັນຄັງແຮ ເຂົ້າ ປະມານ 4 ແສນໂຕນ).
- ສຸມໃສ່ວຽກງານການສຳຫລວດທີ່ດິນ ແລະ ວາງແຜນການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ໃນລະດັບກຸ່ມບ້ານ ໃນມາດຕາສ່ວນ 1/5.000 ຫຼື 1/10.000 ແບບມີສ່ວນຮ່ວມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນດາກຸ່ມບ້ານພັດທະນາ ໃນວຽກງານ 3 ສ້າງ ແລະ ບາງກຸ່ມບ້ານ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ.
- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ປັບປຸງຄືນບັນດາກົດໝາຍ, ລະບຽບການ ແລະ ນິຕິກຳຕ່າງໆ ທີ່ພົວພັນ ເຖິງການ ຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ທີ່ຍັງເຫັນວ່າບໍ່ທັນສອດຄ່ອງກັບສະພາບຕົວຈິງ ນອກຈາກນີ້ ຍັງ ຕ້ອງໄດ້ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳສະເໜີ ຮ່າງກົດໝາຍ ຫຼື ຮ່າງດຳລັດ ທີ່ເຫັນວ່າ ຈຳເປັນເຊັ່ນ: ກົດໝາຍ ຫຼື ດຳລັດ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ, ບັນດາຄຳສັ່ງ, ຂໍ້ຕົກລົງ, ຄຳແນະນຳ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ເຊັ່ນ: ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງດິນນາ, ລະບຽບການຄຸ້ມຄອງດິນກະສິກຳເຂດ ເນີນສູງ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອຮັບໃຊ້ໃຫ້ແກ່ການປະຕິບັດ ແຜນນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນ ກະສິກຳ.
- ສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ກໍ່ສ້າງພະນັກງານວິຊາການໃນການວິໄຈດິນ, ພືດ ແລະ ຝຸ່ນ ໃນລະດັບແຂວງໃຫ້ໄດ້ ແຂວງລະໜຶ່ງແຫ່ງ ພ້ອມວິຊາການຄົບຊຸດ ຝຶກອົບຮົມ ແລະ ກໍ່ສ້າງ ໝໍດີນ ປະຈຳບ້ານ ຫຼື ກຸ່ມບ້ານ ພັດທະນາທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍຈຸດສຸມການຜະລິດໃຫ້ທົ່ວເຖິງ.

- ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ, ປຶ້ມຄູ່ມືການນຳໃຊ້ດິນກະສິກຳ ແລະ ການນຳໃຊ້ຝຸ່ນຊະນິດຕ່າງໆ ເພື່ອໂຄສະນາ ເຜີຍແຜ່ຢ່າງກວ້າງຂວາງ ແລະ ທົ່ວເຖິງດ້ວຍຮູບການ ແລະ ວິທີການຕ່າງໆ ທີ່ເໝາະສົມເຊັ່ນ: ວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ, ສື່ສັງພິມຕ່າງໆ ແລະ ລົງເວບໄຊເຫຼົ່ານີ້ເປັນຕົ້ນ.
- ດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ຢ່າງເປັນລະບົບຕໍ່ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງຕາມເປົ້າໝາຍ, ການຈັບຈອງຫຼືການຫັນປ່ຽນທີ່ດິນກະສິກຳ ທີ່ບໍ່ຖືກຕ້ອງ ຕາມກົດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການ, ການນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ ທີ່ເປັນຜົນສະທ້ອນອັນບໍ່ດີຕໍ່ສິ່ງແວດລ້ອມ ແລະ ອື່ນໆ ແລະ ມີມາດຕະການຢ່າງເຂັ້ມງວດຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ.

2). ການຈັດແບ່ງເຂດການຜະລິດສຳລັບສະບຽງ

ເພື່ອນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ແທດເໝາະກັບເງື່ອນໄຂ, ທີ່ຕັ້ງ, ຈຸດພິເສດ, ທ່າແຮງ ແລະ ຂໍ້ໄດ້ປຸງຂອງແຕ່ລະພື້ນທີ່ ໃນການດຳເນີນການຜະລິດ ແລະ ທຸລະກິດ ດ້ານການປູກຝັງ ໃຫ້ເປັນລະບົບຕ່ອງໂສ້ ແລະ ທັນສະໄໝ ຕາມທິດຜະລິດກະສິກຳສະອາດ ຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດ ແລະ ຈັດສັນເຂດການຜະລິດ ຕາມເຂດແຄ້ວນ ສຳລັບພືດສະບຽງ ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

(1) ເຂົ້າ

ສຳລັບເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ: ສຸມໃສ່ບັນດາ ທົ່ງພຽງກາງ, ທົ່ງພຽງນ້ອຍ ເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ ໂດຍການນຳໃຊ້ພື້ນທີ່ເມືອງ, ແນວພັນທີ່ເອກະລັກສະເພາະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ແນວພັນເຂົ້າປັບປຸງ ໃນບາງເຂດ ທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອຮັບໃຊ້ບໍລິໂພກພາຍໃນ ໂດຍກຳນົດເນື້ອທີ່ປູກເຂົ້າ ປະມານ 450.000-500 .000 ເຮັກຕາ, ຜົນຜະລິດໃຫ້ໄດ້ປະມານ 1,9-2,0 ລ້ານ ໂຕນເຂົ້າເປືອກ ແລະ ຮອດປີ 2025 ການຜະລິດເຂົ້າຈະເນັ້ນໃສ່ການຍົກສະມັດຕະພາບຕໍ່ເນື້ອທີ່ ໃນລະບົບກະສິກຳສະອາດ (GI, GAP, OA), ຜົນຜະລິດລວມປະມານ 2,3 ລ້ານໂຕນເຂົ້າເປືອກ.

ສຳລັບເຂດທົ່ງພຽງ: ຮອດປີ 2020 ຂະຫຍາຍເນື້ອທີ່ປູກເຂົ້າທົ່ວປະເທດໃຫ້ໄດ້ 1,1 ລ້ານເຮັກຕາ, ສຳລັບເນື້ອທີ່ນາ ໃນ 7 ທົ່ງພຽງໃຫຍ່ມີປະມານ 800.000 ເຮັກຕາ. ຮອດປີ 2025 ເນື້ອທີ່ນາລວມທົ່ວປະເທດເພີ່ມຂຶ້ນໃຫ້ໄດ້ 1,2 ລ້ານເຮັກຕາ. ໃນນີ້ ນອກຈາກ ກຳນົດເຂດຜະລິດທົ່ວໄປແລ້ວ ຍັງກຳນົດເປັນເຂດຈຸດສຸມ ຕົວແບບ ເພື່ອຍົກຜະລິດຕະພາບ ການຜະລິດເຂົ້າ ເຊັ່ນ:

- ທົ່ງພຽງວຽງຈັນ ແມ່ນສຸມໃສ່ ຈຸດສຸມນ້ຳມັງ-3, ຈຸດສຸມນ້ຳຊວງ, ນ້ຳທຸມ, ທົ່ງຮາບທ່າງ່ອນ, ເຂດຈຸດສຸມດົງໄພສີ, ທ່າພະ-ໜອງພົງ ໂດຍຍົກຜະລິດຕະພາບໃຫ້ໄດ້ 5 ໂຕນ/ຮຕ.
- ທົ່ງພຽງບໍລິຄຳໄຊ ສຸມໃສ່ ເຂດຈຸດສຸມກຸດພ້າແມບ (ເມືອງທ່າພະບາດ), ຈຸດສຸມເມືອງບໍລິຄັນ, ເມືອງປາກຊັນ, ທົ່ງແສນທະມາດ (ເມືອງຄຳເກີດ).
- ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງໄຟ ສຸມໃສ່ ຈຸດສຸມເຊບັ້ງໄຟ ລວມທັງ ເມືອງໜອງບົກ ແລະ ເມືອງເຊບັ້ງໄຟ, ເຂດນຳໃຊ້ນ້ຳລຸ່ມເຮືອນຈັກເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ-2 (ປະຕູ 1-2, ປະຕູ 3, ປະຕູ 4-5), ເມືອງຍົມມະລາດ, ເມືອງມະຫາໄຊ, ເຂດເມືອງຫີນບູນ ແຂວງຄຳມ່ວນ ແລະ ເຂດພູເຮືອຊາວວາ ເມືອງໄຊບູລີ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ. ໃນນີ້ ໃນເບື້ອງຕົ້ນ ໄດ້ກຳນົດເອົາ ເຂດການຜະລິດ ໃນເນື້ອທີ່ໂຄງການຊົນລະປະ

ທານ ປະຕູ 3 ລຸ່ມເຮືອນຈັກເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳເທີນ-2 ເປັນເຂດທົດລອງ ຜະລິດເຂົ້າ ແບບຄົບວົງຈອນ ຕິດພັນ ກັບການເຮັດທົດລອງ ພັດທະນາຕົວເມືອງໃນຊົນນະບົດ ຫຼື ພັດທະນາຊົນນະບົດໃໝ່.

- ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງຫຼົງ ແມ່ນສຸມໃສ່ ເຂດກຸ່ມບ້ານເວີນ, ເຂດຫ້ວຍທວດ, ເຂດສຸຍ ເມືອງຈຳພອນ, ເຂດທ່າລະທານ້ຳ ແລະ ເຂດອື່ນໆທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ຂອງແຂວງສະຫວັນນະເຂດ.
- ທົ່ງພຽງເຊໂດນ ແມ່ນສຸມໃສ່ ເຂດເມືອງວາປີ ແລະ ເຂດອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງ ຂອງແຂວງສາລະວັນ.
- ທົ່ງພຽງຈຳປາສັກ ແມ່ນສຸມໃສ່ຈຸດສຸມທົດລອງ ເຂດໂຄງການໜອງບົວທອງ ເມືອງມຸນລະປະໂມກ, ເຂດເມືອງໂຂງ, ເຂດເມືອງປະທຸມພອນ, ເຂດເມືອງໂພນທອງ ແລະ ເຂດອື່ນໆທີ່ເໝາະສົມ ຂອງແຂວງ ຈຳປາສັກ.
- ທົ່ງພຽງອັດຕະປື ແມ່ນສຸມໃສ່ເຂດເຊປຽນ, ຫ້ວຍສະໝອງ, ເຂດນ້ຳປາ ເມືອງຊານໄຊ ແລະ ເຂດອື່ນໆ.

ໃນນີ້ ແມ່ນກຳນົດເອົາທົ່ງພຽງ ວຽງຈັນ, ບໍລິຄຳໄຊ, ເຊບັ້ງໄຟ (ຄຳມ່ວນ), ເຊບັ້ງຫຼົງ (ສະຫວັນນະເຂດ), ເຊໂດນ (ສາລະວັນ) ແລະ ທົ່ງພຽງຈຳປາສັກ ເປັນເຂດໂຄງການຈຸດສຸມ ປູກເຂົ້າ ຊຶ່ງນອນໃນໂຄງການປູກເຂົ້າ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ລະດັບຊາດ ເພື່ອ ຮັບປະກັນຜົນຜະລິດບໍ່ຫຼຸດ 2,5 ລ້ານໂຕນ ເຂົ້າເປືອກ ຊຶ່ງລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດເອົາ 10 ແຂວງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ມີທ່າແຮງ ເປັນເຂດຈຸດສຸມການຜະລິດ ຄື: ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ, ບໍ່ແກ້ວ, ໄຊຍະບູລີ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ແຂວງວຽງຈັນ, ບໍລິຄຳໄຊ, ຄຳມ່ວນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລະວັນ ແລະ ຈຳປາສັກ ຊຶ່ງມີເນື້ອທີ່ນາທັງໝົດ ປະມານ 600.000 ຮຕ.

(2) ພຶດຕິກຳ

ສຳລັບເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ: ສຳລັບພຶດຕິກຳ ເນັ້ນໜັກໃສ່ ພື້ນທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ເໝາະສົມ ທາງດ້ານນິເວດກະສິກຳ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດພື້ນທີ່ຊານເມືອງ ແລະ ເຂດພື້ນທີ່ປະຊາຊົນທີ່ມີມູນເຊື້ອໃນການປູກຝັກ, ເປັນຕົ້ນເມືອງພູຄູນ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ເມືອງຄຳ, ເມືອງຄູນ, ເມືອງແປກ ແລະ ເມືອງທ່າໂທມ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ເມືອງສິງ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ເມືອງອື່ນໆ ທີ່ມີທ່າແຮງ ເພື່ອສະໜອງເຂົ້າສູ່ຕົວເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ເນັ້ນໃສ່ ການປູກຝັກສວນຄົວແບບປະສົມປະສານ ໃນເຂດຫ່າງໄກສອກຫຼີກ. ຜົນຜະລິດປະມານ 900.000 ຫາ 1.200.000 ໂຕນ (ການຈັດແບ່ງສັດສ່ວນ 60/40 ພູພຽງ ແລະ ທົ່ງພຽງ).

ສຳລັບເຂດທົ່ງພຽງ: ພຶດຕິກຳໃຫ້ໄດ້ ຜົນຜະລິດ 600.000 ຫາ 800.000 ໂຕນ, ເປັນຕົ້ນທົ່ງພຽງວຽງຈັນ ສຸມໃສ່: ເມືອງຫາດຊາຍຟອງ, ເມືອງສີໂຄດຕະບອງ, ເມືອງນາຊາຍທອງ, ເມືອງທຸລະຄົມ ແລະ ອື່ນໆ, ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງໄຟ ສຸມໃສ່: ເມືອງເຊບັ້ງໄຟ, ເມືອງໜອງບົກ, ເມືອງທ່າແຂກ, ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງຫຼົງ ສຸມໃສ່: ເມືອງໄຊພູທອງ, ເມືອງສອງຄອນ, ເມືອງຈຳພອນ, ເມືອງໄກສອນ ແລະ ທົ່ງພຽງຈຳປາສັກ ແມ່ນ ສຸມໃສ່: ເມືອງໂພນທອງ, ເມືອງຈຳປາສັກ. ປະຕິບັດຕາມທິດທີ່ວ່າ: ສ້າງຊົນນະບົດ ໃຫ້ເປັນບ່ອນຜະລິດພຶດ-ຝັກ ເພື່ອສະໜອງ ໃຫ້ແກ່ຕົວເມືອງ, ເຂດທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ບັນດາໂຄງການພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ທີ່ມີແຮງງານຫຼາຍ; ຫຼີກເວັ້ນ ການນຳເອົາພຶດ-ຝັກ ຈາກຕົວເມືອງ ສະໜອງໃຫ້ແກ່ຊົນນະບົດ.

(3) ພຶດຕະກູນຖິ້ວ

ສຳລັບເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ: ສຳລັບຖົ່ວດິນ ແລະ ຖົ່ວເຫຼືອງ ແມ່ນສຸມໃສ່: ເມືອງຄອບ, ປາກລາຍ, ບໍ່ແຕນ, ແກ່ນທ້າວ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ແລະ ເມືອງບາຈຽງຈະເລີນສຸກ ແຂວງຈຳປາສັກ ເປັນສະບຽງອາຫານ 80.000 ໂຕນ, ເນື້ອທີ່ 40.000 ຮຕ ຫຼື 60% ຂອງການຜະລິດພືດຕະກູນຖົ່ວ ໃນທົ່ວປະເທດ.

ສຳລັບເຂດທົ່ງພຽງ: ໂດຍສະເພາະ ເຂດທົ່ງພຽງວຽງຈັນ ສຸມໃສ່: ເມືອງທຸລະຄົມ, ໂພນໂຮງ, ສັງທອງ, ຫາດຊາຍຟອງ, ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ສຸມໃສ່: ເມືອງປາກຊັນ, ແຂວງຄຳມ່ວນ ສຸມໃສ່: ເມືອງທ່າແຂກ, ເມືອງໜອງບົກ, ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ສຸມໃສ່: ເມືອງໄກສອນພົມວິຫານ, ເມືອງຈຳພອນ, ສອງຄອນ, ແຂວງສາລະວັນ ສຸມໃສ່: ເມືອງເລົ່າງາມ, ສາລະວັນ, ວາປີ, ແຂວງຈຳປາສັກ ສຸມໃສ່: ເມືອງບາຈຽງ ຊຶ່ງສ່ວນໃຫຍ່ແມ່ນຖົ່ວດິນ, ຖົ່ວເຫຼືອງ ແລະ ຖົ່ວຊຽວ ຊຶ່ງຄາດວ່າ ມີເນື້ອທີ່ປູກສະເລ່ຍແຕ່ລະປີ ປະມານ 27.000-30.000 ເຮັກຕາ; ຄາດວ່າຈະໄດ້ຜົນຜະລິດ ສະເລ່ຍແຕ່ລະປີ ປະມານ 54.000-60.000 ໂຕນ.

(4) ໄມ້ໃຫ້ໝາກ

ສຳລັບເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ: ລວມມີ ໝາກກ້ຽງ, ສຸມໃສ່ ເຂດ : ເມືອງນ້ຳບາກ, ແຂວງຫຼວງພະບາງ; ເມືອງໄຊຍະບູລີ ແຂວງໄຊຍະບູລີ; ເມືອງກາສີ, ເມືອງວັງວຽງ ແຂວງວຽງຈັນ; ເມືອງປາກຊັນ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ; ເມືອງຫ້ວຍຊາຍ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ; ສຳລັບໝາກຈອງ ສຸມໃສ່ ເມືອງຄຳ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ເມືອງຫົວເມືອງ, ເມືອງຊຳເໜືອ ແຂວງຫົວພັນ. ນອກນັ້ນ ແມ່ນປະເພດໄມ້ໃຫ້ໝາກອື່ນໆ ແມ່ນສຸມໃສ່ເຂດ ທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ມີມູນເຊື້ອ ແລະ ສຸມໃສ່ປະເພດໄມ້ໃຫ້ໝາກ ທີ່ເປັນເອກະລັກ ຂອງທ້ອງຖິ່ນ ໂດຍໃຫ້ໄດ້ ຜົນຜະລິດລວມທັງໝົດ 300.000 ຫາ 450.000 ໂຕນ ຫຼື ປະມານ 30% ຂອງຜົນຜະລິດ ໝາກໄມ້ລວມ ທົ່ວປະເທດ.

ສຳລັບເຂດທົ່ງພຽງ: ໄມ້ກິນໝາກ ສຸມໃສ່ສິ່ງເສີມປູກໃນເຂດທີ່ມີທ່າແຮງເຊັ່ນ: ໝາກກວ້ຍ, ໝາກນັດ ຢູ່ເຂດ ເມືອງປາກກະດິງ, ເມືອງຄຳເກີດ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ສຳລັບໝາກຊຽບ, ໝາກພ້າວ, ໝາກເງາະ, ຖົ່ວລຽນ, ລຳໃຍ, ໝາກມ່ວງ ສຸມໃສ່ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ຈຳປາສັກ. ນອກຈາກນັ້ນ ແມ່ນສຸມໃສ່ ໄມ້ໃຫ້ໝາກປະເພດອື່ນໆ ໃນເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ໄດ້ຜົນຜະລິດ ປະມານ 700.000 ຫາ 1.000.000 ໂຕນ ຫຼື ປະມານ 70% ຂອງຜົນຜະລິດໝາກໄມ້ລວມທົ່ວປະເທດ.

3). ການ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງງານຊົນລະປະທານ ແລະ ການສ້າງເຂດຈຸດສຸມ ຊົນລະກະເສດ

ເພື່ອຮັບປະກັນການສະໜອງນ້ຳ ໃຫ້ການຜະລິດ ໄດ້ທັງ 2 ລະດູ ທັງເປັນການຮັບມື ກັບສະພາບ ການປ່ຽນແປງ ຂອງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນເສຍຫາຍ ຈາກໄພທຳມະຊາດ ທີ່ອາດຈະເກີດຂຶ້ນ, ແນໃສ່ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ເປົ້າໝາຍການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ການຜະລິດກະສິກຳເປັນສິນຄ້າ, ໃນຕໍ່ໜ້າຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນງານຊົນລະປະທານ ໂດຍຕິດພັນກັບການຄຸ້ມຄອງລັດແຫ່ງກົດໝາຍ ແນໃສ່ຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ການຜະລິດຕາມແຜນງານຊົນລະກະເສດ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້. ຮອດປີ 2020 ຕ້ອງຮັບປະກັນການສະໜອງນ້ຳ ສຳລັບການຜະລິດລະດູຝົນໃຫ້ໄດ້ ຢ່າງໜ້ອຍ 330.000 ເຮັກຕາ, ລະດູ ແລ້ງໃຫ້ໄດ້ ຢ່າງໜ້ອຍ 216.000 ເຮັກຕາ ແລະ ຮອດປີ 2025 ຮັບປະກັນການສະໜອງນ້ຳ ສຳລັບການ ຜະລິດລະດູຝົນໃຫ້ໄດ້ ຢ່າງ

ໜ້ອຍ 355.000 ເຮັກຕາ ແລະ ລະດູແລ້ງ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 240.000 ເຮັກຕາ, ໂດຍສຸມໃສ່ ການສ້ອມແປງ ທົ່ວຖານ, ລະບົບຄອງເພືອງ, ດ້ວຍການປັບປຸງຄອງເພືອງດິນ ເປັນ ຄອງເພືອງເບຕົງແບບຖາວອນ, ປັບປຸງ ສະຖານີຈັກສູບນ້ຳທີ່ມີຢູ່ ໃຫ້ຮັບປະກັນ ແລະ ທັນສະໄໝຂຶ້ນກວ່າເກົ່າ, ສືບຕໍ່ກໍ່ສ້າງອ່າງເກັບນ້ຳຊົນລະປະທານ ແລະ ປະຕູນ້ຳ ເພື່ອນຳໃຊ້ນ້ຳ ຈາກທ້າຍເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຕົກ ໃນບ່ອນທີ່ມີເງື່ອນໄຂ, ຖືເອົາການສ້າງຊົນລະ ປະທານ ແບບນ້ຳໄຫຼເອງ ເປັນບຸລິມະສິດ ແລະ ການນຳໃຊ້ ລະບົບຈັກສູບນ້ຳ ເປັນສຳຮອງ ໄປຄຸງຄູ່ກັບ ການຫັນໄປນຳໃຊ້ແຫຼ່ງພະລັງງານທົດແທນອື່ນໆ ທີ່ມີທ່າແຮງ ເທື່ອລະກ້າວ. ເພື່ອຮັບປະກັນຄາດໝາຍດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງໄດ້ກຳນົດເຂດຈຸດສຸມການພັດທະນາ ໃນ 10 ແຂວງ, ແຕ່ນີ້ຮອດ ປີ 2020 ແລະ 2025 ດັ່ງລາຍລະອຽດ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

ສຳລັບໂຄງການຊົນລະປະທານ ຮັບໃຊ້ໂຄງການສົ່ງເສີມການຜະລິດ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຊຶ່ງລັດຖະບານໄດ້ກຳນົດເອົາ 10 ແຂວງ ເປັນເຂດຈຸດສຸມການຜະລິດ ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເຂົ້າ ແມ່ນຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ ປັບປຸງລະບົບຊົນລະປະທານທີ່ມີຢູ່ ຈຳນວນ 6.953 ໂຄງການ ໃຫ້ຮັບປະກັນການ ສາມາດສະໜອງນ້ຳ ສຳລັບລະດູຝົນໃຫ້ໄດ້ 196.900 ເຮັກຕາ, ລະດູແລ້ງໃຫ້ໄດ້ 118.500 ເຮັກຕາ. ສືບຕໍ່ ກໍ່ສ້າງ ບັນດາໂຄງການທີ່ໄດ້ຜ່ານການເຊັນສັນຍາ, ສຶກສາ, ສຳຫຼວດ-ອອກແບບສຳເລັດ ຈຳນວນ 33 ໂຄງການ ເພື່ອຮັບປະກັນຮອດປີ 2020 ໃຫ້ສາມາດສະໜອງນ້ຳໃຫ້ແກ່ການຜະລິດລະດູຝົນ ໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 254.000 ເຮັກຕາ, ລະດູແລ້ງໃຫ້ໄດ້ 161.350 ເຮັກຕາ ແລະ ຮອດປີ 2025 ໃຫ້ສາມາດສະໜອງນ້ຳ ໃຫ້ແກ່ ການຜະລິດລະດູຝົນໃຫ້ໄດ້ຢ່າງໜ້ອຍ 279.450 ເຮັກຕາ, ລະດູແລ້ງ 184.100 ເຮັກຕາ. ສັງລວມແລ້ວ ຮອດ ປີ 2025 ຕ້ອງຮັບປະກັນ ເນື້ອທີ່ສະໜອງນ້ຳທັງສອງລະດູ ໃນ 10 ແຂວງຈຸດສຸມ ບໍ່ໃຫ້ຫຼຸດ 463.500 ເຮັກຕາ.

4). ການປ້ອງກັນ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດ

ເພື່ອເປັນການປ້ອງກັນ, ຄວບຄຸມ ແລະ ແກ້ໄຂຜົນກະທົບ ຈາກໄພພິບັດ ລວມທັງ ໄພນ້ຳຖ້ວມ, ແຫ້ງແລ້ງ, ພະຍາດສັດ ແລະ ພຶດລະບາດ ໂດຍສະເພາະ ໃນເຂດເນື້ອທີ່ທຳການຜະລິດກະສິກຳ ຈຶ່ງກຳນົດ ບາງມາດຕະການ ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

- ເຊື່ອມໂຍງແຜນຄຸ້ມຄອງ, ປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມໄພພິບັດທາງທຳມະຊາດ ເຂົ້າໃນແຜນພັດທະນາ ວຽກງານກະສິກຳ ໃນແຕ່ລະໆດັບ ຢູ່ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປຄວບຄູ່ກັນ. ຮ່ວມ ກັບ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ພັດທະນາແຜນດຳເນີນງານ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງ ຈາກໄພພິບັດ (DRR) ໃນ ຂົງເຂດກະສິກຳ ແນໃສ່ເພື່ອເສີມສ້າງຄວາມອາດສາມາດ ທາງດ້ານເຕັກນິກວິຊາການ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງ, ການວາງແຜນໃນການຄຸ້ມຄອງໄພພິບັດ, ລວມທັງການປະສານງານ ແລະ ການແລກປ່ຽນ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກັບບັນດາພາກສ່ວນອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໂດຍການປັບປຸງ ບັນດາ ກົນໄກ ແລະ ບົດບາດ ໜ້າທີ່ ຂອງບັນດາຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລະ ໃຫ້ການແນະນຳ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແຜນດຳ

ເນີນງານຢ່າງເປັນລະບົບ ຕາມຂອບປະຕິບັດງານ HYOGO ຊຶ່ງກຳນົດເອົາ 5 ຂົງເຂດບຸລິມະສິດ¹⁰ ສຳລັບ ແຕ່ລະໄລຍະ ຄື: ໄລຍະສັ້ນ (ການຮັບມືກັບ ໄພພິບັດ), ໄລຍະສັ້ນ ຫາ ກາງ (ການຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສູງຕໍ່ໄພພິບັດ), ໄລຍະກາງ ຫາ ໄລຍະຍາວ (ການປັບໂຕ ເຂົ້າກັບ ການປ່ຽນແປງ ຂອງດິນຟ້າອາກາດ).

- ດຳເນີນການສຶກສາ ເກັບກຳຂໍ້ມູນ ເພື່ອສ້າງແຜນທີ່ກຳນົດເຂດຄວາມສ່ຽງ ທີ່ອາດຈະເກີດໄພພິບັດ ທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ: ເຂດທີ່ຕ່ຳ/ລ່ອງແມ່ນ້ຳ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ນ້ຳຖ້ວມ, ເຂດຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພແຫ້ງແລ້ງ, ເຂດທີ່ມັກເກີດພະຍຸພະຍາດສັດ ແລະ ພະຍາດພືດ (ແມງໄມ້, ຫູຂີ...) ລະບາດ, ເຂດທີ່ມີຄວາມ ສ່ຽງຕໍ່ການເຊາະເຈື່ອນດິນ ແລະ ອື່ນໆ ໂດຍການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນການກຳນົດ ແລະ ປະເມີນເຫດການ ເຊັ່ນ: ນຳໃຊ້ແຜນທີ່ພາບຖ່າຍດາວທຽມ, ນຳໃຊ້ລະບົບເຕືອນ ໄພທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ອື່ນໆ.
- ສ້າງ, ປັບປຸງ ແລະ ພື້ນຟູຄືນ ບັນດາປະຕູນ້ຳ ແລະ ຄູກັນນ້ຳ ເຊັ່ນ: ເຂດລຽບຕາມເຊບັ້ງໄຟທັງສອງຝັ່ງ (ຄຳມ່ວນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ), ເຂດລຽບຕາມເຊບັ້ງທຽງ ແລະ ເຂດອື່ນໆທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດທີ່ພຽງໃຫຍ່ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການກວດກາ ແລະ ສ້ອມແປງຄືນ ບັນດາຕະຝັ່ງປ້ອງກັນເຈື່ອນຂອງບັນດາສະຖານີຈັກສູບນ້ຳຕາມນ້ຳຂອງ ແລະ ສາຂາ.
- ນຳໃຊ້ພື້ນຖານໂຄງລ່າງ ເຊັ່ນ: ອ່າງເກັບນ້ຳຊົນລະປະທານ ແລະ ອ່າງເກັບນ້ຳ ເຂື່ອນໄຟຟ້າຕ່າງໆ ດ້ວຍການຄວບຄຸມ ແລະ ກຳນົດລະດັບນ້ຳໃນອ່າງໃຫ້ເໝາະສົມ ແລະ ຢູ່ໃນລະດັບທີ່ປອດໄພ ກ່ອນລະດູນ້ຳນອງ (ຊ່ວງລະດູຝົນ) ໂດຍສະເພາະແມ່ນ: ເຂື່ອນໄຟຟ້ານ້ຳຖື່ມ-1, ນ້ຳມັງ-3, ນ້ຳເທີນ-2, ເທີນຫີນບູນ, ເຊປຽນ-ເຊນ້ຳນ້ອຍ, ເຊກະໝານ ແລະ ອື່ນໆ ຫຼື ສ້າງລະບົບການອ່ວຍແລວນ້ຳ ອອກຈາກເຂດການຜະລິດ ທີ່ເປັນທີ່ພຽງໃຫຍ່ ເນື້ອທີ່ກວ້າງຂວາງ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ເຊັ່ນ: ອ່າງເຊບັ້ງທຽງ, ເຊບັ້ງໄຟ ແລະ ອື່ນໆ, ສ້າງລະບົບປ້ອງກັນນ້ຳຖ້ວມ ໃນເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂ, ສ້າງປະຕູນ້ຳ, ຕິດຕັ້ງລະບົບຈັກສູບນ້ຳ ເພື່ອລະບາຍນ້ຳ ແລະ ສ້າງຄອງລະບາຍນ້ຳ ໂດຍສະເພາະ ໃນເຂດທີ່ພຽງໃຫຍ່ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການນຳໃຊ້ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອຕິດຕາມລະດັບນ້ຳ ໃນແຕ່ລະສາຍນ້ຳທີ່ສຳຄັນ ໂດຍການກຳນົດລະດັບເຕືອນໄພ ສຸກເສີນ (ຂັ້ນ 1, ຂັ້ນ 2 ແລະ ຂັ້ນ 3) ໃນແຕ່ລະສະຖານີວັດແທກລະດັບນ້ຳ ໂດຍສ້າງໃຫ້ມີສູນຄຸ້ມຄອງ, ຕິດຕາມ ແລະ ບັນຊາແບບລວມສູນ.
- ດຳເນີນການສຶກສາ ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງ ແລະ ຫັນໄປນຳໃຊ້ ແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ແນວພັນພືດ ທີ່ມີຄວາມທົນທານ ສາມາດປັບໂຕເຂົ້າກັບສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ເຊັ່ນ: ທົນຕໍ່

¹⁰ ໃນ 5 ຂົງເຂດບຸລິມະສິດ ປະກອບມີ: 1) ເສີມສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານການຈັດຕັ້ງ, ນະໂຍບາຍ ແລະ ການປະສານງານ, 2) ປະເມີນ ແລະ ຕິດຕາມຄວາມສ່ຽງຈາກການປ່ຽນແປງຂອງສະພາບດິນຟ້າອາກາດ, 3) ປັບປຸງ ຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ໃນການຄຸ້ມຄອງ, ສ້າງຖານຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຂອງໄພພິບັດ, 4) ສົ່ງເສີມເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ຊ່ວຍໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງ ຂອງໄພພິບັດ ທັງທາງດ້ານວິທີການ ແລະ ການປະຕິບັດຕົວຈິງ, 5) ເສີມສ້າງຄວາມສາມາດ ໃນການກຽມພ້ອມຮັບມືກັບໄພພິບັດ ລວມທັງ ການແກ້ໄຂ ແລະ ພື້ນຟູ ຫຼັງການເກີດໄພພິບັດ ໃຫ້ໄດ້ໃນທຸກລະດັບ.

ສະພາບນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ ໄປຄຸງຄູ່ກັບການພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກນິກໃນການປູກ ທີ່ເໝາະສົມ.

- ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໂດຍສະເພາະ ເຂດນາໂຄກ ທີ່ຢູ່ນອກເຂດຊົນລະປະທານ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ແມ່ນຫັນໄປສົ່ງເສີມປະຊາຊົນເກັບກັກນ້ຳ ດ້ວຍການສ້າງຝາຍຂະນາດນ້ອຍ ເພື່ອຕັນຫ້ວຍຮ່ອງ, ຊຸດໜອງສະຂະໜາດນ້ອຍ ເພື່ອເກັບກັກນ້ຳໄວ້ໃຊ້ ໃນກໍລະນີຂາດນ້ຳ.
- ບ່ອນທີ່ບໍ່ມີເງື່ອນໄຂໃນການສ້າງພື້ນຖານໂຄງລ່າງລະບົບຕິດຕາມ, ຄວບຄຸມ ແລະ ປ້ອງກັນ ແມ່ນສ້າງເປັນຕາຕະລາງການຜະລິດ ໂດຍກຳນົດຊະນິດເຂົ້າ ແລະ ພືດຕ່າງໆ ເພື່ອປູກ ໃຫ້ແທດເໝາະກັບເວລາ ແລະ ສະພາບພື້ນທີ່ (ທີ່ດິນ) ຕິດພັນກັບການສ້າງແຜນທີ່ ກຳນົດຄວາມສ່ຽງຈາກໄພພິບັດ (ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ແຫ້ງແລ້ງ) ໃນແຕ່ລະເຂດ.

5). ການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ ແລະ ຄວາມປອດໄພດ້ານສະບຽງອາຫານ

ສປປລາວ ເປັນປະເທດໜຶ່ງທີ່ມີທ່າແຮງ ໃນການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ ປອດໄພ ໝັ້ນຄົງ ແລະ ຍືນຍົງ, ທິດທາງຂອງພັກ ແລະ ລັດຖະບານ ແມ່ນ ຖືເອົາການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ ເປັນບຸລິມະສິດຕົ້ນຕໍ; ການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ ແມ່ນລວມມີ: ການຜະລິດກະສິກຳທີ່ດີ (GAP=Good Agriculture Practice) ແລະ ການຜະລິດກະສິກຳອິນຊີ (OA=Organic Agriculture). ນອກນັ້ນ ກໍ່ມີຮູບແບບການຜະລິດກະສິກຳ ສະອາດອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ການຜະລິດທີ່ບໍ່ນຳໃຊ້ຢາປາບສັດຕູພືດ ແລະ ການຜະລິດກະສິກຳແບບອະນຸລັກ . ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດາຂໍ້ກຳນົດກົດລະບຽບ ແລະ ມາດຕະຖານຂອງແຕ່ລະຮູບແບບການຜະລິດ ໃຫ້ເປັນລະບົບ ຄົບຊຸດ ແນໃສ່ ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ທຽບເທົ່າກັບສາກົນ , ຍົກລະດັບໂຄງລ່າງພື້ນຖານວັດຖຸ-ເຕັກນິກ ໃນການຍັງຍືນມາດຕະຖານ ແລະ ຄຸນນະພາບ ໂດຍສະເພາະ ມາດຕະຖານ ກະສິກຳສະອາດ ແລະ ລະບົບອອກໃບຢັ້ງຢືນ ໃຫ້ໄປຕາມມາດຕະຖານ ISO/IEC 17065 ແລະ ຫ້ອງວິໄຈທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານ ISO/IEC 17025. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານ ກະສິກຳສະອາດ ສາມາດບັນລຸ ຕາມເປົ້າໝາຍ ທີ່ວາງໄວ້, ບັນດາໜ້າວຽກທີ່ຈະຕ້ອງຈັດຕັ້ງປະຕິບັດມີດັ່ງນີ້:

▪ ການພັດທະນາເຕັກນິກ-ການຜະລິດພືດສະອາດ

1. ສຶກສາ ແລະ ກຳນົດກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຟາມປູກພືດ ຢູ່ບັນດາແຂວງໃນຂອບເຂດທົ່ວ ປະເທດ.
2. ສ້າງລະບຽບການ ເພື່ອຂຶ້ນທະບຽນກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຟາມປູກພືດຕາມມາດຕະຖານ ກະສິກຳທີ່ດີ ແລະ ກະສິກຳອິນຊີ ໃຫ້ໄດ້ 50% ຂອງກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຟາມປູກພືດທັງໝົດ.
3. ສ້າງຟາມຕົວແບບ ດ້ານກະສິກຳທີ່ດີ ແລະ ກະສິກຳອິນຊີ ຢູ່ ສູນພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ ເພື່ອເປັນສູນຕົວແບບແຫ່ງຊາດ ໃນການຜະລິດ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກນິກກະສິກຳສະອາດ.
4. ສ້າງຟາມ ແລະ ສູນຕົວແບບດ້ານກະສິກຳທີ່ດີ ແລະ ກະສິກຳອິນຊີ ໃຫ້ໄດ້ ແຂວງລະໜຶ່ງແຫ່ງ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ກ່ອນອື່ນໝົດ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່: ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ, ອຸດົມໄຊ, ຊຽງຂວາງ, ຫຼວງພະບາງ, ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ສະຫວັນນະເຂດ ແລະ ແຂວງຈຳປາສັກ.

5. ປະສານສົມທົບ ກັບກະຊວງອຸດສາຫະກຳແລະການຄ້າ ກຳມົດ ແລະ ສ້າງຕະຫຼາດ ຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດ ກະສິກຳສະອາດ ໃຫ້ໄດ້ ແຂວງລະ 1 ແຫ່ງ, ຊຶ່ງຜົນຜະລິດທີ່ຈະມາຈຳໜ່າຍ ຢູ່ຕະຫຼາດ ດັ່ງ ກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຍັ້ງຢືນ ຄວາມປອດໄພ ຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ແລະ ມາດຕະຖານ ກະສິກຳ ອິນຊີ ຈາກຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

▪ **ການພັດທະນາມາດຕະຖານການປູກພືດ**

ປະຈຸບັນ ສປປລາວ ມີມາດຕະຖານ ການປູກພືດທີ່ໄດ້ຜ່ານການຮັບຮອງ ຈາກກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ແລ້ວ 2 ມາດຕະຖານຄື: 1) ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ແລະ 2) ມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ, ແຕ່ ມາດຕະຖານດັ່ງກ່າວ ຍັງແມ່ນມາດຕະຖານແບບສະມັກໃຈ, ຊຶ່ງບໍ່ສາມາດເປັນມາດຕະຖານບັງຄັບ ໂດຍພື້ນ ຖານໄດ້. ດັ່ງນັ້ນ, ເພື່ອຕອບສະໜອງຕໍ່ນະໂຍບາຍ ຂອງລັດຖະບານ ວ່າດ້ວຍການສ້າງປະເທດລາວ ໃຫ້ເປັນ ປະເທດ ຜະລິດກະສິກຳສະອາດ, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ພັດທະນາມາດຕະຖານ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1. ສ້າງມາດຕະຖານການປູກພືດແຫ່ງຊາດ ທີ່ສາມາດບັງຄັບໃຊ້ ສຳລັບທຸກໆຟາມປູກພືດ ແລະ ກຸ່ມຜູ້ ຜະລິດ ທີ່ມີເປົ້າໝາຍຜະລິດ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ຢູ່ພາຍໃນປະເທດ.
2. ຍົກລະດັບທັງ 2 ມາດຕະຖານ ທີ່ມີຢູ່ ໃຫ້ທຽບເທົ່າກັບສາກົນ ເພື່ອໃຫ້ເປັນທີ່ຍອມຮັບ ຂອງຕະຫຼາດ ຕ່າງປະເທດ. ສຳລັບຜູ້ຜະລິດ ທີ່ຕ້ອງການຜະລິດ ເພື່ອການສົ່ງອອກ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການ ຍັ້ງຢືນ ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ຈາກກົມປູກຝັງ ເປັນຢ່າງຕໍ່າ ຈຶ່ງສາມາດສົ່ງອອກໄດ້.

▪ **ການພັດທະນາລະບົບການຮັບຮອງ-ຍັ້ງຢືນ**

ປະຈຸບັນ ກົມປູກຝັງ ໄດ້ພັດທະນາລະບົບການຮັບຮອງ-ຍັ້ງຢືນ ມາດຕະຖານຂຶ້ນມາ ຊຶ່ງສາມາດ ໃຫ້ການຍັ້ງຢືນ ລະບົບການປູກພືດ ທີ່ຜະລິດຕາມມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ແລະ ກະສິກຳອິນຊີໄດ້. ແຕ່ວ່າ ລະບົບການຍັ້ງຢືນທີ່ສ້າງຂຶ້ນມານັ້ນ ຍັງບໍ່ທັນເຂັ້ມແຂງ ແລະ ຍັງບໍ່ທັນສອດຄ່ອງກັບ ລະບົບການຍັ້ງຢືນ ຂອງ ສາກົນ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງພັດທະນາລະບົບການຮັບຮອງ-ຍັ້ງຢືນດັ່ງນີ້:

1. ສ້າງລະບົບການຍັ້ງຢືນ ໃຫ້ຄອດຄ່ອງກັບມາດຕະຖານ ISO/IEC 17065, ໃຫ້ແກ່ ໜ່ວຍງານ ຍັ້ງຢືນ ຂອງ ກົມປູກຝັງ, ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້.
2. ສ້າງລະບົບການຍັ້ງຢືນ ມາດຕະຖານກະສິກຳທີ່ດີ ໃຫ້ເປັນທີ່ຍອມຮັບ ຂອງອາຊຽນ.
3. ສ້າງລະບົບການຍັ້ງຢືນ ມາດຕະຖານກະສິກຳ ອິນຊີ ໃຫ້ເປັນທີ່ຍອມຮັບຂອງ ສະຫະພັນກະສິກຳອິນຊີ ນາໆຊາດ (International Federation Organic Agriculture Movement-IFOAM).
4. ສ້າງຫ້ອງວິໄຈ ສານເຄມີຕົກຄ້າງ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ISO/IEC 17025 ຢູ່ສູນປ້ອງກັນພືດ.

6). **ການປັບປຸງພັດທະນາ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງການນຳໃຊ້ ປັດໃຈການຜະລິດ (ແນວພັນ, ຝຸ່ນ ແລະ ຢາ ປາບສັດຕູພືດ)**

ພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ການຈົດທະບຽນແນວພັນພືດ ແລະ ການກວດກາຄຸນນະພາບ ແນວພັນ ພືດ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ຮັບປະກັນແນວພັນຄຸນນະພາບ ຕອບສະໜອງແກ່ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດ ແລະ ກ້າວໄປໃຫ້ສາມາດເຊື່ອມໂຍງສາກົນໄດ້. ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບຂອງຝຸ່ນເຄມີ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດ ໂດຍ

ການພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ, ການຈົດທະບຽນ ທີ່ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບອາຊຽນ ແລະ ມາດ ຕະຖານສາກົນ ພ້ອມທັງເນັ້ນໜັກ ໃນມາດຕະການຄວບຄຸມຢາປາບສັດຕູພືດ ທີ່ຕ້ອງຫ້າມ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດ ທີ່ຖືກຍົກເລີກການນຳໃຊ້ ໃນ ສປປລາວ ຢ່າງເຄັ່ງຄັດ ທັງນີ້ກໍເພື່ອຮັບປະກັນຄຸນນະພາບໃນການຍົກສະມັດຕະພາບການຜະລິດ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພຂອງຜົນຜະລິດ ບໍ່ໃຫ້ມີສານພິດຕົກຄ້າງໃນອາຫານ. ດັ່ງນັ້ນ, ຈຶ່ງມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງພັດທະນາ ພື້ນຖານໂຄງລ່າງບາງດ້ານ ດັ່ງນີ້:

- ສ້າງສູນທົດສອບແນວພັນພືດ, ຝຸ່ນເຄມີ ຢາປາບສັດຕູພືດ ກ່ອນອະນຸຍາດໃຫ້ຈົດທະບຽນ ຈຳນວນ 1 ແຫ່ງຂັ້ນສູນກາງ ພ້ອມດ້ວຍສາຂາ ພາກເໜືອ ແລະ ພາກໃຕ້ ພາກລະ 1 ແຫ່ງ.
- ສ້າງພະນັກງານ ປະຈຳທ້ອງຖິ່ນ ຊ່ຽວຊານສະເພາະດ້ານ ກ່ຽວກັບແນວພັນພືດ, ຝຸ່ນເຄມີ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດ ໃຫ້ໄດ້ ຢ່າງໜ້ອຍ ດ້ານລະ 10 ຫາ 15 ຄົນ.
- ສ້າງວິຊາການສະເພາະດ້ານ ໃຫ້ກາຍເປັນຜູ້ສຳນຳນາງານດ້ານ ຝຸ່ນເຄມີ, ຝຸ່ນຊີວະພາບ, ດ້ານປ້ອງກັນພືດ, ດ້ານກະສິກຳສະອາດ, ດ້ານແນວພັນ, ດ້ານການນຳໃຊ້ຢາສະໝູນໄພພື້ນເມືອງ ແລະ ອື່ນໆ.
- ສ້າງພະນັກງານຊ່ຽວຊານດ້ານຝຸ່ນເຄມີ ແລະ ຢາປາບສັດຕູພືດ ປະຈຳເມືອງ ແລະ ກຸ່ມບ້ານ ໃຫ້ໄດ້ ຢ່າງໜ້ອຍ 5-10 ຄົນຕໍ່ກຸ່ມບ້ານ.

7). ການບໍລິການ ແລະ ສົ່ງເສີມເຕັກນິກການຜະລິດ

- ລັດເຮັດໜ້າທີ່ເອື້ອອຳນວຍ ແລະ ປະສານງານກັບຫົວໜ່ວຍການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ເພື່ອຍົກປະສິດທິພາບໃນການສະໜອງບໍລິການດ້ານຕ່າງໆ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: 1) ການຮຽນຮູ້ເຕັກນິກການຜະລິດ ແລະ ສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ຂອງຊາວກະສິກອນ; 2) ການຈັດຕັ້ງ ກຸ່ມຂອງຊາວກະສິກອນ; 3) ການເຊື່ອມໂຍງການ ຜະລິດກັບຕະຫລາດ; 4) ສະໜອງບັດໃຈການຜະລິດໃນເຂດທີ່ຕະຫລາດ ຍັງບໍ່ທັນມີປະສິດທິພາບ.
- ຂະຫຍາຍກຳລັງການຜະລິດກະສິກຳ ໂດຍຈັດຕັ້ງ ແລະ ປັບປຸງກຸ່ມການຜະລິດ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ເທື່ອລະກ້າວເພື່ອຫັນການຜະລິດນ້ອຍ ກະແຈກກະຈາຍ ໄປສູ່ການຜະລິດ ແບບມີການຈັດຕັ້ງ ເຮັດໃຫ້ການຜະລິດມີການເປີດກ້ວາງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕົວ ດ້ວຍຄວາມເປັນເຈົ້າການຂອງຊາວກະສິກອນ; ໃນ 10 ປີຕໍ່ໜ້າຕ້ອງໃຫ້ມີຢ່າງນ້ອຍ ໜຶ່ງກຸ່ມ ຫຼື ສະຫະກອນຜະລິດກະສິກຳແບບຢ່າງ ໃນແຕ່ລະແຂວງ ແລະ ມີຕາໜ່າງເຄືອຄ່າຍຂອງກຸ່ມ ຫຼື ສະຫະກອນ ເຊື່ອມໂຍງກັບອົງການຈັດຕັ້ງຊາວກະສິກອນໃນພາກພື້ນ ຫຼື ສາກົນ.
- ເຜີຍແຜ່ ແລະ ຖ່າຍທອດຄວາມຮູ້ທາງດ້ານເຕັກນິກ ທີ່ເປັນພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບການປູກ, ການລ້ຽງ ໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ເພື່ອຫັນປ່ຽນຈາກການຜະລິດແບບດັ້ງເດີມ ໄປສູ່ການຜະລິດທີ່ມີການນຳໃຊ້ ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຢີໃໝ່ທີ່ເໝາະສົມ ເຮັດໃຫ້ມີການຍົກສະລິດຕະພາບ ແລະ ຍົກປະສິດທິຜົນຂອງ ການຜະລິດໃຫ້ດີຂຶ້ນເປັນລຳດັບ.
- ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ພາກເອກະຊົນ, ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຊາວກະສິກອນເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການສະໜອງການບໍລິການກະສິກຳຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ເປັນຕົ້ນ: ການສະໜອງບັດໃຈການຜະລິດ, ແນວພັນ

, ກົນຈັກກະສິກຳ, ສິນເຊື້ອ, ການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ, ການເກັບຮັກສາ ແລະ ອື່ນໆ ລວມທັງການສ້າງສິນຄ້າເອກະລັກຂອງທ້ອງຖິ່ນ.

- ຮອດປີ 2020 ຕ້ອງປັບປຸງ ແລະ ສ້າງຕາໜ່າງການສົ່ງເສີມ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ ບັນດາສູນ ແລະ ສະຖານີບໍລິການເຕັກນິກກະສິກຳ ທີ່ມີແລ້ວ ຢູ່ບັນດາເມືອງຈຸດສຸມການຜະລິດ ໃນເຂດພູດອຍ, ພູພຽງ ແລະ ທົ່ງພຽງ (272 ແຫ່ງ) ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ກາຍເປັນໂຮງຮຽນ ສຳລັບຊາວກະສິກອນ ແລະ ສາມາດເຮັດບົດບາດໜ້າທີ່ ໃນການສາທິດ, ສະໜອງການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ບໍລິການ ຖ່າຍທອດເຕັກນິກ ວິຊາການ ດ້ານການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງໃຫ້ ຊາວກະສິກອນ, ຜູ້ປະກອບການ ແລະ ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງໃນທົ່ວສັງຄົມ.
- ຮອດປີ 2025 ຕ້ອງປັບປຸງ ຫຼື ພັດທະນາສູນ ແລະ ສະຖານີບໍລິການເຕັກນິກແບບຢ່າງ ຕາມທ່າແຮງຂອງເຂດການຜະລິດ ໃຫ້ໄດ້ໜຶ່ງສູນ ຫຼື ໜຶ່ງສະຖານີຕໍ່ເຂດການຜະລິດໜຶ່ງ ທີ່ສາມາດປະຕິບັດບົດບາດໜ້າທີ່ໄດ້ຢ່າງໜັກແໜ້ນ.
- ເພີ່ມທະວີການຮ່ວມມືກັບຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຈາກພາກລັດ, ເອກະຊົນ ກໍຄືຜູ້ປະກອບການ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອເປັນກຳລັງແຮງ ຍູ້ການຜະລິດສິນຄ້າ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວຢ່າງຕໍ່ເນື່ອງ.
- ຊຸກຍູ້, ສົ່ງເສີມ ການນຳໃຊ້ກົນຈັກກະສິກຳ ເຂົ້າສູ່ການຜະລິດ ແລະ ການຫຼຸດຜ່ອນຜົນເສຍຫາຍທັງການເກັບກ່ຽວ ເພື່ອປົດປ່ອຍແຮງງານຄົນ ຈາກຂະແໜງກະສິກຳ ໄປສູ່ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ.

8). ການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ- ເຕັກໂນໂລຊີ ທີ່ເໝາະສົມ

ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍທິດທາງ, ເປົ້າໝາຍ ແລະ ຕົວເລກຄາດໝາຍລວມຂອງຍຸດທະສາດຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ຮອດປີ 2025 ໃຫ້ບັນລຸຄາດໝາຍ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນສູງ, ເປົ້າໝາຍສຳລັບວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າ ຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໜ້າວຽກສຳຄັນຕົ້ນຕໍດັ່ງນີ້: ຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອຄຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ, ຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ຊັບພະຍາກອນໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ. ວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າແມ່ນເລັ່ງໃສ່ 4 ຂົງເຂດໃຫຍ່ຄື: (1) ການຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອຊອກຫາມາດຕະການ ແລະ ວິທີການທີ່ເໝາະສົມເພື່ອການຄຸ້ມຄອງ ນຳໃຊ້ຊີວະນາໆພັນກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ໃຫ້ມີຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ແລະ ມີຄວາມຍືນຍົງ; (2) ການຄົ້ນຄວ້າ ເພື່ອຊອກຫາເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃນການປັບຕົວຕໍ່ສະພາບ ການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ; (3) ການຄົ້ນຄວ້າແນວພັນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການຢືກສູງ ຜະລິດຕະພາບ ຂອງການຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້; ແລະ (4) ການຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍ ເພື່ອສະໜອງ ຂໍ້ມູນ ແລະ ຄຳເຫັນສ່ອງແສງ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ກຳນົດນະໂຍບາຍ ໃນລະດັບຕ່າງໆ. ຄຸ້ງຄູ່ກັບວຽກງານ ການຄົ້ນຄວ້າ ຍັງຈະຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານເພື່ອເຜີຍແຜ່ ແລະ ແລກປ່ຽນຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ, ເຮັດໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ.

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າວິທະຍາສາດ-ເຕັກໂນໂລຊີ ສະໜັບສະໜູນໄດ້ເປົ້າໝາຍຂອງແຜນ
ງານການຜະລິດສະບຽງອາຫານ, ວຽກງານການຄົ້ນຄວ້າໃນຕໍ່ໜ້າ ຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດບັນດາມາດ
ຕະການ ຫຼື ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າດັ່ງນີ້:

- ສຶກສາ, ເຕົ້າໂຮມ ແລະ ອະນຸລັກແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະ
ນາໆພັນ ແລະ ເປັນເອກະລັກສະເພາະຂອງທ້ອງຖິ່ນເພື່ອອະນຸລັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການ
ປັບປຸງພັນເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງໃນສະເພາະໜ້າ ແລະ ຍາວນານ.
- ສຶກສາ, ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ແນວພັນພືດສະບຽງທີ່ມີຄວາມທົນທານ
ຫຼື ສາມາດປັບໂຕເຂົ້າກັບ ສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດເຊັ່ນ: ທົນຕໍ່ສະພາບນ້ຳຖ້ວມ ແຫ້ງ
ແລ້ງ ແລະ ອາກາດໜາວ; ໄປຄຸງຄູ່ກັບການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນານຳໃຊ້ເຕັກນິກ ການປູກ
ທີ່ເໝາະສົມ, ເຕັກນິກການນຳໃຊ້ນ້ຳແບບປະຫຍັດ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ ໃນເຂດທີ່
ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພແຫ້ງແລ້ງ ໂດຍສະເພາະເຂດນາໂຄກ (ນານ້ຳຝົນ) ທີ່ຢູ່ນອກເຂດ ຊົນລະປະທານ.
- ຄົ້ນຄວ້າແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການຍົກສູງຜະລິດຕະພາບຂອງການຜະລິດເຂົ້າ, ຊຶ່ງ
ລວມທັງເຕັກນິກ ແລະ ການຈັດການພາຍຫຼັງເກັບກ່ຽວ ໃນເຂດທີ່ງຽບໂດຍການສູ້ຊົນຍົກສະມັດຕະ
ພາບສະເລ່ຍໃຫ້ໄດ້ 4,5 ຫາ 5 ໂຕນ/ເຮັກຕາ ສຳລັບນາປີ, ແລະ 5,5 ຫາ 6 ໂຕນ/ເຮັກຕາ ສຳລັບ
ນາແຊງ ເພື່ອການຄ້ຳປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.
- ຄົ້ນຄວ້າເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ການປູກພືດສະບຽງແບບປະສົມປະສານໃນ
ລະບົບການຜະລິດກະສິກຳເຂດພູພຽງ ແລະ ພູດອຍ; ການຈັດການຫລັງເກັບກ່ຽວ, ຫຼຸດຜ່ອນຜົນເສ້ງ
ຫາຍເພື່ອເປັນການຍົກຜະລິດຕະພາບຂອງການປູກເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງເພື່ອຄ້ຳປະກັນທາງ ດ້ານ
ສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.
- ປັບປຸງລະບົບການຜະລິດ ແລະ ສະໜອງແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງ ໂດຍການສ້າງເຄືອຂ່າຍເພື່ອ
ຜະລິດ, ຊຶ່ງລວມທັງຜູ້ປະກອບການ ໃນການສະໜອງແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງ; ໂດຍສະເພາະ
ການຜະລິດແນວພັນເຂົ້າທີ່ມີຄຸນະພາບ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ ໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດໃຫ້ໄດ້
100.000 ໂຕນ ຮອດປີ 2025; ລວມທັງການສ້າງເຄືອຂ່າຍເພື່ອສະໜອງເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້
ແກ່ລະບົບການປູກເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງໃນເຂດທີ່ງຽບ, ພູພຽງ ແລະ ເຂດພູດອຍ.
- ຄົ້ນຄວ້າເພື່ອສະໜອງຂໍ້ມູນ ໃນການກຳນົດນະໂຍບາຍໃນລະດັບຕ່າງໆ ເພື່ອປັບປຸງ ຫຼື ກຳນົດນະໂຍ
ບາຍ ໃນການພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ ແລະ ຍືນຍົງ ໂດຍສະເພາະ ການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອຄ້ຳ
ປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.
- ປັບປຸງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອການເຜີຍແຜ່ ແລະ ແລກປ່ຽນຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ໃນສປປລາວ,
ເຮັດໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນ ຂອງ ການ
ຄົ້ນຄວ້າຕ່າງໆ ສຳລັບການຜະລິດ ແລະ ໃຊ້ເປັນບ່ອນອີງໃນການຕັດສິນໃຈໄດ້ສະດວກຍິ່ງຂຶ້ນ.
- ປັບປຸງ ແລະ ກໍ່ສ້າງຄວາມສາມາດ ຂອງຂະແໜງຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ລວມທັງການປັບ ປຸງ
ພະລາບົດບາດ, ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ, ລະບົບການພາຍໃນ ສຳລັບຄຸ້ມຄອງການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດ ທະນາ

ວິຊາການສະເພາະດ້ານ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມາດໃຫ້ແກ່ເຄື່ອນຍ້າຍການຄົ້ນຄວ້າ ລວມທັງຜູ້ປະກອບການໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ຂະຫຍາຍຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າ ຮັບໃຊ້ເຂົ້າໃນການຜະລິດຕົວຈິງ.

9). ການສ້າງຄັງແຮ

ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ແກ່ ການຄ້າສະບຽງອາຫານ ໃນເວລາເກີດມີສະພາບ ບໍ່ສະຫງົບ ເຊັ່ນ: ເກີດໄພພິບັດຈາກທຳມະຊາດ, ເກີດສະພາບຂາດແຄນ, ວິກິດການດ້ານສະບຽງອາຫານ, ປ້ອງກັນຊາດ-ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ ແລະ ສະພາບການອື່ນໆ ພ້ອມທັງປະຕິບັດພັນທະຕໍ່ສາກົນ ໂດຍສະເພາະ ຕໍ່ປະເທດ ອາຊຽນດ້ວຍກັນ. ດັ່ງນັ້ນ ສປປລາວ ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ ສ້າງຄັງແຮສະບຽງອາຫານ ໂດຍສະເພາະແມ່ນເຂົ້າ ແນໃສ່ ເພື່ອຄ້ຳປະກັນໃຫ້ໄດ້ຢ່າງຕໍ່າ 3-4 ເດືອນ ເປົ້າໝາຍ ແມ່ນເພື່ອຮັບປະກັນສະຖຽນລະພາບ ຄວາມຫມັ້ນຄົງ ດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມຂອງຊາດ ພ້ອມທັງຮັກສາຄວາມຫມັ້ນທ່ຽງ ດ້ານລາຄາສະບຽງອາຫານ ພາຍໃນປະເທດ. ສະເພາະການສ້າງຄັງແຮເຂົ້າ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ 2 ລະດັບ ຄື:

ການສ້າງຄັງແຮເຂົ້າແຫ່ງຊາດ ສ້າງໃຫ້ມີອົງກອນຮັບຜິດຊອບສະເພາະ, ມີຄະນະກຳມະການຊີ້ນຳ ລະດັບຊາດ ແລະ ລະດັບທ້ອງຖິ່ນ ຊຶ່ງມີພາລະບົດບາດ, ສິດ, ໜ້າທີ່ ແລະ ມີນິຕິກຳຕ່າງໆໃນ ການຄຸ້ມ ຄອງຄັງແຮເຂົ້າ ແລະ ມີລະບົບການຕິດຕາມກວດກາ, ມີກົນໄກປະສານງານກັນຢ່າງລະອຽດ ແລະ ມີງົບປະມານຮັບໃຊ້ສະເພາະ ລວມທັງເງື່ອນໄຂອຳນວຍຄວາມສະດວກຕ່າງໆ ເພື່ອຮັບໃຊ້ວຽກງານດັ່ງກ່າວ. ສ້າງ ຄັງແຮເຂົ້າຂອງແຫ່ງຊາດໃຫ້ໄດ້ທັງໝົດ 40 0.000 ໂຕນເຂົ້າເປືອກ, ໃນນັ້ນປະກອບດ້ວຍຄັງແຮເຂົ້າເພື່ອຮັບມືກັບໄພພິບັດ ແລະ ປ້ອງກັນຊາດປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ຄັງແຮສຳລັບແຊກແຊງລາຄາເຂົ້າ, ຄັງແຮເຂົ້າອາຊຽນ ແລະ ພັນທະສາກົນ ແລະ ຄັງແຮແນວພັນເຂົ້າ.

ສ້າງຄັງແຮເຂົ້າປວງຊົນ ຕົ້ນຕໍ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ ການສ້າງທະນາຄານເຂົ້າຊຸມຊົນ ໃນກຸ່ມບ້ານ ຫຼື ເຂດ ທີ່ມີຄວາມສ່ຽງ ແລະ ມັກເກີດ ແລະ ໄດ້ຮັບ ມີຜົນກະທົບຈາກໄພພິບັດທຳມະຊາດເລື້ອຍໆ ເຊັ່ນ: ແຫ້ງແລ້ງ, ນ້ຳຖ້ວມ, ພະຍຸ, ພະຍາດລະບາດຮ້າຍແຮງ ແລະ ປະກົດການອື່ນໆ ເພື່ອເປັນບ່ອນເກັບຊື້, ສະໜອງ ເຂົ້າ ແລະ ຈໍລະຈອນແຈກຢາຍ ໃຫ້ກຸ່ມເປົ້າໝາຍອື່ນໆ.

3.2.1.2 ມາດຕະການດ້ານການລ້ຽງສັດ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ

ເພື່ອເຮັດໃຫ້ທິດທາງລວມ ປະກົດຜົນເປັນຈິງ ແລະ ສາມາດບັນລຸເປົ້າໝາຍທີ່ວາງໄວ້ ໃນຕໍ່ໜ້າ ຈະຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ບັນດາໜ້າວຽກແຕ່ລະດ້ານ ດັ່ງລຸ່ມນີ້:

1). ການພັດທະນາ ຍົກຜະລິດຕະພາບ ການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

(1). ການພັດທະນາການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ງົວ-ຄວາຍ

ສັດໃຫຍ່ປະເພດງົວຄວາຍ ມີບົດບາດ ໃນການສະໜອງສະບຽງ ທີ່ສຳຄັນ ອັນດັບທີ 4 ຖ້າທຽບກັບປະລິມານຊີ້ນສັດອື່ນໆ. ຄາດໝາຍຮອດປີ 2015 ແມ່ນຈະຕ້ອງຜະລິດ ຊີ້ນຄວາຍ ໃຫ້ໄດ້ 23.000 ໂຕນ, ຊຶ່ງ

ງົວໃຫ້ໄດ້ 24.000 ໂຕນ ແລະ ຄາດຄະເນ ຮອດປີ 2020 ຈະຕ້ອງ ຮັກສາ ລະດັບການສະໜອງ ຊີ້ນຄວາຍ ໃຫ້ໄດ້ 15.000 ໂຕນ ແລະ ຊີ້ນງົວ ໃຫ້ໄດ້ 30.000 ໂຕນ. ຮອດປີ 2025 ຈະຕ້ອງຜະລິດຊີ້ນ ຄວາຍໃຫ້ໄດ້ 17.000 ໂຕນ ແລະ ຊີ້ນງົວ ໃຫ້ໄດ້ 38.000 ໂຕນ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນລຸຄາດໝາຍ ດັ່ງກ່າວນີ້ຈະຕ້ອງ ເລັ່ງໃສ່ ການພັດທະນາການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ດັ່ງນີ້:

(1.1) ການສ້າງພູມສາດການລ້ຽງສັດໃຫຍ່:

ສໍາຫລວດເນື້ອທີ່ດິນ ທີ່ເປັນທົ່ງຫຍ້າຄົນໃໝ່ ແນໃສ່ ຈັດສັນ ແລະ ກຳນົດເຂດທີ່ຈະອະນຸລັກ ໃຫ້ເປັນເຂດ ລ້ຽງສັດໃຫຍ່ພັນພື້ນເມືອງ ແລະ ເຂດສົ່ງເສີມການລົງທຶນການສ້າງທົ່ງຫຍ້າ, ສ້າງຟາມລ້ຽງ ງົວພັນຊີ້ນ ແລະ ຊອກແບບລ່າງເຫມາະສົມທີ່ມີຄວາມເປັນໄປໄດ້ເພື່ອພັດທະນາການ ລ້ຽງງົວນົມ ຫລື ກຳນົດເປັນເຂດ ລ້ຽງສັດໃຫຍ່ ແບບຄົບວົງຈອນ ທີ່ຕິດພັນກັບການປູກແຕ່ງ ແລະ ຕະຫລາດຢ່າງຍືນຍົງ.

(1.2) ການພັດທະນາການລ້ຽງຄວາຍ

ຄວາຍແມ່ນຊັບສົມບັດທີ່ສໍາຄັນ ຂອງຊາດ ແລະ ທີ່ສາມາດພັດທະນາໃຫ້ກາຍເປັນສິນຄ້າໄດ້ສູງ. ໃນ ຕໍ່ຫນ້າຈະຕ້ອງໄດ້ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການການລ້ຽງຄວາຍເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍມີ ຄາດໝາຍສູງຊີ້ນ ສະໜອງຄວາຍ ຮອດປີ 2020 ໃຫ້ໄດ້ໃນລະດັບ 124.000 ໂຕ ແລະ ໃນປີ 2025 ຕ້ອງສະໜອງ ຄວາຍ ໃຫ້ໄດ້ບໍ່ຕໍ່າກວ່າ 137.000 ໂຕຕໍ່ປີ ຊຶ່ງຫນ້າວຽກຈຸດສຸມທີ່ຕ້ອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັນລຸມີດັ່ງນີ້:

- ສ້າງສູນປັບປຸງ ພັດທະນາ ແນວພັນຄວາຍພື້ນເມືອງຂຶ້ນ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ເໝາະສົມ ຊຶ່ງຈະຕ້ອງມີການ ເລືອກເອົາຈຸດ ທີ່ຍັງມີຄວາຍພັນພື້ນເມືອງທີ່ດີ ໃຫ້ເປັນທີ່ຕັ້ງຂອງສູນດັ່ງກ່າວ ແຂວງທີ່ຄວນພິຈາລະນາເຊັ່ນ: ຕື້ງສາລີ, ຫລວງພະບາງ, ວຽງຈັນ, ບໍລິຄໍາໄຊ ແລະ ອັດຕະປື ໂດຍມີເປົ້າໝາຍ ສ້າງໃຫ້ມີ 1 ແຫ່ງ.
- ສົ່ງເສີມເຕັກນິກການລ້ຽງຄວາຍ ເພື່ອຍົກສູງຜະລິດຕະພາບ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ໃນ ເຂດທີ່ມີທ່າແຮງເຊັ່ນ: ພາກເໜືອ ສຸມໃສ່ ຫລວງພະບາງ, ຫົວພັນ ແລະ ໄຊຍະບູລີ. ພາກກາງ ສຸມໃສ່ ສະຫວັນນະເຂດ, ຄຳມ່ວນ ແລະ ວຽງຈັນ, ພາກໃຕ້ສຸມໃສ່ ຈຳປາສັກ, ສາລະວັນ ແລະ ອັດຕະປື, ໂດຍ ການເພີ່ມທະວີການກັນພະຍາດ, ການປູກຫຍ້າລ້ຽງຄວາຍ, ການສ້າງກອງທຶນ ແລະ ສົ່ງເສີມປະຊາຊົນໃຫ້ເຂົ້າ ເຖິງສິນເຊື້ອລ້ຽງຄວາຍ ລວມທັງການຍົກຄຸນນະພາບ ຂອງຜະລິດຕະພັນຄວາຍ ໃຫ້ມີຄວາມປອດໄພ ສູງຂຶ້ນ.

(1.3) ການພັດທະນາການລ້ຽງງົວ

ງົວ ແມ່ນສັດທີ່ມີບົດບາດສໍາຄັນ ໃນການສະໜອງສະບຽງອາຫານ ແລະ ສາມາດສ້າງລາຍຮັບໃຫ້ແກ່ ປະເທດຊາດ. ໃນຕໍ່ຫນ້າຈະຕ້ອງໄດ້ປົກປັກຮັກສາ ແລະ ສົ່ງເສີມໃຫ້ມີການການລ້ຽງ ງົວເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍມີ ຄາດ ໝາຍ ສູງຊີ້ນສະໜອງງົວ ຮອດປີ 2020 ໃຫ້ໄດ້ໃນລະດັບ 315.000 ໂຕ ແລະ ໃນປີ 2025 ໃຫ້ໄດ້ບໍ່ຕໍ່າ ກວ່າ 392.000 ໂຕຕໍ່ປີ ຊຶ່ງຫນ້າວຽກຈຸດສຸມ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ເຮັດໃຫ້ບັນລຸມີດັ່ງນີ້:

- ສ້າງເຂດອະນຸລັກຮັກສາພັນງົວພື້ນເມືອງທີ່ດີ ດ້ວຍການສໍາຫລວດສຶກສາຄວາມເປັນໄດ້ ຢູ່ໃນເຂດ ຜາໄຊ, ໜອງແຮດ ແຂວງຊຽງຂວາງ; ເຂດອາໂນ-ພູແທ່ນ ເມືອງຫລາ ແຂວງອຸດົມໄຊ; ເມືອງຮົ່ມ, ເມືອງທ່າ

ໂທມ, ລ້ອງແຈ້ງ ແຂວງໄຊສົມບູນ. ເຂດເມືອງວຽງທອງ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ເຂດອື່ນໆທີ່ມີເງື່ອນໄຂເໝາະສົມ.

- ປັບປຸງສູນ ແລະ ສະຖານີ ພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍພັນງົວລູກປະສົມ ຢູ່ແຕ່ລະພາກຂອງປະເທດ. ພາກເໜືອ ແມ່ນສຸມໃສ່ສະຖານີພູຂີ້ເຫລື້າ (ແຂວງຊຽງຂວາງ), ພາກກາງແມ່ນສຸມຄົ້ນຄວ້າການລ້ຽງສັດ ນ້ຳຊວງ ແລະ ພາກໃຕ້ແມ່ນ ສະຖານີໜອງຫີນຂອງແຂວງຈຳປາສັກ. ໂດຍໃຫ້ສູນ ແລະ ສະຖານີ ເປັນບ່ອນອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາພັນງົວ, ໃຫ້ການບໍລິການສະໜອງແນວພັນງົວ ລວມທັງນ້ຳເຊື້ອທີ່ດີ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກນິກການປະສົມພັນງົວທີ່ເໝາະສົມ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຢູ່ແຕ່ລະພາກໃຫ້ທົ່ວເຖິງ.

- ສົ່ງເສີມການລ້ຽງງົວພື້ນເມືອງຂອງປະຊາຊົນບັນດາເຜົ່າ ໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດຢ່າງແຂງແຮງໂດຍໃຫ້ຕິດພັນກັບການສົ່ງເສີມການປູກຫຍ້າສວນຄົວ, ການບຸກເບີກສ້າງທົ່ງຫຍ້າລ້ຽງສັດ, ການປັບປຸງຮູບແບບການລ້ຽງ ແບບທຳມະຊາດໄປສູ່ການລ້ຽງເປັນຟາມ, ການຫັນເອົາການລ້ຽງງົວ ໃຫ້ເປັນອາຊີບຖາວອນແລະ ແກ້ໄຂຄວາມທຸກຍາກຂອງຊາວຊົນນະບົດ.

ເຂດແຂວງທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ຂະຫຍາຍການລ້ຽງງົວ ເພື່ອສະໜອງເປັນສະບຽງພາຍໃນປະເທດແມ່ນ ສຸມໃສ່: ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ຫລວງພະບາງ, ຫົວພັນ, ບໍ່ແກ້ວ, ອຸດົມໄຊ, ຊຽງຂວາງ, ວຽງຈັນ, ນະຄອນ ຫລວງ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຈຳປາສັກ ແລະ ສາລະວັນ.

(2). ການພັດທະນາການລ້ຽງໝູ

ໝູ ແມ່ນສັດທີ່ມີບົດບາດ ໃນການສະໜອງຊີ້ນ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນລາວ. ຄາດຫມາຍ ຮອດປີ 2020 ຈະຕ້ອງຜະລິດຊີ້ນໝູ ໃຫ້ໄດ້ 97.500 ໂຕນ ແລະ ໃນປີ 2025 ຕ້ອງບໍ່ໃຫ້ຫລຸດ 116.200 ໂຕນ, ເພື່ອບັນລຸຕົວເລກຄາດຫມາຍດັ່ງກ່າວນັ້ນ ຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ ການຫັນປ່ຽນການລ້ຽງໝູແບບດັ້ງເດີມ ໄປສູ່ການລ້ຽງ ແບບເປັນຟາມຫລາຍຂຶ້ນ ຊຶ່ງຄາດຫມາຍຮອດປີ 2025 ຕ້ອງ ເພີ່ມແມ່ພັນໝູພັນອຸດສາຫະກຳ ໃຫ້ໄດ້ໃນ ລະດັບ 45.000 ແມ່ ໄປພ້ອມກັບສູ້ຊົນຜະລິດອາຫານໝູໃຫ້ພຽງພໍ ແລະ ປັບປຸງຄຸນນະພາບຂອງອາຫານ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ; ເປີດກວ້າງຂະບວນການສັກຢາກັນພະຍາດ ແລະ ຂ້າແມ່ກຳຝາກໃຫ້ໝູ ຢ່າງເອົາຈິງເອົາຈັງ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນຄວາມເສັຍຫາຍເນື່ອງຈາກການເກີດພະຍາດລະບາດໃຫ້ຫລຸດລົງ.

ເຂດທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ສົ່ງເສີມການລ້ຽງໝູພື້ນເມືອງ ເພື່ອສະໜອງເປັນສະບຽງອາຫານ ພາຍໃນປະເທດ ໄດ້ແກ່: ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ອຸດົມໄຊ, ຫລວງພະບາງ, ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ, ວຽງຈັນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຄຳມ່ວນ, ສາລະວັນ, ຈຳປາສັກ ແລະ ເຊກອງ.

(3). ການພັດທະນາການລ້ຽງແບ້

ແບ້ ແມ່ນສັດເສດຖະກິດຊະນິດໜຶ່ງ ທີ່ຄ່ອຍໆມີບົດບາດ ໃນການສະໜອງສະບຽງອາຫານ ຢູ່ພາຍໃນ; ໃນປີ 2025 ຈະຕ້ອງສູ້ຊົນ ສະໜອງແບ້ເພື່ອການບໍລິໂພກ ໃນລະດັບ 250.000 ໂຕ ຫລື ໃຫ້ມີຊີ້ນແບ້ປະມານ 4.000 ຫາ 5.000 ໂຕນ ຕໍ່ປີ. ເພື່ອບັນລຸຕົວເລກຄາດຫມາຍດັ່ງກ່າວ, ຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ ສົ່ງເສີມ ການລົງທຶນໃສ່ການສ້າງຟາມ ຂະຫຍາຍແນວພັນແບ້ພື້ນເມືອງ ຫລື ລູກປະສົມ ຢູ່ເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ເຊັ່ນ: ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ອຸດົມໄຊ, ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ, ວຽງຈັນ, ບໍລິຄຳໄຊ, ສາລະວັນ, ເຊກອງ ແລະ ອັດຕະປື ເພື່ອໃຫ້ມີ

ແຫລ່ງສະໜອງແນວພັນແບ້. ຄຸງຄຸນນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ປັບປຸງພັດທະນາພັນແບ້ພື້ນເມືອງ ໃຫ້ມີຂະໜາດໃຫຍ່ ແລະ ທົນທານຕໍ່ສະພາບແວດລ້ອມ ເພື່ອນຳໄປສົ່ງເສີມໃຫ້ຊາວກະສິກອນ ລ້ຽງໃຫ້ກວ້າງ ຂວາງອອກ.

(4). ການພັດທະນາການລ້ຽງສັດປີກ

ສັດປີກ ແມ່ນມີບົດບາດສຳຄັນ ຕໍ່ໂຄງປະກອບການບໍລິໂພກຊີ້ນຂອງປະຊາຊົນລາວ; ຮອດປີ 2025 ຕ້ອງຜະລິດຊີ້ນສັດປີກໃຫ້ໄດ້ ໃນລະດັບ 79.000 ໂຕນ ແລະ ໄຂ່ ໃຫ້ມີ ປະມານ 54.000 ໂຕນຕໍ່ປີ ດ້ວຍການເພີ່ມການສະໜອງສັດປີກໃຫ້ເຖິງ 70 ຫາ 80 ລ້ານໂຕ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອບັນລຸ ຕົວເລກຄາດໝາຍດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດປີກພື້ນເມືອງ ໃນເຂດຊົນນະບົດ ເພື່ອສະໜອງ ສະບຽງອາຫານກັບທີ່ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍການເປີດຂະບວນການສົ່ງເສີມການລ້ຽງ ໃຫ້ຖືກຕາມເຕັກນິກ, ມີການສັກຢາ ກັນພະຍາດ ແລະ ປະຕິບັດຫຼັກການຄວາມປອດໄພດ້ານຊີວະທີ່ດີໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ.

ເຂດທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດປີກພື້ນເມືອງ ເພື່ອສະໜອງເປັນສະບຽງພາຍໃນປະເທດໄດ້ແກ່: ແຂວງຫລວງພະບາງ, ໄຊຍະບູລີ, ອຸດົມໄຊ, ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ, ວຽງຈັນ, ນະຄອນຫລວງ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລະວັນ ແລະ ຈຳປາສັກ.

(5). ການພັດທະນາການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳ

ປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ແມ່ນແຫລ່ງທາດຊີ້ນອັນດັບໜຶ່ງຂອງປະເທດ, ຮອດປີ 2025 ຈະຕ້ອງສູ້ຊົນ ໃຫ້ຜົນຜະລິດປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ໃຫ້ໄດ້ 274.000 ໂຕນ. ສະນັ້ນ, ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນລຸຄາດໝາຍດັ່ງກ່າວ ຈະຕ້ອງເລັ່ງໃສ່ພັດທະນາການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ດັ່ງນີ້:

- ສູ້ຊົນຂະຫຍາຍຜົນຜະລິດປາລ້ຽງໃຫ້ໄດ້ໃນລະດັບ 75% ຂອງຄວາມຕ້ອງການ ດ້ວຍການສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍປ່ອນລ້ຽງ ແລະ ສະໜອງລູກປາໃຫ້ໄດ້ 1.000 ລ້ານໂຕ/ປີ ໃນນີ້ ຕ້ອງສູ້ຊົນຜະລິດ ແນວພັນປາພື້ນເມືອງ ທີ່ເປັນເສດຖະກິດ ໃຫ້ກວມເອົາປະມານ 30% ຂອງລູກປາທັງໝົດ.

- ສຸມໃສ່ພັດທະນາ, ສົ່ງເສີມ ແລະ ຖ່າຍທອດເຕັກນິກການລ້ຽງປາພັນປັບປຸງ ແລະ ປານ້ຳຂອງ ທີ່ມີທ່າແຮງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະ ສັດນ້ຳທຸກຊະນິດ ໃນທຸກຮູບແບບ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ເຊັ່ນ: ການລ້ຽງປາປະສົມປະສານກັບການລ້ຽງສັດ, ການສ້າງພາມລ້ຽງປາ, ລ້ຽງປາໃສ່ນ້ຳເຂົ້າ, ລ້ຽງໃສ່ອ່າງເກັບນ້ຳ, ລ້ຽງໃສ່ແຫຼ່ງນ້ຳທຳມະຊາດ ແລະ ລ້ຽງໃສ່ຫນອງ ແລະ ແຫລ່ງອື່ນໆ ໂດຍຕ້ອງສູ້ຊົນ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ໃນລະດັບ 10% ຕໍ່ປີ.

- ຍົກສູງການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາແຫລ່ງນ້ຳ ແລະ ການຊົມໃຊ້ຊັບພະຍາກອນສັດນ້ຳ ຢ່າງຍືນຍົງ ໂດຍການສ້າງເຂດວັງສະຫງວນ ແລະ ປ່ອນອະນຸລັກຮັກສາພັນປາພື້ນເມືອງໃຫ້ໄດ້ 50 0 ແຫ່ງ ໂດຍສຸມໃສ່: ແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ບໍລິຄຳໄຊ, ຄຳມ່ວນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຈຳປາສັກ, ເຊກອງ ແລະ ແຂວງອັດຕະປື.

- ປັບປຸງບັນດາສະຖານີ ຜະລິດແນວພັນປາທີ່ມີແລ້ວ 62 ແຫ່ງໃນທົ່ວປະເທດໃຫ້ສາມາດດຳເນີນການຜະລິດລູກປາ ສະໜອງໃຫ້ແກ່ຜູ້ລ້ຽງ ແລະ ດຳເນີນການສຳຫລວດ ເພື່ອສ້າງສະຖານີຂອງລັດຂຶ້ນໃໝ່ ໃຫ້ມີຢູ່ທຸກແຂວງ ເພື່ອແນ່ໃສ່ ຍົກຄວາມສາມາດ ໃນການສະໜອງລູກປາໃຫ້ໄດ້ 60% ຂອງຄວາມຕ້ອງ ການທັງໝົດທົ່ວປະເທດ ແລະ ໃຫ້ເປັນປ່ອນຮຽນຮູ້ ຖ່າຍທອດເຕັກນິກການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ.

(6). ການລ້ຽງສັດປ່າ

ສັດປ່າ ແລະ ແມງໄມ້ ຢູ່ ສປປ ລາວ ຍັງແມ່ນແຫລ່ງທາດຊື້ນ ແລະ ສະໜອງທາດໂປຕິນໜຶ່ງຂອງ ຊາວຊົນນະບົດ ຊຶ່ງເປົ້າໝາຍ ຕ້ອງນຳໃຊ້ມັນໃຫ້ເກີດປະໂຫຍດ ແລະ ຮັບປະກັນຄວາມຍືນຍົງ, ສະນັ້ນ ຕ້ອງ ສູ້ຊົນສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດປ່າບາງຊະນິດ ທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນ ແລະ ສັດປ່າ ປະເພດ ຄຸ້ມ ຄອງ ຕາມທີ່ກົດໝາຍກຳນົດ ແນໃສ່ເພື່ອເປົ້າໝາຍ ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າດ້ານວິທະຍາສາດ ແລະ ເສດຖະກິດ ເພື່ອໃຫ້ເປັນທາງເລືອກ ໃນການສ້າງລາຍຮັບ ໃຫ້ແກ່ປະຊາຊົນ ຕິດພັນກັບການຮັບປະກັນ ການປົກປັກຮັກສາ ຄວາມຫລາກຫລາຍ ທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ.

(7). ການບໍລິການສັດຕະວະແພດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ

ການບໍລິການສັດຕະວະແພດ ນັບໄດ້ວ່າເປັນປັດໃຈທີ່ຂາດບໍ່ໄດ້ສຳລັບການລ້ຽງສັດ ຍ້ອນວ່າມັນມີ ບົດບາດໃນການຮັບປະກັນ ທາງດ້ານສຸຂະພາບ-ພະລານາໄມຂອງສັດ, ຫຼຸດຜ່ອນຄວາມສ່ຽງຕໍ່ຜູ້ບໍລິໂພກ ແລະ ຊ່ວຍເພີ່ມຜົນຜະລິດໃຫ້ແກ່ການລ້ຽງສັດ. ສະນັ້ນ, ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ປັບປຸງ ໃຫ້ຄຽງຄູ່ກັບ ວຽກ ງານອື່ນໆ ໂດຍໜ້າວຽກບຸລິມະສິດ ທີ່ຕ້ອງໄດ້ພັດທະນາ ມີດັ່ງນີ້:

- ປັບປຸງ ສູນຜະລິດຢາສັດຕະວະແພດ ຂອງກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ໃຫ້ໄດ້ມາດຖານຂອງອາຊຽນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດເພີ່ມການຜະລິດ ແລະ ແຈກຢາຍຢາກັນພະຍາດສັດ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນໃຫ້ ພຽງພໍກັບຄວາມຕ້ອງການ.

- ຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງການບໍລິການ ຢາສັດຕະວະແພດ ທັງຂອງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນໃຫ້ກວ້າງ ຂວາງ ແລະ ທົ່ວເຖິງທຸກເມືອງ ແລະ ໃຫ້ໄດ້ຂະຫຍາຍໄປສູ່ສູນບໍລິການເຕັກນິກເທື່ອລະກ້າວ.

- ພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການບໍລິການປົນປົວພະຍາດສັດຂອງນັກວິຊາຊີບ ສັດຕະວະແພດ, ການຜະລິດ, ການນຳເຂົ້າ ແລະ ຈຳໜ່າຍຢາສັດຕະວະແພດ ແລະ ອຸປະກອນການສັດຕະ ວະແພດ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍກຳນົດ.

2). ການປັບປຸງ ພັດທະນາ ລະບົບດຳເນີນມາດຕະການ ດ້ານສຸຂະນາໄມສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສັດ

ເພື່ອປ້ອງກັນຄວາມສ່ຽງ ທີ່ອາດເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງຄົນ ແລະ ສັດ ຈະຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ປັບປຸງລະບົບ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການ ດ້ານສຸຂະນາໄມຢ່າງຮອບດ້ານດັ່ງນີ້:

(1) ການຮັບປະກັນຄວາມສ່ຽງຈາກພະຍາດສັດ

(1.1) ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາລະບົບການເຝົ້າລະວັງພະຍາດສັດ ພະຍາດປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ໂດຍການ ຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງ ດ້ານລະບາດວິທະຍາ ໃຫ້ລົງຮອດບ້ານ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອດຳເນີນການເຝົ້າ ລະວັງ, ລາຍງານສະພາບການລະບາດ ຂອງພະຍາດສັດ ແລະ ພະຍາດປາ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງວ່ອງໄວ ແລະ ສາມາດຕອບໂຕ້ການລະບາດ ໃຫ້ທັນກັບສະພາບການ.

(1.2) ປຸກລະດົມຂະບວນການສັກຢາກັນພະຍາດສັດ ຢ່າງກວ້າງຂວາງ; ສຳລັບສັດໃຫຍ່ ຕ້ອງໄດ້ສູ້ຊົນເຮັດໃຫ້ອັດຕາການຕາຍ ຍ້ອນເກີດພະຍາດເຕົ້າໂຮມເລືອດງົວ-ຄວາຍຫລຸດລົງຢ່າງຕັ້ງໜ້າ, ກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດປາກເປື້ອຍລົງເລັບ. ສຳລັບໝູຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ເຝົ້າລະວັງ ແລະ ກັນພະຍາດອະທິວາໝູ ແລະ ພະຍາດຫູກຳໝູ ໂດຍປັບປຸງລະບົບຄວາມປອດໄພທາງດ້ານຊີວະ ແລະ ປັບປຸງມາດຕະຖານຟາມລ້ຽງ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ເພື່ອຮັບປະກັນບໍ່ໃຫ້ມີກໍລະນີ ເກີດພະຍາດລະບາດຮ້າຍແຮງເກີດຂຶ້ນ; ສຳລັບການລ້ຽງໝູແບບພື້ນເມືອງ ແມ່ນສົ່ງເສີມ ແລະ ປຸກລະດົມ ການນຳໃຊ້ຢາປ້ອງກັນພະຍາດໝູຢ່າງແຂງແຮງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນ ເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງມັກເກີດພະຍາດໃນແຕ່ລະປີ. ສຳລັບສັດປີກ ຕ້ອງໄດ້ປຸກລະດົມໃຫ້ມີການການນຳໃຊ້ຢາກັນພະຍາດນິວຄາເຊິນ ແລະ ພະຍາດອະທິວາສັດປີກໃຫ້ກວ້າງຂວາງ ແລະ ຕໍ່ເນື່ອງ ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາສັດປີກຕາຍ ຍ້ອນພະຍາດລະບາດ ໃຫ້ຫລຸດລົງຢ່າງຕັ້ງໜ້າ.

(1.3) ພັດທະນາຫ້ອງວິໄຈພະຍາດສັດຂັ້ນສູນກາງ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານຂົງເຂດ ແລະ ສາກົນ ISO/IEC 17025 ເພື່ອໃຫ້ ກາຍເປັນສູນວິໄຈອ້າງອີງແຫ່ງຊາດ, ເປັນບ່ອນຮ່ວມມື ແລະ ແລກປ່ຽນບົດຮຽນກັບຕ່າງປະເທດ ໃນການວິໄຈພະຍາດສັດ ວິໄຈສານຕົກຄ້າງ ຈາກຜະລິດຕະພັນສັດ ແລະ ໃຫ້ເປັນບ່ອນຝຶກອົບຮົມໃຫ້ແກ່ຕາໜ່າງວິໄຈພະຍາດສັດ ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ນັກສຶກສາຈາກສະຖາບັນສຶກສາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

(1.4) ປັບປຸງພັດທະນາ ບັນດາຫ້ອງວິໄຈລະດັບແຂວງ (ເຈົ້າສາລີ, ຫົວພັນ, ຫລວງນ້ຳທາ, ອຸດົມໄຊ, ຫລວງພະບາງ, ຊຽງຂວາງ, ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ແລະ ຈຳປາສັກ) ເພື່ອໃຫ້ສາມາດ ບົ່ງມະຕິພະຍາດສັດ ໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ ແລະ ເປັນເຄື່ອງມືສຳຄັນ ໃນການສັງລວມຂໍ້ມູນດ້ານພະຍາດສັດ ຂອງແຕ່ລະຂົງເຂດ ສະໜອງໃຫ້ແກ່ສູນວິໄຈພະຍາດສັດແຫ່ງຊາດ.

(1.5) ພັດທະນາ ຫ້ອງວິໄຈພະຍາດປາ ແລະ ສັດນ້ຳໃນລະດັບສູນກາງ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດບົ່ງມະຕິ ພະຍາດປາໄດ້ໂດຍພື້ນຖານ ແລະ ເປັນເຄື່ອງມືສຳຄັນໃນການສັງລວມຂໍ້ມູນດ້ານພະຍາດປາຂອງລາວ ແນໃສ່ນຳໃຊ້ໃນການວາງແຜນຄວບຄຸມ ແລະ ປ້ອງກັນໃຫ້ທັນການ.

(1.6) ສຶກສາ ແລະ ກຳນົດເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ເປັນເຂດປອດ ຫລື ເຂດກັນຊົນ ຂອງພະຍາດລະບາດສັດບາງຊະນິດ ແນໃສ່ກ້າວໄປສູ່ສະເໜີໃຫ້ເປັນ ເຂດປອດພະຍາດຢ່າງເປັນທາງການ.

(1.7) ຮ່ວມມືປະສານສົມທົບ ກັບອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ແລະ ຕ່າງປະເທດໃນການສະກັດກັ້ນ ພະຍາດລະບາດສັດ ຂ້າມຊາຍແດນ ເຊັ່ນ: ພະຍາດໄຂ້ຫວັດສັດປີກ, ພະຍາດປາກເປື້ອຍລົງເລັບ ພະຍາດອື່ນໆ ລວມທັງພະຍາດອຸບັດຂຶ້ນໃໝ່ ແລະ ພະຍາດຕິດຕໍ່ຈາກສັດສູ່ຄົນ.

(2) ການຮັບປະກັນຄວາມສ່ຽງຈາກອາຫານສັດ

ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາສູນວິໄຈອາຫານສັດ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານຂອງຂົງເຂດ ແລະ ສາກົນເທື່ອລະກ້າວ ແນໃສ່ໃຫ້ເປັນບ່ອນກວດກາ ແລະ ຍັງຢືນຄຸນນະພາບ ຂອງວັດຖຸດິບອາຫານສັດ, ອາຫານເຂັ້ມຊຸ້ນ, ອາຫານເຄິ່ງສຳເລັດຮູບ ແລະ ສຳເລັດຮູບ ທີ່ຜະລິດຢູ່ພາຍໃນ ຫລື ນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ຖືກຕ້ອງວ່ອງໄວ ເປັນທີ່ເຊື່ອຖືຂອງຜູ້ລ້ຽງສັດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການທາງດ້ານການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ.

(3) ການຮັບປະກັນຄວາມສ່ຽງຈາກຢາສັດຕະວະແພດ

ພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງ ລະບົບການຄຸ້ມຄອງການຜະລິດ, ການນຳເຂົ້າ ແລະ ຈຳຫນ່າຍຢາ ສັດຕະວະແພດ ດ້ວຍການພັດທະນາລະບົບຂັ້ນທະບຽນ ແລະ ການກວດກາຕິດຕາມຄຸນນະພາບ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານຂອງຂົງເຂດພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.

(4) ການຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພດ້ານຜະລິດຕະພັນສັດ

(4.1) ພັດທະນາລະບົບການຮັບປະກັນຄວາມສ່ຽງ, ການວິເຄາະຄວາມສ່ຽງ, ການກວດກາ-ວິໄຈ, ການຍັງຢືນ ລວມທັງການຈົດທະບຽນອະນຸຍາດ ໃຫ້ແກ່ບັນດາຜູ້ປະກອບການຟາມລ້ຽງ, ໂຮງງານຂ້າສັດ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດ ລວມທັງຕະຫລາດ ແລະ ການບໍລິການຊື້-ຂາຍສັດ, ປາ ແລະ ສັດນ້ຳ.

(4.2) ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ ບັນດາດ່ານກວດກາສັດຕະວະແພດສາກົນ ໃຫ້ສາມາດປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ຂອງຕົນ ຢ່າງມີປະສິດທິພາບ, ເພີ່ມການປະສານງານ ແລກປ່ຽນຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການ ຮ່ວມມື ກັບ ດ່ານກວດກາສັດຕະວະແພດ ຂອງປະເທດໃກ້ຄຽງຢ່າງໃກ້ສິດ ແລະ ເປັນບ່ອນໃຫ້ຄຳແນະນຳ ໃຫ້ແກ່ດ່ານກວດກາສັດຕະວະແພດ ປະຈຳດ່ານທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ປະສານສົມທົບດ່ານສັດຕະວະແພດພາຍໃນ ຕາມລະບຽບການ.

(4.3) ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາທົ່ວລະບົບ ໃນການຂ້າສັດ, ການກວດກາອະນາໄມຊີ້ນ, ການຕັດແຕ່ງ, ການຫຸ້ມຫໍ່ ລວມເຖິງການຂົນສົ່ງ, ເກັບຮັກສາ ຈົນຮອດຕະຫລາດຂາຍຊີ້ນ ໃນທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ຮັບປະກັນຄວາມສະອາດ ໄດ້ມາດຕະຖານສຸຂະພາບໄມຂອງແຕ່ລະຂັ້ນຕອນ.

3). ການຄົ້ນຄວ້າແນວພັນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

ສຸມໃສ່ພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງລະບົບການຄົ້ນຄວ້າ ດ້ານການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງໂດຍເນັ້ນໃສ່ການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງເພື່ອການອະນຸລັກ ແລະ ປັບປຸງແນວພັນສັດພື້ນເມືອງໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ ແທດເໝາະ ກັບລະບົບການລ້ຽງແຕ່ລະທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ສາມາດປັບຕົວເຂົ້າກັບສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ, ຊຶ່ງລວມທັງການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອປັບປຸງອາຫານໃຫ້ມີຄຸນນະພາບ, ການປ້ອງກັນ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດ ແລະ ການຍົກລະດັບທາງດ້ານເຕັກນິກວິທີການລ້ຽງສັດ ຂອງຊາວກະສິກອນໃຫ້ມີຜົນຜະລິດສູງຂຶ້ນ, ໂດຍເນັ້ນໃສ່:

- ຄົ້ນຄວ້າ, ສັງລວມ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນສັດພື້ນເມືອງ ເພື່ອອະນຸລັກ ແລະ ປັບປຸງພັນໃຫ້ມີຜົນຜະລິດສູງ, ມີຄຸນນະພາບດີ, ທົນທານຕໍ່ພະຍາດສັດຕ່າງໆ ແລະ ມີຄວາມທົນທານຕໍ່ສະພາບການ ປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ.
- ປັບປຸງລະບົບການຜະລິດ ແລະ ສະໜອງແນວພັນສັດ, ແນວພັນປາ ແລະ ສັດນ້ຳ ໂດຍການສ້າງເຄືອຂ່າຍເພື່ອຜະລິດ, ຊຶ່ງລວມທັງຜູ້ປະກອບການ ໃນການສະໜອງແນວພັນສັດ ແລະ ແນວພັນປາ ແລະ ສັດນ້ຳທີ່ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ແກ່ການຜະລິດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; ລວມທັງການສ້າງເຄືອຂ່າຍເພື່ອສະໜອງເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ແກ່ລະບົບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງໃນເຂດທົ່ວພຽງ, ພູພຽງ ແລະ ເຂດພູດອຍ.

- ຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການປັບປຸງ ແລະ ຍົກຜະລິດຕະພາບຂອງລະບົບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງແບບຄອບຄົວ ຫຼື ຟາມຂະໜາດນ້ອຍໃນການຄຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.
- ຄົ້ນຄວ້າເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍການນຳໃຊ້ວິທະສາດທີ່ທັນສະໄໝເຂົ້າໃນການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ທີ່ເປັນຟາມຂະໜາດໃຫຍ່, ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການປຸງແຕ່ງ, ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ຄຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ດ້ານໂພສະນາການ.
- ຄົ້ນຄວ້າເພື່ອສະໜອງຂໍ້ມູນ ໃຫ້ແກ່ ການກຳນົດນະໂຍບາຍໃນລະດັບຕ່າງໆ ແນໃສ່ເພື່ອການປັບປຸງນະໂຍບາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມການປັບປຸງ, ພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍ ແນວພັນສັດ ແລະ ແນວພັນປາ ລວມທັງນະໂຍບາຍໃນການນຳໃຊ້ ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງແນວພັນສັດ, ແນວພັນປາ ແລະ ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການຜະລິດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ.

4). ການພັດທະນາວຽກງານສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

- ຈັດຕັ້ງ ແລະ ປັບປຸງກຸ່ມ ຜູ້ລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງເທື່ອລະກ້າວ ແນໃສ່ພັດທະນາກຸ່ມການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງໃຫ້ມີການຈັດຕັ້ງ ທີ່ສາມາດເຂົ້າເຖິງເຕັກນິກ ແລະ ເຕັກໂນໂລຢີທີ່ທັນສະໄໝ ເພື່ອເພີ່ມຂີດຄວາມສາມາດໃນພັດທະນາການຜະລິດສັດ ແລະ ປາໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.
- ສົ່ງເສີມພາກທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການຂະຫຍາຍ ແລະ ສະໜອງແນວພັນສັດ, ອາຫານສັດ, ຢາກັນ ແລະ ປິ່ນປົວພະຍາດສັດ ລວມທັງການປັບປຸງຍົກ ລະດັບການປຸງແຕ່ງ ຜະລິດຕະພັນທີ່ສອດຄ່ອງກັບທິດຂະຫຍາຍ ສຳພັນເສດຖະກິດລະຫວ່າງ ການຜະລິດ, ການຕະຫລາດ ແລະ ການບໍລິການປັດໃຈການຜະລິດທີ່ສອດຄ່ອງ ແລະ ຍືນຍົງ.
- ປັບປຸງຕາໜ່າງການສົ່ງເສີມທີ່ມີແລ້ວ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ສາມາດຖ່າຍທອດເຕັກນິກ ດ້ານການລ້ຽງສັດ, ລ້ຽງປາ ແລະ ບໍລິການສຸຂະພາບສັດ ໃຫ້ແກ່ຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ໃຫ້ທົ່ວເຖິງ.

3.2.1.3. ການຮັບປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ

ການເພີ່ມຜົນຜະລິດແມ່ນຍັງຖືວ່າເປັນບຸລິມະສິດ ແລະ ຈະສືບຕໍ່ມີບົດບາດທີ່ສຳຄັນ ໃນ ການພັດທະນາດ້ານກະສິກຳ, ແຕ່ວ່າ ເພື່ອໃຫ້ປະສິດຜົນສຳເລັດ ການຮັບປະກັນ ທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ຈຳເປັນຕ້ອງອີງໃສ່ການຜະລິດດ້ານສະບຽງອາຫານທີ່ຫຼາກຫຼາຍ (ນອກຈາກເຂົ້າ). ຂໍ້ມູນ ກ່ຽວກັບຊົນນະບົດຂອງ ສປປລາວ ນັ້ນແມ່ນມີການປ່ຽນແປງ ຈາກການສືບຕໍ່ຮູບແບບ ທີ່ອີງໃສ່ຊັບພະຍາກອນທາງທຳມະຊາດ ແລະ ປ່າໄມ້ ໄປສູ່ການຜະລິດ ທີ່ອີງໃສ່ຕະຫຼາດຊົນນະບົດ ເປັນພື້ນຖານ ຊຶ່ງໃນນັ້ນການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ສຳລັບບໍລິໂພກເອງ ແມ່ນໄດ້ຖືກນຳມາປະຕິບັດ ຄຽງຄູ່ກັນກັບການຜະລິດເພື່ອໃຫ້ກາຍເປັນສິນຄ້າ. ການປ່ຽນແປງສູ່ການຜະລິດກະສິກຳ ເພື່ອເປັນສິນຄ້ານັ້ນ ແມ່ນມີການກ່ຽວພັນ ກັບການຮັບປະກັນ ດ້ານສະບຽງອາຫານອີກທາງໜຶ່ງທີ່ນອນ

ໃນຫຼາຍວິທີ, ຊຶ່ງໃນນັ້ນ ມັນຂຶ້ນກັບຄວາມສາມາດເຂົ້າເຖິງເນື້ອທີ່ດິນ ເພື່ອທຳການຜະລິດ ແລະ ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງຊັບພະຍາກອນທີ່ມີ. ໂດຍລວມແລ້ວ ຂໍ້ມູນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການຂອງສປປລາວ ແມ່ນຫຼາກຫຼາຍ, ຊຶ່ງຂຶ້ນກັບທັງສອງປັດໃຈຄື ການພັດທະນາ ໃນທາງດ້ານບວກ ແລະ ທາງດ້ານລົບ. ບາງສິ່ງທີ່ຕ້ອງໄດ້ເຮັດ ທີ່ຖືເປັນບຸລິມະສິດ ແມ່ນການຄາດຄະເນ ເພື່ອຂະຫຍາຍ ການປະກອບສ່ວນດ້ານການພັດທະນາກະສິກຳ ໄປສູ່ການຄ້າປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ. ບັນດາອົງປະກອບ ໃນການຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ ປະກອບມີ:

ກ/. ຄວາມພ້ອມທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ (Food Availability)

ການກະສິກຳທີ່ເນັ້ນທາງດ້ານໂພສະນາການ

ໂດຍທົ່ວໄປແລ້ວ ໃນປະຈຸບັນ ຢູ່ ສປປລາວ ມີ ຄວາມພ້ອມ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດສະໜອງ ທາງດ້ານເຂົ້າ ຢ່າງພຽງພໍ ຖ້າທຽບກັບຄວາມຕ້ອງການຕໍ່ຫົວຄົນ ໂດຍທີ່ບໍ່ໄດ້ອີງໃສ່ພື້ນທີ່ທາງພູມສາດ. ແຕ່ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ແຫຼ່ງອາຫານທີ່ອຸດົມດ້ວຍສານອາຫານ ເຊັ່ນ : ພືດໃບຂຽວ, ພືດຕະກູນຖົ່ວ, ສາລີ, ໝາກໄມ້ ແລະ ແຫຼ່ງໂປຕີນຈາກສັດ ແມ່ນມີຄວາມແຕກຕ່າງກັນ ແລະ ຂຶ້ນກັບການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງທຳມະຊາດ. ການຕັດສິນໃຈໃນການພັດທະນາ ໃນລະດັບຊຸມຊົນ ຄວນໄດ້ຮັບການສະໜັບສະໜູນ, ການປຸກລະດົມ ຄົວເຮືອນ ເພື່ອພັດທະນາອາຫານ ທີ່ປະກອບມີສານອາຫານທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ໂດຍເລີ່ມຈາກການເຮັດສວນຄົວ, ປັບປຸງໃຫ້ມີປັດໃຈນຳເຂົ້າທາງດ້ານກະສິກຳທີ່ສາມາດຊື້ໄດ້ (ຕົວຢ່າງ: ການຊ່ວຍເຫລືອ ຫຼື ສະໜັບສະໜູນ ຈາກລັດ ຫຼື ອົງການຈັດຕັ້ງທາງສັງຄົມຕ່າງໆ...) ແລະ ປັດໃຈນຳເຂົ້າກ່ຽວກັບການລ້ຽງສັດ ສັດປີກ ແລະ ສະໜັບສະໜູນດ້ານສັດຕະວະແພດ. ໃນຂະນະທີ່ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງອາຫານ ທີ່ໄດ້ມາຈາກປ່າ ແມ່ນລົດໜ້ອຍຖອຍລົງ, ດັ່ງນັ້ນມັນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫລືອ ເພື່ອໃຫ້ບັນດາອາຫານ ເຫຼົ່ານັ້ນ ມີຫລາຍຂຶ້ນ ດ້ວຍວິທີການປູກທົດແທນເອົາເອງ ແລະ ການສະໜັບສະໜູນດ້ານນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດເຂົ້າເຖິງທີ່ດິນທຳກິນໃຫ້ຫລາຍຂຶ້ນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຂອງການສຳປະທານເຊົາ ແລະ ບັນຫາ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບການນຳໃຊ້ຢາຂ້າສັດຕູພືດ ແລະ ປຸຍເຄມີຫຼາຍເກີນໄປ. ການສະໜັບສະໜູນ ໃນລະດັບ ຄົວເຮືອນ ກ່ຽວກັບການວາງແຜນທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ວິທີການດຳລົງຊີວິດ ຈະເປັນຂໍ້ມູນໃນການຕັດ ສິນໃຈໃນລະດັບຄົວເຮືອນ. ການປັບປຸງຄວາມຫຼາກຫຼາຍ ດ້ານໂພສະນາການ ແມ່ນສຳຄັນ ຕໍ່ການແກ້ໄຂ ຄວາມອຶດຫິວ ແລະ ບັນຫາການຂາດສານອາຫານໃນລາວ. ການບໍລິໂພກປາ ແລະ ສັດນ້ຳອື່ນໆ ແມ່ນ ສ່ວນໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ຂອງອາຫານລາວ ແລະ ຄວນສືບຕໍ່ໃຫ້ການສະໜັບສະໜູນ ໂດຍການສົ່ງເສີມ ວິທີການ ແບບດັ້ງເດີມ ຕິດພັນກັບການຜະລິດແບບໃໝ່ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ຜົນຜະລິດ ຂອງສັດນ້ຳເພີ່ມຂຶ້ນ ເຊັ່ນ: ການ ບໍລິຫານຈັດການນ້ຳ, ການປັບປຸງການເຊື່ອມໂຍງ ແລະ ການປະສົມປະສານ ລະຫວ່າງ ການພັດທະນາ ອ່າງເກັບນ້ຳ ເຂື່ອນໄຟຟ້າ, ຊົນລະປະທານ, ການປະມົງ ແລະ ອື່ນໆ.

ຜົນເສຍຫາຍຫຼັງການເກັບກູ້

ເຖິງວ່າອັດຕາຜົນຜະລິດໂດຍລວມ ແມ່ນສູງພຽງພໍໃນການຮັບປະກັນ ການກຸ້ມຕົນເອງໃນລະດັບຊາດ, ປະລິມານຂອງອາຫານທັງໝົດໃນຄົວເຮືອນອາດຈະນ້ອຍກວ່າ ຫຼື ມີຄຸນນະພາບຕ່ຳກວ່າຕົວເລກ ຜົນຜະລິດສະເລ່ຍ. ຜົນເສຍຫາຍຫຼັງການເກັບກູ້ ສາມາດຫຼຸດຜ່ອນໄດ້ ແລະ ເຕັກນິກຫຼັງການເກັບກູ້ ສາມາດ ປັບປຸງ

ເພື່ອຍົກສູງປະສິດທິຜົນຂອງການຜະລິດໄດ້. ໃນຂັ້ນຕົ້ນ, ການຂະຫຍາຍ ເຄື່ອງກົນຈັກ ເຂົ້າໃສ່ການ ຜະລິດ ລວມທັງການປັບປຸງລະບົບການປຸງແຕ່ງ ໂດຍສະເພາະ ໂຮງສີເຂົ້າ ຕະຫຼອດຮອດ ການປັບປຸງ ສະຖານທີ່ ຫຼື ສາງເກັບມ້ຽນ ແມ່ນ ຈະສາມາດຊ່ວຍຫຼຸດຜ່ອນການສູນເສຍ ໄດ້ເຊັ່ນກັນ.

ຂ/. ການເຂົ້າເຖິງອາຫານ (Food Accessibility)

ສໍາລັບຊາວກະສິກອນໃນຊຸມນະບົດນັ້ນ, ການປູກພືດສໍາລັບການບໍລິໂພກເອງ ເປັນພຽງແຕ່ໜຶ່ງໃນບັນດາ ວິທີການຕ່າງໆ ສໍາລັບການເຂົ້າເຖິງອາຫານ, ຄຽງຄູ່ກັບການຂາຍແຮງງານ, ການຊອກຫາອາຫານ ໃນແຫຼ່ງທໍາ ມະຊາດ (ຢູ່ໃນປ່າ), ການຊື້ຫາຕາມຕະຫຼາດ ແລະ ການແລກປ່ຽນ ຕ່າງໆ. ການເຂົ້າເຖິງແຫຼ່ງອາຫານຈາກປ່າ ທີ່ເປັນໂປຼຕິນຈາກເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ ແມ່ນມີຄວາມສໍາຄັນ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ມີອາຫານພຽງພໍ ໃນຄອບຄົວ. ແຫຼ່ງຊີ້ນຈາກປ່າ ແລະ ຢູ່ໃນນ້ຳ ໂດຍສະເພາະ ປາ, ແມ່ນເປັນແຫຼ່ງໂປຼຕິນຈາກສັດ ທີ່ຫຼາຍທີ່ສຸດ ໃນສປປລາວ (NUDP/NAFRI 2012). ວິທີການສອງຂັ້ນຕອນ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນການນໍາໃຊ້ ຜະລິດຕະພັນຈາກປ່າ (ເຊັ່ນ: ເຄື່ອງປ່າຂອງດົງ) ແລະ ວິທີການຫາປາ ແບບຍືນຍົງ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພັດທະນາ ໄປຄຽງຄູ່ກັບການສະ ໜັບສະໜູນ ການຂະຫຍາຍຕົວທາງດ້ານກະສິກໍາ ໃນລະດັບຄອບຄົວ ເພື່ອປ່ຽນແທນການນໍາໃຊ້ ແລະ ເອື້ອຍ ອົງໃສ່ແຫຼ່ງອາຫານຈາກປ່າ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດພື້ນທີ່ຫາໄດ້ຍາກ. ການນໍາໃຊ້ແຕ່ລະວິທີ ຈະແຕກຕ່າງກັນ ໃນແຕ່ລະພື້ນທີ່ ຂຶ້ນກັບສະພາບຂອງທ້ອງຖິ່ນ. ບັນດາບ້ານທີ່ມີທ່າ ແຮງດ້ານຕະຫຼາດ ແມ່ນໄດ້ຮັບຄວາມຮູ້ດ້ານ ການຕະຫຼາດ ແລະ ຄວາມເຊື່ອໝັ້ນ ແລະ ມີຄວາມສາມາດ ໃນການຂາຍຜົນຜະລິດຂອງຕົນ ຊຶ່ງນັ້ນແມ່ນເປັນ ສິ່ງກະຕຸກຊຸກຢູ່ໃຫ້ການຜະລິດ ມີການຂະຫຍາຍຕົວ. ກຸ່ມຊາວນາ ແລະ ຜູ້ຜະລິດຈະໄດ້ຮັບຜົນປະໂຫຍດ ຈາກການປັບປຸງການເຊື່ອມໂຍງເຂົ້າກັບຕະຫຼາດ ແລະ ກັບສະຖາບັນສິນເຊື້ອ/ການເງິນ, ລວມທັງ ທະນາຄານ. ສູນສົ່ງເສີມ ແລະ ບໍລິການເຕັກນິກ ຫຼື ໂຮງຮຽນຊາວນາ ຕ້ອງຖືກນໍາມາໃຊ້ ເພື່ອຍົກສູງຄວາມສາມາດ ທາງ ດ້ານເຕັກນິກວິຊາການໃຫ້ຊາວນາ ເພື່ອໃຫ້ ເຂົາເຈົ້າໄດ້ຮຽນຮູ້ ກ່ຽວກັບ ເຕັກນິກອັນໃໝ່ ໃນການຜະລິດກະສິກໍາ ເປັນສິນຄ້າ.

ຄ/. ຄວາມປອດໄພທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ (Food Safety and Nutrition)

ການເກັບຮັກສາອາຫານ (Food Preservation)

ໃນຂະນະທີ່ມີຫຼາຍວິທີປະຕິບັດ ໃນການຮັກສາອາຫານຢູ່ໃນ ສປປລາວ (ລວມທັງ ການແຊ່ເຄັມ, ຕາກ ແຫ້ງ, ການໝັກ, ການດອງ ແລະ ອື່ນໆ) ຊຶ່ງວິທີການເຫຼົ່ານີ້ປາກົດວ່າ ໄດ້ນໍາໃຊ້ບາງຄັ້ງເທົ່ານັ້ນ; ແຕ່ສິ່ງ ທີ່ດີ ທີ່ສຸດ ຄວນໝູນໃຊ້ ແລະ ນໍາ ເອົາວິທີດັ່ງກ່າວ ມາຜັນຂະຫຍາຍ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດ ເກັບຮັກສາອາຫານ ໄວ້ກິນ ໃນຊ່ວງລະດູທີ່ຂາດແຄນ. ໄປຄຽງຄູ່ກັນນັ້ນ ກໍຄວນມີການຝຶກອົບຮົມ ເພື່ອເພີ່ມພູນຄວາມຮູ້ ໃຫ້ແກ່ ປະຊາຊົນ ກ່ຽວກັບ ເຕັກນິກການເກັບຮັກສາອາຫານ ໃນທ້ອງຖິ່ນທີ່ພວກເຮົາບໍ່ຄ່ອຍໄດ້ນໍາໃຊ້ວິທີດັ່ງກ່າວ, ໂດຍສະເພາະ ແມ່ນຢູ່ເຂດພູສູງພາກເໜືອ.

ຄວາມຮູ້ດ້ານໂພສະນາການ (Nutrition Knowledge)

ຄວາມຮູ້ດ້ານໂພສະນາການ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພ ແລະ ສຸຂະອະນາໄມ ໃນວິທີ ການກຽມອາຫານ ສ່ວນໄຫຍ່ແມ່ນຍັງບໍ່ທັນຄົບຖ້ວນ ແລະ ຖືກຕ້ອງ. ການຂາດສານອາຫານສ່ວນໄຫຍ່ ແມ່ນ

ເຂົ້າໃຈພຽງແຕ່ ການບໍລິໂພກເຂົ້າບໍ່ພຽງພໍເທົ່ານັ້ນ. ມັນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງປັບປຸງຄວາມຮູ້ ດ້ານໂພສະນາການ ແລະ ການສຶກສາ ກ່ຽວກັບຄວາມປອດໄພດ້ານອາຫານ ຜ່ານຊ່ອງທາງການສຶກສາເປັນລະບົບ ແລະ ການສ້າງ ເປັນແຜນງານພັດທະນາຕ່າງໆແບບຄົບຊຸດ. ມີຫຼາຍຕົວຢ່າງທີ່ດີສຳລັບວຽກງານນີ້ ເຊັ່ນ: ວິທີການ ຫຼື ຮູບແບບ “ການເຊື່ອມໂຍງ ວຽກງານກະສິກຳ, ການຄຸ້ມຄອງຊັບພະຍາກອນທຳມະຊາດ ແລະ ການໂພສະນາການ” ທີ່ຍົກ ສູງຄວາມ ເຂົ້າໃຈໃຫ້ປະຊາຊົນ ໃນເຂດຊົນນະບົດ ໄດ້ເຂົ້າໃຈກ່ຽວກັບການເຊື່ອມໂຍງ ລະຫວ່າງ ວຽກງານ ກະສິກຳ ແລະ ສາທາລະນະສຸກ, ການຄ້າປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.

ງ/. ຄວາມມີສະເຫຼ່ຍລະພາບ (Food Stability)

ລະດູການ ຍັງຖືເປັນປັດໃຈຫຼັກ ຕໍ່ຄວາມ ບໍ່ໝັ້ນຄົງທາງດ້ານອາຫານຢູ່ໃນ ສປປລາວ, ຊຶ່ງມັນມີຜົນ ຕໍ່ ຄວາມຫຼາກຫຼາຍຂອງອາຫານ, ຮູບແບບການບໍລິໂພກ, ວິທີການດຳລົງຊີວິດ ຕະຫຼອດຮອດຄວາມສ່ຽງ ແລະ ມີ ຄວາມຈຳເປັນ ຕ້ອງໄດ້ມີການສຶກສາລະອຽດຕື່ມ ກ່ຽວກັບບົດບາດ ແລະ ການປ່ຽນແປງຕາມລະດູການ ແລະ ຕໍ່ ຄວາມສ່ຽງໂດຍລວມ. ເພື່ອແກ້ໄຂບັນຫາ ດັ່ງກ່າວ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ໃນການຫຼຸດຜ່ອນ ຄວາມສ່ຽງ ຕໍ່ການ ຂາດແຄນອາຫານ ໃນບາງລະດູການ ໂດຍສະເພາະ ໃນເຂດ ຊົນນະບົດ ແລະ ເຂດພູດອຍຫ່າງໄກ ສອກຫຼີກ. ສິ່ງເຫຼົ່ານີ້ສາມາດບັນລຸໄດ້ດ້ວຍວິທີຕ່າງໆດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້ 1) ປັບປຸງລະບົບການເກັບຮັກສາ ແລະ ສະໜອງອາຫານ ທີ່ມີທາດບຳລຸງຢ່າງສະໜ້າສະເໝີໃນແຕ່ລະປີ, 2) ຫຼຸດຜ່ອນຜົນກະທົບ ຂອງສະພາບ ດິນຟ້າອາກາດ ກໍຄື ຜົນ ກະທົບທາງທຳມະຊາດ ຕໍ່ກັບການດຳລົງຊີວິດ ໃນຊົນນະບົດ, 3) ສ້າງໂອກາດ ເພື່ອ ສ້າງ ລາຍຮັບເພີ່ມເຕີມ ນອກຈາກການປູກຝັງ, ລ້ຽງສັດ ຫຼື ສ້າງວິຖີໃນການດຳລົງຊີວິດ ທີ່ບໍ່ເພິ່ງພາສະພາບ ດິນຟ້າອາກາດ ຫຼື ເອື້ອຍ ອີງໃສ່ແຕ່ທຳມະຊາດ.

3.2.2 ມາດຕະການສຳລັບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ

3.2.2.1 ມາດຕະການດ້ານການປູກຝັງ

1). ການຈັດແບ່ງເຂດ ສຳລັບການຜະລິດພືດສິນຄ້າ

ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າກະສິກຳ ແມ່ນອີງໃສ່ຄວາມອາດສາມາດ ແລະ ທ່າແຮງຕົວຈິງ ໂດຍສະເພາະ ປັດໃຈດ້ານກາຍຍະພາບ (ທີ່ຕັ້ງ, ທີ່ດິນ, ແຫລ່ງນ້ຳ...), ເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ແລະ ລັກສະນະຈຸດພິເສດການ ຜະລິດຕາມເຂດແຄ້ວນ ທັງນີ້ກໍ່ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພາວະການຜະລິດ, ການແປຮູບ ແລະ ການຕະຫລາດທີ່ ສາມາດແຂ່ງຂັນ ແລະ ເຊື່ມໂຍງກັບຕະຫລາດພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນໄດ້ ຕາມນະໂຍບາຍທັນເປັນອຸດສາຫະ ກຳ ແລະ ທັນສະໄໝ, ຊາວກະສິກອນຜູ້ຜະລິດສາມາດເຂົ້າເຖິງ ການບໍລິການຂອງລັດ, ມີຄວາມໝັ້ນຄົງໃນອາ ຊີບ ແລະ ມີຄຸນນະພາບຊີວິດທີ່ດີຂຶ້ນ, ຜູ້ບໍລິໂພກ ໄດ້ບໍລິໂພກສິນຄ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບ, ສະອາດ ປອດໄພ. ບົນ ພື້ນຖານທ່າແຮງ ແລະ ຄວາມອາດສາມາດຕົວຈິງ ຄືດັ່ງກ່າວ ຈຶ່ງໄດ້ຈັດສັນ ແລະ ກຳນົດເຂດການຜະລິດ ສິນຄ້າກະສິກຳ ຕາມເຂດແຄ້ວນ ແລະ ທ່າແຮງ ດັ່ງນີ້:

ກ). ພືດທີ່ເປັນສິນຄ້າບຸລິມະສິດ ລະດັບຊາດ

(1) ເຂົ້າ

ເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ: ເຂດຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າ ແມ່ນສິ່ງເສີມປູກເຂົ້າພັນພື້ນເມືອງ ທີ່ມີຄຸນລັກສະນະສະເພາະ ເຊັ່ນ: ເຂົ້າໄກ່ນ້ອຍ ຢູ່ແຂວງ ຊຽງຂວາງ (ສຸມໃສ່ ເຂດເມືອງແປກ, ເມືອງຄູນ, ເມືອງພູກູດ, ເມືອງຜາໄຊ ແລະ ເມືອງຄຳ) ແລະ ຢູ່ແຂວງຫົວພັນ (ສຸມໃສ່ ເມືອງຊຳເໜືອ ແລະ ວຽງໄຊ) ມີເນື້ອທີ່ ທັງໝົດ 13.000-15.000 ເຮັກຕາ ຊຶ່ງສາມາດຜະລິດໄດ້ປະມານ 40.000-50.000 ໂຕນເຂົ້າເປືອກ ໂດຍການປັບປຸງ ແລະ ຈັດຕັ້ງກຸ່ມການຜະລິດ ແລະ ສູນບໍລິການເຕັກນິກ ທີ່ເນັ້ນການຜະລິດຕາມມາດຕະຖານກະສິກໍາສະອາດ (GAP ແລະ OA) ແລະ ການຍັງຢືນຢັນດາພືດ ທີ່ມີຄຸນລັກສະນະສະເພາະ ຕາມພູມສັນ ຖານ (Geographic Indication=GI). ນອກນັ້ນ, ຍັງມີເຂົ້າກໍ່າ ແລະ ເຂົ້າພື້ນເມືອງອື່ນໆ ໃນເຂດພູພຽງ ແລະ ພູສູງ.

ເຂດທົ່ງພຽງ: ເຂດຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າ ໃນເຂດທົ່ງພຽງ ເພື່ອສົ່ງອອກ ແລະ ເປັນວັດຖຸດິບປ້ອນໂຮງງານປຸງແຕ່ງພາຍໃນ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ສິ່ງເສີມ ການຜະລິດຢູ່ 7 ທົ່ງພຽງໃຫຍ່ເປັນຕົ້ນຕໍ ເຊັ່ນ: ທົ່ງພຽງວຽງຈັນ, ທົ່ງພຽງບໍລິຄຳໄຊ, ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງໄຟ, ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງທຽງ, ທົ່ງພຽງເຊໂດນ, ທົ່ງພຽງຈຳປາສັກ ແລະ ທົ່ງພຽງອັດຕະປື ຊຶ່ງມີເນື້ອທີ່ປູກເຂົ້າທັງໝົດ 650.000-800.000 ເຮັກຕາ ດ້ວຍຜົນຜະລິດ 3,0-3,3 ລ້ານໂຕນເຂົ້າເປືອກ. ໃນເຂດທີ່ສາມາດສະໜອງນ້ຳຊົນລະປະທານ ຮັບປະກັນທົດໃນລະດູແລ້ງ ແລະ ມີຄວາມສູງໜ້ອຍ ທີ່ຈະມີຜົນກະທົບຈາກໄພທຳມະຊາດ ເຊັ່ນ : ນ້ຳຖ້ວມ ແລະ ໄພແລ້ງ ໃນທົ່ງພຽງຕ່າງໆໂດຍສະເພາະໃນເຂດພື້ນທີ່ໄດ້ກຳນົດເປັນໂຄງການຊົນລະກະເສດ ແມ່ນຈະໄດ້ກຳນົດເປັນຈຸດສຸມ ຂອງຈຸດສຸມ ໃນການປູກເຂົ້າເປັນສິນຄ້າ, ໃນເນື້ອທີ່ 200.000-250.000 ເຮັກຕາ, ຜົນຜະລິດປະມານ 1,1-1,3 ລ້ານໂຕນ ໂດຍສິ່ງເສີມການຜະລິດແບບການຈັດຕັ້ງເປັນກຸ່ມ ຫລື ສະຫະກອນການຜະລິດ ແລະ ມີສູນບໍລິການເຕັກນິກ ທີ່ເນັ້ນການຜະລິດຕາມມາດຕະຖານກະສິກໍາທິດີ (GAP), ຊຶ່ງມີການປັບພື້ນທີ່ນາ ໃຫ້ສາມາດນຳໃຊ້ກິນຈັກ ເຂົ້າໃນຂະບວນການຜະລິດສະດວກ ເຊັ່ນ: ກຽມດິນ, ປັກດຳ, ເກັບກ່ຽວ, ແປຮູບ, ຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ເກັບຮັກສາເປັນຕົ້ນ ໂດຍນຳໃຊ້ພັນເຂົ້າປັບປຸງທີ່ມີຄຸນນະພາບ ທີ່ຕະຫຼາດຕ້ອງການ, ສາມາດຜະລິດ ແລະ ສະໜອງເມັດພັນເຂົ້າ ໄດ້ກັບທີ່ ເຊັ່ນ: ແນວພັນເຂົ້າໜຽວທ່າດອກຄຳ 8, ທ່າດອກຄຳ 11, ທ່າສະໂນ 3, ທ່າສະໂນ 7, ໂພນງາມ; ແນວພັນເຂົ້າຈ້າວເຊບັ້ງໄຟ 2, ວຽງຈັນ 450-1, ຫອມສະຫວັນ, ຫອມຈຳປາ, CR.203 ແລະ ອື່ນໆ. ນອກຈາກນັ້ນ ສຳລັບທົ່ງພຽງກາງ ແລະ ທົ່ງພຽງນ້ອຍພາກເໜືອ ແມ່ນສຸມໃສ່ ຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ສປປຈີນ ໂດຍແມ່ນສູນຜະລິດພັນເຂົ້າແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ເຮັດໜ້າທີ່ ຂະຫຍາຍແນວພັນເຂົ້າ ຕາມທີ່ຕະຫຼາດ ສປປຈີນ ຕ້ອງການ.

(2) ສາລີແຂງ (ອາຫານສັດ)

ເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ: ເຂດຜະລິດສາລີອາຫານສັດເປັນສິນຄ້າ (ສາລີແຂງ) ສຸມໃສ່ສິ່ງເສີມຢູ່ 10 ແຂວງ, 30 ເມືອງທົ່ວປະເທດ ເຊັ່ນ: ແຂວງໄຊຍະບູລີ, (ເມືອງປາກລາຍ, ເມືອງແກນທ້າວ, ເມືອງໄຊຍະບູລີ, ເມືອງພຽງ, ເມືອງບໍ່ແຕນ...), ແຂວງອຸດົມໄຊ (ເມືອງຮຸ່ນ, ເມືອງນາໝີ, ເມືອງໄຊ, ເມືອງຫລ້າ...), ແຂວງບໍ່ແກ້ວ (ເມືອງຫ້ວຍຊາຍ, ຕົ້ນເຜີ້ງ, ຜາອຸດົມ...), ແຂວງຊຽງຂວາງ (ເມືອງຄຳ, ໜອງແຮດ..), ແຂວງຫົວພັນ (ເມືອງຊຳເໜືອ, ຊຽງຄໍ້, ລົບເປົາ, ແອດ, ຫົວເມືອງ...), ແຂວງຫລວງພະບາງ (ເມືອງນານ, ນ້ຳບາກ, ເມືອງ

ງອຍ...), ແຂວງວຽງຈັນ (ເມືອງຫີນ, ຊະນະຄາມ, ກາສີ...) ແລະ ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ (ເມືອງຫລວງນ້ຳທາ, ວຽງພູຄາ, ນາແລ ...) ຊຶ່ງມີເປົ້າໝາຍການຜະລິດເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ການປຸງແຕ່ງ ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ . ໃນນີ້ຊຸກຍູ້ ແລະ ສົ່ງເສີມ ໃຫ້ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ລົງທຶນໃສ່ການ ຍົກສູງດ້ານຄຸນນະພາບ ແລະ ຫລຸດຜ່ອນຜົນເສຍຫາຍ ຫລັງການເກັບກ່ຽວ ໂດຍເນັ້ນໃສ່ ວິທະຍາການ ຫລັງ ການເກັບກ່ຽວ ເຊັ່ນ: ສ້າງໂຮງອົບ, ສາງເກັບມ້ຽນ ແລະ ໂຮງເຮືອນພັກຜັ່ນຜະລິດ ກ່ອນການຂົນສົ່ງ.

ເຂດທົ່ງພຽງ: ເຂດຜະລິດສາລີອາຫານສັດໃນເຂດ 7 ທົ່ງພຽງໃຫຍ່, ເນັ້ນໃສ່ 3 ທົ່ງພຽງຕົ້ນຕໍ ທີ່ມີເນື້ອທີ່ທຳການຜະລິດ ແລະ ມີມູນເຊື້ອໃນການຜະລິດ ສາລີອາຫານສັດ ໃນຈຳນວນຫຼາຍ ເຊັ່ນ: ທົ່ງພຽງວຽງຈັນ ແມ່ນສຸມໃສ່ ເຂດເມືອງທຸລະຄົມ ແລະ ນາຊາຍທອງ, ທົ່ງພຽງເຊໂດນ ສຸມໃສ່ເມືອງສາລະວັນເປັນຈຸດສຸມ, ສຳລັບທົ່ງພຽງຈຳປາສັກ ສຸມໃສ່ບາງເຂດຂອງເມືອງຈຳປາສັກ ແລະ ເມືອງປະທຸມພອນ.

(3) ກາເຟ

ເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ: ເຂດຜະລິດກາເຟເປັນສິນຄ້າ ຕົ້ນຕໍແມ່ນ ສົ່ງເສີມຜະລິດ ຢູ່ພູພຽງບໍລິເວນເປັນຫລັກ ເຊັ່ນ: ຢູ່ເມືອງປາກຊ່ອງ, ເມືອງບາຈຽງ ແຂວງຈຳປາສັກ, ເມືອງເລົ່າງາມ ແຂວງສາລະວັນ, ເມືອງທ່າແຕງ ແຂວງເຊກອງ ຊຶ່ງປະຈຸບັນ ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ປະມານ 13 0.000 ເຮັກຕາ ຄາດຄະເນຜົນຜະລິດ ຈະໄດ້ເຖິງ 280.000 ໂຕນ ໂດຍສຸມໃສ່ຍົກລະດັບ ແລະ ສົ່ງເສີມການຜະລິດ ໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານກະສິກໍາອິນຊີ (OA) ແລະ ກະສິກໍາທີ່ດີ (GAP). ນອກຈາກນີ້ ຍັງສົ່ງເສີມການປູກກາເຟ ທີ່ມີຄຸນລັກ ສະນະສະເພາະຂອງທ້ອງຖິ່ນ (GI) ແລະ ພາກເໜືອຈຳນວນໜຶ່ງ ຊຶ່ງກຳລັງປູກ ແລະ ບາງແຂວງ/ ບາງເຂດ ກໍກຳລັງທົດລອງ ຊຶ່ງກໍເຫັນວ່າ ຢູ່ຫຼາຍແຂວງມີຄວາມເໝາະສົມ ແລະ ໄດ້ຮັບຜົນສຳເລັດ, ຄາດ ວ່າ ຮອດປີ 2020 ແລະ 2025 ເນື້ອທີ່ປູກກາເຟ ຈະເພີ່ມຂຶ້ນຫຼາຍພໍລົມຄວນ.

(4) ອ້ອຍ

ສົ່ງເສີມການປູກອ້ອຍ ເພື່ອເປັນວັດຖຸດິບປ້ອນໂຮງງານນ້ຳຕານ ພາຍໃນປະເທດ ໂດຍສຸມໃສ່ ເຂດເມືອງໄຊບູລີ, ອາດສະພັງທອງ, ຈຳພອນ, ພະລານໄຊ, ຊົນບູລີ ແລະ ອຸທຸມພອນ ແຂວງສະຫວັນ ນະເຂດ ; ເມືອງປາກຊັນ, ບໍລິຄັນ, ໄຊຈຳພອນ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ; ເມືອງສາມັກຄີໄຊ, ພູວົງ, ໄຊເຊດຖາ ແລະ ເມືອງຊານໄຊ ແຂວງອັດຕະປື; ເມືອງລະມາມ ແຂວງເຊກອງ, ຊຶ່ງມີເນື້ອທີ່ແຜນການປະມານ 60.000ເຮັກຕາ, ຄາດຄະເນຜົນຜະລິດໃຫ້ໄດ້ ປະມານ 2,4 ລ້ານໂຕນ. ຊຸກຍູ້ການປູກອ້ອຍ ຕິດພັນກັບໂຮງງານປຸງແຕ່ງ ແລະ ນຳໃຊ້ສິ່ງເສດເຫຼືອຈາກການປຸງແຕ່ງ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃຫ້ໝົດຄຸນຄ່າ ແລະ ນຳໄປຜະລິດ ເປັນຜະລິດ ຕະພັນອື່ນໆ ເຊັ່ນ: ຝຸ່ນ, ພະລັງງານທົດແທນ ແລະ ອື່ນໆ.

(5) ມັນຕົ້ນ

ສົ່ງເສີມການປູກມັນຕົ້ນ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ທີ່ສຳຄັນແມ່ນ ເພື່ອເປັນວັດຖຸດິບ ປ້ອນໂຮງງານປຸງແຕ່ງ ເປັນຜະລິດຕະພັນ ເພື່ອສົ່ງອອກ; ສຳລັບເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ ແມ່ນສຸມໃສ່ : ເມືອງປາກແຊງ, ວຽງຄຳ ແລະ

ພູຄູນ ແຂວງຫລວງພະບາງ, ເມືອງຜາໄຊ ແລະ ເມືອງແປກ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ເມືອງຮົ່ມ, ເມືອງ ຊະນະຄາມ, ເມືອງໜີນ, ເມືອງເພືອງ ແລະ ເມືອງຫີນເທີບ ແຂວງວຽງຈັນ, ເມືອງຄຳເກີດ ແຂວງ ບໍລິຄຳໄຊ, ເມືອງເຊໂປນ ແລະ ເມືອງນອງ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ ເມືອງເລົ່າງາມ ແລະ ເມືອງຕະໂອ້ຍ ແຂວງສາລະວັນ.

ສຳລັບເຂດທົ່ງພຽງ ແມ່ນສຸມໃສ່: ເມືອງໄຊທານີ, ປາກງື່ມ ແລະ ເມືອງສັງທອງ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ເມືອງປາກຊັນ, ປາກກະດິງ, ບໍລິຄັນ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ; ເມືອງຊົນບູລີ, ເມືອງພິນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ; ເມືອງຄົງເຊໂດນ ແລະ ນະຄອນເພັງ ແຂວງສາລະວັນ ຊຶ່ງມີແຜນການຜະລິດໃນເນື້ອທີ່ 57.000 ເຮັກຕາ, ຄາດຄະເນຜົນຜະລິດ ຈະໄດ້ ປະມານ 1,6 ລ້ານໂຕນ.

(6) ຢາງພາລາ

ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຍຸດທະສາດປ່າໄມ້ ຮອດປີ 2020 ຊຶ່ງໄດ້ກຳນົດ ເນື້ອທີ່ປູກໄມ້ອຸດສາຫະກຳ ປະເພດຕ່າງໆ ເພື່ອເປົ້າໝາຍທາງດ້ານເສດຖະກິດ ທັງໝົດ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ 500.000 ເຮັກຕາ, ໃນນີ້ ລວມທັງ ການປູກຢາງພາລາ; ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ມາຮອດປະຈຸບັນ ສະເພາະເນື້ອທີ່ປູກຢາງພາລາ ໃນທົ່ວປະເທດ ມີທັງ ໝົດ ປະມານເກືອບ 300.000 ເຮັກຕາ, ໃນນີ້ ພື້ນທີ່ປູກຢາງພາລາ ສະເພາະໃນເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ ລວມທັງການປູກຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດ ເກືອບ 170.000 ເຮັກຕາ, ຄາດວ່າ ຈະໄດ້ນໍ້າຢາງດິບທັງໝົດ ປະມານ 230.000-250.000 ໂຕນ, ຊຶ່ງປູກຫຼາຍ ຢູ່ແຂວງຫລວງນໍ້າທາ, ບໍ່ແກ້ວ, ອຸດົມໄຊ, ຜົ້ງສາລີ, ຫລວງພະບາງ, ໄຊຍະບູລີ, ແລະ 3 ເມືອງ ຂອງແຂວງວຽງຈັນ.

ສຳລັບເນື້ອທີ່ປູກຢາງພາລາ ຢູ່ເຂດທົ່ງພຽງ ໃນປະຈຸບັນ ລວມທັງການປູກ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຜູ້ ປະກອບການ ມີເນື້ອທີ່ທັງໝົດປະມານເກືອບ 130.000 ເຮັກຕາ, ຄາດວ່າຈະໄດ້ນໍ້າຢາງດິບທັງໝົດ ປະມານ 190.000-200.000 ໂຕນ, ສ່ວນຫລາຍແມ່ນ ຢູ່ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ແຂວງຄຳມ່ວນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ສາລະ ວັນ, ເຊກອງ, ອັດຕະປື ແລະ ແຂວງຈຳປາສັກ.

ຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການປູກຢາງພາລາ ຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ ໂດຍ ການສ້າງໂຮງງານປຸງແຕ່ງພາຍໃນປະ ເທດ ໃຫ້ສົມດູນ ກັບຄວາມອາດສາມາດສະໜອງຂອງວັດຖຸດິບ ໂດຍສຸມໃສ່ບັນດາແຂວງ ທີ່ມີພື້ນທີ່ການຜະລິດ ຫຼາຍກ່ວາ 10.000 ເຮັກຕາຂຶ້ນໄປ ພ້ອມທັງສ້າງມາດຕະການທາງດ້ານນະໂຍບາຍ ເພື່ອສົ່ງເສີມ, ສະໜັບສະ ໜູນ ແລະ ຫຼຸດຜ່ອນການສົ່ງອອກເປັນວັດຖຸດິບ.

ຂ). ພຶດສິນຄ້າອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ເປັນເອກະລັກຂອງທ້ອງຖິ່ນ

(1) ໝາກເດືອຍ

ສຳລັບໝາກເດືອຍ ແມ່ນເນັ້ນໃສ່ສະເພາະ ເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ ໂດຍ ສຸມໃສ່ ສົ່ງເສີມຢູ່ບັນດາ ເມືອງ ຂອງບາງແຂວງ ຄື: ໄຊຍະບູລີ (ເມືອງຄອບ, ເມືອງໄຊຍະບູລີ, ເມືອງຊຽງຮ່ອນ, ເມືອງເງິນ, ປາກລາຍ, ເມືອງພຽງ...), ແຂວງວຽງຈັນ (ເມືອງຊະນະຄາມ, ເມືອງໜີນ, ເມືອງແມດ, ເມືອງເພືອງ,...), ແຂວງຫລວງພະ ບາງ (ເມືອງປາກແຊງ, ປາກອູ, ຈອມເພັດ, ຊຽງເງິນ, ນ້ຳບາກ, ເມືອງນານ, ເມືອງງອຍ...) ຊຶ່ງມີ ແຜນການ

ຜະລິດໃນເນື້ອທີ່ 60.000 ເຮັກຕາ, ດ້ວຍຜົນຜະລິດ 1 80.000 ໂຕນ. ເນື່ອງຈາກ ພືດດັ່ງກ່າວ ສ່ວນໃຫຍ່ ແມ່ນຜະລິດ ເປັນວັດຖຸດິບ ສົ່ງໄປປະເທດໃກ້ຄຽງ ເຊັ່ນ: ສປປ ຈີນ, ສສ. ວຽດນາມ, ປະເທດໄທ..... ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ໃນຕໍ່ໜ້າ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງເສີມການລົງທຶນເຂົ້າໃສ່ການ ປຸງແຕ່ງ ໄປຄຸງຄູ່ກັບການເກັບຮັກສາ ຫຼັງການເກັບກ່ຽວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ສາງເກັບມ້ຽນ, ໂຮງອົບ ແລະ ໂຮງເຮືອນພັກຜົນຜະລິດ ກ່ອນການສົ່ງອອກ.

(2) ໝາກງາ

ເຂດປູກໝາກງາ ເປັນສິນຄ້າ ແມ່ນສຸມໃສ່ ບາງແຂວງ ພາກເໜືອເປັນຕົ້ນຕໍ ເຊັ່ນ : ແຂວງຫລວງພະບາງ, (ເມືອງປາກແຊງ, ປາກອູ, ຈອມເພັດ, ຊຽງເງິນ, ນ້ຳບາກ, ນານ, ເມືອງງອຍ...) ແຂວງອຸດົມໄຊ (ເມືອງງາ, ເມືອງໄຊ, ເມືອງແບ່ງ, ເມືອງຮຸນ, ເມືອງຫລາ...) ແລະ ໄຊຍະບູລີ (ເມືອງໄຊຍະບູລີ, ຫົງສາ, ເມືອງພຽງບໍ່ແຕນ ແລະ ແກ່ນທ້າວ), ຊຶ່ງມີແຜນການຜະລິດໃນເນື້ອທີ່ 5.000 ເຮັກຕາ, ຄາດ ຄະເນຜົນຜະລິດ ໃຫ້ໄດ້ 7.500 ໂຕນ ຊາແຫ້ງ.

(3) ຊາຕົ້ມນ້ຳ

ເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ: ເຂດຜະລິດ ຊາຕົ້ມນ້ຳ ເປັນສິນຄ້າ ແມ່ນສຸມໃສ່ ສົ່ງເສີມຜະລິດ ຍູ່ພູພຽງບໍລິເວນ ເຊັ່ນ: ເຂດເມືອງປາກຊອງ, ເມືອງບາຈຽງ ແຂວງຈຳປາສັກ, ເມືອງເລົ່າງາມ ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ເມືອງທ່າແຕງ ແຂວງເຊກອງ ແລະ ບາງແຂວງພາກເໜືອ ເຊັ່ນ : ຜົ້ງສາລີ ແລະ ແຂວງອື່ນໆ ທີ່ມີ ທ່າແຮງ ແລະ ມີມູນເຊື້ອມາກ່ອນແລ້ວ ໂດຍສຸມໃສ່ຍົກລະດັບ ແລະ ສົ່ງເສີມການຜະລິດ ຕິດພັນກັບການ ປຸງແຕ່ງ ໃຫ້ໄດ້ຕາມມາດຕະຖານ ກະສິກຳອິນຊີ (OA) ແລະ ກະສິກຳທີ່ດີ (GAP) ແນໃສ່ ຮັບປະກັນ ຜົນຜະລິດທີ່ສະອາດ ປອດໄພ.

(4) ຢາສູບ

ເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ: ເນັ້ນໃສ່ບາງແຂວງທີ່ມີມູນເຊື້ອການຜະລິດ ແລະ ມີທ່າແຮງ ຕະຫຼາດຮອງຮັບ ເປັນຕົ້ນ: ເມືອງນ້ຳບາກ ແຂວງຫຼວງພະບາງ; ເມືອງນາໝີ, ເມືອງແບ່ງ ແລະ ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ເມືອງປາກລາຍ ແຂວງໄຊຍະບູລີ ຄາດຄະເນເນື້ອທີ່ການຜະລິດ ປະມານ 3.000 ເຮັກຕາ ຜົນຜະລິດ 30.000 ໂຕນໃບຢາດິບ.

ສຳລັບເຂດທົ່ງພຽງ ແມ່ນສຸມໃສ່: ເມືອງທຸລະຄົມ ແຂວງວຽງຈັນ; ເມືອງປາກຊັນ, ປາກກະດິງ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ; ເມືອງທ່າແຂກ, ຫີນບູນ, ໜອງບົກ, ເຊບັ້ງໄຟ ແຂວງຄຳມ່ວນ , ເມືອງໄຊບູລີ, ສອງຄອນ , ອາດສະພັງທອງ, ອາດສະພອນ, ຈຳພອນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ; ເມືອງນະຄອນເພັງ ແຂວງສາລະວັນ; ເມືອງໂຂງ ແຂວງຈຳປາສັກ ຕົ້ນຕໍແມ່ນເພື່ອເປັນວັດຖຸດິບ ປ້ອນໂຮງງານປຸງແຕ່ງພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ຊຶ່ງມີເນື້ອທີ່ແຜນການທັງໝົດ 15.000 ເຮັກຕາ, ຄາດຄະເນຜົນຜະລິດປະມານ 150.000-200.000 ໂຕນ ໃບຢາດິບ.

(5) ປະເພດຖົ່ວຕ່າງໆ

ສຳລັບຖົ່ວ ຕົ້ນຕໍ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ ຖົ່ວດິນ , ຖົ່ວເຫລືອງ, ຖົ່ວຂຽວ..., ນອກນັ້ນ ແມ່ນປະເພດຖົ່ວ ທີ່ເປັນ ສິນຄ້າພາຍໃນ ເຊັ່ນ: ຖົ່ວດຳ, ຖົ່ວເບີ, ຖົ່ວຝັກຍາວ ແລະ ຖົ່ວອື່ນໆ ໂດຍກຳນົດເຂດປູກ ຄື: ເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ ແມ່ນສຸມໃສ່ ເຂດເມືອງຫລວງພະບາງ, ເມືອງນານ, ຊຽງເງິນ ແຂວງຫລວງພະບາງ; ເມືອງຄອບ, ປາກ ລາຍ, ແກ່ນທ້າວ, ບໍ່ແຕນ ແຂວງໄຊຍະບູລີ; ເມືອງວັງວຽງ, ກາສີ, ເມືອງເພືອງ ແລະ ຊະນະຄາມ ແຂວງວຽງ ຈັນ; ເມືອງສັງທອງ ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ; ເມືອງຄຳເກີດ ແລະ ເມືອງວຽງທອງ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ; ເມືອງເລົ່າ ງາມ ແຂວງສາລະວັນ; ເມືອງບາຈຽງ ແລະ ເມືອງປາກຊ່ອງ ແຂວງຈຳປາສັກ ຊຶ່ງມີ ແຜນການຜະລິດໃນເນື້ອ ທີ່ 70.000-80.000 ເຮັກຕາ, ຄາດຄະເນຜົນຜະລິດ ປະມານ 135.000-140.000 ໂຕນ.

ສຳລັບເຂດທົ່ງພຽງ ແມ່ນສຸມໃສ່: ເມືອງທຸລະຄົມ, ໂພນໂຮງ ແຂວງວຽງຈັນ ; ເມືອງຫີນບູນ, ເມືອງ ໜອງບົກ ແຂວງຄຳມ່ວນ; ເມືອງສາລະວັນ, ຄົງເຊໂດນ, ນະຄອນເພັງ, ວາປີ ແຂວງສາລະວັນ; ເມືອງຊະນະ ສົມບູນ, ໂພນທອງ, ເມືອງຈຳປາສັກ ແລະ ເມືອງປະທຸມພອນ ແຂວງຈຳປາສັກ ຊຶ່ງມີເນື້ອທີ່ແຜນການຜະລິດ ທັງໝົດ 7.000 ເຮັກຕາ, ຄາດຄະເນຜົນຜະລິດປະມານ 15.000 ໂຕນ.

(6) ປະເພດຜັກຕ່າງໆ

ສຳລັບຜັກປະເພດຕ່າງໆ ແມ່ນເນັ້ນໜັກໃສ່ ພື້ນທີ່ໆມີທ່າແຮງ ແລະ ເໝາະສົມທາງດ້ານນິເວດກະສິກຳ ໂດຍສະເພາະໃນເຂດພື້ນທີ່ຊານເມືອງ ແລະ ເຂດທີ່ມີມູນເຊື້ອ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ພາຍໃນ ແລະ ປະເທດໃກ້ຄຽງໄດ້ ຊຶ່ງຕົ້ນຕໍແມ່ນສຸມໃສ່ ຢູ່ພູພຽງບໍລິເວນ (ເມືອງ ປາກຊ່ອງ, ບາຈຽງ, ທ່າແຕງ ແລະ ເລົ່າ ງາມ) ແລະ ເຂດພູດອຍພາກເໜືອ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ເມືອງພູຄູນ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ, ເມືອງຄຳ, ເມືອງຄູນ, ເມືອງແປກ ແລະ ເມືອງທ່າໂທມ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ເມືອງສິງ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ເມືອງອື່ນໆ ທີ່ມີທ່າ ແຮງ ເພື່ອສະໜອງເຂົ້າສູ່ຕົວເມືອງໃຫຍ່ ແລະ ເນັ້ນໃສ່ ການປູກຜັກສວນຄົວແບບປະສົມປະສານ. ນອກຈາກ ນັ້ນ ແມ່ນຢູ່ບັນດາທົ່ງພຽງຕ່າງໆ ທີ່ມີທ່າແຮງ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ທົ່ງພຽງວຽງຈັນ ສຸມໃສ່: ເມືອງ ຫາດຊາຍຟອງ, ເມືອງສີໂຄດຕະບອງ, ເມືອງນາຊາຍທອງ, ເມືອງທຸລະຄົມ ແລະ ອື່ນໆ, ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງໄຟ ສຸມໃສ່: ເມືອງເຊ ບັ້ງໄຟ, ເມືອງໜອງບົກ, ເມືອງທ່າແຂກ, ທົ່ງພຽງເຊບັ້ງທຽງ ສຸມໃສ່ : ເມືອງໄຊພູທອງ, ເມືອງສອງຄອນ, ເມືອງຈຳພອນ, ເມືອງໄກສອນ ແລະ ທົ່ງພຽງຈຳປາສັກ ແມ່ນສຸມໃສ່: ເມືອງໂພນທອງ, ເມືອງຈຳປາສັກ ເພື່ອ ສະໜອງ ໃຫ້ແກ່ຕົວເມືອງ, ເຂດທ່ອງທ່ຽວ ແລະ ບັນດາໂຄງການ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງຕ່າງໆ.

(7) ໄມ້ໃຫ້ໝາກ

ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ທັງເປັນສະບຽງ ແລະ ສິນຄ້າ ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່ ພື້ນທີ່ໆມີທ່າແຮງ ແລະ ເໝາະສົມທາງດ້ານນິເວດກະສິກຳ, ເຂດທີ່ມີມູນເຊື້ອ ແລະ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຕະຫຼາດ ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ໄດ້ ໂດຍເນັ້ນໃສ່: ໝາກກ້ວຍ , ໝາກໂມ, ໝາກນັດ ຢູ່ເມືອງຕົ້ນເຜິ້ງ ແຂວງບໍ່ແກ້ວ , ເມືອງສິງ, ເມືອງລອງ ແຂວງຫລວງນ້ຳທາ , ເມືອງໄຊ ແຂວງອຸດົມໄຊ , ເມືອງປາກອູ, ຊຽງເງິນ, ເມືອງຫລວງພະບາງ ແຂວງ ຫລວງພະບາງ , ເມືອງເຊໂປນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ , ເມືອງເລົ່າງາມ ແຂວງສາລະວັນ; ນອກນັ້ນ

ແມ່ນເລັ່ງໃສ່: ໝາກພ້າວ, ໝາກກຽງ, ໝາກຂາມ, ລຳໃຍ, ໝາກມ່ວງ, ໝາກມີ້, ໝາກເງາະ, ຖົ່ວລຽນ, ໝາກມັງກອນ, ໝາກຂຽບ ແລະ ອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ເປັນເອກະລັກ ຢູ່ບັນດາເມືອງ ແລະ ແຂວງ ພາກເໜືອ, ພາກກາງ ແລະ ພາກໃຕ້ ຕາມເງື່ອນໄຂ ທ່າແຮງຕົວຈິງ ຊຶ່ງມີແຜນການຜະລິດໃນເນື້ອທີ່ 10.000-15.000 ເຮັກຕາ, ຄາດຄະເນຜົນຜະລິດ ປະມານ 300.000-400.000 ໂຕນ.

ນອກຈາກບັນດາຊະນິດພືດ, ຜັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ຄືດັ່ງທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນັ້ນແລ້ວ ຍັງມີພືດຊະນິດອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງ ໃນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກໄປປະເທດເພື່ອນບ້ານໃກ້ຄຽງ ຊຶ່ງຕະຫຼາດ ຕ້ອງການ ແລະ ກຳລັງເປັນທີ່ນິຍົມປູກ ໃນບາງເຂດພາກເໜືອ-ພາກໃຕ້ຂອງລາວ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ໝາກນ້ຳມັນ, ໝາກເກົາ ແລະ ຊະນິດເຄື່ອງປ່າຂອງດົງຈຳນວນໜຶ່ງ ເຊັ່ນ: ໝາກແໜ່ງ, ໝາກຂ່າ, ເປືອກບົງ ແລະ ອື່ນໆ.

2). ການປ້ອງກັນພືດ

ວຽກງານປ້ອງກັນ-ກັກກັນພືດ ເປັນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ມີບົດບາດສຳຄັນ ໃນການປະກອບສ່ວນ ເຂົ້າໃນການປົກປ້ອງການກະສິກຳ ຂອງ ສປປ ລາວ ເປັນຕົ້ນ ສຸຂະພາບຂອງຄົນ, ພືດ-ສັດ, ການອະນຸລັກຊີວະນາໆພັນ ແລະ ການອຳນວຍຄວາມສະດວກ ດ້ານການຄ້າໃຫ້ໄດ້ທັງປະລິມານ, ຄຸນນະພາບ ແລະ ຄວາມປອດໄພ ບົນພື້ນຖານປະຕິບັດ ຕາມມາດຕະຖານສາກົນ ດ້ານສຸຂະນາໄມພືດ ພາຍໃຕ້ສັນຍາ ດ້ານສຸຂະນາໄມ ແລະ ສຸຂະນາໄມພືດ ຂອງອົງການການຄ້າໂລກ ແລະ ສົນທິສັນຍາສາກົນ ທີ່ ສປປ ລາວເປັນພາຄີ. ເພື່ອຍົກສູງວຽກງານປ້ອງກັນ-ກັກກັນພືດ ໃຫ້ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ ແລະ ທຽບເທົ່າກັບສາກົນ ຈຶ່ງມີຄວາມ ຈຳເປັນ ຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ບາງວຽກຕົ້ນຕໍ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳ ໄປຄຸງຄູ່ກັບການພັດ ທະນາ ບຸກຄະລາກອນ ລົງເລິກວິຊາສະເພາະດ້ານປ້ອງກັນພືດ ແລະ ປັບປຸງພື້ນຖານວັດຖຸ-ເຕັກນິກ ຂອງ ດ່ານປ້ອງກັນພືດ ດັ່ງລາຍລະອຽດລຸ່ມນີ້:

- ສ້າງ ແລະ ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ບັນດານິຕິກຳ, ລະບຽບການ ແລະ ຄູ່ມືວິຊາການ ລວມທັງມາດຕະ ຖານສາກົນດ້ານສຸຂະນາໄມພືດ ແລະ ລະບຽບການອື່ນໆກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ.
- ເຈລະຈາເປີດຕະຫຼາດສິນຄ້າກະສິກຳຂອງ ສປປ ລາວ ກັບບັນດາປະເທດອາຊຽນ, ອາຊຽນ+3 ແລະ ສືບຕໍ່ຄົ້ນຄວ້າ, ເຈລະຈາ ເຮັດສັນຍາສອງຝ່າຍກັບ ສປ ຈີນ ດ້ານສຸຂະນາໄມ ແລະ ສຸຂະນາໄມພືດ ກ່ຽວກັບ ພືດທີ່ມີທ່າແຮງສົ່ງອອກຂອງ ສປປ ລາວ ນອກຈາກຊະນິດພືດທີ່ໄດ້ຕົກລົງຮ່ວມກັນແລ້ວ.
- ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງດ່ານປ້ອງກັນພືດສາກົນລວມມີ ຫ້ອງການກັກກັນພືດປະຈຳດ່ານ, ຫ້ອງວິໄຈ ສັດຕູພືດປະຈຳດ່ານ, ສະຖານກັກກັນພືດປະຈຳດ່ານ ໃຫ້ສາມາດເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນ ແລະ ສາກົນ ໂດຍເລັ່ງໃສ່ ຈຳນວນ 20 ດ່ານທົ່ວປະເທດ ຄື: ດ່ານປ່າຄາ ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ດ່ານນ້ຳໂສຍ ແຂວງຫົວພັນ, ດ່ານບໍ່ເຕັນ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ, ດ່ານຂົວມິດຕະພາບ ລາວ-ມຽນມາ ແຂວງຫຼວງນ້ຳທາ, ດ່ານນ້ຳກັນ ແຂວງຊຽງຂວາງ, ດ່ານຂົວມິດຕະພາບນ້ຳເຫືອງ ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ດ່ານສະໜາມບິນສາກົນຫຼວງພະບາງ ແຂວງຫຼວງພະບາງ, ດ່ານຂົວມິດຕະພາບລາວ-ໄທ 4 (ຫຼື ດ່ານຫ້ວຍຊາຍ) ແຂວງບໍ່ແກ້ວ, ດ່ານຂົວມິດຕະພາບລາວ-ໄທ 1 ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ດ່ານສະໜາມບິນສາກົນວັດໄຕ ນະຄອນຫຼວງວຽງ

ຈັນ, ດ່ານຂົວມິດຕະພາບລາວ-ໄທ 5 (ຫຼື ດ່ານປາກຊັນ) ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ດ່ານນ້ຳພາວ ແຂວງບໍລິຄຳໄຊ, ດ່ານຂົວມິດຕະພາບລາວ-ໄທ 3 ແຂວງຄຳມ່ວນ, ດ່ານນາເພົາ ແຂວງຄຳມ່ວນ, ດ່ານຂົວມິດຕະພາບລາວ-ໄທ 2 ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ດ່ານແດນສະຫວັນ ແຂວງສະຫວັນນະເຂດ, ດ່ານລະໂລ ແຂວງສາລະວັນ, ດ່ານວັງເຕົາ ແຂວງຈຳປາສັກ, ດ່ານໜອງ ນົກຂຽນ ແຂວງຈຳປາສັກ ແລະ ດ່ານພູເກືອ ແຂວງອັດຕະປື.

- ສ້າງ ແລະ ປັບປຸງຫ້ອງວິໄຈສັດຕູພືດຂັ້ນສູນກາງ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນ ISO/IEC17025 ຢູ່ ສູນປ້ອງກັນພືດ, ກົມປູກຝັງ.
- ສ້າງບັນຊີສັດຕູພືດ ສຳລັບພືດທີ່ເປັນສິນຄ້າ ເພື່ອເປັນຂໍ້ມູນ ໃນການສຶກສາຄວາມສ່ຽງ ເພື່ອການເປີດຕະຫຼາດ ສູ່ສາກົນ.
- ພັດທະນາບຸກຄາລະກອນ ສ້າງວິຊາການສະເພາະດ້ານປ້ອງກັນພືດໃຫ້ໄດ້ 3-5 ຄົນ ຕໍ່ດ່ານ.
- ສ້າງຕາໜ່າງປ້ອງກັນພືດທົ່ວປະເທດ ສ້າງວິຊາການປ້ອງກັນພືດ (ໝໍພືດ) ປະຈຳບ້ານໃຫ້ໄດ້ 1-2 ຄົນ ຕໍ່ກຸ່ມບ້ານ.

3). ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານແນວພັນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການປູກຝັງເພື່ອເປັນສິນຄ້າ

- ສຶກສາ, ສັງລວມ ແລະ ອະນຸລັກແນວພັນພືດພື້ນເມືອງໃຫ້ມີຄວາມ ຫຼາກຫຼາຍ ທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ ພ້ອມທັງພັດທະນາແນວພັນພືດພື້ນເມືອງເຊັ່ນ: ເຂົ້າກຳ, ເຂົ້າໄກ່ນ້ອຍ, ພືດຜັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແລະ ແນວພັນມອນ ແລະ ມ້ອນ...ທີ່ເປັນທ່າແຮງ ໃນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າພິເສດ ສຳລັບຕະຫຼາດພິເສດ ແລະ ຕະຫຼາດສະເພາະ.
- ຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີ ສຳຫຼັບການປັບປຸງລະບົບການປູກພືດເສດຖະກິດ ທີ່ມີທ່າແຮງສະເພາະຂອງທ້ອງຖິ່ນ ເຊັ່ນ: ການປູກເຂົ້າກຳ, ເຂົ້າໄກ່ນ້ອຍ, ພືດຜັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແລະ ການປູກມອນ-ລ້ຽງມ້ອນ ເພື່ອກຳນົດເປັນສິນຄ້າ ທີ່ເປັນເອກະລັກຂອງທ້ອງຖິ່ນ ສຳລັບຕະຫຼາດສະເພາະ.
- ຄົ້ນຄວ້າ, ຜະລິດ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນພືດທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປຸງ ແລະ ພືດເສດຖະກິດບຸລິມະສິດ ທາງຍຸດທະສາດທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປູກເຂົ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບ ແລະ ພືດເສດຖະກິດອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງ ເຊັ່ນ: ສາລີ, ມັນຕົ້ນ, ອ້ອຍ, ກາເຟ, ຢາງພາລາ, ພືດຜັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ...ເພື່ອການສົ່ງເສີມຜະລິດເປັນສິນຄ້າເພື່ອຕອບສະໜອງຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ.
- ປັບປຸງລະບົບການຜະລິດ ແລະ ສະໜອງແນວພັນພືດເປັນສິນຄ້າ ໂດຍການສ້າງເຄືອຂ່າຍເພື່ອຜະລິດ, ຊຶ່ງລວມທັງຜູ້ປະກອບການ ໃນສະໜອງແນວພັນພືດເປັນສິນຄ້າ ທີ່ມີຄຸນນະພາບໃຫ້ແກ່ການຜະລິດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; ສ້າງເງື່ອນໄຂການຜະລິດກຸ່ມຕົນເອງທາງດ້ານແນວພັນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ການນຳເຂົ້າແນວພັນຈາກຕ່າງປະເທດເທື່ອລະກ້າວ.
- ຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການປູກພືດເປັນສິນຄ້າ, ຊຶ່ງລວມທັງ ເຕັກນິກການປູກເພື່ອຍົກຜະລິດຕະພາບ, ການປະຕິບັດການຫຼັງການເກັບກູ້ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນໄປຄຽງຄູ່ກັນ ເຊັ່ນ: GAP, SPS... ກ້າວໄປສູ່ການຜະລິດແບບເປັນຟາມຂະໜາດໃຫຍ່ ເພື່ອຮອງຮັບການເຊື່ອມໂຍງ

ກັບສາກົນ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະ ທີ່ ສປປລາວ ເປັນ ພາຄີ ເຊັ່ນ: ການເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າ ໂລກ ແລະ ສະມາຊິກຂອງປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ.

- ຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍໃນການເຂົ້າເຖິງແນວພັນ ແລະ ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກການຜະລິດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຊຶ່ງລວມທັງການນຳໃຊ້ກົນຈັກກະສິກຳ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ແຮງງານຄົນ ທັງເປັນການປົດປ່ອຍແຮງງານຈາກຂະແໜງການກະສິກຳ ໄປສູ່ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳແລະການບໍລິການ.
- ຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ກົນໄກສຳລັບການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດສຳລັບລະບົບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຂະໜາດນ້ອຍ.
- ຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານການຕະຫຼາດສິນຄ້າກະສິກຳ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພັນທະ ທີ່ ສປປລາວ ເຂົ້າເປັນພາຄີ.

4). ການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ

ເພີ່ມທະວີການປະສານງານ ລະຫວ່າງ ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ກັບຂະແໜງ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແນໃສ່ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາຕ່ອງໂສ້ການຜະລິດ ຕິດພັນກັບການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ ໃຫ້ເປັນລະບົບຄົບຊຸດ ແລະ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງຂຶ້ນ ເປັນຕົ້ນແມ່ນ: ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ, ສະພາການຄ້າ ແລະ ອຸດສາຫະກຳ, ສະມາຄົມໂຮງສີ, ສະມາຄົມຜູ້ຜະລິດ-ຜູ້ປຸງແຕ່ງ ແລະ ຜູ້ເຮັດບໍລິການ ດ້ານກະສິກຳອື່ນໆ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງການຜະລິດ ກັບການປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ ໃຫ້ເປັນຕ່ອງໂສ້ ອັນດຽວ. ໃນນັ້ນ ບົດບາດ ຂອງຂະແໜງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແມ່ນຊຸກຍູ້ຂະບວນການ ຜະລິດສິນຄ້າ ກະສິກຳ ຂອງບັນດາກຸ່ມ, ສະມາຄົມ ຫຼື ສະຫະກອນ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍກຳລັງການຜະລິດ ໃຫ້ ກ້ວາງຂວາງ, ມີກຳລັງແຮງ, ມີຄວາມເປັນເຈົ້າ ແລະ ດຳເນີນການຜະລິດ ຕາມມາດຕະຖານຄວາມຕ້ອງການ ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ ຫຼື ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫຼາດ. ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍປະສານສົມທົບກັບພາກສ່ວນກ່ຽວຂ້ອງ ທັງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອເຂົ້າຮ່ວມໃນງານວາງສະແດງ ແລະ ຕະຫຼາດນັດສິນຄ້າກະສິກຳ ຢູ່ພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ເພື່ອໂຄສະນາສິນຄ້າກະສິກຳຂອງລາວ ແລະ ຂະຫຍາຍຕະຫຼາດໃຫ້ກວ້າງຂວາງ.

ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການຄ້າ ກໍຄືຜູ້ປະກອບການດ້ານກະສິກຳ ແມ່ນມີບົດບາດດ້ານການປັບປຸງ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມອາດສາມາດ ໃນການປຸງແຕ່ງເພື່ອສ້າງມູນຄ່າເພີ່ມ ເຊັ່ນ: ປັບປຸງບັນດາໂຮງສີ ເຂົ້າໃຫ້ທັນສະໄໝ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ ເຊັ່ນ: ສາລີແຂງ, ອ້ອຍ, ມັນຕົ້ນ, ກາເຟ, ຊາ, ຢາງພາລາ, ພືດ-ຜັກ, ໝາກໄມ້ ແລະ ອື່ນໆ, ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ ຄວາມສະອາດ ແລະ ປອດໄພ ໃນຂອບປຸງແຕ່ງ ຕາມມາດຕະຖານ GMP (Good Manufacturing Practice), ສ້າງໃຫ້ໄດ້ເຄື່ອງໝາຍການຄ້າ ຜະລິດຕະພັນກະສິກຳ ທີ່ເປັນເອກະລັກສະເພາະຂອງລາວ, ຂະຫຍາຍ ແລະ ປັບປຸງອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງຜົນຜະລິດກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ເພື່ອແນໃສ່ ເຮັດໃຫ້ໂຄງປະກອບເສດຖະກິດ ທີ່ມີກະສິກຳ ຕິດພັນກັບອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ ເກີດຂຶ້ນ ຢ່າງເດັ່ນຊັດ.

3.2.2.2 ມາດຕະການດ້ານການລ້ຽງສັດ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ

1). ການຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມ ການລ້ຽງສັດເປັນສິນຄ້າ

(1) ການລ້ຽງງົວເປັນສິນຄ້າ

ງົວ ແມ່ນສັດທີ່ມີຄວາມອາດສາມາດພັດທະນາ ໃຫ້ເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ, ເປົ້າໝາຍການສົ່ງອອກຊັ້ນ ແມ່ນ ໃນລະດັບ 15 .000 ໂຕນ , ໃນນີ້ ເປັນຊັ້ນງົວພັນພື້ນເມືອງ 10.500 ໂຕນ ແລະ ເປັນງົວພັນຊັ້ນລູກ ປະສົມ 4.500 ໂຕນ ໂດຍຈະຕ້ອງສົ່ງເສີມ ໃຫ້ມີການລ້ຽງງົວແບບເປັນຟາມ ງົວພັນເມືອງ ໃນລະດັບ 87.500 ໂຕ ແລະ ງົວລູກປະສົມ ບໍ່ຕໍ່າກວ່າ 28.000 ໂຕ.

ເປົ້າໝາຍສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ເພື່ອລ້ຽງງົວເປັນສິນຄ້າ ແມ່ນເລັ່ງໃສ່: ແຂວງຜົ້ງສາລີ, ອຸດົມໄຊ, ຫລວງ ພະບາງ, ຫົວພັນ, ຊຽງຂວາງ, ວຽງຈັນ, ບໍລິຄໍາໄຊ, ຄຳມ່ວນ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຈຳປາສັກ ແລະ ອັດຕະປື. ເພື່ອເຮັດໃຫ້ບັນລຸຄາດໝາຍຂ້າງເທິງນີ້ ຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ປະຕິບັດມາດຕະການດັ່ງລຸ່ມນີ້:

(1.1) ສົ່ງເສີມບຸກຄົນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ຫລື ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ ສ້າງຟາມລ້ຽງງົວພື້ນເມືອງເພື່ອສົ່ງອອກ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ໂດຍໃຫ້ຕິດພັນກັບການປັບປຸງພັນ; ເພີ່ມນ້ຳໜັກໃຫ້ ໄດ້ 300 ກິໂລ/ໂຕ, ສ້າງເຂດ ປອດພະຍາດສັດ ແລະ ການນຳໃຊ້ມາດຕະການ ດ້ານສຸຂະພາບໄມຕາມມາດຕະຖານຂອງສາກົນ.

(1.2) ສົ່ງເສີມການລ້ຽງງົວພັນຊັ້ນລູກປະສົມ ດ້ວຍການປະສົມພັນທຽມ ຢູ່ບັນດາແຂວງທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ເພື່ອຍົກນ້ຳໜັກງົວໃຫ້ໄດ້ 400 ກິໂລ /ໂຕ; ເພີ່ມຜົນຜະລິດຊີ້ນໃຫ້ໄດ້ 160 ກິໂລ/ໂຕ ເພື່ອເພີ່ມລາຍຮັບຂອງ ຊາວກະສິກອນໃຫ້ສູງຂຶ້ນ.

(1.3) ຊຸກຍູ້ພາກທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ ທັງພາຍໃນ ແລະ ຕ່າງປະເທດ ລົງທຶນເຂົ້າ ໃສ່ການ ສ້າງຟາມລ້ຽງງົວນົມໃຫ້ໄດ້ 2 ແຫ່ງໃນເຂດທົ່ງພຽງ ທີ່ໃກ້ກັບຕົວເມືອງໃຫຍ່ ຫລື ໃນເຂດພູພຽງ ທີ່ມີເງື່ອນໄຂ ແລະ ມີອາກາດເໝາະສົມ ເຊັ່ນ: ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ, ແຂວງຊຽງຂວາງ ຫລື ແຂວງວຽງຈັນ ຫລື ແຂວງ ຈຳປາສັກ ເພື່ອສະໜອງນ້ຳນົມໃຫ້ແກ່ສັງຄົມ ແນໃສ່ສ້າງໃຫ້ເກີດໜີ້ແທນງານລ້ຽງງົວນົມຂຶ້ນ ຢູ່ພາຍໃນປະ ເທດ ທັງເປັນບ່ອນຖອດຖອນບົດຮຽນກ່ຽວກັບການລ້ຽງງົວນົມ.

(1.4) ຄຸ້ງຄຸ້ມກັບການສົ່ງເສີມການລ້ຽງງົວເປັນສິນຄ້າ ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງເສີມຊາວກະສິກອນ ຂະຫຍາຍການ ປູກພືດອາຫານສັດຢ່າງກວ້າງຂວາງ ຊຶ່ງຄາດໝາຍບໍ່ໃຫ້ຫລຸດປະມານ 15 ພັນເຮັກຕາ.

(1.5) ສົ່ງເສີມການສ້າງຕັ້ງໂຮງງານຂ້າສັດທີ່ທັນສະໄໝ ໄດ້ມາດຕະຖານເພື່ອສະໜອງຊີ້ນຢູ່ພາຍ ໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ໃນຂະໜາດ 70 ຫາ 100 ໂຕ/ວັນ; ຄາດໝາຍຢ່າງໜ້ອຍ 5 ຈຸດ.

(1.6) ສືບຕໍ່ສຳຫລວດຄວາມອາດສາມາດຂອງທົ່ງຫຍ້າທຳມະຊາດ, ຈັດສັນເຂດປູກພືດອາຫານສັດ, ແລະ ສົ່ງເສີມການນຳໃຊ້ສິ່ງເສດເຫຼືອ ຈາກການປູກຝັງ ແລະ ອຸດສາຫະກຳປຸງແຕ່ງ ເພື່ອນຳໃຊ້ໃຫ້ເກີດປະ ໂຫຍດສູງສຸດໃຫ້ແກ່ການລ້ຽງງົວ ແລະ ສັດໃຫຍ່.

(2) ການລ້ຽງໝູພັນ

ສໍາລັບການລ້ຽງໝູເປັນສິນຄ້າ ເຖິງວ່າ ສປປ ລາວ ບໍ່ທັນມີຄວາມອາດສາມາດແຂ່ງຂັນໃນຕະຫລາດສາກົນໄດ້ ແຕ່ຈະຕ້ອງໄດ້ເລັ່ງພັດທະນາໃຫ້ເປັນສິນຄ້າເພື່ອສະໜອງຕະຫລາດພາຍໃນ ແລະ ສະໜອງໃຫ້ນັກທ່ອງທ່ຽວໃຫ້ພຽງພໍ. ດັ່ງນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ສຸມໃສ່ ພັດທະນາ ບັນດາຫນ້າວຽກຕ່າງໆດັ່ງລຸ່ມນີ້:

(2.1) ສົ່ງເສີມການຜະລິດໝູພັນລູກປະສົມ ໂດຍການຊຸກຍູ້ການລົງທຶນ ຂອງທຸກພາກສ່ວນເສດຖະກິດທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ເຂົ້າໃສ່ການລ້ຽງ ແລະ ຂະຫຍາຍພັນໝູ ທີ່ມີສາຍເລືອດບໍລິສຸດ, ພໍ່-ແມ່ພັນ ລຸ້ນ 1 (F1) ແລະ ລຸ້ນ 2 (F2) ໃຫ້ມີກະຈາຍຢູ່ແຕ່ລະພາກ ເຊັ່ນ: ພາກເໜືອ ແມ່ນສຸມໃສ່ ແຂວງ ຫຼວງພະບາງ, ຫຼວງນ້ຳທາ ແລະ ແຂວງອຸດົມໄຊ ; ພາກກາງແມ່ນສຸມໃສ່ ແຂວງວຽງຈັນ, ນະຄອນຫຼວງ ວຽງຈັນ, ຄຳມ່ວນ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ; ພາກໃຕ້ແມ່ນສຸມໃສ່ ແຂວງສາລະວັນ ແລະ ຈຳປາສັກ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍຜະລິດ ແລະ ສະໜອງແນວພັນໝູ ໃຫ້ແຕ່ລະພາກ ເພື່ອຫລຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າ ກ້າວໄປສູ່ໃຫ້ກຸ້ມຕົນເອງໃນການຜະລິດແນວພັນໝູ.

(2.2) ສົ່ງເສີມການລ້ຽງໝູຊີ້ນ ໂດຍສະເພາະແມ່ນໝູພັນສາມສາຍເລືອດ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີທ່າແຮງ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍ ໃຫ້ສາມາດສະໜອງຊີ້ນໝູພັນ ເພີ່ມຈາກ 15% ໃຫ້ກວມເອົາຫລາຍກວ່າ 50% ຂອງ ຈຳນວນຊີ້ນໝູທັງໝົດ, ແນໃສ່ຜະລິດຊີ້ນສະໜອງໃຫ້ແກ່ຄວາມຕ້ອງການ ຢູ່ພາຍໃນຕົວເມືອງ ຫລື ເທດສະບານ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ມີຊີ້ນໝູບໍລິໂພກຢ່າງໜັກແໜ້ນ ໂດຍສຸມໃສ່ບາງແຂວງ ເປົ້າໝາຍ ຄື: ພາກເໜືອໄດ້ແກ່: ແຂວງໄຊຍະບູລີ, ຫລວງພະບາງ, ຫລວງນ້ຳ ແລະ ອຸດົມໄຊ; ພາກກາງແມ່ນ: ນະຄອນຫລວງ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຄຳມ່ວນ ແລະ ວຽງຈັນ; ພາກໃຕ້ແມ່ນ: ສາລະວັນ ແລະ ຈຳປາສັກ.

(3) ການລ້ຽງໄກ່ພັນໄຂ່

ເປົ້າໝາຍຂອງການພັດທະນາ ການລ້ຽງໄກ່ໄຂ່ເປັນສິນຄ້າ ແມ່ນເພື່ອສະໜອງຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດພາຍໃນ ໃຫ້ສາມາດກຸ້ມຕົນເອງໄດ້ຢ່າງໜັ້ນຄົງ, ສະນັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ສົ່ງເສີມການລ້ຽງໄກ່ໄຂ່ສາຍພັນທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີທ່າແຮງ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍ ໃຫ້ສາມາດສະໜອງໃຫ້ແກ່ຄວາມຕ້ອງການ ຢູ່ພາຍໃນຕົວເມືອງ ຫລື ເທດສະບານ ຢູ່ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ໃຫ້ມີໄຂ່ບໍລິໂພກຢ່າງໜັກແໜ້ນ ແນໃສ່ ສ້າງໃຫ້ມີອາຊີບ ແລະ ຈັດຕັ້ງກຸ່ມຜູ້ລ້ຽງໄກ່ໄຂ່ຢູ່ແຕ່ລະເຂດຢ່າງຍືນຍົງ, ໂດຍສຸມໃສ່ ບາງ ແຂວງເປົ້າໝາຍ ຄື: ພາກເໜືອໄດ້ແກ່: ແຂວງຫລວງພະບາງ, ໄຊຍະບູລີ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຫລວງນ້ຳທາ; ພາກກາງແມ່ນ: ນະຄອນ ຫລວງວຽງຈັນ, ແຂວງວຽງຈັນ, ບໍລິຄໍາໄຊ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ; ພາກໃຕ້ແມ່ນ: ຈຳປາສັກ ແລະ ສາລະວັນ.

(4) ການລ້ຽງໄກ່ພັນຊີ້ນ

ການລ້ຽງໄກ່ພັນຊີ້ນ ເຖິງວ່າຍັງບໍ່ແພ່ຫລາຍ ແຕ່ກໍມີຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດ ຢູ່ໃນເຂດຕົວເມືອງ ໃນປະຈຸບັນແມ່ນມີສູງ, ສະນັ້ນ, ຕ້ອງໄດ້ເອົາໃຈໃສ່ ສືບຕໍ່ຂະຫຍາຍການລ້ຽງໄກ່ພັນຊີ້ນ ຢູ່ໃນເຂດ ທີ່ມີທ່າແຮງ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດສະໜອງຊີ້ນໄກ່ຊີ້ນ ເພີ່ມຈາກ 0,8% ໃຫ້ກວມເອົາ 10% ຂອງ ຈຳນວນຊີ້ນສັດປີກທັງໝົດ ແນໃສ່ໃຫ້ສາມາດ ເພີ່ມການສະໜອງໃຫ້ແກ່ຄວາມຕ້ອງການຂອງຕະຫລາດໃນຕົວເມືອງ ຫລຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າຈາກຕ່າງປະເທດ. ເຂດທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ສົ່ງເສີມການລ້ຽງໄກ່ພັນຊີ້ນ ເປັນສິນຄ້າ

ສະໜອງຕະຫລາດພາຍໃນ ແມ່ນສຸມໃສ່: ພາກເໜືອ ແມ່ນ: ແຂວງຫລວງພະບາງ, ໄຊຍະບູລີ, ອຸດົມໄຊ ແລະ ຫລວງນ້ຳທາ; ພາກກາງແມ່ນ: ນະຄອນຫລວງ, ວຽງຈັນ, ບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ສະຫວັນນະເຂດ; ພາກໃຕ້ ແມ່ນ: ຈຳປາສັກ ແລະ ສາລະວັນ.

(5) ການລ້ຽງເປັດພັນໄຂ່

ເປັດພັນໄຂ່ ແມ່ນສິນຄ້າທີ່ເລີ່ມມີບົດບາດສຳຄັນ ສຳລັບປະເທດເຮົາ, ສະນັ້ນ, ຕ້ອງໄດ້ສົ່ງເສີມການລ້ຽງ ເປັດພັນໄຂ່ ສາຍພັນທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີທ່າແຮງ ໂດຍມີເປົ້າໝາຍ ໃຫ້ສາມາດສະໜອງໄຂ່ ເພີ່ມ ຈາກ 3% ໃຫ້ກວມເອົາ 10% ຂອງຈຳນວນໄຂ່ທັງໝົດ ແລະ ໃຫ້ສາມາດສະໜອງໃຫ້ແກ່ຄວາມຕ້ອງການ ຂອງຕະຫລາດຕົວເມືອງໃຫຍ່ໃຫ້ພຽງພໍ. ເຂດທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ສົ່ງເສີມການລ້ຽງເປັດພັນໄຂ່ເປັນສິນຄ້າ ສະໜອງຕະຫລາດພາຍໃນແມ່ນສຸມໃສ່: ພາກເໜືອໄດ້ແກ່: ແຂວງອຸດົມໄຊ ແລະ ໄຊຍະບູລີ; ພາກກາງ ແມ່ນ: ນະຄອນຫລວງ, ບໍລິຄຳໄຊ ແລະ ວຽງຈັນ; ພາກໃຕ້ແມ່ນ: ຈຳປາສັກ.

(6) ການລ້ຽງປາກະຊັງ

ການລ້ຽງປາກະຊັງ ແມ່ນຮູບການລ້ຽງປາຢ່າງຫນຶ່ງ ທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ ຊຶ່ງສາມາດຂະຫຍາຍການ ຜະລິດໄດ້ຢູ່ໃນປະເທດເຮົາ ສະນັ້ນ ຈະຕ້ອງໄດ້ມີການສົ່ງເສີມ ແລະ ພັດທະນາດັ່ງນີ້:

(6.1) ສົ່ງເສີມການລ້ຽງປາກະຊັງ ຢູ່ໃນເຂດທີ່ມີເງື່ອນໄຂເໝາະສົມ ໃຫ້ມີການຂະຫຍາຍຕົວ ໂດຍໃຫ້ສາ ມາດສະໜອງປາ ໃຫ້ພຽງພໍຢູ່ແຕ່ລະຕົວເມືອງ ແລະ ເທດສະບານຂອງແຂວງໃນທົ່ວປະເທດ ໂດຍເພີ່ມຈຳ ນວນຈາກ 4.500 ກະຊັງ ໃຫ້ບັນລຸ 10.000 ກະຊັງໃນປີ 2020 ແລະ 18.000 ກະຊັງໃນປີ 2025.

(6.2) ສົ່ງເສີມ ແລະ ຂະຫຍາຍການລ້ຽງປາໃສ່ກະຊັງ ເພື່ອສົ່ງອອກຕ່າງປະເທດ ໂດຍສຸມໃສ່ເຂດທີ່ມີທ່າ ແຫນງຢູ່ນະຄອນຫລວງວຽງຈັນ ໃຫ້ເພີ່ມຂຶ້ນ ໂດຍຕ້ອງເອົາໃຈໃສ່ລ້ຽງ ຢູ່ຕາມເຂດທີ່ເໝາະສົມ ຕາມລຳແມ່ນ້ຳ ຂອງ ແລະ ສາຂາຂອງແມ່ນ້ຳຂອງຕ່າງໆ ທີ່ມີທ່າແຮງ ແລະ ເງື່ອນໄຂເໝາະສົມ.

ເຂດທີ່ເປັນບຸລິມະສິດ ສົ່ງເສີມການລ້ຽງປາກະຊັງເປັນສິນຄ້າ ມີຄື: ຫລວງພະບາງ, ບໍ່ແກ້ວ, ວຽງຈັນ, ນະຄອນຫລວງ, ສະຫວັນນະເຂດ, ຄຳມ່ວນ, ບໍລິຄຳໄຊ, ສາລະວັນ, ຈຳປາສັກ, ອັດຕະປື ແລະ ເຊກອງ.

(7) ການຜະລິດອາຫານສັດ ແລະ ອາຫານປາ

ອາຫານສັດ ນັບວ່າແມ່ນປັດໃຈຂອງການລ້ຽງສັດທີ່ສຳຄັນອັນດັບຫນຶ່ງ ຍ້ອນວ່າມັນກວມເອົາມູນຄ່າ ການລົງທຶນຂອງການລ້ຽງສັດ ເຖິງ 70 ເປີເຊັນ. ຕາມການປະເມີນ ໃນປີ 2015 ສປປລາວເຮົາ ຕ້ອງການ ອາຫານສັດທັງໝົດ ຫຼາຍກວ່າ 480.000 ໂຕນ ແລະ ໃນປີ 2025 ຄາດວ່າ ຄວາມຕ້ອງການ ຈະສູງເຖິງ 1,2 ລ້ານໂຕນ, ແຕ່ປະຈຸບັນ ພວກເຮົາສາມາດສະໜອງຄວາມຕ້ອງການໄດ້ພຽງແຕ່ 110.000 ໂຕນຕໍ່ປີ. ສະນັ້ນ, ການຜະລິດອາຫານສັດ ຈຶ່ງຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ພັດທະນາ ຍົກລະດັບທັງປະລິມານ ແລະ ຄຸນນະພາບໃຫ້ສູງຂຶ້ນ ໂດຍຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມ ການນຳໃຊ້ວັດຖຸດິບທີ່ມີໃນທ້ອງຖິ່ນ ແລະ ມີຄາດຫມາຍຫລຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າ ຈາກຕ່າງປະ ເທດໃຫ້ຍັງເຫລືອ ປະມານ 30%.

(8) ການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດ

ສົ່ງເສີມການລົງທຶນ ໃສ່ໂຄງລ່າງພື້ນຖານ ກ່ຽວກັບການປຸງແຕ່ງ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານສຸຂະນາໄມ: ໂຮງຂ້າສັດ, ໂຮງງານປຸງແຕ່ງ, ສາງເຢັນ, ການຫຸ້ມຫໍ່ ແລະ ລະບົບການຂົນສົ່ງ ໂດຍໃຫ້ເປັນຕ່ອງໂສ້ ແລະ ຕິດພັນກັນ ລະຫວ່າງ ກຸ່ມຜູ້ຜະລິດ, ກຸ່ມຜູ້ປຸງແຕ່ງ ແລະ ການຕະຫຼາດ.

2). ການຄົ້ນຄວ້າດ້ານແນວພັນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການລ້ຽງສັດ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າ

- ຄົ້ນຄວ້າ, ສັງລວມ ແລະ ອະນຸລັກແນວພັນສັດ ແລະ ປາພື້ນເມືອງເຊັ່ນ: ງົວ-ຄວາຍ, ໄກ່ລາດ, ໝູລາດ, ແບ້ ແລະ ປາພື້ນເມືອງ ເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍພັນໃຫ້ເປັນສິນຄ້າຮັບໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ.
- ຄົ້ນຄວ້າເພື່ອປັບປຸງພັນ, ຜະລິດ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນສັດ ທີ່ມີທ່າແຮງເປັນສິນຄ້າເຊັ່ນ: ງົວພື້ນເມືອງ ແລະ ງົວພັນລູກປະສົມໃຫ້ມີຜົນຜະລິດສູງ, ມີຄຸນນະພາບດີ, ມີຄວາມທົນທານ ຕໍ່ສະພາບ ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ, ທົນທານຕໍ່ພະຍາດ ແລະ ໂລກລະບາດຕ່າງໆ ໂດຍສະເລ່ຍໜຶ່ງໂຕໃຫ້ໄດ້ນ້ຳໜັກ 300 ກິໂລ/ໂຕ ໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ.
- ປັບປຸງລະບົບການຜະລິດ ແລະ ສະໜອງແນວພັນສັດ ແລະ ປາເປັນສິນຄ້າ ໂດຍການສ້າງເຄືອຂ່າຍເພື່ອຜະລິດ, ຊຶ່ງລວມທັງຜູ້ປະກອບການໃນສະໜອງແນວພັນສັດ ແລະ ປາ ເປັນສິນຄ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ແກ່ການຜະລິດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; ສ້າງເງື່ອນໄຂການຜະລິດ ກຸ່ມຕົນເອງທາງດ້ານແນວພັນ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າແນວພັນຈາກຕ່າງປະເທດເທື່ອລະກ້າວ.
- ຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີທີ່ກ້າວໜ້າ ເພື່ອປັບປຸງລະບົບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ແບບເປັນຟາມທີ່ ທັນສະໄໝ ແລະ ການປຸງແຕ່ງເປັນຜະລິດຕະພັນສັດສຳເລັດຮູບ ແລະ ເຄິ່ງສຳເລັດຮູບທີ່ໄດ້ມາດຖານ ສາກົນ ເພື່ອເປັນສິນຄ້າພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ ເພື່ອຮອງຮັບການເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ ທັງເປັນການປະຕິບັດພັນທະທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ ເຊັ່ນ: ສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ, ການເຂົ້າເປັນປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ ແລະ ສົນທິສັນຍາອື່ນໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
- ຄົ້ນຄວ້າເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການປັບປຸງ ລະບົບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການລ້ຽງປາ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນການລ້ຽງສັດ ແລະ ປາພື້ນເມືອງເຊັ່ນ: ໄກ່ລາດ, ໄກ່ກະດູກດຳ, ໝູລາດ, ແບ້ ແລະ ປາພື້ນເມືອງ...) ຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຂະໜາດນ້ອຍ ເພື່ອໃຫ້ສາມາດເປັນສິນຄ້າຮັບໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສຳລັບຕະຫຼາດພິເສດ ສະເພາະ.
- ຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍໃນການເຂົ້າເຖິງແນວພັນສັດ ແລະ ປາ, ແລະ ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກການຜະລິດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຊຶ່ງລວມທັງການນຳໃຊ້ກົນຈັກກະສິກຳ ເຂົ້າໃນການຜະລິດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ແຮງງານຄົນ ຊຶ່ງເປັນການປົດປ່ອຍແຮງງານຈາກຂະແໜງການກະສິກຳ ໄປສູ່ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ.

- ຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ກົນໄກສໍາລັບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ, ລວມທັງ ການຕະຫຼາດ ສໍາລັບລະບົບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຂະໜາດນ້ອຍ.
- ຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍສໍາລັບການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ, ຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານການຕະຫຼາດສິນຄ້າກະສິກຳ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບພັນທະ ທີ່ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

IV. ແຜນງານ ແລະ ໂຄງການສະໜັບສະໜູນ

ໃນການພັດທະນາ ເຂດຈຸດສຸມໃຫ້ໄດ້ຮັບຜົນ, ນອກຈາກຈະສຸມໃສ່ວຽກງານດ້ານວິຊາສະເພາະ, ພວກເຮົາມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ກຳນົດເປັນແຜນງານ ແລະ ໂຄງການສະເພາະ ເພື່ອເປັນບ່ອນອີງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ເປົ້າໝາຍ ກໍຄື ແຜນງານດ້ານການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ຜະລິດສິນຄ້າກະສິກຳ ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ. ກະຊວງກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ສະເໜີ ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການສະໜັບສະໜູນ ລະອຽດດັ່ງຕໍ່ໄປນີ້:

4.1 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການສະໜັບສະໜູນຮອດປີ 2020 ແລະ 2025

4.1.1 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການດ້ານປູກຝັງ

ທັງໝົດລວມມີ 9 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ 62 ໂຄງການ ຄື:

1. ແຜນດຳເນີນງານພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກຳ

- 1) ໂຄງການ ພັດທະນາ ນິຕິກຳ ກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງທີ່ດິນປູກຝັງ.
- 2) ໂຄງການ ສຳຫຼວດ, ກຳນົດເຂດການຜະລິດ ແລະ ວາງແຜນນຳໃຊ້ທີ່ດິນກະສິກຳ.
- 3) ໂຄງການ ອະນຸລັກ ແລະ ພັດທະນາທີ່ດິນກະສິກຳ.
- 4) ໂຄງການ ພັດທະນາເຄືອຄ່າຍ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງທາງດ້ານສະຖາບັນ.

2. ແຜນດຳເນີນງານພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງ

- 1) ໂຄງການ ພັດທະນາຊົນລະກະເສດ.
- 2) ໂຄງການ ພັດທະນາສູນ ແລະ ສະຖານີບໍລິການເຕັກນິກກະສິກຳ.
- 3) ໂຄງການ ພັດທະນາພື້ນຖານໂຄງລ່າງດ້ານການຄົ້ນຄວ້າທົດລອງ ແລະ ການທົດສອບ.
- 4) ໂຄງການສ້າງ ແລະ ພັດທະນາຫ້ອງວິໄຈ ກ່ຽວກັບພືດ ໃຫ້ໄດ້ມາດຕະຖານ ISO/IEC17025.

3. ແຜນດຳເນີນງານພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ

- 1) ໂຄງການ ປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາ ມາດຕະຖານ ລະບົບການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ (ກະສິກຳ ທີ່ດີ, ກະສິກຳອິນຊີ,...).
- 2) ໂຄງການ ສ້າງຕົວແບບ, ສາທິດ ແລະ ສົ່ງເສີມ ການຜະລິດ ກະສິກຳສະອາດ (ກະສິກຳທີ່ດີ, ກະສິກຳອິນຊີ,...).
- 3) ໂຄງການ ພັດທະນາລະບົບການຍັງຢືນກະສິກຳສະອາດ ໃຫ້ເຊື່ອມໂຍງກັບພາກພື້ນແລະສາກົນ.
- 4) ໂຄງການ ພັດທະນາມາດຕະຖານ ການຜະລິດພືດເສດຖະກິດ.
- 5) ໂຄງການ ພັດທະນາມາດຕະຖານ ຜະລິດຕະພັນພືດ.
- 6) ໂຄງການ ສ້າງນິຕິກຳ ວ່າດ້ວຍການຄຸ້ມຄອງ ການຜະລິດ ແລະ ຈຳໜ່າຍຜົນຜະລິດກະສິກຳສະອາດ.
- 7) ໂຄງການ ກໍ່ສ້າງໂຄງລ່າງພື້ນຖານເພື່ອສະໜັບສະໜູນວຽກງານພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ.

- 8) ໂຄງການ ພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງ ດ້ານການຄວບຄຸມລະບົບການຜະລິດກະສິກຳສະອາດ.
- 9) ໂຄງການ ສົ່ງເສີມ ການປູກຝັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ເປັນສິນຄ້າຕາມມາດຖານກະສິກຳສະອາດ.

4. ແຜນດຳເນີນງານ ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ຊຸກຍູ້ການຜະລິດ

- 1) ໂຄງການ ຂຶ້ນທະບຽນຊາວນາ.
- 2) ໂຄງການ ຂຶ້ນທະບຽນຟາມຜູ້ປະກອບການປູກພືດສິນຄ້າເປົ້າໝາຍເພື່ອການສົ່ງອອກ.
- 3) ໂຄງການ ຄຸ້ມຄອງປັດໄຈການຜະລິດພືດ (ແນວພັນພືດ, ຝຸ່ນ ແລະ ຢາປາບລັດຕູພືດ).
- 4) ໂຄງການ ພັດທະນາລະບົບວິທະຍາການຫຼັງການເກັບກຸ່ວ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ.
- 5) ໂຄງການ ປັບປຸງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ນິຕິກຳດ້ານການປູກຝັງ.
- 6) ໂຄງການ ຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ຊຸກຍູ້ ການລົງທຶນ ໃນຂະແໜງການປູກຝັງ.
- 7) ໂຄງການ ຫຼຸດຜ່ອນຜົນເສຍຫາຍ ການຜະລິດພືດ ຈາກໄພທຳມະຊາດ.
- 8) ໂຄງການ ພັດທະນາເຄື່ອງມື ແລະ ກົນຈັກຮັບໃຊ້ ວິທະຍາການຫຼັງການເກັບກຸ່ວ.
- 9) ໂຄງການ ສະໜັບສະໜູນ ການສ້າງບັນດານິຕິກຳຕ່າງໆ ໂດຍສະເພາະ ດ້ານນະໂຍບາຍ, ດ້ານຍຸດທະສາດ ແລະ ບົດແນະນຳຕ່າງໆດ້ານວິຊາການ.

5. ແຜນດຳເນີນງານ ພັດທະນາ ວຽກງານປ້ອງກັນ ແລະ ກັກກັນພືດ

- 1) ໂຄງການ ສ້າງ ແລະ ເຜີຍແຜ່ ບັນດານິຕິກຳ ດ້ານປ້ອງກັນ ແລະ ກັກກັນພືດ.
- 2) ໂຄງການ ປັບປຸງລະບົບສຸຂະນາໄມພືດທົ່ວປະເທດ (SPS-WTO).
- 3) ໂຄງການ ສ້າງແຜນຍຸດທະສາດ ປ້ອງກັນພືດ.
- 4) ໂຄງການ ພັດທະນາລະບົບປ້ອງກັນພືດ ແຫ່ງຊາດ.
- 5) ໂຄງການ ວິໄຈຄວາມສ່ຽງສັດຕູພືດ ສຳລັບເຈລະຈາການສົ່ງອອກ ແລະ ນຳເຂົ້າພືດ.
- 6) ໂຄງການ ພັດທະນາເຕັກນິກການບຳບັດ ສິນຄ້າກະສິກຳ ກ່ອນການສົ່ງອອກ (ຮົມຢາ ຂ້າເຊື້ອ, ອົບອາຍນ້ຳ ແລະ ສາຍແສງລັງສີ).
- 7) ໂຄງການ ສຳຫຼວດ ແລະ ຂຶ້ນບັນຊີສັດຕູພືດ ທີ່ເປັນເປົ້າໝາຍທາງດ້ານເສດຖະກິດ.
- 8) ໂຄງການ ກວດກາ, ວິໄຈ ປັດໄຈການຜະລິດ ແລະ ສານພິດຕົກຄ້າງໃນຜະລິດຕະພັນພືດ.
- 9) ໂຄງການ ຕິດຕາມເຝົ້າລະວັງ ແລະ ພະຍາກອນການລະບາດຂອງສັດຕູພືດ.
- 10) ໂຄງການ ປ້ອງກັນ ແລະ ກຳຈັດສັດຕູພືດ ແລະ ສ້າງຕາໜ່າງປ້ອງກັນພືດຂັ້ນບ້ານ.
- 11) ໂຄງການ ປັບປຸງດ່ານປ້ອງກັນພືດ ທົ່ວປະເທດ.

6. ແຜນດຳເນີນງານຄົ້ນຄວ້າດ້ານການປູກຝັງ

- 1) ໂຄງການສຶກສາ, ເຕົ້າໂຮມ ແລະ ອະນຸລັກແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງທີ່ມີຄວາມຫຼາກຫຼາຍທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ ແລະ ເປັນເອກະລັກສະເພາະຂອງທ້ອງຖິ່ນ ເພື່ອອະນຸລັກຮັກສາ ແລະ ນຳໃຊ້ເຂົ້າໃນການປັບປຸງພັນເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງໃນສະເພາະໜ້າ ແລະ ຍາວນານ.
- 2) ໂຄງການສຶກສາ, ຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາ ແລະ ນຳໃຊ້ແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ແນວພັນພືດສະບຽງ ທີ່ມີຄວາມທົນທານ ຫຼື ສາມາດປັບໂຕເຂົ້າກັບສະພາບການປ່ຽນແປງດິນຟ້າອາກາດ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ການພັດທະນານຳໃຊ້ເຕັກນິກ ການປູກ ທີ່ເໝາະສົມ, ເຕັກນິກການນຳໃຊ້ນ້ຳແບບປະຫຍັດ ແລະ ການນຳໃຊ້ນ້ຳໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນສູງ ໃນເຂດທີ່ມີຄວາມສ່ຽງຕໍ່ໄພແຫ້ງແລ້ງ.
- 3) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການຍົກສູງຜະລິດຕະພາບຂອງການຜະລິດເຂົ້າ ແລະ ການຄົ້ນຄວ້າເຕັກນິກ ແລະ ການຈັດການພາຍຫຼັງເກັບກ່ຽວ ເພື່ອການຄ້າປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.
- 4) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການຜະລິດ ແລະ ການຈັດການຫຼັງເກັບກ່ຽວຂອງການປູກເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງໃນເຂດພູພຽງ ແລະ ພູດອຍ, ພູດຜ່ອນຜົນເສັ້ງຫາຍ ແລະ ຍົກຜະລິດຕະພາບ ເພື່ອການຄ້າປະກັນທາງດ້ານສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.
- 5) ໂຄງການປັບປຸງລະບົບການຜະລິດແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງ ເພື່ອສະໜອງແນວພັນເຂົ້າ ແລະ ພືດສະບຽງ ທີ່ມີຄຸນນະພາບ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ການຜະລິດ ໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ; ລວມທັງການສ້າງເຄືອຂ່າຍ ເພື່ອສະໜອງເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ແກ່ລະບົບການປູກເຂົ້າແລະ ພືດສະບຽງໃນເຂດທີ່ພຽງ, ພູພຽງ ແລະ ເຂດພູດອຍ.
- 6) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອສະໜອງຂໍ້ມູນ ໃນການກຳນົດນະໂຍບາຍໃນລະດັບຕ່າງໆ ເພື່ອປັບປຸງ ຫຼື ກຳນົດນະໂຍບາຍ ໃນການພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ ແລະ ຍືນຍົງ ເພື່ອການຄ້າປະກັນ ສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.
- 7) ໂຄງການປັບປຸງລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ເພື່ອການເຜີຍແຜ່ ແລະ ແລກປ່ຽນຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າໃນ ສປປລາວ ເພື່ອໃຫ້ພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ ສາມາດເຂົ້າເຖິງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ນຳໃຊ້ຜົນຂອງການຄົ້ນຄວ້າຕ່າງໆ ສຳລັບການຜະລິດ.
- 8) ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ສ້າງຄວາມສາມາດ ຂອງຂະແໜງຄົ້ນຄວ້າກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ລວມທັງການປັບປຸງພະລາບົດບາດ, ໂຄງຮ່າງການຈັດຕັ້ງ, ລະບົບການພາຍໃນສຳລັບຄຸ້ມຄອງການຄົ້ນຄວ້າ, ພັດທະນາວິຊາການສະເພາະດ້ານ ແລະ ສ້າງຄວາມມາດ ໃຫ້ແກ່ເຄືອຂ່າຍການຄົ້ນຄວ້າລວມທັງຜູ້ປະກອບການໃນລະດັບສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.

7. ແຜນດຳເນີນງານ ຜະລິດພືດເປັນສິນຄ້າ

- 1) ໂຄງການ ຜະລິດເຂົ້າເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ.
- 2) ໂຄງການ ຜະລິດພືດເສດຖະກິດ ເປັນສິນຄ້າສົ່ງອອກ (ກາເຟ, ສາລີແຂງ, ມັນຕົ້ນ, ໝາກກ້ວຍ, ໝາກໂມ ແລະ ອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງ...).

- 3) ໂຄງການ ສົ່ງເສີມການພັດທະນາກຸ່ມການຜະລິດ ແລະ ສະຫະກອນ.
- 4) ໂຄງການ ສົ່ງເສີມພັດທະນາທຸລະກິດກະສິກຳ.
- 5) ໂຄງການ ພັດທະນາ ແລະ ເຜີຍແຜ່ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ.
- 6) ໂຄງການ ສົ່ງເສີມການຫັນເປັນອຸດສາຫະກຳ ແລະ ຫັນສະໄໝ.

8. ແຜນດຳເນີນງານການຄົ້ນຄວ້າດ້ານແນວພັນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການປູກຝັງເພື່ອເປັນສິນຄ້າ

- 1) ໂຄງການສຶກສາ, ເຕົ້າໂຮມ ແລະ ອະນຸລັກແນວພັນພືດພື້ນເມືອງໃຫ້ມີຄວາມລາກຫຼາຍ ທາງດ້ານຊີວະນາໆພັນ ພ້ອມທັງພັດທະນາແນວພັນພືດພື້ນເມືອງ ແລະ ແນວພັນມອນ ແລະ ມ້ອນທີ່ເປັນທ່າແຮງ ໃນການຜະລິດເປັນສິນຄ້າພິເສດ ສຳລັບຕະຫຼາດພິເສດ ແລະ ຕະຫຼາດສະເພາະ.
- 2) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີ ສຳຫຼັບການປັບປຸງລະບົບການປູກພືດເສດຖະກິດ ທີ່ມີທ່າແຮງສະເພາະຂອງທ້ອງຖິ່ນເຊັ່ນ: ການປູກເຂົ້າກຳ, ເຂົ້າໄກ່ນ້ອຍ, ພືດຜັກ ແລະ ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແລະ ການປູກມອນ-ລ້ຽງມ້ອນ ເພື່ອສາມາດກຳນົດເປັນສິນຄ້າທ້ອງຖິ່ນ ທີ່ເປັນເອກະລັກ ສຳລັບຕະຫຼາດພິເສດ ແລະ ຕະຫຼາດສະເພາະ.
- 3) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ, ຜະລິດ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນພືດທີ່ມີທ່າແຮງໄດ້ປຸງ ແລະ ພືດເສດຖະກິດບຸລິມະສິດທາງຍຸດທະສາດ ທີ່ໃຫ້ຜົນຜະລິດສູງ, ໂດຍສະເພາະແມ່ນການປູກເຂົ້າທີ່ມີຄຸນ ນະພາບ ແລະ ພືດເສດຖະກິດອື່ນໆທີ່ມີທ່າແຮງເຊັ່ນ: ສາລີ, ມັນຕົ້ນ, ອ້ອຍ, ກາເຟ, ຢາງ ພາລາ, ພືດຜັກ, ໄມ້ໃຫ້ໝາກ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຕອບສະໜອງ ຄວາມຕ້ອງ ການຂອງ ຕະຫຼາດພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ.
- 4) ໂຄງການປັບປຸງລະບົບການຜະລິດ ແລະ ສະໜອງແນວພັນພືດ ເປັນສິນຄ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບໃຫ້ແກ່ການຜະລິດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າແນວພັນຈາກຕ່າງປະເທດ.
- 5) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການປູກພືດເປັນສິນຄ້າ, ລວມທັງ ເຕັກນິກການປູກເພື່ອຍົກຜະລິດຕະພາບ, ການປະຕິບັດການຫຼັງການເກັບກ່ຽວ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ ທີ່ໄດ້ມາດຕະຖານສາກົນໄປຄຸງຄູ່ກັນເຊັ່ນ: GAP, SPS...ເພື່ອຮອງຮັບການເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ປະຕິບັດພັນທະທີ່ ສປປລາວ ເປັນພາຄີ.
- 6) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍໃນການເຂົ້າເຖິງແນວພັນ ແລະ ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກການຜະລິດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຊຶ່ງລວມທັງການນຳໃຊ້ກົນຈັກກະສິກຳ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນການນຳໃຊ້ແຮງງານຄົນ ແລະ ເປັນການປົດປ່ອຍແຮງງານ ຈາກຂະແໜງການກະສິກຳ ໄປສູ່ຂະແໜງອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ.
- 7) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນ ເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ກົນໄກສຳລັບການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ ສຳລັບລະບົບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຂະໜາດນ້ອຍ.

- 8) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນ ເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ, ຂໍ້ມູນຂ່າວ ສານ ດ້ານການຕະຫຼາດສິນຄ້າກ່ຽວກັບພືດ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບ ພັນທະທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

9. ແຜນດຳເນີນງານປັບປຸງ ແລະ ພັດທະນາບຸກຄະລາກອນດ້ານການປູກຝັງ ປ້ອງກັນ-ກັກກັນພືດ, ບຸກຄະລາກອນດ້ານການວິໃຈ

- 1) ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ພະນັກງານວິຊາການສະເພາະດ້ານ (ແມງໄມ້, ພະຍາດພືດ, ນັກວິໄຈໃນຫ້ອງທົດລອງ, ຊ່ຽວຊານສະເພາະພືດ, ປະສົມພັນພືດ...).
- 2) ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ພະນັກງານກັກກັນພືດ ປະຈຳດ່ານສາກົນທົ່ວປະເທດ.
- 3) ໂຄງການສ້າງຂີດຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິການຂອງພະນັກງານຂອງຂະແໜງການຂັ້ນສູນກາງ, ຂັ້ນແຂວງ ແລະ ເມືອງ.

4.1.2 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການດ້ານລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

ທັງໝົດ ລວມມີ 7 ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ 58 ໂຄງການ ຄື:

1. ແຜນດຳເນີນງານພັດທະນາ ແລະ ຍົກຜະລິດຕະພາບຂອງການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ.

- 1) ໂຄງການສຳຫລວດ ສຶກສາທ່າແຮງຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໃນການພັດທະນາ ການລ້ຽງສັດໃຫຍ່ຢູ່ໃນໃນເຂດພູດອຍ ແລະ ພູພຽງ.
- 2) ໂຄງການສຳຫລວດເພື່ອການພັດທະນາການຜະລິດສັດ ແລະ ປາ ໃນເຂດຈຸດສຸມຊົນລະກະເສດ.
- 3) ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍການລ້ຽງຄວາຍລາດ/ຄວາຍລາວ.
- 4) ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍເຕັກນິກການລ້ຽງງົວ.
- 5) ໂຄງການສົ່ງເສີມການລ້ຽງໝູ.
- 6) ໂຄງການສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດປີກໃນເຂດຊົນນະບົດ.
- 7) ໂຄງການຄຸ້ມຄອງ, ປົກປັກຮັກສາແຫລ່ງນ້ຳ ແລະ ການຊົມໃຊ້ຊັບພະຍາກອນສັດນ້ຳຢ່າງຍືນຍົງ.
- 8) ໂຄງການປັບປຸງບັນດາສະຖານີຜະລິດແນວພັນປາ.
- 9) ໂຄງການສຶກສາຄວາມເປັນໄປໄດ້ ໃນການລ້ຽງສັດປ່າບາງຊະນິດທີ່ໃກ້ຈະສູນພັນ.
- 10) ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ສົ່ງເສີມການປູກພືດອາຫານສັດ.
- 11) ໂຄງການປັບປຸງການຜະລິດ ແລະ ນຳໃຊ້ຢາສັດຕະວະແພດ.
- 12) ໂຄງການເຝົ້າລະວັງ ແລະ ຄວບຄຸມພະຍາດສັດ, ພະຍາດປາ ແລະ ສັດນ້ຳ.

2. ແຜນດຳເນີນງານປັບປຸງ ພັດທະນາ ລະບົບດຳເນີນມາດຕະການ ດ້ານສຸຂານາໄມສັດ ແລະ ຜະລິດຕະພັນສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດ

- 1) ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍຕາຫນ່າງການບໍລິການສັດຕະວະແພດ

- 2) ໂຄງການສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ຫ້ອງວິໄຈພະຍາດສັດຂັ້ນສູນກາງ.
- 3) ໂຄງການປັບປຸງຄວາມອາດສາມາດຂອງຫ້ອງວິໄຈພະຍາດສັດລະດັບແຂວງ.
- 4) ໂຄງການພັດທະນາ ຫ້ອງວິໄຈພະຍາດປາ ແລະ ສັດນ້ຳໃນລະດັບສູນກາງ.
- 5) ໂຄງການພັດທະນາການສ້າງເຂດປອດພະຍາດສັດ.
- 6) ໂຄງການຮ່ວມມືຄວບຄຸມພະຍາດສັດຂ້າມຊາຍແດນ ແລະ ພະຍາດສັດຕິດຕໍ່ຈາກສັດສູ່ຄົນ.
- 7) ໂຄງການປັບປຸງລະບົບຄວບຄຸມຄຸນນະພາບອາຫານສັດ ແລະ ອາຫານປາ.
- 8) ໂຄງການຍົກລະດັບຄວາມປອດໄພຜະລິດຕະພັນສັດ
- 9) ໂຄງການພັດທະນາ ແລະ ປັບປຸງດ່ານກວດກາສັດຕະວະແພດ.
- 10) ໂຄງການພັດທະນາລະບົບການຄຸ້ມຄອງຢາສັດຕະວະແພດ.
- 11) ໂຄງການພັດທະນາການຄຸ້ມຄອງທຸລະກິດລ້ຽງສັດ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ.

3. ແຜນດຳເນີນງານຄົ້ນຄວ້າທົດລອງດ້ານການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

- 1) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ, ສັງລວມ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນສັດ ແລະ ປາພັນພື້ນເມືອງເພື່ອອະນຸລັກ ແລະ ປັບປຸງພັນໃຫ້ມີຜົນຜະລິດສູງ, ມີຄຸນນະພາບດີ, ທົນທານຕໍ່ພະຍາດສັດຕ່າງໆ ແລະ ມີຄວາມ ທົນທານ ຕໍ່ສະພາບການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ.
- 2) ໂຄງການປັບປຸງລະບົບການຜະລິດ ແລະ ສະໜອງແນວພັນສັດ ແລະ ແນວພັນປາ ແລະ ສັດນ້ຳທີ່ ມີຄຸນນະພາບໃຫ້ແກ່ການຜະລິດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ ແລະ ລວມທັງການສ້າງເຄືອຂ່າຍເພື່ອສະ ໜອງເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ໃຫ້ແກ່ລະບົບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງໃນເຂດທົ່ວພຽງ, ພູພຽງ ແລະ ເຂດພູດອຍ.
- 3) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ ແລະ ນຳໃຊ້ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການປັບປຸງ ແລະ ຍົກຜະລິດຕະພາບ ຂອງລະບົບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງແບບຄອບຄົວ ຫຼື ຟາມຂະໜາດນ້ອຍໃນການຄ້ຳປະກັນ ສະບຽງອາຫານ ແລະ ໂພສະນາການ.
- 4) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ໂດຍການນຳໃຊ້ວິທະສາດທີ່ທັນສະໄໝ ເຂົ້າໃນການລ້ຽງ ສັດ ແລະ ການປະມົງ ທີ່ເປັນຟາມຂະໜາດໃຫຍ່, ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການປຸງແຕ່ງ, ຮັບປະກັນຄຸນນະພາບ, ຄ້ຳປະກັນສະບຽງອາຫານ ແລະ ດ້ານໂພສະນາການ.
- 5) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອສະໜອງຂໍ້ມູນ ໃຫ້ແກ່ ການກຳນົດນະໂຍບາຍ ໃນລະດັບຕ່າງໆ ເພື່ອ ການ ປັບປຸງນະໂຍບາຍຕ່າງໆ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອຊຸກຍູ້ສິ່ງເສີມການປັບປຸງ, ພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍ ແນວພັນສັດ ແລະ ແນວພັນປາ ລວມທັງນະໂຍບາຍໃນການນຳໃຊ້ ຫຼື ການເຂົ້າເຖິງແນວພັນສັດ, ແນວພັນປາ ແລະ ເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີສຳລັບການຜະລິດ ແລະ ການປຸງແຕ່ງ.

4. ແຜນດຳເນີນງານຄົ້ນຄວ້າດ້ານແນວພັນ ແລະ ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳລັບການລ້ຽງສັດເປັນສິນຄ້າ

- 1) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າ, ສັງລວມ ແລະ ອະນຸລັກແນວພັນສັດ ແລະ ປາພື້ນເມືອງເພື່ອພັດທະນາ ແລະ ຂະຫຍາຍພັນໃຫ້ເປັນສິນຄ້າຮັບໃຊ້ພາຍໃນ ແລະ ສົ່ງອອກ.
- 2) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເພື່ອປັບປຸງພັນ, ຜະລິດ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນສັດ ທີ່ມີທ່າແຮງເປັນສິນຄ້າ ເຊັ່ນ: ງົວພື້ນເມືອງ ແລະ ງົວພັນລູກປະສົມທີ່ມີຜົນຜະລິດສູງ, ຄຸນນະພາບດີ, ທົນທານຕໍ່ສະພາບ ການປ່ຽນແປງຂອງດິນຟ້າອາກາດ, ທົນທານຕໍ່ພະຍາດ ແລະ ໂລກລະບາດ ຕ່າງໆ.
- 3) ໂຄງການປັບປຸງລະບົບການຜະລິດ ແລະ ສະໜອງແນວພັນສັດ ແລະ ປາເປັນສິນຄ້າທີ່ມີຄຸນນະພາບ ໃຫ້ແກ່ການຜະ ລິດໃນຂອບເຂດທົ່ວປະເທດ; ສ້າງເງື່ອນໄຂການຜະລິດກຸ້ມຕົນເອງທາງດ້ານແນວ ພັນ ເພື່ອ ຫຼຸດຜ່ອນການນຳເຂົ້າແນວພັນຈາກຕ່າງປະເທດເທື່ອລະກ້າວ.
- 4) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າເຕັກໂນໂລຊີທີ່ກ້າວໜ້າ ເພື່ອປັບປຸງລະບົບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ ແບບ ເປັນຟາມທີ່ທັນສະໄໝ ແລະ ການປຸງແຕ່ງເປັນຜະລິດຕະພັນສັດສຳເລັດຮູບ ແລະ ເຄີ່ງສຳເລັດຮູບ ທີ່ໄດ້ມາດ ຖານສາກົນເພື່ອການສົ່ງອອກ ແລະ ຮອງຮັບການເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ພາກພື້ນ, ແລະ ການປະຕິບັດພັນທະທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນສະມາຊິກອົງການການຄ້າໂລກ ແລະ ເປັນ ສະມາຊິກ ປະຊາຄົມເສດຖະກິດອາຊຽນ.
- 5) ໂຄງການ ຄົ້ນຄວ້າເຕັກນິກ-ເຕັກໂນໂລຊີ ສຳຫຼັບປັບປຸງລະບົບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການລ້ຽງປາ ເປັນຕົ້ນແມ່ນການລ້ຽງສັດ ແລະ ປາພື້ນເມືອງເຊັ່ນ: ໄກ່ລາດ, ໄກ່ກະດູກດຳ, ໝູລາດ, ແບ້ ແລະ ປາພື້ນ ເມືອງ...) ຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຂະໜາດນ້ອຍເພື່ອເປັນສິນຄ້າ ຮັບໃຊ້ ພາຍໃນ ແລະ ຕະຫຼາດສະເພາະ.
- 6) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້ານະໂຍບາຍໃນການເຂົ້າເຖິງແນວພັນສັດ ແລະ ປາ, ແລະ ການນຳໃຊ້ເຕັກນິກ ການຜະລິດເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນຕົ້ນທຶນການຜະລິດ ຊຶ່ງລວມທັງການນຳໃຊ້ກົນຈັກກະສິກຳ ເພື່ອຫຼຸດຜ່ອນ ການນຳໃຊ້ແຮງງານ ຊຶ່ງເປັນການປົດປ່ອຍແຮງງານຈາກຂະແໜງການກະສິກຳ ໄປສູ່ຂະແໜງ ອຸດສາຫະກຳ ແລະ ການບໍລິການ.
- 7) ໂຄງການ ຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ກົນໄກສຳລັບການລ້ຽງສັດ ແລະ ການ ປະມົງ, ແລະ ລວມທັງການຕະຫຼາດ ສຳລັບລະບົບການຜະລິດເປັນສິນຄ້າ ຂອງຊາວກະສິກອນ ແລະ ຜູ້ປະກອບການຂະໜາດນ້ອຍ.
- 8) ໂຄງການຄົ້ນຄວ້າຂໍ້ມູນ ເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍສຳລັບການຜະລິດ ແລະ ການຕະຫຼາດ, ຂໍ້ມູນ ຂ່າວສານດ້ານການຕະຫຼາດສິນຄ້າກ່ຽວກັບສັດ ເພື່ອເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນ ແລະ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບ ພັນທະ ທີ່ ສປປ ລາວ ເປັນພາຄີ.

5. ແຜນດຳເນີນງານພັດທະນາວຽກງານສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງ

- 1) ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍລະບົບການສົ່ງເສີມ ແລະ ບໍລິການດ້ານເຕັກນິກການລ້ຽງສັດ, ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ.

- 2) ໂຄງການພັດທະນາສີ່ ແລະ ພັດທະນາລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທາງດ້ານການລ້ຽງສັດ, ສຸຂະພາບສັດ ແລະ ການປະມົງ.
 - 3) ໂຄງການພັດທະນາກຸ່ມ, ສະມາຄົມ, ສະຫະກອນ ຫລື ບໍລິສັດ ຜູ້ລ້ຽງ, ປຸງແຕ່ງ ແລະ ບໍລິການກ່ຽວກັບສັດລ້ຽງ, ປາ ແລະ ສັດນ້ຳ.
 - 4) ໂຄງການສ້າງກອງທຶນ ແລະ ຂະຫຍາຍການເງິນຈຸລະພາກກ່ຽວກັບການລ້ຽງສັດແລະການປະມົງ.
6. ແຜນດຳເນີນງານປັບປຸງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ານການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິຫານວຽກງານລ້ຽງສັດ ສັດຕະວະແພດ ແລະ ການປະມົງ.
- 1) ໂຄງການຝຶກອົບຮົມ ແລະ ຍົກລະດັບຄວາມສາມາດໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ບໍລິການຂອງພະນັກງານລະດັບຕ່າງໆຂອງຂະແໜງການ.
 - 2) ໂຄງການປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍພະນັກງານລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງຂັ້ນບ້ານ.
 - 3) ໂຄງການສ້າງ ແລະ ປັບປຸງບັນດານິຕິກຳລຸ່ມກົດໝາຍ ເພື່ອຜັນຂະຫຍາຍກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການລ້ຽງສັດ ແລະ ສັດຕະວະແພດ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປະມົງ.
 - 4) ໂຄງການປັບປຸງຫ້ອງການ, ສຳນັກງານ, ສູນວິຊາການຂອງຂະແໜງການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງຂັ້ນສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ.
 - 5) ໂຄງການຫັນເປັນທັນສະໄໝ ໃນການຄຸ້ມຄອງບໍລິຫານອົງການ ແລະ ລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານຂອງຂະແໜງການ.
7. ແຜນດຳເນີນງານຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດ ແລະ ການປະມົງເພື່ອເປັນສິນຄ້າ
- 1) ໂຄງການສົ່ງເສີມການສ້າງຟາມລ້ຽງສັດໃຫຍ່ເພື່ອເປັນສິນຄ້າ.
 - 2) ໂຄງການສົ່ງເສີມການລ້ຽງງົວ ຕິດພັນກັບການປັບປຸງຜະລິດຕະພາບຂອງງົວລາວ.
 - 3) ໂຄງການສົ່ງເສີມການຜະລິດ ແລະ ຂະຫຍາຍແນວພັນໝູພັນດີ.
 - 4) ໂຄງການສົ່ງເສີມການລ້ຽງໝູຊີ້ນແບບປອດໄພ ແລະ ຄົບວົງຈອນ.
 - 5) ໂຄງການສົ່ງເສີມການລ້ຽງແບ້ເພື່ອເປັນສິນຄ້າ.
 - 6) ໂຄງການສົ່ງເສີມການຜະລິດແນວພັນສັດປີກ.
 - 7) ໂຄງການສົ່ງເສີມການລ້ຽງສັດປີກແບບປອດໄພ ແລະ ຄົບວົງຈອນ.
 - 8) ໂຄງການສົ່ງເສີມການຜະລິດແນວພັນປາ ແລະ ສັດນ້ຳ.
 - 9) ໂຄງການສົ່ງເສີມການລ້ຽງປາ ແລະ ສັດນ້ຳທີ່ມີທ່າແຮງດ້ານເສດຖະກິດ.
 - 10) ໂຄງການສົ່ງເສີມການຜະລິດແນວພັນພືດອາຫານສັດເປັນສິນຄ້າ
 - 11) ໂຄງການສົ່ງເສີມການຜະລິດອາຫານສັດ ແລະ ອາຫານປາ.
 - 12) ໂຄງການສົ່ງເສີມການຜະລິດຢາ ແລະ ການບໍລິການດ້ານສັດຕະວະແພດ.
 - 13) ໂຄງການສົ່ງເສີມການປຸງແຕ່ງຜະລິດຕະພັນສັດ, ປາ, ສັດນ້ຳທີ່ມີມາດຕະຖານສຸຂະພາບໄມ້ສູງ.

V. ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ, ການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ເພື່ອຮັບປະກັນເຮັດໃຫ້ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ 2025 ຖືກຈັດຕັ້ງປະຕິບັດໄປຕາມທິດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃຫ້ມີຜົນສຳເລັດ ຈຶ່ງສະເໜີ ວິທີການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ແລະ ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຄືດັ່ງລຸ່ມນີ້:

5.1 ການສ້າງເປັນແຜນງານ, ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ

ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ແມ່ນກອບວຽກໄລຍະຍາວ ສຳລັບການພັດທະນາຂະແໜງການ ຊຶ່ງໄດ້ ກຳນົດເປັນແຜນດຳເນີນງານຕົ້ນຕໍ ລະອຽດ ເພື່ອສະໜັບສະໜູນ ການຜະລິດສະບຽງອາຫານ ແລະ ການຜະລິດເປັນສິນຄ້າກະສິກຳ; ຊຶ່ງແຕ່ລະແຜນງານ ໄດ້ກຳນົດເປັນໂຄງການ ສະເພາະ ເພື່ອຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ. ໃນບາດກ້າວຕໍ່ໄປ ຈະຕ້ອງໄດ້ລົງເລິກ ດຳເນີນການສຶກສາລະອຽດ ເພື່ອກຳນົດນະໂຍບາຍ ແຕ່ລະດ້ານ ພ້ອມທັງກຳນົດ ເປັນໂຄງການລະອຽດ ສຳລັບແຕ່ລະໜ້າວຽກ, ກຳນົດສະຖານທີ່ ແລະ ກອບງົບປະມານ ເພື່ອນຳສະເໜີ ອະນຸມັດເປັນແຕ່ລະໄລຍະ ແລ້ວນຳໄປ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ.

ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳສະບັບນີ້ ຈະເປັນບ່ອນອີງ ແລະ ເປັນທິດທາງແກ່ ພາກສ່ວນກຳນົດນະໂຍບາຍ ແລະ ພາກສ່ວນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຂອງຂະແໜງການກະສິກຳ ລວມທັງເປັນບ່ອນອີງໃຫ້ແກ່ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ ໃນຂະແໜງການກະສິກຳ. ແຜນດຳເນີນງານ ແລະ ໂຄງການ ລະອຽດແຕ່ລະດ້ານ ທີ່ຕິດພັນກັບແຜນລົງທຶນ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດກະສິກຳ, ຈະຖືກກະກຽມເປັນເອກະສານໜຶ່ງຕ່າງຫາກ ຊຶ່ງມີໄລຍະຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ຮອດປີ 2020 ແລະ 2025. ແຜນງານດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະກາຍເປັນສ່ວນໜຶ່ງ ຂອງແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມແຫ່ງຊາດໃນແຕ່ລະໄລຍະ ແຕ່ນີ້ ຮອດປີ 2025.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ໃນຂອດຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຕົວຈິງ, ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ຈະໄດ້ຮັບການທົບທວນຄືນ ແລະ ດັດປັບ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ທ່ວງທັນກັບສະພາບ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ຕາມແນວທາງ, ແຜນນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ແຜນພັດທະນາເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ຂອງລັດ ໂດຍອີງຕາມສະພາບ ແລະ ເງື່ອນໄຂ ຂອງການປ່ຽນແປງ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ, ສັງຄົມ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.

5.2 ການແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພາກສ່ວນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຕ່າງໆ

5.2.1 ໜ້າທີ່ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຂະແໜງການຂອງລັດ ຂັ້ນສູນກາງ

- 1) ຄົ້ນຄວ້າຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງ, ມະຕິ ຂອງພັກ ໃຫ້ເປັນຍຸດທະສາດ, ແຜນງານ, ແຜນການ ແລະ ໂຄງການລະອຽດ ໃນຂະແໜງການກະສິກຳ.
- 2) ຄົ້ນຄວ້າກຳນົດ ຫຼື ປັບປຸງນະໂຍບາຍ, ມາດຖານເຕັກນິກ, ລະບົບການ ແລະ ສະເໜີປັບປຸງ ແລະ ສ້າງກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ສຳລັບຄຸ້ມຄອງຂະແໜງການ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບແນວທາງ, ນະໂຍບາຍຂອງພັກ. ຄົ້ນຄວ້າຜັນຂະຫຍາຍບັນ ດາກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວພັນກັບຂະແໜງການກະສິກຳ ມາເປັນນິຕິກຳ ລຸ່ມກົດໝາຍ ຂອງຂະແໜງການຕົນ.

- 3) ຊາຍູ້, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດພັດທະນາກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດ 2030 ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອສະຫຼຸບຕີລາຄາ ຖອດຖອນບົດຮຽນ ພ້ອມທັງປັບປຸງ ແລະ ດັດປັບຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ (ໃນກໍລະນີຈຳເປັນ) ເພື່ອໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບສະພາບ ແວດລ້ອມ ແລະ ເງື່ອນໄຂຕົວຈິງຂອງການພັດທະນາ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.
- 4) ກຳນົດຕຳແໜ່ງງານ ໃຫ້ລະອຽດ ກ່ຽວກັບແຜນຄວາມຕ້ອງການ ບັນຈຸລັດຖະກອນ ຢູ່ແຕ່ລະຂັ້ນ; ແຂວງ, ເມືອງ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຕົວຈິງ ຂອງສູນກາງ ແລະ ທ້ອງຖິ່ນ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ.
- 5) ຍາດແຍ່ງເອົາການຮ່ວມມື, ລົງທຶນ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອຮອບດ້ານ ຈາກທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອສຸມໃສ່ພັດທະນາວຽກງານພັດທະນາກະສິກຳ ກໍຄື ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດກະສິກຳ.
- 6) ແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ, ສິດຕິກຳລົງທຶນ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດ ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານ ຂອງຂະແໜງການຕົນ ໃຫ້ທ້ອງຖິ່ນ, ແບ່ງງົບປະມານ, ວັດຖຸອຸປະກອນ ແລະ ພາຫະນະທີ່ຈຳເປັນ ໃຫ້ລະອຽດ ຈະແຈ້ງຂາດຕົວ.
- 7) ປັບປຸງກົນໄກການບໍລິຫານລັດດ້ານຕ່າງໆ ແລະ ບັນດາລະບຽບກົດໝາຍ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງກັບຂະແໜງການຕົນ ໃຫ້ມີຄວາມກະທັດຮັດ, ເຂົ້າໃຈ ແລະ ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດງ່າຍ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວການປູກ, ການລ້ຽງ ຂອງປະຊາຊົນ ກໍຄືການດຳເນີນທຸລະກິດ ກະສິ ກຳ ຂອງຜູ້ປະກອບການ.

5.2.2 ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຂະແໜງການຂອງລັດ ຂັ້ນທ້ອງຖິ່ນ

- 1) ສ້າງຍຸດທະສາດ ພັດທະນາຂະແໜງການ ຂອງທ້ອງຖິ່ນຕົນ ໂດຍໃຫ້ສອດຄ່ອງ ກັບຍຸດທະສາດກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ແລະ ວິໄສທັດຮອດປີ 2030 ໂດຍສ້າງເປັນ ແຜນດຳເນີນງານລະອຽດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ບົນພື້ນຖານ ສະພາບ, ເງື່ອນໄຂ, ຈຸດພິເສດ, ທ່າແຮງດ້ານຕ່າງໆ ແລະ ຄວາມສາມາດບົນຊັ້ນຕົວຈິງ ຂອງທ້ອງຖິ່ນຕົນ ພ້ອມທັງສູ້ຊົນຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວ ໃຫ້ປະກົດຜົນເປັນຈິງ.
- 2) ສ້າງໂຄງການ ແລະ ລົງທຶນເຮັດທົດລອງ ເພື່ອຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຢ່າງເປັນເຈົ້າການ, ມີການສະຫຼຸບ ແລະ ຖອດຖອນບົດຮຽນ ຢ່າງພາວະວິໄສ ແລ້ວຂະຫຍາຍເປັນໂຄງການຂະໜາດໃຫຍ່.
- 3) ຈັດຕັ້ງ ຜົນຂະຫຍາຍ ບັນດານະໂຍບາຍ, ມາດຖານເຕັກນິກ, ລະບຽບການ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເພື່ອຄຸ້ມຄອງ ແລະ ພັດທະນາຂະແໜງການ ໃຫ້ປະສິບຜົນສຳເລັດ.
- 4) ບັນຈຸ ຊັບຊ້ອນ ພະນັກງານ ລັດຖະກອນຂອງຕົນ ໃຫ້ສອດຄ່ອງກັບຕຳແໜ່ງງານ ແລະ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຕົວຈິງ ເພື່ອຮອງຮັບໜ້າທີ່ການເມືອງ ຂອງຕົນໃນແຕ່ລະໄລຍະ.
- 5) ປະສານສົມທົບ ແລະ ຮ່ວມມື ກັບອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ທັງພາຍໃນ ແລະ ສາກົນ ເພື່ອສຸມໃສ່ ການພັດທະນາວຽກງານກະສິກຳຢູ່ໃນທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ.

- 6) ແບ່ງຄວາມຮັບຜິດຊອບ ໃນການຄຸ້ມຄອງວຽກງານ ຂອງຂະແໜງການຕົນ ພ້ອມທັງຈັດສັນ ແບ່ງ
ງົບປະມານ, ວັດຖຸອຸປະກອນ ແລະ ພາຫະນະ ທີ່ຈຳເປັນຈະແຈ້ງ ແລະ ຂາດຕົວ.
- 7) ປັບປຸງກົນໄກການບໍລິການ ເພື່ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການເຄື່ອນໄຫວ ວຽກງານກະສິກຳ;
ການປູກ-ການລ້ຽງ ຂອງປະຊາຊົນ ແລະ ຂອງຜູ້ປະກອບການໃນທ້ອງຖິ່ນຕົນ.

5.2.3 ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງພາກທຸລະກິດ ແລະ ຜູ້ປະກອບການ

- 1) ເຊື່ອມຊຶມ ແລະ ຜັນຂະຫຍາຍແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ, ລະບຽບກົດໝາຍ ແລະ ແຜນຍຸດທະ
ສາດ ພັດທະນາກະສິກຳ ຂອງລັດ ໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອພັດທະນາທຸລະກິດກະສິກຳ ຕາມທ່າແຮງ
ຂອງ ແຕ່ລະເຂດແຄ້ວໃຫ້ແທດເໝາະ ແລະ ຖືກທິດ.
- 2) ພັດທະນາ ແລະ ສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງໃຫ້ແກ່ອົງກອນຂອງຕົນ ທັງທາງດ້ານບຸກຄະລາກອນ, ການ
ຄຸ້ມຄອງ ແລະ ການບໍລິຫານຈັດການ ເພື່ອສາມາດດຳເນີນທຸລະກິດ ໄດ້ຢ່າງເປັນລະບົບ ຕໍ່ເນື່ອງ,
ສາມາດແຂ່ງຂັນ ແລະ ເຊື່ອມໂຍງກັບສາກົນໄດ້.
- 3) ເປັນເຈົ້າການເຂົ້າຮ່ວມ ໃນການຈັດຕັ້ງກຸ່ມ, ສະມາຄົມ ຫຼື ສະຫະກອນ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຂະ
ຫຍາຍກຳລັງການຜະລິດ ໃຫ້ກ້ວາງຂວາງ, ມີກຳລັງແຮງ ແລະ ມີຄວາມເຂັ້ມແຂງ.
- 4) ວາງແຜນການຜະລິດ ແລະ ດຳເນີນການຜະລິດ ຕາມຊະນິດ, ປະລິມານ, ຄຸນນະພາບ ແລະ
ມາດຕະຖານ ທີ່ຕະຫລາດຕ້ອງການ ບົນພື້ນຖານຂັ້ນຕອນເຕັກນິກວິຊາການ, ລະບົບການຜະລິດ
ກະສິກຳທີ່ດີ (GAP) ແລະ ຂອບເຂດທີ່ໄດ້ຮັບອະນຸຍາດ.
- 5) ປະກອບສ່ວນທາງດ້ານທຶນຮອນ ວັດຖຸອຸປະກອນ ເພື່ອຊຸກຍູ້ສົ່ງເສີມການຜະລິດ/ຜູ້ຜະລິດ ພ້ອມ
ທັງສະໜອງປັດໃຈ ການຜະລິດທີ່ຈຳເປັນ ເຊັ່ນ: ຝຸ່ນ, ປູຍ, ຢາ, ເຄື່ອງກົນຈັກ ກ່ອນ ແລະ ຫຼັງ
ການເກັບກ່ຽວ, ເກັບຊື້, ປຸງແຕ່ງ ແລະ ຈຳໜ່າຍ ບົນພື້ນຖານສັນຍາຜູກພັນ ກັບຊາວກະສິກອນ
ພ້ອມທັງສະໜອງການຝຶກອົບຮົມ ດ້ານເຕັກນິກທີ່ຈຳເປັນໃຫ້ແກ່ຜູ້ຜະລິດ.
- 6) ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ຕອບສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າ ໜ້າ
ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ເພື່ອສະດວກໃນການລົງຊຸກຍູ້ ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ຊ່ວຍເຫລືອ ແລະ ແກ້
ໄຂສະພາບໃຫ້ ທ່ວງທັນກັບເວລາ.
- 7) ໂຄສະນາເຜີຍແຜ່ ກ່ຽວກັບວຽກງານການຜະລິດ, ຜະລິດຕະພັນ ໃຫ້ຂະຫຍາຍອອກສູ່ວົງກ້ວາງ.

5.2.4 ໜ້າທີ່ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຊາວກະສິກອນ

- 1) ເຊື່ອມຊຶມແນວທາງນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ລະບຽບກົດໝາຍຂອງລັດ ກ່ຽວກັບວຽກງານ
ກະສິກຳໃນແຕ່ລະໄລຍະ ເພື່ອຈັດຕັ້ງດຳເນີນການຜະລິດໃຫ້ຖືກທິດ.
- 2) ເປັນເຈົ້າການຍົກລະດັບຄວາມຮູ້ ໃນການນຳໃຊ້ເຕັກນິກວິທະຍາການໃໝ່ ເຂົ້າໃນການປູກຝັງ ແລະ
ການລ້ຽງສັດ ກໍຄືການຍົກລະດັບສີມືແຮງງານ ໃຫ້ສູງຂຶ້ນເປັນກ້າວໆ ເພື່ອຍົກສະມັດຖະພາບ ຂອງ
ການຜະລິດ ຕາມທິດພັດທະນາກະສິກຳສະອາດ, ປອດໄພ ແລະ ຍືນຍົງ.

- 3) ຮັບຜິດຊອບ ໃນການຈັດຕັ້ງກຸ່ມ, ສະມາຄົມ ຫຼື ສະຫະກອນ ເພື່ອປັບປຸງ ແລະ ຂະຫຍາຍ ກຳລັງ ການຜະລິດ ໃຫ້ກ້ວາງຂວາງ, ມີກຳລັງແຮງ ແລະ ມີຄວາມເປັນເຈົ້າ ພ້ອມທັງດຳເນີນການຜະລິດ ຕາມຄວາມຕ້ອງການ ຂອງຜູ້ບໍລິໂພກ, ຂອງຕະຫຼາດ ຫຼື ຕາມການສັ່ງຈອງຂອງ ຜູ້ປະກອບການ.
- 4) ໃຫ້ຄວາມຮ່ວມມື ຕອບສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ເອື້ອອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ເຈົ້າໜ້າ ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ໃນການລົງຊຸກຍູ້, ຕິດຕາມ ແລະ ຊ່ວຍເຫລືອ.

5.3 ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ

ເພື່ອຮັບປະກັນໝາກຜົນ ຂອງການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດຍຸດທະສາດ ໄປຕາມເປົ້າໝາຍ ແລະ ຄາດໝາຍ ສູ້ ຊົນ ທີ່ກຳນົດໄວ້ ແຕ່ລະໄລຍະ. ແມ່ນມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ມີລະບົບການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນ ຜົນ ຊຶ່ງວຽກດັ່ງກ່າວ ແມ່ນເປັນໜ້າທີ່ຂອງກົມແຜນການ ແລະ ການຮ່ວມມື ແລະ ກົມກວດກາ ຂອງກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້, ໂດຍການຮ່ວມມືຂອງພະແນກແຜນການ ຂອງແຕ່ລະກົມ, ສະຖາບັນ ຂອງກະຊວງ ກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້. ກົມແຜນການ-ຮ່ວມມື ແລະ ກົມກວດກາ ຈະຊີ້ນຳຂະບວນການຕິດຕາມ-ປະເມີນຜົນທັງ ໝົດ ແລະ ກິດຈະກຳທີ່ພົວພັນພາຍໃນກະຊວງ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາ, ສະໜອງຂໍ້ມູນທີ່ຖືກຕ້ອງແຕ່ລະໄລຍະ ໃຫ້ແກ່ຜູ້ບໍລິຫານໂຄງການ ແລະ ຄູ່ຮ່ວມພັດທະນາຂອງໂຄງການ.

ການຕິດຕາມ, ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ເປັນວຽກງານໜຶ່ງທີ່ສຳຄັນ ແລະ ຂາດບໍ່ໄດ້ ໃນຂະບວນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແຜນຍຸດທະສາດ ແລະ ການຄຸ້ມຄອງການລົງທຶນຂອງລັດ ໃສ່ຂະແໜງການກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ ແຕ່ສູນກາງ ລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນຮາກຖານ. ການຕິດຕາມ ກວດກາ ແມ່ນການຕີລາຄາ ຖອດຖອນບົດຮຽນ ເພື່ອປັບປຸງແຜນການໃນແຕ່ລະປີ ໃຫ້ສອດຄ່ອງ ແລະ ສາມາດບັນລຸເຖິງຈຸດປະສົງ ຄາດ ໝາຍທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນຍຸດທະສາດ, ແຜນງານ ແລະ ແຜນການ ທັງເປັນການຊອກຫາ ຫຼັກຖານຕ່າງໆ ເພື່ອມາອ້າງອີງ, ພິສູດ, ຍັງຍືນ ເຖິງປະສິດທິຜົນຂອງວຽກງານ ທຽບໃສ່ກັບຕົວຊີ້ວັດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ ໃນແຜນຍຸດທະສາດ ແນໃສ່ ເພື່ອ ເພີ່ມທະວີ ແລະ ເລັ່ງການດຳເນີນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ວຽກງານໃຫ້ບັນລຸຕາມເປົ້າໝາຍທີ່ວາງໄວ້. ການ ຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ແມ່ນການຊອກໃຫ້ເຫັນດ້ານດີ, ປັດໃຈໃໝ່ທີ່ຕັ້ງໜ້າ ໃນການຈັດຕັ້ງແຜນ ຍຸດທະສາດ ເພື່ອສືບຕໍ່ເສີມຂະຫຍາຍໃຫ້ດີກວ່າເກົ່າ, ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍຊອກໃຫ້ເຫັນຂໍ້ຄົງຄ້າງ ແລະ ຂໍ້ຂາດຕົກ ບົກພ່ອງ ໃນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຕົວຈິງ ແນໃສ່ຈຳກັດ, ແກ້ໄຂຈຸດອ່ອນ, ຂໍ້ຄົງຄ້າງດັ່ງກ່າວ ພ້ອມທັງ ຖອດຖອນບົດຮຽນ ເພື່ອປັບປຸງ ເຮັດໃຫ້ປະສິດທິຜົນຂອງວຽກງານນັບມື້ສູງຂຶ້ນ. ການກວດກາ ຕ້ອງດຳເນີນໄປ ຢ່າງຮອບດ້ານ ເຮັດຢ່າງເນື່ອງມືດລຽນຕິດ, ເປັນປົກກະຕິ, ເປັນລະບົບ ແລະ ເຮັດຢ່າງມີຈຸດສຸມ

ການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ຕ້ອງໃຫ້ເຫັນໄດ້ ທັງສອງລະດັບຄື: 1) ການຕິດຕາມ ກວດກາ ບັນດາປັດໄຈນຳເຂົ້າ (ລົ້ນເຂົ້າ) ແລະ ຜົນງານຕ່າງໆ ຫຼື ເອີ້ນວ່າ: ການຕິດຕາມ ກວດກາການ ຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ; 2) ການຕິດຕາມ ກວດກາໝາກຜົນໂດຍລວມ ຫຼື ຮ້ອງວ່າ ການຕິດຕາມກວດກາຜົນກະທົບ. ຜູ້ ຮັບຜິດຊອບຕິດຕາມກວດກາ ຂອງຂະແໜງການ ຕ້ອງໄດ້ຕິດຕາມ ກວດກາ ການຈັດສັນ ບັນດາປັດໄຈ ການ

ນຳເຂົ້າ ເພື່ອການຜະລິດທັງຫຼາຍ ນັບທັງລາຍຈ່າຍພາກລັດ ຊຶ່ງລວມມີການຊ່ວຍເຫຼືອຂອງຕ່າງປະເທດ ແລະ ລາຍຈ່າຍໃຫ້ແກ່ວຽກງານສົ່ງເສີມຕ່າງໆ. ການຕິດຕາມກວດກາເບິ່ງຜົນໄດ້ຮັບຂອງການລົງທຶນ ໃສ່ຂະແໜງການ , ກວດກາເບິ່ງຜົນງານ ໃນການລົງທຶນ ໃສ່ລະບົບຊົນລະປະທານ, ການສະໜອງແນວພັນ, ການກໍ່ສ້າງວິຊາ ການດ້ານຕ່າງໆ ໃນແຕ່ລະຂັ້ນ ແລະ ອື່ນໆ.

ທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຜູ້ນຳເອົາຍຸດທະສາດລວມຂອງຂະແໜງການ ໄປຈັດຕັ້ງຜັນຂະຫຍາຍ ໃຫ້ເປັນອັນ ລະອຽດສະເພາະ ຂອງ ທ້ອງຖິ່ນຕົນ. ແຂວງສ້າງຍຸດທະສາດຂອງແຂວງ ໂດຍກຳນົດແຈ້ງ ກ່ຽວກັບຍຸດທະ ສາດ ຫຼື ເປົ້າໝາຍດ້ານການຜະລິດຕ່າງໆ ພາຍໃນແຂວງ ຫຼື ທ້ອງຖິ່ນຂອງຕົນ ຊຶ່ງປະກອບສ່ວນໃຫ້ເປົ້າ ໝາຍລວມ ຂອງຂະແໜງການ ປະສົບຜົນສຳເລັດ. ພ້ອມດຽວກັນນັ້ນ ແຂວງ ຕ້ອງພົວພັນກັບໜ່ວຍງານ ຄຸ້ມ ຄອງມະຫາພາກ ຂອງກະຊວງ ຢ່າງສະໜິດແໜ້ນ ແລະ ເປັນປົກກະຕິ ເພື່ອສາມາດຕິດຕາມ ການຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ຍຸດທະສາດໃນລະດັບແຂວງ ໃຫ້ມີປະສິດທິຜົນ ໂດຍສອດຄ່ອງ ກັບການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ໃນລະດັບ ສູນກາງຢ່າງຈະແຈ້ງ. ແຂວງຕ້ອງເກັບກຳ, ສັງລວມຂໍ້ມູນ ຂອງຕົນຢ່າງຄົບຖ້ວນ ແລະ ຊັດເຈນ ເປັນລະບົບ ເພື່ອສະໜອງໃຫ້ແກ່ສູນກາງ. ດັ່ງນັ້ນ ແຂວງ ຕ້ອງມີລະບົບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ດີ ແລະ ຕ້ອງມີການປະສານງານ ກັບທ້ອງຖານກະສິກຳ ແລະ ປ່າໄມ້ເມືອງຢ່າງເປັນລະບົບ.

ສ່ວນຢູ່ຂັ້ນສູນກາງ ຕ້ອງມີການປະສານສົມທົບກັນ ລະຫວ່າງຂະແໜງການກ່ຽວຂ້ອງ ພ້ອມກັນສ້າງ ລະບົບ, ກຳນົດໂຕຊີ້ວັດ, ກຳນົດເວລາ ໃນການລາຍງານ ຢ່າງຊັດເຈນ. ດຳເນີນການຕິດຕາມກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານ, ການໃຊ້ຈ່າຍງົບປະມານ ລວມທັງການລົງທຶນ ຂອງແຕ່ລະຂະແໜ ງການຕາມສາຍຕັ້ງ, ສາຍຂວາງ, ກວດກາ ແຕ່ເທິງລົງລຸ່ມ ແລະ ແຕ່ລຸ່ມຂຶ້ນເທິງ ດ້ວຍຄວາມຮັບຜິດ ຊອບຢ່າງ ຮອບຄອບ ແລະ ຕົວຈິງ.

ເຖິງຢ່າງໃດກໍຕາມ ຜ່ານໄລຍະຂອງການຕິດຕາມ ກວດກາ ແລະ ປະເມີນຜົນການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ ຍຸດທະ ສາດພັດທະນາກະສິກຳ ຮອດປີ 2025 ໃນແຕ່ລະໄລຍະ, ຖ້າເຫັນວ່າຈຳເປັນ, ຍຸດທະສາດດັ່ງກ່າວນີ້ ຈະໄດ້ຮັບ ການທົບທວນຄືນ, ໝູນໃຊ້ ແລະ ດັດປັບ ໃຫ້ທ່ວງທັນ ກັບສະພາບການ ເພື່ອຕອບສະໜອງ ຕາມ ແນວທາງ ນະໂຍບາຍຂອງພັກ ແລະ ຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການ ຂອງການພັດທະນາ ທາງດ້ານເສດຖະກິດ-ສັງຄົມ ໃນ ແຕ່ລະໄລຍະ.